

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

**โครงการเสนอแนะออกแบบสถาปัตยกรรมภายในพิพิธภัณฑ์ศิลปะร่วมสมัย
แห่งกรุงเทพมหานคร**

BMA CONTEMPORARY ART MUSEUM

**วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาสถาปัตยกรรมภายใน
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
พ.ศ.2550 - 2551
ISBN.....**

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

BMA CONTEMPORARY ART MUSEUM

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FLUFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
ARCHITECTURE IN INTERIOR ARCHITECTURE
FACULTY OF ARCHITECTURE
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG**

2008

ISBN.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

COPYRIGHT 2008

FACULTY OF ARCHITECTURE

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์	โครงการเสนอแนะออกแบบสถาปัตยกรรมภายในพิพิธภัณฑ์ศิลปะร่วมสมัยแห่งกรุงเทพมหานคร
นักศึกษา	นางสาวเสาวลักษณ์ ลีสวัสดิ์
รหัสประจำตัว	46020111
ปริญญา	สถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชา	สถาปัตยกรรมภายใน
พ.ศ.	2551
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์	รศ.เอกพล สิริชัยนนท์

บทคัดย่อ

ปัจจุบันจะเห็นได้ว่างานศิลปะและงานออกแบบเริ่มเข้ามามีบทบาทในสังคมไทยมากขึ้น แต่โครงการที่จะให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศิลปะร่วมสมัยถือได้ว่ายังมีเป็นจำนวนน้อย ในส่วนที่มีอยู่แล้วก็มักจะเป็นสถานที่เพื่อนำเสนอผลงานทางศิลปะของศิลปินอาวุโสเท่านั้น

ข้าพเจ้าจึงขอเสนอแนะ โครงการพิพิธภัณฑ์ศิลปะร่วมสมัยแห่งกรุงเทพมหานครนี้ขึ้น เพื่อเป็นแหล่งให้ความรู้และเป็นสถานที่ซึ่งเป็นศูนย์กลางระหว่างกิจกรรมทางศิลปะร่วมสมัยกับชุมชนที่จะสามารถเผยแพร่และให้การศึกษากับบุคคลทุกเพศ ทุกวัย และทุกระดับชั้น โดยเปิดโอกาสให้ศิลปินรุ่นใหม่ได้แสดงศักยภาพได้อย่างเต็มที่

วิธีการวิจัย

1. ศึกษาความเป็นมาของศิลปะร่วมสมัยในประเทศไทย
2. ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นจาก โครงการตัวอย่าง นโยบายการบริหารและการบริการ รวมทั้งจากผู้ออกแบบอาคาร
3. ศึกษาพฤติกรรมและอิตรากำลังของบุคคลที่เกี่ยวข้องในโครงการ
4. ศึกษาความต้องการพื้นฐานทางกายภาพ รวมทั้งศึกษาการจัดองค์ประกอบภายในโครงการ
5. ศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการออกแบบของพิพิธภัณฑ์ศิลปะอื่นๆทั้งในและนอกประเทศ
6. ศึกษาข้อมูลพื้นฐานในออกแบบและระบบสภาพแวดล้อมภายในอาคาร
7. วิเคราะห์สภาพของอาคารโครงการและที่ตั้งเพื่อพิจารณาในการวางผังโครงการ
8. วิเคราะห์องค์ประกอบและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบในโครงการเพื่อนำไปสู่ขั้นตอนการออกแบบต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปผลการวิจัย

1. อาคารของโครงการถูกออกแบบมาเพื่อตอบสนองประโยชน์ใช้สอย ในการจัดแสดงนิทรรศการ โดยเฉพาะ
2. การจัดวางพื้นที่ใช้สอยของขนาดใหญ่ที่มีกิจกรรมเกิดขึ้นหลายกิจกรรม ต้องคำนึงถึงพฤติกรรมของผู้เข้าใช้อาคารเป็นหลัก และจัดการให้พฤติกรรมสัมพันธ์กันกับกิจกรรมที่เกิดขึ้น
3. การออกแบบสภาพแวดล้อมภายในนิทรรศการที่ดีจะช่วยส่งเสริมความน่าสนใจของโครงการ

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือจากอาจารย์ที่ปรึกษา รศ.เอกพล สิริชัยนันท์ ที่คอยให้คำปรึกษา ชี้แนะแนวทางแก้ไขปัญหา ตลอดจนให้ความรู้และเอาใจใส่เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณกรรมการสอบหัวข้อและ โครงร่างวิทยานิพนธ์ ตลอดจนกรรมการตรวจผลงาน วิทยานิพนธ์ทุกท่าน ที่กรุณาให้คำแนะนำตลอดจนข้อชี้แนะ ทำให้วิทยานิพนธ์สำเร็จลงได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณอาจารย์น้ำอ้อย สายหู ที่ให้คำปรึกษาและช่วยเหลือด้านข้อมูลวิทยานิพนธ์

ขอขอบคุณ Mr. ROBERT G. BOUGHEY (MANAGER DIRECTOR)

และ คุณกิตติศักดิ์ เอกจรุ (สถาปนิกอาวุโส) แห่ง ROBERT G. BOUGHEY AND ASSOCIATES CO.,LTD เอื้อเฟื้อผังอาคารของโครงการ

ขอขอบพระคุณ คุณเกียรติ เตชะพุทธพงศ์ ที่ให้โอกาสและประสบการณ์ดีๆ ครั้งหนึ่งในชีวิต ตลอดจนคอยให้ความช่วยเหลือขณะอยู่ ณ ประเทศสิงคโปร์

ขอขอบคุณ คุณ โน้ต แห่ง BANGKOK CODE , Asmah Ahmad (Gallery Navigators at Singapore city gallery) , คุณปรกรณ์ กล่อมเกลี้ยง (ผู้จัดการฝ่ายโครงการและนิทรรศการ หอศิลป์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ) , คุณตึก แห่งสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย กระทรวงวัฒนธรรม , คุณวิน วิชญ (ศิลปิน) , คุณวรรณศิริ ศรีวรรณบุลย์ (บรรณาธิการเว็บไซต์ ARTBANGKOK.COM) ผู้ให้ข้อมูลประกอบการทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบคุณ คุณพิทักษ์ พิทักษ์จรรย์พันธ์ วิทยากรให้ความรู้และเอื้อเฟื้อภาพตัวอย่างการจัดแสดงนิทรรศการชั่วคราวที่เคยจัดแสดง ณ ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ (TCDC)

ขอขอบคุณนายวรภัทร ลิ้มพิทักษ์ เอื้อเฟื้อข้อมูลวิทยานิพนธ์

ขอขอบคุณพี่เอ๋ สำหรับคำปรึกษา ความช่วยเหลือ ตลอดจนกำลังใจที่มีให้กันเสมอมา

ขอขอบคุณกำลังใจสำคัญที่เป็นส่วนหนึ่งของความสำเร็จในครั้งนี้

- จี๋เอ๋ , น้อย , ปอม และเพื่อนทุกคนในกลุ่ม เพื่อนที่ไม่เคยทิ้งกัน กำลังใจและความช่วยเหลือที่หาไม่ได้ง่ายๆ จากที่อื่น
- เดย์ ศถ.5 ร่วมแบ่งปันข้อมูลวิทยานิพนธ์
- กาย มือ AutoCAD คนสำคัญ
- เหวย สำหรับแนวความคิดตราสัญลักษณ์ของโครงการ
- แอม(เบิ้ม) ผู้ช่วยยามวิกาล
- พี่กอล์ฟ สำหรับการทำหน้าที่พี่รหัสที่สมบูรณ์แบบตลอดระยะเวลา 5 ปีที่ผ่านมา
- พี่เคน สำหรับความช่วยเหลือและความห่วงใย
- พี่หนุ่ม สำหรับ Material และอาหารมือพิเศษ
- น้องป๊าย สำหรับแปลนสวยๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- น้องผู้ซ สำหรับน้ำใจและความช่วยเหลือที่มีให้กันเสมอ
- น้องลูกกอล์ฟ น้องส้ม น้องบรู๊ค น้องไอ้ สำหรับความช่วยเหลือ
- น้องโบ๊ท แรงงานคนสำคัญ ขอบคุณในความทุ่มเทที่มีให้กัน

ขอบคุณเพื่อน สน.5 ทุกคนที่คอยเป็นกำลังใจ และเดินทางร่วมกันมาจนถึงวันสุดท้ายของความสำเร็จ รวมทั้งทุกๆกำลังใจที่ไม่สามารถกล่าวถึงได้หมด

สุดท้ายต้องขอขอบพระคุณบิดามารดาและพี่สาว บุคคลอันเป็นที่รักและเคารพยิ่งของข้าพเจ้า ผู้มอบกำลังใจที่สำคัญที่สุดเสมอมา ตลอดจนครูอาจารย์ที่เคารพทุกท่าน ผู้เคยประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ อันส่งผลให้ข้าพเจ้าประสบความสำเร็จในวันนี้

เสาวลักษณ์ ลิ้มสวัสดิ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	I
กิตติกรรมประกาศ	III
สารบัญ	V
สารบัญแผนภูมิ	VIII
สารบัญรูป	IX
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาของโครงการ	1
1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ	1
1.3 กลุ่มเป้าหมาย	1
1.4 สถานที่ตั้งและอาคารของโครงการ	
1.4.1 สถานที่ตั้งและอาณาเขตของโครงการ	2
1.4.2 การเข้าถึงโครงการ	2
1.4.3 อาคารของโครงการ	3
1.5 ขอบข่ายและขอบเขตของโครงการ	
1.5.1 ขอบข่ายของโครงการ	5
1.5.2 ขอบเขตของโครงการ	7
1.6 ผลที่คาดว่าจะได้รับ	8
บทที่ 2 ข้อมูลทั่วไปและกรณีศึกษาเปรียบเทียบข้อมูลทั่วไป	
2.1 การศึกษาความหมายของโครงการ	
2.1.1 ความหมายของศิลปะ	9
2.1.2 ความหมายของหอศิลปะร่วมสมัย	11
2.2 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับพิพิธภัณฑ์ศิลปะร่วมสมัย	
2.2.1 หน้าที่ของพิพิธภัณฑ์	11
2.2.2 ภัณฑารักษ์และหน้าที่ความรับผิดชอบ	12
2.3 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการออกแบบ	
2.3.1 ประเภทของงานศิลปะ	15
2.3.2 ขอบข่ายของงานศิลปะร่วมสมัย	15
2.3.3 ข้อมูลเกี่ยวกับส่วนบริการสาธารณะ	17
2.3.4 ข้อมูลเกี่ยวกับส่วนจัดแสดงนิทรรศการ	18

	หน้า
2.4 การศึกษาโครงการเปรียบเทียบเพื่อการออกแบบ	
2.4.1 กรณีศึกษาโครงการเปรียบเทียบพิพิธภัณฑ์ต่างประเทศ	40
2.4.2 การศึกษาโครงการเปรียบเทียบพิพิธภัณฑ์ภายในประเทศ	55
2.4.3 การศึกษาโครงการเปรียบเทียบสาขาการบริหารและอัตราค่าจ้าง	69
2.5 ส่วนจัดแสดงนิทรรศการ	
2.5.1 อัครศิลปินแห่งสยาม (The supreme artist of siam)	72
2.5.2 สยามร่วมสมัย (Siam contemp')	91
2.5.3 จิตรกรรม ประติมากรรมร่วมสมัยแห่งรัชกาลที่ 9 (6 Decades of contemporary art in the reign of king rama IX)	112
2.6 สาขาการบริหารและอัตราค่าจ้าง	115
บทที่ 3 การศึกษาพฤติกรรมและพื้นที่ใช้สอย	
3.1 ประเภทและจำนวนผู้ใช้โครงการ	
3.1.1 พฤติกรรมและกิจกรรมของผู้ให้บริการ	116
3.1.2 พฤติกรรมและกิจกรรมของผู้รับบริการ	116
3.2 การวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยในส่วนต่างๆ	
3.2.1 การวิเคราะห์เนื้อที่ใช้สอยในสำนักงาน	119
3.2.2 การวิเคราะห์เนื้อที่ใช้สอยในห้องสมุด	121
3.2.3 การวิเคราะห์เนื้อที่ใช้สอยในห้องประชุม อบรม สัมมนา	122
3.2.4 การวิเคราะห์เนื้อที่ใช้สอยห้องอเนกประสงค์	122
3.2.5 การวิเคราะห์เนื้อที่ใช้สอยใน โรงภาพยนตร์ – ละคร	123
3.3 สรุปพื้นที่ใช้สอย	124
บทที่ 4 การศึกษาข้อมูลองค์ประกอบอาคารและสภาพแวดล้อมภายใน	
4.1 ระบบไฟฟ้า	125
4.2 ระบบปรับอากาศ , ระบบสุขาภิบาล และดับเพลิง	127
4.3 ระบบการให้แสงสว่าง	
4.3.1 แนวความคิดในการออกแบบแสงสว่างภายใน	130
4.3.2 แนวความคิดในการออกแบบงาน ไฟฟ้าแสงสว่างภายนอก	136
4.4 ระบบเสียง	137
4.5 การใช้สีในการตกแต่ง	140
4.6 วัสดุตกแต่งภายในอาคาร	145

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

	หน้า
บทที่ 5 การวิเคราะห์การออกแบบ	
5.1 การวิเคราะห์การออกแบบ	
5.1.1 การวิเคราะห์ที่ตั้ง	146
5.1.2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์	
5.1.2.1 ความสัมพันธ์ของพื้นที่ (BUBBLE DIAGRAM)	151
5.1.2.2 การติดต่อสัมพันธ์ของพื้นที่ (FUNCTIONAL DIAGRAM)	152
5.1.3 ผังสัมพันธ์ (ZONING)	153
5.2 แนวความคิดการออกแบบ	154
บทที่ 6 รายละเอียดการออกแบบ	155
บรรณานุกรม	X

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
2.1 แผนภูมิช่องทางในการติดต่อสื่อสาร	20
2.2 แผนภูมิวัฏจักรของการจัดนิทรรศการ	21
2.3 แผนภูมิกระบวนการจัดนิทรรศการที่บรรลุดัตถุประสงค์	24
2.4 แผนภูมิแสดงโครงสร้างการบริหารของกระทรวงวัฒนธรรม	69
2.5 แผนภูมิแสดงโครงสร้างของสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย	71
2.6 แผนภูมิแสดงโครงสร้างการบริหารงานของพิพิธภัณฑ์ศิลปะร่วมสมัยแห่งกรุงเทพมหานคร115	

สารบัญรูป

รูปที่	หน้า
1.1 ผังที่ตั้งของโครงการ	2
1.2 อาคารของโครงการ	3
2.1 ตัวอย่างการจัดผังห้องแสดงแบบต่างๆ	29
2.2 การจัดผังห้องแสดงแบบต่างๆ	30
2.3 การจัดผังห้องจัดแสดง	30
2.4 ตัวอย่างแบบจัดแสดง	33
2.5 ตัวอย่างแบบจัดแสดง	34
2.6 บรรยากาศโดยรอบ Tate Gallery Of Modern Art	40
2.7บรรยากาศภายใน Tate Gallery Of Modern Art	41
2.8 Café and Restaurant	42
2.9 บรรยากาศยามค่ำคืน	42
2.10 บรรยากาศสถาปัตยกรรมภายใน	43
2.11 บรรยากาศภายในส่วนนิทรรศการ	44
2.12 บรรยากาศภายในส่วนร้านขายของที่ระลึก	45
2.13 การจัดแสงประดิษฐ์	46
2.14 ภาพถ่ายด้านหน้าอาคารพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์	47
2.15 แผนที่	49
2.16 สถาปัตยกรรม	50
2.17 ห้องจิตรกรรมไทยประเพณี	52
2.18 ห้องจิตรกรรมไทยแบบตะวันตก	52
2.19 ภาพฝีพระหัตถ์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ	53
2.20 ห้องศิลป์จัดแสดงงาน “ศิลปิน ไทยร่วมใจเทิดไท้องราชันย์”	54
2.21 แผนที่	56
5.1 รูปร่างและอาณาเขตที่ดิน	146
5.2 แสดงรูปทางด้านทิศใต้ หันหน้าออกสู่ถนนพระราม 1	147
5.3 แสดงรูปด้านทิศตะวันตก ทางเข้าส่วนบริการ	148
5.4 แสดงรูปด้านทิศตะวันออก หันหน้าออกสู่ถนนพญาไท	148
5.5 แสดงรูปด้านทิศเหนือ ทางเข้ารอง	149

บทที่ 1

1.1 ความเป็นมาของโครงการ

พิพิธภัณฑ์ศิลปะร่วมสมัยแห่งกรุงเทพมหานคร เป็นโครงการเสนอแนะจัดทำขึ้นเพื่อให้ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศิลปะร่วมสมัย โดยเปิด โอกาสให้ศิลปิน เด็ก เยาวชน และประชาชน ทั่วไปเข้ามาศึกษาหาความรู้ เข้าร่วมกิจกรรม นิทรรศการ การประกวด เกี่ยวกับศิลปะร่วมสมัย

โดยพิพิธภัณฑ์ศิลปะร่วมสมัยแห่งกรุงเทพมหานคร มีที่ตั้งอยู่ที่สี่แยกปทุมวัน ถนน พระรามที่ 1 เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร เนื้อที่ 2 ไร่ 3 งาน 10 ตารางวา โดยอาคารแห่งนี้เป็น อาคารเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ จะทรงมีพระชนมพรรษา ครบ 72 พรรษา ในวันที่ 5 ธันวาคม 2542

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

1.2.1 เพื่อเผยแพร่ให้ความรู้ทางด้านศิลปะร่วมสมัยแก่ศิลปิน นิสิต นักศึกษา เด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไป

1.2.2. เพื่อรับใช้บริการชุมชนในการส่งเสริมกิจกรรมทางศิลปะร่วมสมัย ทั้งทางด้านวิจิตร ศิลป์และประยุกต์ศิลป์ อาทิเช่น จิตรกรรม ประติมากรรม ภาพพิมพ์ สื่อผสม วัสดุศิลป์ ภาพยนตร์ ศิลปะการแสดง รวมทั้งผลงานด้านสถาปัตยกรรมและการออกแบบตกแต่งภายใน เป็นต้น

1.2.3. เพื่อรวบรวมและสะสมผลงานศิลปะร่วมสมัย จัดนิทรรศการถาวรและหมุนเวียน นำเสนอกิจกรรมทางด้านศิลปวัฒนธรรมที่หลากหลายและมีพลวัต โดยเน้นให้ศิลปะมีบทบาทใน สังคม เปิด โอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้นๆ และมีเวทีให้ศิลปินรุ่นใหม่ได้แสดง ศักยภาพได้อย่างเต็มที่

1.3 กลุ่มเป้าหมาย

1.3.1 ศิลปิน

1.3.2 เด็ก และเยาวชน

1.3.3 นิสิต นักศึกษา

1.3.4 ประชาชนทั่วไป

1.4 ที่ตั้งและอาคารของโครงการ

1.4.1 สถานที่ตั้งและอาณาเขตของโครงการ

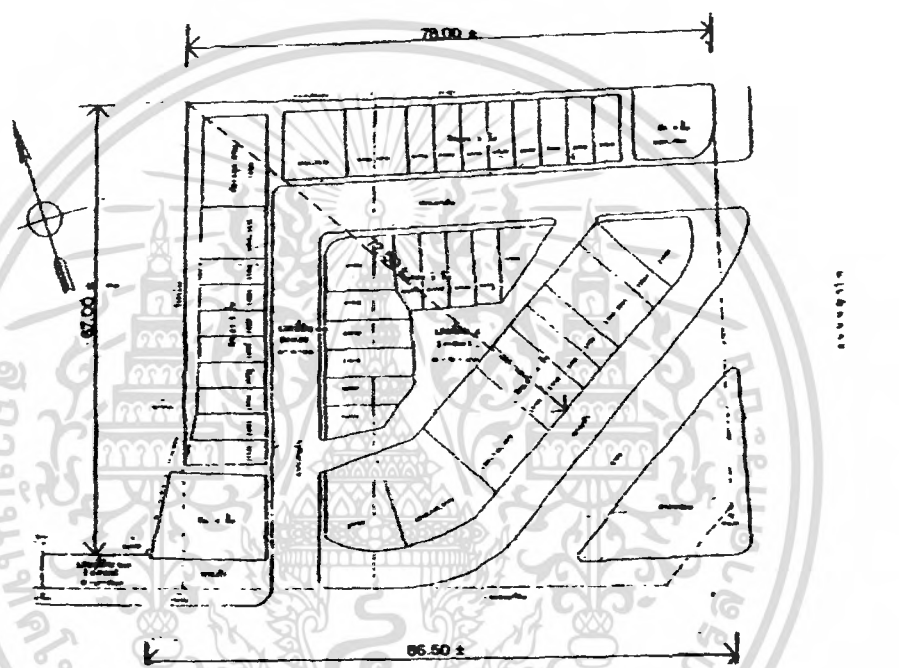
สี่แยกปทุมวัน กรุงเทพมหานคร โดยมีอาณาเขตดังต่อไปนี้

ทิศเหนือ ติดอาคารพาณิชย์

ทิศตะวันออก ติดถนนพญาไทและสยามดิสคัฟเวอรี่

ทิศตะวันตก ติดศูนย์บริการรถเฟียค

ทิศใต้ ติดถนนพระรามที่ 1 และศูนย์การค้ามานูญครอง

รูปที่ 1.1 ผังที่ตั้งของโครงการ

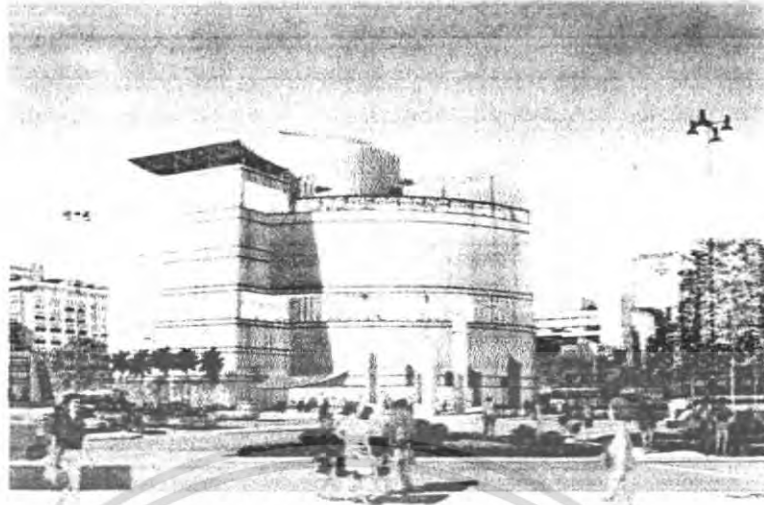
1.4.2 การเข้าถึงโครงการ

สามารถเข้าถึงได้ 5 ทางได้แก่

1. รถยนต์ส่วนบุคคล
2. รถโดยสารประจำทางสาย 15 , 47 , 48 , ปอ.508 , ปอ.532
3. รถแท็กซี่
4. รถไฟฟ้ามหานคร
5. เดินเท้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.4.3 อาคารของโครงการ

รูปที่ 1.2 อาคารของโครงการ

แนวความคิดในการออกแบบสถาปัตยกรรม (ARCHITECTURAL CONCEPT)

แนวความคิดหลัก 4 ประการ ที่นำมาใช้ในการพัฒนาแนวความคิดในการออกแบบ คือ :

ประการที่หนึ่ง เพื่อสร้างอาคารที่มีความยืดหยุ่นในการใช้สอยและเอื้อต่อการปรับเปลี่ยน เพื่อใช้ในการจัดแสดงงานศิลปะ เป็นไปได้อย่างอิสระ ภายในพื้นที่ที่หลากหลายซึ่งมีแสง ขนาด และลักษณะที่แตกต่างกัน

ประการที่สอง เพื่อสร้างอาคารที่มีคุณลักษณะอันเหมาะสม และอิงรูปลักษณะสถาปัตยกรรมไทย อาคารพิพิธภัณฑ์ทางศิลปะแห่งนี้ จะต้องเป็นตัวแทนอันสำคัญของวัฒนธรรมไทย มีความน่าตื่นตาตื่นใจ เชื่อเชิญ ตอบสนองต่อประโยชน์ใช้สอย และต้องสะท้อนความเคลื่อนไหวของศิลปะไทยร่วมสมัย

ประการที่สาม อาคารนี้ถูกออกแบบให้มีพื้นที่ (SPACE) ภายในสูง เพื่อให้เหมาะสมกับการแสดงงานศิลปะ นอกจากนี้พื้นที่ใจกลางอาคาร ยังแสดงถึง เอกลักษณ์ของอาคาร ซึ่งเป็นตัวกำหนดภาพรวมของงานตกแต่งภายในทั้งหมด

ประการที่สี่ ภายในอาคาร โดยเฉพาะห้องแสดงนิทรรศการ ควรจะใช้ประโยชน์จากแสงธรรมชาติให้ได้มากที่สุด แต่ทั้งนี้ แสงนั้นต้องได้รับการควบคุม ชั้นบนของอาคารซึ่งเป็นที่ตั้งของห้องแสดงงานศิลปะ ได้ถูกออกแบบให้ตอบสนองและพัฒนาแนวความคิดนี้ให้เป็นรูปธรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปทรงของอาคาร (BUILDING FORM)

ถึงแม้ว่าตัวอาคารจะประกอบด้วย พื้นที่ใช้สอยที่แยกจากกัน รวมทั้งพื้นที่ร้านค้า แต่ก็ถูกออกแบบให้มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทางสถาปัตยกรรม พื้นที่ภายในพัฒนาจาก ศูนย์กลาง คือพื้นที่เปิด โล่งทรงกระบอกซึ่งนำเสนอจุดเด่นแก่สายตาเมื่อเข้าสู่อาคาร และพื้นที่เปิด โล่งส่วนกลางนี้ยังนำสายตาสู่ชั้นบนของอาคารซึ่งเป็นส่วนของพิพิธภัณฑ์ รูปทรงซึ่งมีศูนย์กลาง เช่นนี้ ทำให้เห็นกิจกรรมในพื้นที่ใช้สอยอันหลากหลายภายในโครงการ เนื่องจากอาคารนี้เป็น อาคารเพื่อสาธารณะชน ความตื่นตัวเร้าใจจากการแสดงให้เห็นกิจกรรมต่างๆที่เกิดขึ้นนั้น เป็นตัว ปักให้เกิดการตอบสนองจากชุมชน พื้นที่ส่วนกลางนี้ยังทำให้เกิดความชัดเจนของการเข้าถึงและ ความชัดเจนของอาคาร อาคารนี้ออกแบบให้เป็นพื้นที่ต่อเนื่องในอนาคตหากมีความต้องการที่จะ ปรับเปลี่ยนส่วนร้านค้าบางส่วนให้เป็นพื้นที่ใช้งานทางพิพิธภัณฑ์ก็สามารถทำได้ไม่ยาก

การเข้าถึงอาคาร (BUILDING ACCESSIBILITY)

อาคาร ได้ถูกออกแบบให้สะดวกสำหรับผู้ชมที่เดินทางมา โดยทางเท้า โดยรถ โดยสารสาธารณะ และรถยนต์ส่วนบุคคล

ทางเข้าด้านถนนพระราม 1 เน้นการเข้าถึงอาคาร โดยการสัญจรทางเท้าเป็นหลัก ซึ่งเห็นได้ชัดจาก หลังคาและรูปทรงของอาคาร

ส่วนด้านเหนือของอาคาร จะมีทางเข้าสำหรับผู้เดินทางมาโดยรถยนต์ โดย ออกแบบให้เชื่อมต่อกันกับทางสัญจรทางเท้า และเข้าสู่ศูนย์กลางเดียวกัน

ทางเข้าสำหรับบริการขนส่งของของพิพิธภัณฑ์ เจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑ์ และจุดขน ถ้ายสำหรับร้านค้าแยกออกจากกัน พื้นที่ขนส่งศิลปวัตถุสำหรับพิพิธภัณฑ์ ได้ออกแบบให้ใหญ่ พอดีที่จะรองรับการขนถ่ายงานศิลปวัตถุทุกขนาด และจัดลงสู่ส่วนต่างๆของพิพิธภัณฑ์ นอกจากนี้ อาคารพิพิธภัณฑ์ยังสามารถเชื่อมต่อกับทางสัญจรของผู้ใช้รถไฟฟ้าฟ้ามหานครในชั้นบนได้ หากมี ความต้องการ ในอนาคต

1.5 ขอบข่ายและขอบเขตของโครงการ

1.5.1 ขอบข่ายของโครงการ

โครงการหอศิลป์ร่วมสมัยแห่งกรุงเทพมหานครมีรายละเอียดของพื้นที่ใช้สอยอาคารดังนี้

1. ชั้นจอร์จ 2 2,283 ตร.ม.
 - จอร์จจำนวน 62 คัน
2. ชั้นจอร์จ 1 2,106 ตร.ม.
 - จอร์จจำนวน 56 คัน
 - ส่วนรับ-ส่ง สินค้าและห้องขายของส่วนร้านค้าและพาณิชย์
3. ชั้นห้องสมุด 1,994 ตร.ม.
 - ห้องสมุดประชาชนกรุงเทพมหานคร พร้อมสวนหย่อมขนาดเล็กด้านหน้า
 - พื้นที่โล่งสำหรับแสดงงานศิลปะหรือกิจกรรมต่างๆ
 - พื้นที่ ห้องเครื่องไฟฟ้า และระบบปรับอากาศ
 - ห้องทำงานเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริการ (พนักงานรักษาความปลอดภัย ห้องซ่อมบำรุง และพนักงานดูแลความสะอาด)
 - ห้องนำผู้มาใช้ห้องสมุด คนพิการ และเจ้าหน้าที่
4. ชั้น 1 (ชั้นระดับดิน) 2,188 ตร.ม.
 - ทางเข้าผู้เยี่ยมชมทั่วไป และจุดรับ-ส่ง ผู้เยี่ยมชมพิเศษ (V.I.P.)
 - ส่วนร้านค้าและพาณิชย์
 - ห้องอเนกประสงค์ ความจุ 300 คน พร้อมห้องเตรียมอาหาร ห้องควบคุมระบบแสงเสียง ระบบถ่ายทอดสด ห้องเก็บอุปกรณ์ ส่วนรับรองหน้าห้อง (PRE-FUNCTION) และห้องน้ำ
 - ส่วนรับ-ส่งของ และงานศิลปะ พร้อมลิฟต์ขนส่งขนาด 4.00×5.40 เมตร สูง 3.00 ถึง 6.00 เมตร รับน้ำหนัก 4,000 กก. พร้อมห้องควบคุม (CHECK-IN) การเข้า-ออกอาคารของงานศิลปะและเจ้าหน้าที่
5. ชั้น 2 1,754 ตร.ม.
 - ส่วนเก็บรักษาผลงานศิลปะ ซึ่งมีระบบควบคุมอุณหภูมิ ความชื้น ฝุ่น น้ำและน้ำมัน พร้อมระบบป้องกันความปลอดภัยสูงสุด รวมทั้งมีห้องถ่ายรูป ห้องมืด และห้องเก็บเอกสารทะเบียน
 - ส่วนร้านค้าและพาณิชย์
 - ห้องนำผู้มาเยี่ยมชม คนพิการ และเจ้าหน้าที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. ชั้น 3 1,195 ตร.ม.
- ชั้นบนของส่วนเก็บรักษาผลงานศิลปะ และ/หรือส่วนทำงานของเจ้าหน้าที่
 - ส่วนร้านค้าและพาณิชย์
 - ห้องนำผู้มาเยี่ยมชม และคนพิการ
7. ชั้น 4 1,845 ตร.ม.
- ส่วนเตรียมการแสดงนิทรรศการ และ/หรือ ส่วนแสดงนิทรรศการพิเศษ
 - ห้องประชุมคณะกรรมการ และเจ้าหน้าที่
 - ส่วนร้านค้าและพาณิชย์
 - ห้องนำผู้มาเยี่ยมชม คนพิการ และเจ้าหน้าที่
8. ชั้น 5 1,849 ตร.ม.
- ส่วนสำหรับจำหน่ายบัตร สำหรับนิทรรศการต่างๆพร้อมที่ฝากของ
 - ร้านขายของที่ระลึกของหอศิลปะ
 - ลานแสดงประติมากรรมกลางแจ้ง
 - ห้องฉายภาพยนตร์และละคร ขนาด 222 ที่นั่ง พร้อม โถงพักคอย และที่จำหน่ายบัตร
 - ห้องประชุมย่อยสำหรับจัดประชุมสัมมนา
 - ห้องทำงานเจ้าหน้าที่สำหรับทำ WEBSITE , HOMEPAGE PROGRAMMER
 - ห้องทำงานเจ้าหน้าที่ควบคุมระบบต่างๆของหอศิลปะ
 - ห้องนำผู้มาเยี่ยมชม และคนพิการ
9. ชั้นลอย (ชั้น 5) 815 ตร.ม.
- ร้านอาหาร
 - ส่วนงานเจ้าหน้าที่ระดับบริหาร ระดับอาวุโส และระดับทั่วไป
 - ห้องนำผู้ใช้ร้านอาหาร คนพิการ และเจ้าหน้าที่
10. ชั้น 6 1,570 ตร.ม.
- ห้องประทับรับรองและผู้ติดตาม พร้อมห้องน้ำ และระเบียบพิเศษสำหรับชม

ภาพยนตร์

และละคร

- ส่วนให้การศึกษางานศิลปะก่อนเข้าชมนิทรรศการ พร้อมปลั๊กไฟ สำหรับใช้อุปกรณ์สื่อสาร
- ส่วนนิทรรศการประเภทสื่อต่างๆ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ พร้อมปลั๊กไฟ และเคเบิล สายโทรศัพท์
- ส่วนแสดงนิทรรศการพิเศษ / สාරอง
- ส่วนปฏิบัติงานประติมากรรม และศิลปะประเภทต่างๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ห้องนำผู้มาเยี่ยมชม และคนพิการ		
11. ชั้นลอย (ชั้น 6)	42	ตร.ม.
12. ชั้น 7	1,742	ตร.ม.
- ส่วนแสดงนิทรรศการถาวร แบ่งเป็น 2 ส่วน พร้อมส่วนแสดงประติมากรรม ด้านแสง ธรรมชาติ ซึ่งควบคุมอุณหภูมิ ความชื้น ฝุ่น น้ำและน้ำมัน พร้อมระบบป้องกันความ ปลอดภัย		
- ห้องนำผู้มาเยี่ยมชม และคนพิการ		
13. ชั้นลอย (ชั้น 7)	40	ตร.ม.
14. ชั้น 8	1,549	ตร.ม.
- ส่วนแสดงนิทรรศการหมุนเวียน แบ่งเป็น 3 ส่วน ตามลักษณะการแสดงนิทรรศการ และแสงธรรมชาติที่เข้ามาต่างกัน สำหรับงาน จิตรกรรม ประติมากรรม ภาพพิมพ์ วาดเส้น ภาพถ่าย และสื่อผสม		
- ห้องนำผู้มาเยี่ยมชม และคนพิการ		
15. ชั้นคาเฟ่และหลังคา	2,231	ตร.ม.
- ห้องเครื่องลิฟต์ และเครื่องปรับอากาศ COOLING TOWER		
- หลังคากระจกนิรภัย 3 ชั้น ป้องกันความชื้น เพื่อควบคุมอุณหภูมิ และแสงอุณหภูมินิยม ปรับแสงสว่างธรรมชาติให้พอเหมาะในส่วนแสดงนิทรรศการหมุนเวียน		
- ลานหนีไฟทางอากาศ		
1.5.2 ขอบเขตของโครงการ		
1. ชั้นห้องสมุด	536	ตร.ม.
- พื้นที่โล่งสำหรับพักผ่อน		
2. ชั้น 1 (ชั้นระดับดิน)	1,078	ตร.ม.
- ทางเข้าผู้เยี่ยมชมทั่วไป และจตุรัส-ส่ง ผู้เยี่ยมชมพิเศษ (V.I.P.)		
- ส่วนติดต่อสอบถามและจำหน่ายบัตรสำหรับนิทรรศการพร้อมที่ฝากของ		
- ร้านขายของที่ระลึกพิพิธภัณฑ์		
3. ชั้น 2	380	ตร.ม.
- ทางเข้าผู้เยี่ยมชมทั่วไป (จากรถไฟฟ้า)		
- โถงสาธารณะ		
4. ชั้น 3	473	ตร.ม.
- โถงสาธารณะ		
5. ชั้น 4	487	ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- โฉงสาธารณะ		
6. ชั้น 5	821	ตร.ม.
- ส่วนสำหรับจำหน่ายบัตร สำหรับโรงละคร/โรงภาพยนตร์พร้อมที่ฝากของ		
- โฉงพักคอยหน้าโรงละคร/โรงภาพยนตร์		
7. ชั้น 6	715	ตร.ม.
- นิทรรศการจิตรกรรม ประติมากรรมร่วมสมัย แห่งรัชกาลที่ 9		
8. ชั้น 7	1,167	ตร.ม.
- ส่วนแสดงนิทรรศการถาวรสยามร่วมสมัย		
9. ชั้น 8	1,472	ตร.ม.
- ส่วนแสดงนิทรรศการถาวรอิศริยาลัยแห่งสยาม		
รวมพื้นที่ใช้สอย	7,129	ตร.ม.

1.6 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.6.1 ศิลปิน นิสิต นักศึกษา เด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไป ได้รับความรู้ทางด้านศิลปะร่วมสมัยเพิ่มขึ้น
- 1.6.2 ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางด้านศิลปวัฒนธรรมที่หลากหลาย และศิลปะเข้ามามีบทบาทในสังคมมากขึ้น
- 1.6.3 มีแหล่งรวบรวมและเผยแพร่ผลงานศิลปะร่วมสมัย และมีเวทีให้นักออกแบบหรือศิลปินรุ่นใหม่ได้แสดงศักยภาพอย่างเต็มที่

บทที่ 2

2.1 การศึกษาความหมายของโครงการ

2.1.1 ความหมายของศิลปะ

ศิลปะ คือ ผลแห่งความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์ที่แสดงออกมาในรูปลักษณะต่าง ๆ ให้ปรากฏซึ่งสุนทรียภาพ ความประทับใจ หรือความสะเทือนอารมณ์ ความอัจฉริยภาพ พุทธิปัญญา ประสบการณ์ ทัศนคติและทักษะของแต่ละคน เพื่อความพอใจ ความรื่นรมย์ ขนบธรรมเนียม จารีตประเพณีหรือ ความเชื่อทางศาสนา¹

ความหมายของศิลปะตามแนวคิดของศิลปิน

1. ศิลปะคือการเลียนแบบธรรมชาติ (Arts Representation) ผลงานศิลปะอาจจะมีทั้งประเภทที่ลอกเลียนแบบ ธรรมชาติ หรือ ไม่ลอกเลียนแบบ ธรรมชาติก็ได้ กล่าวคือถ้าเป็นภาพเขียนสิ่งของ ธรรมชาติหรือภาพมนุษย์ก็จัดได้ว่าเป็นงานประเภทที่ลอกเลียนแบบธรรมชาติแต่ หากว่าเป็นการเขียนภาพแสดงความรู้สึก ของการใช้สีสันทันเพื่อให้เกิดความรู้สึกสนใจหรืออารมณ์ตามต้องการก็เป็นผลงานที่ไม่ลอกเลียนแบบธรรมชาติ เช่นเดียวกับดนตรีผลงาน ดนตรีส่วนใหญ่เป็นประเภทที่ไม่ลอกเลียนแบบธรรมชาติ เพราะคนตรีอาจใช้ถ้อยคำหรือไม่ใช้ถ้อยคำใด ๆ เลยก็ได้เพราะคนตรีเป็นเรื่องของความสนใจความไพเราะของ เสียงเช่นดนตรีประเภทProgram Music (ดนตรีที่สามารถสื่อออกมาเป็นเรื่องราว) ซึ่งอาจนำมาใช้การประกอบการแสดงเราถือว่าเป็นผลงานที่ไม่ลอกเลียนแบบธรรมชาติ ส่วนVocal Music (ดนตรีประเภทขับร้อง) นั้นเราถือว่าเป็นผลงานที่ลอกเลียนแบบธรรมชาติ เพราะมีการใช้ถ้อยคำเพื่อบรรยายเรื่องราวเหตุการณ์ต่างๆ ทำให้เกิดจินตภาพเป็น ไปตามคำร้อง หรือถ้าหากว่าเป็นการแสดงเลียนแบบการเคลื่อนไหวธรรมชาติ เช่น การเลียนแบบท่าทางต่าง ๆ ของสัตว์ก็จัดว่าเป็นผลงานที่ลอกเลียนแบบ ธรรมชาติ เช่นเดียวกัน

2. ศิลปะคือรูปทรง (Arts Pure Form) งานศิลปะ ไม่สามารถจะสร้างขึ้นมาได้ถ้าปราศจากรูปทรง Form การที่เราชื่นชมเพราะว่าในศิลปวัตถุมีรูปทรงที่สวยงาม ทั้งนี้เพราะลักษณะที่สำคัญคือมีความกลมกลืนขององค์ประกอบที่ทำให้เป็นเอกภาพ ตัวอย่างเช่นความสัมพันธ์ของดนตรีตามกฎเกณฑ์ของธรรมชาติ และรูปทรงของเสียงดนตรี สามารถถ่ายทอดมาอย่างจิตใจได้

¹ (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน, 2530)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ศิลปะคือการแสดงออกซึ่งอารมณ์ (Arts Expressionism) ความคิดเรื่องศิลปะ คือการแสดงออกซึ่งอารมณ์นี้ใช้เพียงแค่ว่าวัตถุประสงค์ของ ศิลปะ ไม่ใช่เสนอความงามในรูปทรงของสีเส้นหรือเสียง และ ไม่ใช่เพียงแค่การลอกเลียนแบบจากธรรมชาติ อารมณ์ทางศิลปะนั้นแตกต่างจากการแสดงอารมณ์แบบอื่น ๆ ดัง ต่อไปนี้

3.1 การแสดงอารมณ์ทางศิลปะ ต้องมีส่วนเกี่ยวข้องกับเจตนาหรือความตั้งใจ

3.2 การแสดงอารมณ์ทางศิลปะ ต้องมีจุดประสงค์หรือคุณค่าอยู่ในตัวเองโดยไม่มีเจตนาอื่นซ่อนเร้น เคลือบแฝง

3.3 การแสดงอารมณ์ทางศิลปะ แสดงให้รู้ว่าบุคคลมีปฏิกริยาหรือมีความรู้สึกในทางสุนทรียะ คือความชอบไม่ชอบ

3.4 สื่ออารมณ์ในศิลปะ ประเภทการแสดงอารมณ์มีความหมายถึงคุณค่าอยู่ในตัวเป็นลักษณะพิเศษไม่เหมือนกับสื่อประเภทอื่น ๆ เช่นการพูดไม่ว่าเราจะ พูดถึงเรื่องอะไร การตีความหมายก็จะหมายถึงสิ่งที่เราพูดแต่ในทางคนตรีหรือนาฏศิลป์นั้นคำพูดแต่ละคำมีความหมายในตัวเอง โดยเป็นคำที่มีเสียงไพเราะการรับรู้ตาม ธรรมชาติของมนุษย์ สีเส้นและรูปทรงจะทำให้สามารถบอกได้ว่าเป็นอะไรและใช้ประโยชน์อะไร

4. ศิลปะ คือการแสดงออกทางความรู้สึก ศิลปินอาจจะแก้ไขแต่งเติมคัดแปลงจากธรรมชาติ เช่น สื่อความหมายลงในภาพที่วานทิวทัศน์ ศิลปะจึงเป็น การ ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกที่ได้รับจากธรรมชาติโดยมีมนุษย์เป็นตัวถ่ายทอดความประทับใจ แต่การรับรู้ของผู้ชมอาจจะต้องการชื่นชมความงามในรูปแบบที่แตกต่างกัน ได้แก่

4.1 ศิลปะแบบเหมือนจริง (Realistic) เป็นศิลปะที่ไม่ซับซ้อนมีเนื้อหาสาระที่ปรากฏเด่นชัดแต่ผู้สร้างและผู้ชมต้องมีความรู้เรื่องนั้นด้วย เช่นภาพคน ภาพสัตว์

4.2 ศิลปะแบบกึ่งนามธรรม(Semiabstract) เป็นการถ่ายทอดที่คิดเบน ไปจากรูปธรรมหรือ แบบเหมือนจริงด้วยการตัดทอนรูปทรงจากของจริงให้เรียบง่าย แต่ยังมีเค้าโครงเดิมอยู่ สามารถดูรู้ว่าเป็นภาพอะไร

4.3 ศิลปะแบบนามธรรม (abstract) เป็นศิลปะประเภทที่ไม่มีความจริงเหลืออยู่ เพราะถูกตัดทอนให้เหลือแค่เส้นสี น้ำหนัก ที่ก่อให้เกิดความงามตามอารมณ์ความรู้สึกเป็นสิ่งที่เหนือความเป็นจริงต้องใช้จินตนาการในการรับรู้รับชม

2.1.2 ความหมายของหอศิลป์ร่วมสมัย

พิพิธภัณฑ์สถาน คือ สถานที่ตั้งขึ้นเพื่อรวบรวม สงวนรักษาและจัดแสดงวัตถุอันมีความสำคัญทางวิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรม เพื่อประโยชน์ในการศึกษาและความเพลิดเพลิน ให้รวมถึงหอศิลป์ อนุสรณ์สถานทางประวัติศาสตร์ สวนสัตว์ สวนพฤกษชาติ สวนอุทยาน สถานที่เลี้ยงสัตว์น้ำ และสถานที่อื่นๆ ที่จัดแสดงสิ่งมีชีวิต

พิพิธภัณฑ์สถานทางศิลปะ (Museum of Arts) หมายถึง พิพิธภัณฑ์สถานที่จะจัดแสดงศิลปวัตถุทุกประเภท คือ ประณีตศิลป์ ศิลปะตกแต่ง หรือศิลปะประยุกต์เข้าไว้ด้วยกัน เช่น

1. พิพิธภัณฑ์สถานศิลปะประยุกต์ (Applied Art) ซึ่งเป็นที่จัดแสดงวัตถุ ที่เป็นงานฝีมือ เครื่องใช้ไม้สอยต่าง ๆ ได้แก่ เครื่องเรือน เครื่องเงิน เป็นต้น

2. หอศิลป์ (Art Gallery) หรือหอศิลปะสมัยใหม่ (Museum of modern art) เป็นที่จัดแสดงจิตรกรรม และประติมากรรม ของศิลปินที่มีชื่อเสียง ตั้งแต่โบราณเรื่อยมาถึงร่วมสมัย เช่น หอศิลป์เจ้าฟ้า พิพิธภัณฑ์ศิลปะไทย ฯลฯ

3. พิพิธภัณฑ์สถานศิลปะการแสดง (Performing Art) เช่น พิพิธภัณฑ์หนังใหญ่ที่วัดตะเคียน จ.ลพบุรี

2.2 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับพิพิธภัณฑ์ศิลปะ

2.2.1 หน้าที่ของพิพิธภัณฑ์

หน้าที่ของพิพิธภัณฑ์สถานแบ่งออกเป็นหมวดใหญ่ๆ ดังต่อไปนี้

1. การรวบรวมวัตถุ (Collection) การรวบรวมเรื่องราวต่างๆสามารถให้ความรู้อย่างกว้างขวางแก่ผู้ที่มาเข้าชม เช่นเรื่องราวของมนุษย์ในระยะแรกเริ่มทั้งความนึกคิดเกี่ยวกับพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ในงานศิลปะ อาชีพ วัฒนธรรมด้านอื่นๆ ตลอดจนความเจริญรุ่งเรืองในประวัติศาสตร์

การรวบรวมสิ่งของขึ้นอยู่กัเวลา สถานที่และการเก็บรักษา

2. การวิเคราะห์และจำแนกประเภทวัตถุ (Identifying) การจำแนกประเภทวัตถุให้ถูกต้องและแน่นอน โดยสามารถจำแนกแยกประเภท กำหนดอายุ แบบสมัยที่มาของวัตถุ หากรวบรวมได้ และยังไม่สามารถตรวจสอบจำแนกตามลักษณะวัตถุได้ ก็ต้องทำการศึกษาวิจัย ค้นคว้าให้ได้แบบสมัยอายุ โดยวิธีการศึกษาเปรียบเทียบและวิธีทดลอง ตรวจสอบ หรือพิสูจน์อายุทางวิทยาศาสตร์ เพื่อข้อมูลที่แน่นอน

3. การทำบันทึกหลักฐาน (Recording) การบันทึก จำเป็นต้องบันทึกหลักฐานไว้ในทะเบียนใหญ่ ซึ่งจะแสดงถึงสิ่งที่รวบรวมมาทั้งหมด ตามลำดับวันเดือนปี โดยต้องเขียนภาพวัตถุ หรือมีรูปถ่ายแบบติดกับหลังบัตรหรือใส่ในซองติดไว้กับบัตรคุมทะเบียนได้

4. การสงวนรักษา (Preservation) การเก็บรักษาอาจหมายถึงการป้องกันวัตถุต่างๆต่อการทำลายทางฟิสิกส์ หรือการเสื่อมทางเคมีหรือการคุกคามโดยพวกอินทรีย์สาร เช่น เห็ด รา หรือการรบกวนจากพวกแมลง การทำลายเหล่านี้ย่อมจะแตกต่างกันไปตามธรรมชาติและองค์ประกอบของวัตถุต่างๆ และสภาพของภูมิอากาศท้องถิ่นนั้นๆ

5. การจัดแสดง (Exhibition) การจัดแสดงต้องอยู่ในระเบียบและสามารถสร้างความสนใจของผู้ชมและคิดเปรียบเทียบกันระหว่างสิ่งใกล้เคียงและสร้างความนึกคิดของทั้งกลุ่ม การจัดนั้นต้องทำให้สะดวกของผู้ชมและผู้ผ่านไปมา และก่อให้เกิดความสนใจที่จะเข้ามาพิจารณาอย่างใกล้ชิด การจัดแสดงต้องใช้ความรู้ทางธรรมชาติและจิตวิทยาในการออกแบบ ตลอดจนความชำนาญในการจัดวัตถุชนิดต่างๆ

6. การบริการทางการศึกษา (Education Service) เมื่อพิพิธภัณฑ์สถานต่างๆ ดำเนินงานเกี่ยวกับการเก็บรวบรวม การจำแนกประเภทวัตถุ การเก็บรักษา และการจัดแสดงที่ดึงดูดความสนใจของผู้ชมแล้ว พิพิธภัณฑ์สถานย่อมต้องยอมรับหน้าที่ต่อสาธารณชน ด้วยความตั้งใจหรือความมุ่งหมายที่จะให้ความจริง ความคิดใหม่ๆ ต่อผู้เข้าชม ในสมัยก่อน การเรียนรู้ขึ้นอยู่กับหนังสือ แต่ในปัจจุบันนี้ความรู้ต่างๆ มีทั้งที่เป็นสามมิติ คือวัตถุต่างๆที่ประชาชนสามารถเห็น หรือมีอยู่รอบตัวนั่นเอง

พิพิธภัณฑ์สถานไม่เป็นแต่เพียงสถานที่เก็บรักษาของให้ปลอดภัยจากอันตรายต่างๆ ตลอดระยะเวลาอันยาวนานเท่านั้น แต่ยังเป็นสถาบันที่เคลื่อนที่ได้ ซึ่งมวลมนุษยชาติสามารถเรียนรู้ถึงความคิดและประวัติศาสตร์อันยาวนานของโลกของเราได้ด้วย

2.2.2 ภัณฑารักษ์และหน้าที่ความรับผิดชอบ

ภัณฑารักษ์ คือ ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ดูแลพิพิธภัณฑ์ ความหมายความตัวอักษร ก็คือ ผู้ดูแลรักษาคลังเก็บสิ่งของ มาจากคำศัพท์ ภาษาสันสกฤต *ภานู* (ภานู + อารกฺษ) ความหมายโดยทั่วไป คือ "ผู้ดูแลพิพิธภัณฑ์ที่เก็บ โบราณวัตถุ และสิ่งของล้ำค่าต่างๆ"²

อย่างไรก็ตาม ในความเป็นจริงแล้ว หน้าที่ของภัณฑารักษ์แตกต่างกันไป ตามลักษณะของพิพิธภัณฑ์แต่ละแห่ง เช่น ใน พิพิธภัณฑ์ประวัติศาสตร์และ โบราณคดี พิพิธภัณฑ์ศิลปะ พิพิธภัณฑ์พืช พิพิธภัณฑ์เงินตรา พิพิธภัณฑ์การบินและอวกาศ เป็นต้น

² วิกีพีเดีย สารานุกรมเสรี

ตำแหน่งภัณฑารักษ์ นับเป็นตำแหน่งที่มีความสำคัญ และมีความรับผิดชอบสูง ทั้งในระดับบริหารและระดับปฏิบัติการด้วย แต่หน้าที่หลักๆ ของภัณฑารักษ์ คือการจัดการหา การจัดหมวดหมู่ และการจัดแสดงวัตถุในพิพิธภัณฑ์นั้นๆ รวมถึงการดูแล ซ่อมแซม และวางแผนจัดการ และแผนการให้บริการ ในต่างประเทศ ภัณฑารักษ์ยังมีส่วนเป็นอย่างมากในการประเมินราคาของศิลปวัตถุต่างๆ ด้วย

ด้วยเหตุนี้ ผู้ทำหน้าที่ภัณฑารักษ์จึงต้องมีความชำนาญเฉพาะด้านเป็นอย่างดี และไม่จำเป็นต้องศึกษาทางด้านประวัติศาสตร์และ โบราณคดีเพียงอย่างเดียวเท่านั้น เช่น หากต้องการพิพิธภัณฑ์ด้านอัญมณี ก็จะต้องมีความรู้ด้านอัญมณีศาสตร์ นอกเหนือจากความรู้ด้านการจัดการพิพิธภัณฑ์ทั่วไป เป็นต้น

ในพิพิธภัณฑ์ขนาดใหญ่จะมีเจ้าหน้าที่ภัณฑารักษ์จำนวนมาก โดยมีหน้าที่รับผิดชอบเฉพาะด้านตามความเชี่ยวชาญ และอาจมีผู้ช่วยภัณฑารักษ์อีกทอดหนึ่งก็ได้ ขณะที่พิพิธภัณฑ์ขนาดเล็กอาจมีภัณฑารักษ์เพียงไม่กี่คน หรือมีเพียงคนเดียว และทำหน้าที่ดูแล จัดการทุกสิ่งทุกอย่าง

ความหมายและลักษณะงาน

ในการปฏิบัติงานด้านวิชาการในพิพิธภัณฑ์สถานนั้น จะเป็นงานที่มีลักษณะสหวิทยาการ คือ ภัณฑารักษ์จะต้องใช้วิชาการและความชำนาญหลายด้านประกอบกัน ได้แก่วิชาการพิพิธภัณฑ์และพิพิธภัณฑ์วิทยา (Museography & Museology) เป็นหลักสำคัญ และใช้วิชาการสาขาอื่นที่เกี่ยวข้องกับประเภทของพิพิธภัณฑ์สถานนั้น เช่น สาขาศิลปะ โบราณคดีและประวัติศาสตร์ สาขาธรรมชาติวิทยา หรือประวัติศาสตร์ธรรมชาติสาขามนุษยวิทยา ชาติพันธุ์วิทยา สาขาวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี หรือสาขาพิพิธภัณฑ์เฉพาะเรื่อง ฯลฯ มาประกอบด้วย โดยแต่ละสาขาวิชามีความสำคัญเท่าๆ กัน ดังนั้นลักษณะงานของภัณฑารักษ์ในการดำเนินงานศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย จะแตกต่างออกไปตามประเภทของพิพิธภัณฑ์สถาน และควรใช้วัตถุ สิ่งของที่จัดแสดงหรือที่จะนำมาจัดแสดงในพิพิธภัณฑ์สถานเป็นส่วนหนึ่งของวัตถุคิบบในการวิจัยในรายละเอียด

หน้าที่ความรับผิดชอบของภัณฑารักษ์

1. หน้าที่ในการสำรวจ จัดหา เก็บ รวบรวมวัตถุ สิ่งของ (Collection)
2. หน้าที่ในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ตรวจสอบ พิสูจน์ กำหนดอายุ ยุคสมัย จำแนกประเภท (Research and Collection Management)
3. หน้าที่ในการทำบันทึกหลักฐาน (Registration)
4. หน้าที่กำหนด ปรังญา แนวความคิด และแนวทางของนิทรรศการถาวรและชั่วคราว ในพิพิธภัณฑ์สถาน (Exhibition and Interpretation)
5. หน้าที่ในการคุ้มครอง ดูแล เพื่อการสงวนรักษาวัตถุสิ่งของให้ปลอดภัยจากการเสื่อม ชำรุดตามสภาพกาลเวลา (Conservation and Preservation)
6. หน้าที่ในการให้บริการการศึกษา การส่งเสริม เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ (Education and Public Relations)

เพื่อให้การกำหนดตำแหน่งชัดเจนสอดคล้องกับการปฏิบัติงาน จึงจำแนกรายละเอียดในการปฏิบัติงานของตำแหน่งทางวิชาการในสายงานภัณฑารักษ์ ดังนี้

1. ตำรวจ จัดหา เก็บรวบรวม (Collection)

ตรวจสอบ พิสูจน์ จำแนกประเภทอายุสมัย (Classification) ประเมินคุณค่า (Evaluation) จัดทำทะเบียน บัญชี (Registration) จัดทำคำบรรยายลักษณะของวัตถุหรือสิ่งของที่จัดแสดง (Cataloguing)

2. ทำการศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย (Research)

ในวิชาการพิพิธภัณฑ์และพิพิธภัณฑ์วิทยา (Museography & Museology) และวิชาการสาขาต่างๆ ที่เกี่ยวเนื่องตามประเภทของพิพิธภัณฑ์สถานนั้นๆ เช่น

- ศิลปะและศิลปะร่วมสมัย
- โบราณคดีและประวัติศาสตร์
- ธรรมชาติวิทยาหรือประวัติศาสตร์ธรรมชาติ
- มานุษยวิทยา ชาติพันธุ์วิทยา
- วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- พิพิธภัณฑ์เฉพาะเรื่อง ฯลฯ

3. คุ้มครอง รักษา อนุรักษ์ ซ่อมสงวนรักษาและรักษาความปลอดภัย

ต่อวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์สถานตามกระบวนการวิจัยและกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

4. กำหนดปรัชญา แนวความคิด ทิศทางและอำนาจการในการจัดนิทรรศการถาวรและ

ชั่วคราวในพิพิธภัณฑ์สถาน โดยการจัดทำโครงการ ขั้นตอนในการทำงานและรายละเอียด

ประกอบอย่างชัดเจน และถูกต้องตามผลการศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัยในศาสตร์เฉพาะสาขานั้น

โดยยึดหลักการดำเนินงานให้เป็นไปตามศาสตร์วิชาพิพิธภัณฑ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. กำหนดปรัชญา แนวความคิด ทิศทางและอำนาจการในการจัดตั้ง หรือปรับปรุงพิพิธภัณฑสถาน โดยการเขียน โครงการและรายละเอียดอย่างชัดเจน โดยยึด หลักเกณฑ์ตามปรัชญาวิชาการพิพิธภัณฑ

6. การให้บริการการศึกษานักศึกษาระดับ
ด้วยเทคนิควิธีการ ในรูปแบบต่างๆ เช่น การนำชม การบรรยาย การจัดสัมมนา

7. ปฏิบัติงานทางวิชาการอื่นๆ
เช่น เป็นวิทยากร ผู้ให้การฝึกอบรม ผู้สอน ผู้บรรยาย เป็นผู้แทนของส่วนราชการในการประชุม สัมมนาทางวิชาการต่างๆ เป็นต้น

2.3 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการออกแบบ

2.3.1 ประเภทของงานศิลปะ

เราอาจแบ่งประเภทของงานศิลปะตามหลักการทางสุนทรียศาสตร์ได้เป็น 2 ประเภทคือ 1. ทัศนศิลป์ และ 2. ประยุกต์ศิลป์

1. ทัศนศิลป์ (Fine Arts) คือศิลปะที่งดงาม หรือสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น โดยตอบสนองความต้องการทางด้านจิตใจและอารมณ์ที่สำคัญ ประกอบด้วย 6 สาขา คือ

- 1.1 จิตรกรรม
- 1.2 ประติมากรรม
- 1.3 สถาปัตยกรรม
- 1.4 วรรณกรรม
- 1.5 ดุริยางศิลป์ หรือ ดนตรี
- 1.6 นาฏศิลป์ การละคร การเต้นรำ ภาพยนตร์

2. ประยุกต์ศิลป์ (Applied Arts) คือศิลปะที่สร้างขึ้น โดยมีจุดมุ่งหมายแสดงความงามร่วมกับประโยชน์ทางการใช้สอยเช่น ออกแบบนิเทศศิลป์ อุตสาหกรรมศิลป์ มัณฑนศิลป์ ออกแบบบรรจุภัณฑ์ ออกแบบเครื่องประดับ เป็นต้น

2.3.2 ขอบข่ายของงานศิลปะร่วมสมัย

ขอบข่ายงานศิลปะร่วมสมัย แบ่งออกเป็น 9 สาขา ได้แก่

1. สาขาทัศนศิลป์ (Visual Arts)

หมายถึง ศิลปะที่มองเห็นได้ด้วยตา ทั้งศิลปะสองมิติ และสามมิติที่เป็นทั้งทัศนศิลป์และ ประยุกต์ศิลป์ ลักษณะสำคัญของทัศนศิลป์ คือภาพและรูป ได้แก่ จิตรกรรม (ภาพเขียนสีและภาพ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลายเส้น) ประติมากรรม (งานปั้นและแกะสลัก) ภาพพิมพ์ (ศิลปะการพิมพ์ด้วยกรรมวิธีต่าง ๆ เช่น การพิมพ์ด้วยแม่พิมพ์ไม้ หรือ โลหะ เป็นต้น) ภาพถ่าย (ผลงานศิลปะภาพถ่ายที่เสนอด้วยสื่อและกรรมวิธีต่าง ๆ) สื่อประสม (ผลงานศิลปะที่สร้างสรรค์ขึ้นด้วยกรรมวิธีและเทคนิคต่างๆ อย่างอิสระ) ทั้งนี้รวมถึงด้าน Media Art

2. สาขาศิลปะการแสดง (Performing Arts)

หมายถึง ศิลปะการแสดงละคร นาฏศิลป์สากล(การแสดงสมัยใหม่หรือการแสดงที่เป็นสากล) การละเล่น และการแสดงพื้นบ้านประยุกต์

3. สาขาศิลปะการดนตรี (Music)

หมายถึง คนตรีและขับร้อง

4. สาขาวรรณศิลป์ (Literature)

หมายถึงศิลปะการประพันธ์ที่เขียนพร้อมไปด้วยคุณค่าทางวรรณศิลป์ มีลักษณะลีลาเฉพาะคน รูปแบบการประพันธ์มีทั้งกวีนิพนธ์ เรื่องสั้น นวนิยาย และบทละคร

5. สาขาสถาปัตยกรรม (Architecture)

หมายถึงงานออกแบบ หรือศิลปะที่เกี่ยวกับสิ่งก่อสร้างซึ่งสร้างขึ้นใหม่อย่างเป็นทางการเป็นศิลปะสวยงาม มั่นคง แข็งแรง มีคุณค่าทางศิลปะและถูกต้องตามหลักวิชาการ เหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอย

6. สาขาวิชานานศิลป์ (Interior Design)

หมายถึง ศิลปะการออกแบบ การประดับ และตกแต่งสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในอาคารบ้านเรือน สถานที่ ทั้งในลักษณะที่สื่อถึงศิลปวัฒนธรรมที่เป็นสากล และศิลปวัฒนธรรมของชาติ

7. สาขาเรขศิลป์ (Graphic design)

หมายถึง การออกแบบศิลปะในการสื่อสารกับกลุ่มชนด้วยภาษาที่ตีความได้โดยการดูด้วยตา ทั้งที่เป็น "ภาษาอักษร" (เขียนด้วยตัวอักษรและเครื่องหมายวรรคตอนต่างๆ) และ "ภาษาภาพ" (ภาพถ่าย ภาพวาด ลายเส้น สีตัน และอื่นๆ) โดยตอบสนองการสื่อสารเป็นสำคัญ งานเรขศิลป์ มีรูปทั้งแบบงานสองมิติ เช่น งานสิ่งพิมพ์ งานออกแบบตราสินค้า งานออกแบบบรรจุภัณฑ์ งานโฆษณาณรงค์ งานออกแบบเว็บไซต์ เป็นต้น และรูปแบบงานสามมิติ เช่น สื่อผสม โครงสร้างเพื่อจัดแสดงในงานต่าง ๆ ตราสัญลักษณ์ขององค์กร รูปปฏิมากรรมลอยตัว เป็นต้น

8. สาขาภาพยนตร์ (Film)

หมายถึง ศิลปะการถ่ายทำ การเล่าเรื่อง การแสดง ทั้งที่ผลิตด้วยฟิล์มภาพยนตร์ วิดีทัศน์ สื่อดิจิทัล และอื่นๆ มีขอบเขตการสร้างสรรคกว้างขวางตั้งแต่ ภาพยนตร์ทดลอง ภาพยนตร์สารคดี ภาพยนตร์ที่สร้างมาจากเรื่องจริงทั้งหมด (Nonfiction Film) ภาพยนตร์สั้น และภาพยนตร์บันเทิง

9. สาขาออกแบบแฟชั่นและเครื่องประดับ (Fashion)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หมายถึง การออกแบบเสื้อผ้าอาภรณ์ เครื่องประดับร่างกาย และการแสดงแบบการนุ่งห่มแบบต่างๆ ที่มีรูปแบบและสีสันตามสมัยนิยม ตามแบบหรือวิธีการที่นิยมกันทั่วไปในช่วงระยะเวลาหนึ่ง³

2.3.3 ข้อมูลเกี่ยวกับส่วนบริการสาธารณะ

เป็นส่วนที่จัดไว้เพื่อบริการแก่ประชาชนทั่วไป และผู้ใช้โครงการก่อนเข้าสู่ตัวอาคาร อาจจะมีพื้นที่เป็นลานโล่ง (PLAZA) รับคนจากทางเข้าและบริเวณที่รับปริมาณคนจำนวนมากๆ เช่น จากรถโดยสารประจำทาง , รถไฟฟ้า หรือบริเวณพื้นที่เชื่อมต่อสู่ตัวอาคาร บริเวณลานโล่งอาจเป็น OUT-DOOR หรือ TRANSITION AREA เชื่อมเข้าส่วนหน้าของอาคารซึ่งเป็นส่วนบริการ

โถงทางเข้าเป็นส่วนที่ติดต่อกับส่วนต่างๆของอาคาร ควรจะเห็นได้ชัดเจนจากภายนอกอาคาร เพื่อผู้ที่เข้าชมสามารถพบเห็นและเข้าถึงได้ง่าย โดยจะต้องมีลักษณะพิเศษดึงดูดความสนใจ เพราะเป็นความประทับใจแรกที่เข้าสู่พิพิธภัณฑ์ มีการให้แสง สี และการระบายอากาศที่ดี

ส่วนบริการสาธารณะภายในพิพิธภัณฑ์ควรมีองค์ประกอบดังนี้

- โถงพักคอยและที่นั่งพักผ่อน (GENERAL LOBBY) บริเวณพักคอยควรมีบรรยากาศที่ปลอดโปร่ง สบายใจ เนื่องจากเวลาผู้ชมมาเป็นหมู่คณะจะเกิดความวุ่นวายมาก ผู้ชมบางส่วนจึงต้องการที่นั่งพัก
- ที่ติดต่อสอบถาม (INFORMATION DESK) ควรจะอยู่ใกล้ประตูทางเข้า เพราะต้องทำหน้าที่ต้อนรับและติดต่อกับผู้เข้าชมและส่วนนี้มีความสำคัญ ในการกำหนดการฉายภาพยนตร์หรือหมยกำหนดการอื่นๆ อีกทั้งยังเป็นส่วนควบคุมแผนผังการจัดแสดงที่ต้องติดไว้ในห้องโถงเพื่ออธิบายให้ผู้ชมได้รับทราบและเข้าใจการจัดแสดง
- ร้านขายของที่ระลึก (SOUVENIOR , BOOK SHOP) ส่วนนี้จะเป็นที่น่าสนใจจากผู้ชมไม่น้อยกว่าการจัดแสดง ของที่จำหน่ายจะเกี่ยวกับที่จัดแสดง เช่น หนังสือ เครื่องบินจำลอง รูปภาพ ส่วนนี้อาจร่วมกับสถาบันอื่นที่ต้องการเผยแพร่ความรู้ จัดจำหน่ายของที่ระลึกจากการจัดนิทรรศการชั่วคราว
- ผนังแสดงส่วนของพิพิธภัณฑ์และกิจกรรมของพิพิธภัณฑ์ (MUSEUM BOARD) ควรอยู่ในส่วน โถงที่ผู้คนพบเห็น ได้ชัด มีพื้นที่ในการยินยอม

³ สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย กระทรวงวัฒนธรรม

- โทรศัพท์สาธารณะ (PUBLIC TELEPHONE) เป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องใช้อยู่เสมอ จึงต้องจัดไว้อยู่ในส่วนมุมใดมุมหนึ่งของห้อง โถง จะเป็นตู้หรือเคาน์เตอร์แล้วแต่ความเหมาะสม สำหรับโทรศัพท์ภายในของพิพิธภัณฑ์จะอยู่บนโต๊ะประชาสัมพันธ์ ส่วนติดต่อสอบถาม

- ที่ค้ำน้ำสาธารณะ (DRINK FOUNTAIN) อยู่ในมุมใดมุมหนึ่งของห้อง โถง ห้องน้ำ , ห้องส้วม (TOILET) ควรอยู่ในโถงทางเข้าด้วย และสามารถสังเกตเห็นได้ง่าย แต่ไม่ ประเจิดประเจ้อ อาจใช้ป้ายบอกทาง สำหรับเจ้าหน้าที่ควรมีสวนเฉพาะ ไม่ปะปนกัน

2.3.4 ข้อมูลเกี่ยวกับส่วนจัดแสดงนิทรรศการ

ความหมายของนิทรรศการ

นิทรรศการ คือ การแสดงให้เห็นการศึกษาอย่างหนึ่งด้วยการแสดงงานให้ชม อาจจะมีผู้บรรยายให้ฟัง หรือ ไม่ต้องมีก็ได้ การแสดงอาจจะแสดงนอกอาคาร หรือในอาคารก็ได้ ซึ่งประกอบด้วยของจริง สิ่งจำลอง ภาพถ่ายและแผนภูมิสิ่งของต่างๆ ที่จะนำออกมาแสดง แต่ในการจัดเตรียมจะต้องจัดอย่างมีระเบียบเรียบร้อย ง่ายและคำนึงถึงความแจ่มชัด รวมทั้งก่อให้เกิดความรู้ ช่วยให้ผู้มีความเข้าใจข้อมูล (Information) โดยใช้ข้อความสั้นๆ อธิบายประกอบซึ่งจะมีความน่าดูน่าชมด้วย

ดังนั้น ถ้าจะสรุปการจัดเพื่อผลทางการศึกษาว่านิทรรศการนั้นเป็นลักษณะของทัศนศึกษาอย่างหนึ่งเพราะเป็นการให้การศึกษาทางตา ทางหู และทางเสียด

นิทรรศการถาวร (Permanent exhibition)

เป็นการจัดแสดงในบริเวณหนึ่งบริเวณใดอย่างถาวร เกือบจะไม่มีเปลี่ยนแปลง การจัดเลข มีลักษณะเฉพาะแตกต่างจากการจัดนิทรรศการทั่วไป การจัดแสดงถูกจัดวางอย่างมีระบบแบบแผน ระยะเวลาการจัดแสดงจะคงอยู่ด้วยระยะเวลาอันนาน เรื่องและวัตถุที่จัดแสดงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญได้รับการคัดเลือกอย่างดี

การบำรุงรักษาในระยะเวลาอันยาวนาน เป็นส่วนสำคัญในการจัดแสดงแบบถาวร วัสดุ อุปกรณ์ ต้องทนทานสามารถดูแลบำรุงรักษาได้ง่าย อุปกรณ์ไฟฟ้ามีการเปลี่ยนได้สะดวกเมื่อมีความเสียหาย การออกแบบต้องมีความยืดหยุ่น สามารถปรับเปลี่ยนบางส่วนได้

โดยทั่วไปนิทรรศการถาวรจะถูกจัดแสดงอยู่ภายในโครงสร้าง ดังนั้นการออกแบบต้องมีส่วนสัมพันธ์เป็นอันหนึ่งอันเดียวกับตัวอาคาร การจัดภายใน วัสดุ ขนาด ปรับเปลี่ยนใช้กับงานได้หลายงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นิทรรศการชั่วคราว (Temporary Exhibition)

นิทรรศการประเภทนี้ เป็นกิจกรรมที่มีบทบาทมากที่สุด เพราะประชาชนในปัจจุบันนี้มีความจำเป็นจะต้องศึกษาหาความรู้จากสื่อมวลชนต่างๆ มากมายทั้งการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม และสื่อมวลชนเหล่านั้นต่างก็มีเทคนิคในการเสนอเรื่องราวต่างๆ หรือ ข่าวสาร ที่น่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์จึงจำเป็นต้องมีการเคลื่อนไหวจัดกิจกรรมต่างๆ เร้าความสนใจและอำนวยความสะดวกในการศึกษาแก่ประชาชนด้วย หากพิพิธภัณฑ์ไม่มีการเปลี่ยนแปลงแล้ว ความเบื่อหน่ายก็จะเกิดขึ้น ฉะนั้นทางพิพิธภัณฑ์จำเป็นต้องมีการจัดนิทรรศการชั่วคราวขึ้นในบางโอกาส แสดงจากภายนอก เพื่อดึงดูดความสนใจแก่ประชาชน นักเที่ยวและชาวต่างประเทศ

นิทรรศการเคลื่อนที่ (Traveling Exhibition)

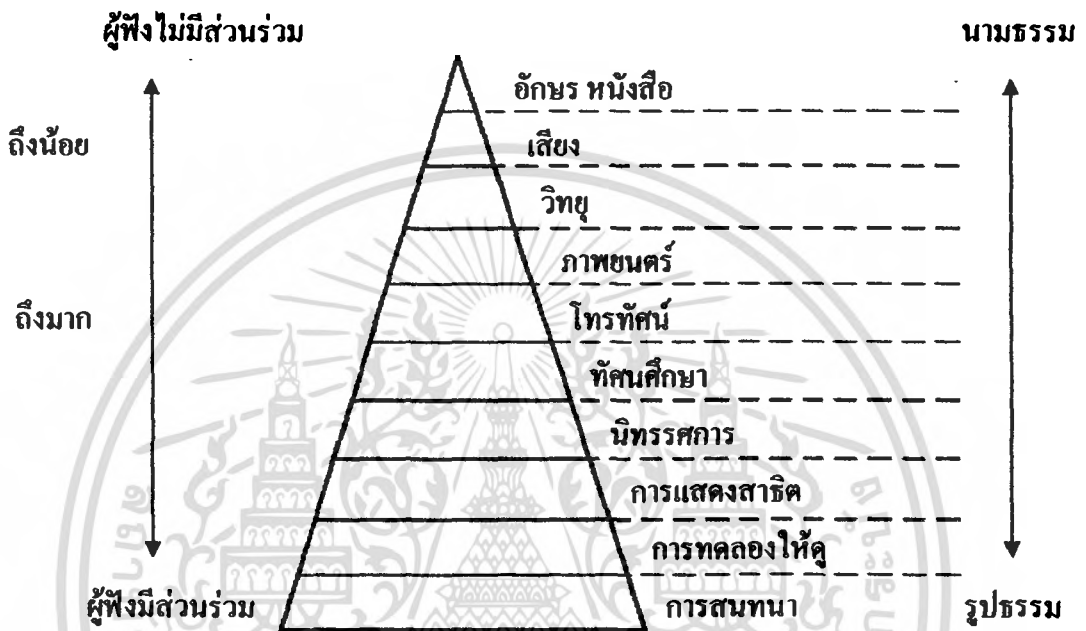
ความต้องการเผยแพร่ข้อมูลและแลกเปลี่ยนความคิดมีเพิ่มมากขึ้น ทำให้เกิดรูปแบบการจัดแสดงเคลื่อนที่ขึ้น ซึ่งไม่จำเป็นต้องจัดแสดงอยู่ภายในอาคารถาวรเหมือนเดิม แต่จะประกอบด้วยระบบโครงสร้างที่มีมาตรฐาน นำหนักเบา ถอดประกอบได้ง่าย ปรับเปลี่ยนรูปโครงสร้างได้หลายแบบ สามารถเคลื่อนย้ายได้ง่าย ซึ่งนำไปจัดแสดงในที่ต่างๆ เป็นการเผยแพร่ความรู้ ข่าวสาร วิชาการต่างๆ ให้ประชาชนได้รับทราบ โคนจุดเด่นที่มีความยืดหยุ่นนี้เองที่ทำให้การจัดแสดงนี้มีความสำคัญมากขึ้นเรื่อยๆ ฐานะที่เป็นสื่อด้านข้อมูลและการศึกษา

นิทรรศการสื่อแห่งการประชาสัมพันธ์

นิทรรศการ เป็นสื่อในการประชาสัมพันธ์ชนิดหนึ่ง ที่มีบทบาทในการเผยแพร่ข่าวสารและเรื่องราวให้ประชาชนทราบ เป็นสื่อที่ผู้เข้าชมสามารถเห็น ได้ด้วยตาและร่วมพิจารณาได้ด้วย ถือเป็นช่องทางการสื่อสารที่บรรลุเป้าหมายที่ดีที่สุดในหลายๆประเภทของช่องทางการสื่อสาร

ช่องทางในการติดต่อสื่อสาร

ปัจจุบันมีการสื่อสารแบบต่างๆ ดังต่อไปนี้

แผนภูมิ 2.1 ช่องทางในการติดต่อสื่อสาร

การจัดนิทรรศการแบ่งตามกลุ่มประชาชน โดยอาศัยความรู้และระดับปัญญาของผู้ชมได้ 3 กลุ่มใหญ่ๆ คือ⁴

กลุ่มที่ 1. สำหรับเด็กอายุประมาณ 12 ปีเป็นอย่างมาก เน้นให้เห็นลักษณะห้องแสดงตามความนึกคิดของเด็ก โลกของความคิดเต็มทัศนศาสตร์ โดยคำนึงถึงจิตวิทยาทางการศึกษาของเด็กเป็นสิ่งสำคัญ

กลุ่มที่ 2. สำหรับผู้ชมหนุ่มสาว ซึ่งไม่มีความรู้เป็นพิเศษที่เชี่ยวชาญ โดยเฉพาะต้องใช้อุปกรณ์ประกอบเรื่องการจัดแสดงต้องเชื่อมโยงข้อเท็จจริง เพื่อโน้มน้าวให้เขาเห็นคุณค่า ต้องใช้สีเพื่อดึงดูดความสนใจและวิธีการจัดเป็นแบบศิลปะ และบางครั้งต้องใช้เสียงช่วย คำบรรยายบนแผ่นป้ายต้องมีข้อความที่น่าสนใจ วัตถุต้องถูกต้องตามความเป็นจริงและสัมพันธ์กับจัดแสดงต่างๆ

⁴ Douglas A.Allan, "The museum and Its Functions," The Organization of museums Practice Advice (Paris : 1967 , pp. 26-27).

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กลุ่มที่ 3. สำหรับผู้เข้าชมที่เป็นผู้เชี่ยวชาญ เป็นความรู้ทั้งทางทฤษฎีและการปฏิบัติ ทั้งมีความรู้เฉพาะวิชาเป็นพิเศษ ผู้ชมประเภทนี้สนใจในการวิเคราะห์เนื้อหาของวัตถุอย่างละเอียดลออ ต้องการความรู้ดูมากเพื่อประกอบการศึกษาของพวกเขา ผู้ชมประเภทนี้ไม่ต้องการการจัดแสดงแบบศิลปะ เพราะต้องการวัตถุและเรื่องราวมากกว่าผลการตีความและคำบรรยายในห้องจัดแสดง และพร้อมที่จะทักท้วง โต้แย้งเจ้าหน้าที่ให้คล้อยตามความคิดเห็นของเขา การจัดควรเน้นหนักในเรื่องระเบียบและการเปรียบเทียบวัตถุเป็นหลักสำคัญ

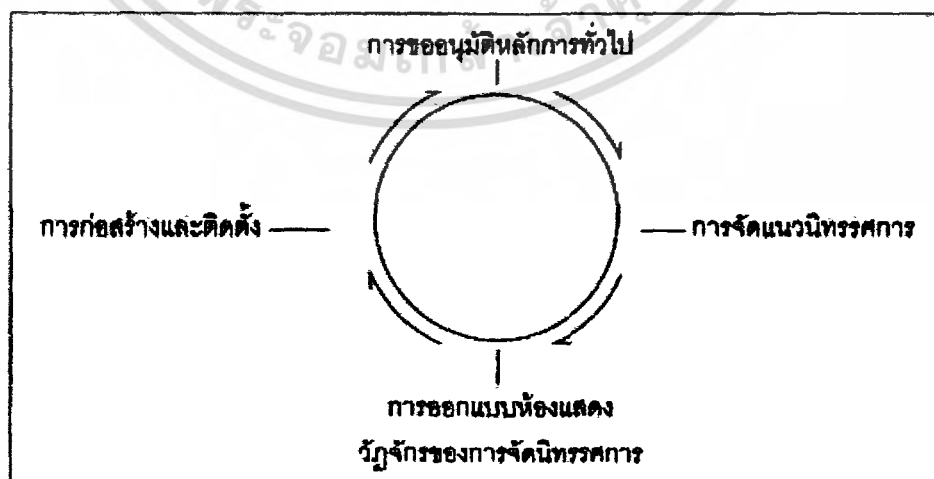
มาตรฐานการจัดแสดง

องค์ประกอบของห้องแสดง ต้องมีมาตรฐานดังนี้

1. ห้องแสดงต้องมีความงาม (Aesthetic approach)
2. ห้องแสดงจะต้องมีความเพิลิคเพิลิน (Romantic approach)
3. ห้องแสดงจะต้องมีวัสดุครบตามขั้นตอนและการบวนการที่เป็นประโยชน์ตามเรื่องราวแสดง (Intellectual approach)
4. คำอธิบายจะต้องชัดเจน และ โน้มน้าวผู้เข้าชมให้มีความสนใจร่วม
5. มีแสงสว่างพอสมควร

มาตรฐานในการพิจารณาการจัดนิทรรศการ

การขออนุมัติในหลักการ (Objective Approval by Museum's Director) เป็นเรื่องของภัณฑารักษ์ หัวหน้าภาควิชา หรือนักวิชาการในพิพิธภัณฑสถานที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการ จะต้องดำเนินการขออนุมัติหลักการในการจัดแสดง วัตถุประสงค์ จำเป็นจะต้องมีรายละเอียดต่างๆ เช่น

แผนภูมิ 2.2 วัฏจักรของการจัดนิทรรศการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. **หัวข้อนิทรรศการ (Exhibition Title)** ควรจะระบุให้ชัดเจนว่าจะจัดเรื่องอะไร
2. **วัตถุประสงค์ (Objective)** ภัณฑารักษ์จะต้องแจ้งวัตถุประสงค์ของการจัดแสดงควร จะเน้นรายละเอียดว่ามีวัตถุประสงค์อะไรเป็นหลัก อะไรเป็นรอง ควรชี้ให้เห็นว่า หัวข้อเรื่องต่างๆมีประโยชน์ต่อประชาชนอย่างไร
3. **ขอบเขตของนิทรรศการ (Scope of Exhibition and Definition of Concept)**
ควรกำหนดหลักการลงไปแน่นอนว่า
 - นิทรรศการดังกล่าวนี้มีเนื้อหาสาระอย่างไร ประกอบด้วยวัตถุหลักฐานอย่างไรบ้าง
 - แบ่งข้อย่อย (Subtitle) ออกเป็นกี่ตอน แต่ละตอนมีเนื้อหาสาระอย่างไร มีวัตถุจัดแสดงจำนวนเท่าไร ขนาดไหน และมีความสำคัญลดหลั่นกันอย่างไร เป็นสมบัติของใคร
 - กำหนดเวลาที่เหมาะสม สัมพันธ์ซึ่งกันและกัน เพราะไม่เช่นนั้นแล้วจะเกิดความน่าเบื่อ ไม่น่าสนใจ
 นอกจากนี้แล้วควรชี้แจงรายละเอียดการใช้สื่อทัศนศึกษาและการบริการทางการศึกษาประกอบอย่างไรบ้าง มีรายการอะไรบ้าง เช่น ภาพยนตร์ สไลด์ การบรรยาย การอภิปราย ตลอดจนงบประมาณที่จะใช้ด้วย
4. **สมมติฐาน (Hypothesis)** ภัณฑารักษ์ควรจะได้ประเมินผลการคาดคะเนล่วงหน้าไว้ ด้วยว่าผลจากการจัดนิทรรศการดังกล่าวจะให้ประโยชน์อะไรแก่ประชาชน หรือ เป้าหมายที่หน่วยงานมีความต้องการ

มาตรฐานในการจัดเตรียมนิทรรศการ

เกณฑ์มาตรฐานในการปฏิบัติการเตรียมเอกสาร

การจัดเตรียมแนวนิทรรศการ (Manuscript and Editing) หลังจากที่หลักการผ่านการอนุมัติเรียบร้อยแล้ว ภัณฑารักษ์จะต้องดำเนินเรื่องขั้นตอนต่อไป คือ การเรียบเรียงเอกสารและการจัดแสดง ซึ่งมีรายละเอียดปลีกย่อยต่างๆ เช่น

1. **ศึกษาขนาดและจำนวนวัตถุที่จะจัดแสดง** เพื่อจะได้กำหนดเรื่องราวต่างๆ ได้ว่า แต่ละตอนของนิทรรศการนั้น จะเขียนคำบรรยายว่าอย่างไร ใช้วัตถุอะไรจัดแสดง วัตถุที่แสดงทั้งหมดเป็นสมบัติของใคร

2. **การเขียนเรื่องและคำบรรยาย (Caption)** การผูกเรื่องและการเขียนคำบรรยายประกอบนิทรรศการนั้น อาจประกอบด้วยตัวหนังสือนำชมและข้อความอธิบายวัตถุ เพื่อเป็นแนวในการออกแบบของช่างศิลป์หรือสถาปนิก โดยปกติในการการจัดนิทรรศการต่างๆ ต้องมีคำบรรยายเรื่องราว 4 ประเภท คือ

1. **ชื่อนิทรรศการ (Title)** เป็นชื่อนิทรรศการ ข้อความต้องสั้นกะทัดรัด สะดวกแก่การจดจำ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งมอบไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อ่านแล้วเข้าใจข้อความทันที

2. หัวข้อย่อย (Subtitle) ป้ายเรื่องย่อย เป็นการขยายเรื่องราวของหัวข้อที่จัดนิทรรศการ เพื่อความสะดวกในการทำความเข้าใจ การเขียนหัวข้อย่อยควรกะทัดรัด

3. คำบรรยายเรื่อง (Subtext) คือ บรรยายสรุปของหัวข้อใหญ่หรือหัวข้อย่อย ว่าสาระของเรื่องนั้นๆเป็นอย่างไร เพื่อสรุปแนวความคิดให้เกิดแก่ผู้ชม ข้อความควรเป็นภาษาต่างๆ ไม่ควรเป็นภาษาและศัพท์เฉพาะของนักวิชาการ

4. ป้ายเฉพาะวัตถุ (Individual Label) คือ ป้ายคำอธิบายที่บอกให้ทราบว่าวัตถุที่แสดงแต่ละชิ้นนั้นเป็นอะไร สมัยไหน อายุประมาณเท่าไร พบที่ไหน เป็นต้น

มาตรฐานการออกแบบห้องจัดแสดง (มัณฑนากร)

การออกแบบห้องแสดง (Graphic & Design) หน้าที่ในการออกแบบและจัดแสดง เป็นของมัณฑนากรหรือช่างศิลป์ตกแต่ง โดยความร่วมมือของภัณฑารักษ์ หลักสำคัญที่จะต้องพิจารณาในขั้นนี้ คือ

1. ศึกษาแนวเรื่อง (Script) ที่ภัณฑารักษ์เรียบเรียงให้เป็นที่เข้าใจ ทั้งวัตถุประสงค์และการดำเนินเรื่อง แล้วจึงดำเนินการวางแผนผังรูปห้อง

2. ศึกษาสภาพการณ์ของสังคมแวดล้อม (Understanding of Audience) สถาปนิกผู้ออกแบบห้องแสดงจะต้องเข้าใจจิตวิทยาของผู้ชมพอสมควร และจะต้องทราบว่าประชาชนเหล่านั้นมีระดับการศึกษาขนาดไหน มีทัศนคติอย่างไร รสนิยมแบบไหน จำนวนคนเข้าชมแต่ละครั้งเป็นอย่างไร เพื่อเป็นแนวทางในการจัดวางรูปห้องและการจัดบรรยากาศในห้องแสดงและอุปกรณ์ในการจัดนิทรรศการ

3. องค์ประกอบของห้องและผู้จัดแสดง (Composition and Graphic) เมื่อศึกษาปัญหาต่างๆ พร้อมแล้วสถาปนิกจะต้องทำแบบแปลนแผนผังห้องและผู้แสดง โดยเริ่มจากชื่อนิทรรศการ (Title) ไปยังหัวข้อย่อย (Subtitle) ทีละตอน จนจบสิ้นการจัดแสดง ตามแนวเรื่องที่ภัณฑารักษ์เรียบเรียงไว้

หลังจากนั้นพิจารณาแต่ละตอนว่า ข้อความควรอยู่ตอนไหน วัตถุต่างๆที่นำมาใช้ในการจัดนิทรรศการมีองค์ประกอบอย่างไร ควรใช้สีแสง และอุปกรณ์อะไรประกอบบ้าง จึงจะทำให้คนที่เข้าชมเข้าใจสาระเรื่องราวดีขึ้น นอกจากการจัดทำผังและองค์ประกอบแล้ว ควรจะได้จัดทำอุปกรณ์ต่างๆ ประกอบห้องแสดงให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น เช่น

- แสงสว่าง (Lighting) จำนวนไฟที่ติดตั้งและแสงสว่างควรใช้ชนิดไหน จำนวนเท่าไรและอย่างไร

- การภาพประกอบ (Illustration) สำหรับประกอบเรื่องราวการจัดแสดง

- หุ่นและทำไดโอรามา (Model & Diorama making) นิทรรศการบางครั้งต้องการความ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

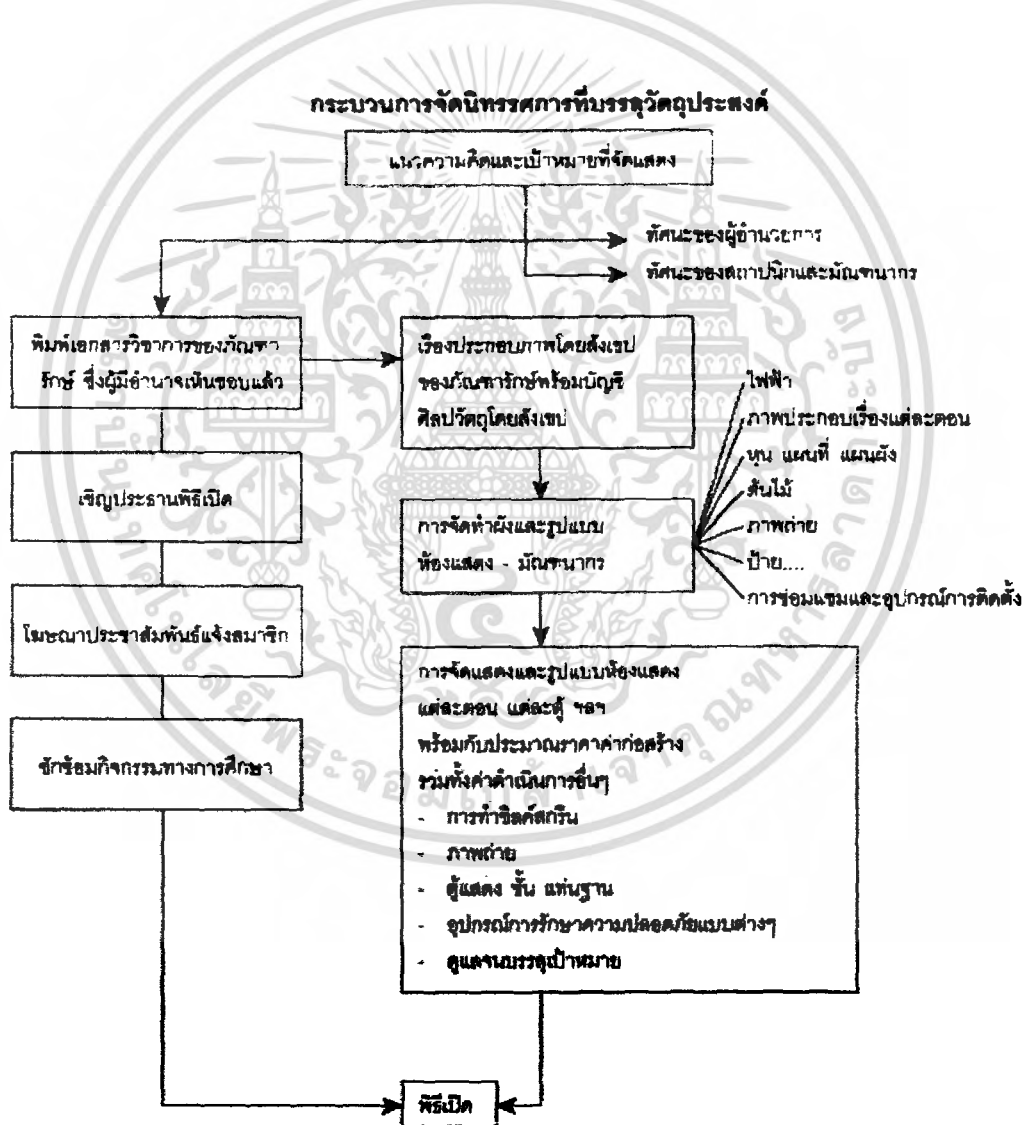
เพื่อกิจกรรมและความสะดวกในการชม จำเป็นจะต้องจัดทำหุ่นจำลองประกอบตามความเป็นจริง

- อุปกรณ์กลไก (Plant) อุปกรณ์กลไกต่างๆในห้องจัดแสดง เช่น มีเครื่องทำความอบอุ่นในห้องแสดงสำหรับเมืองที่มีอากาศหนาว

- สื่อทัศนอุปกรณ์ (Audio Visual) เครื่องมือเครื่องใช้เกี่ยวกับทัศนศึกษาที่มีอะไรบ้างที่นำมาประกอบการจัดแสดงเพื่อให้ประชาชนเข้าใจเพิ่มขึ้น

- การอนุรักษ์ (Restoration) การอนุรักษ์เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับ วัตถุบางชนิดจะต้องทำการรักษาเสียก่อน จึงจะนำออกแสดงได้ เพราะหากวัตถุอยู่ในสภาพที่เสื่อมโทรม ทำให้ประชาชนวิพากษ์วิจารณ์ได้

กระบวนการจัดนิทรรศการที่บรรจวัตถุประสงค์

แผนภูมิที่ 2.3 กระบวนการจัดนิทรรศการที่บรรจวัตถุประสงค์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เกณฑ์มาตรฐานในการออกแบบห้องแสดงนิทรรศการ

หลักการสำคัญของการวางผังรูปห้องแสดงนั้น ก็ไม่จำกัดแบบรูปลักษณะแน่นอน แต่อย่างไรก็ตาม ไม่ควรจัดเรื่องราวหลายตอนไว้ในแผนเดียวกัน เพราะจะทำให้เกิดความสับสนในการชม ห้องแสดงควรออกแบบให้สามารถปรับเปลี่ยนได้สะดวก เป็นการสร้างบรรยากาศห้องแสดงให้เกิดความน่าสนใจอยู่เสมอ ดังนั้นส่วนที่เป็นผนังกัน (Partition) จะต้องมีความอิสระสามารถเปลี่ยนแปลงได้มาก อาจใช้แผงชั่วคราวช่วยในการจัดแสดงและจำกัด (Define) แผงชั่วคราวอาจทำเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสเล็กๆ ซึ่งยึดโยงไปตามแบบต่างๆ หลากๆ รูป แต่ทั้งนี้จะต้องคำนึงหลักสำคัญต่างๆ เช่น

1. การจัดตู้หรือแผงในห้องจัดแสดงประจำหรือชั่วคราวก็ตาม ไม่ควรปล่อยให้ห้องโล่งจนมองดูเกิดความอ้างว้าง
2. การวางแผงควรลำดับเรื่องราวของเรื่องที่จัดแสดง ซึ่งอยู่ในดุลยพินิจของภัณฑารักษ์และมัชฌานากร ว่าอะไรเป็นเรื่องที่เท่าไรตามลำดับ
3. ขนาดของแผงตลอดจนสีที่ใช้ทาแผงจะมีความหนักเบาอย่างน้อยเพียงไรนั้น ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของห้องแสดง ควรมีการเปลี่ยนแปลงของสีต่างๆ ได้ตามความเหมาะสม แต่วรรณะของสีไม่ควรฉูดฉาด ควรเป็นสีที่มีความเย็นตาสบายใจ เรียบเก๋ถึง ขวนแก่การมอง ไม่รบกวนการดูชิ้นงาน
4. เนื้อหาระหว่างแผงแต่ละตอน ไม่ควรน้อยจนผู้เข้าชมต้องเบียดเสียดเขียดชิดกันเดิน หากแต่ควรมีช่องว่างให้เคลื่อนไหวได้อย่างสะดวก และเคลื่อนไหวได้โดยแบบรูปของแผง โนม้นำคนโดยอัตโนมัติ
5. พังของห้องแสดง แม้จะมีการยึดโยงเพื่อความเข้าใจของผู้ชมก็ตาม แต่ต้องไม่ยึดโยงมากเกินไปจนทำให้เกิดความรู้สึกว่าหลงทาง และไม่ทราบว่าคุณอยู่จุดไหนของอาคารและห้องจัดแสดง
6. ควรจะให้แผงห้องแสดงแต่ละตอนมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน โดยผู้ชมมีอิสระที่จะเคลื่อนไหวไปตามความต้องการของภัณฑารักษ์ หรือเลือกชมเอาตามความสนใจของตนเอง โดยที่ไม่รู้สึกว่าการบีบบังคับ

ลักษณะห้องแสดง

1. แบบธรรมดา (Simple chamber) มีหน้าต่างด้านหนึ่งและใช้แสงช่วย
2. ห้องโถงแบบยกพื้นโถง (Hall with Balcony) เป็นห้องโถงแสดงงานชั้นบน
ต่อเนื่องกับห้องโถงชั้นล่าง
3. ห้องแสดงที่ใช้แสงธรรมชาติทางหลังคา (Skylight picture Gallery) เป็นห้อง
โถงที่มีช่องแสงตอนบนของผนังรับแสงธรรมชาติโดยทางอ้อม (Indirect Light)
4. ห้องแสดงที่ใช้แสงธรรมชาติทางหลังคา (Skylight picture Gallery) เป็นห้อง
โถงที่มีช่องรับแสงบนหลังคา รับแสงโดยตรง (Direct Light) จากดวงอาทิตย์จะต้องผ่านวัตถุกรอง
แสงเพื่อลดผลกระทบจากรังสีอัลตราไวโอเล็ต
5. ห้องแสดงแบบเฉลียง (Exhibition Corridor) เป็นการจัดแสดงตามแนวเส้นทาง
การชมต่อเนื่องกัน
6. ห้องแสดงบนผนังกัน (Cabinets) ด้านหนึ่งเป็นผนังตลอด อีกด้านหนึ่งซึ่งเป็น
หน้าต่างใช้ตู้หรือแผงกัน แบ่งพื้นที่และจำกัด (Define) เส้นทางการชม
7. ห้องแสดงแบบ ไม่มีหน้าต่าง เป็นห้องปิดทึบ ปล่อยเนื้อที่ภายในอิสระจัดได้
ตามความต้องการ

ขนาดของห้องแสดง

โดยทั่วไปห้องแสดงควรมีเนื้อที่มาก เพื่อสะดวกในการตกแต่ง แบ่งกันเมื่อ
ออกแบบการจัดแสดง ขนาดเนื้อที่ใช้กันทั่วไป ปัจจุบันมีความกว้างตั้งแต่ 6-12 เมตร (ไม่ควรต่ำ
กว่า 8 เมตร) ความยาวอย่างน้อย 1 ½ เท่าของความกว้าง

ระดับของฝ้าเพดานควรพอเหมาะไม่สูงหรือต่ำเกินไป โดยทั่วไปถ้าต้องการแสง
ธรรมชาติจากหลังคาหรือแสงประดิษฐ์ จะใช้ความสูง = 5.40-6.00 เมตร หรือถ้าต้องการแสง
ด้านข้างสูง 4.80 เมตร และห้องที่มีขนาดเล็กความสูงไม่ควรต่ำกว่า 3 เมตร

ปัจจุบันนิยมใช้แสงสว่างประดิษฐ์ช่วยในการเน้นวัตถุที่แสดง ความสูงทั่วไป
ประมาณ 3.60-4.20 เมตรก็เป็นการเพียงพอ แต่ทั้งนี้ก็ต้องคำนึงถึงขนาดของวัตถุ และกรุภัณฑ์ที่
ประกอบในการแสดงด้วย

การสร้างเพดานให้มีความสูงไว้จะสะดวกในการดัดแปลง เช่น ในลักษณะเป็น
เพดานแขวนสามารถปรับระดับความสูงได้

ประโยชน์ที่ได้จากเพดานแขวนก็คือ สามารถใช้ที่วางเหนือเพดานเป็นช่องอากาศ
เป็นทางเดินสายไฟ กันแสงที่ไม่ต้องการจากเหนือหัว ช่วยเก็บเสียงสะท้อน

การทำเพดานแขวนต้องใช้ความสูงมากขึ้น โดยทั่วไปความสูง 6 เมตร ก็เพียงพอ
แล้ว แต่ถ้าเป็นห้องที่มีพื้นที่ใหญ่มากๆ อาจสูงถึง 7.50 เมตรก็ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดกลุ่มห้องแสดง

สามารถแบ่งได้เป็น 4 ลักษณะ คือ

1. ROOM TO ROOM ARRANGEMENT

เป็นการจัดห้องแสดงให้ผู้ชมเดินชมเรื่อยๆ โดยไม่ต้องย้อนกลับ ทำให้ชมได้ทั่วถึงตามลำดับ อาจจะใช้ห้องใหญ่ห้องหนึ่งแล้วก็เป็นส่วนๆ

ข้อดี เป็นการจัดแบบง่าย

ข้อเสีย ถ้าใช้ในการจัดนิทรรศการขนาดใหญ่ เมื่อเปิดส่วนใดส่วนหนึ่งแล้วจะกระทบถึงห้องอื่นๆด้วย และไม่อาจจะเลือกชมเฉพาะส่วนใดส่วนหนึ่งได้

2. CORRIDOR TO ROOM ARRANGEMENT

การจัดกลุ่มห้องจัดแสดงลักษณะนี้เป็นทางเดินย่อยแล้วมีทางแยกออกไปยังห้องแสดงต่างๆ แต่ละห้องมีทางออกทางเข้าโดยตรง ไม่ต้องผ่านห้องอื่น และส่วนทางเดินอาจใช้เป็นที่แสดงภาพได้อีกด้วย

ข้อดี ผู้ชมสามารถเลือกชมได้ตามชอบใจ

ข้อเสีย การแสดงจะไม่ติดต่อกัน เป็นการขัดจังหวะการแสดง และเปลืองเนื้อที่ทางเดินอีกด้วย

3. NAVE TO ROOM ARRANGEMENT

เป็นการจัดกลุ่มห้องจัดแสดงที่มีห้องโถงเป็นศูนย์กลาง หรือ CENTRAL COPE แล้วจากห้องโถงสามารถเข้าถึงส่วนต่างๆ ได้ถูกต้อง อาจมีการจัดแสดงหลายชั้นได้ โดยมีห้องโถงเป็นศูนย์กลางเช่นเดิม

ข้อดี ผู้ชมสามารถเลือกชมได้ตามชอบใจและประหยัดเนื้อที่

ข้อเสีย การสัญจรของผู้ชมกรณีที่มีผู้เข้าชมมาก

4. CENTRAL ARRANGEMENT

เป็นการนำเอาระบบการจัดทั้ง 3 ลักษณะเข้าด้วยกัน มีห้องโถงเป็นตัวกลางแยกตู้ห้องต่างๆ แต่ละห้องสามารถติดต่อกันได้ เมื่อเปิดห้องใดห้องหนึ่งก็สามารถใช้ COURT หรือ HALL เป็นจุดจ่ายไปยังห้องแสดงต่างๆ ได้

การกำหนดสัญญาณจราจร (TRAFFIC FLOW APPROACHES)

ลักษณะการเข้าชมนิทรรศการมี 3 ลักษณะใหญ่ๆ ขึ้นอยู่กับแนวคิดที่ต้องการจะสื่อและจุดประสงค์ในการเรียนรู้ ลักษณะสัญญาณทั้ง 3 แบบต่างมีข้อดี ข้อเสียแตกต่างกันไปแล้วแต่วิธีใดที่เหมาะสมสำหรับนิทรรศการนั้นๆ ที่สุด

1. ทางสัญญาณแบบแนะนำ (SUGGESTED APPROACH)

วิธีนี้ต้องเน้นการใช้สีสันในการจัดแสดง ป้ายบอกทาง หัวเรื่อง LANDMARK EXHIBITS และองค์ประกอบทางศิลปะอื่นๆ เพื่อดึงดูดให้ผู้ชมเดินตามผู้ต้อออกแบบต้องการ โดยอาจไม่จำเป็นต้องใช้แผงหรือราวกันบังคับทางสัญญาณ ซึ่งเป็นวิธีการออกแบบที่ยากที่สุด แต่ก็ทำให้เกิดบรรยากาศการเรียนรู้ที่สบายๆ เพราะผู้เข้าชมสามารถกำหนดทิศทางและขั้นตอนในการเข้าชมได้ด้วยตนเอง

ข้อดี ผู้ชมสามารถเดินชมโดยไม่รู้สึกรัดคอบังคับ และเป็นนิทรรศการที่เหมาะสมกับเรื่องราวที่ค่อนข้างต่อเนื่อง

ข้อเสีย ผู้ออกแบบต้องมีความชำนาญในการใช้องค์ประกอบทางศิลปะเพื่อให้เกิดการเรียนรู้สูงสุด

2. ทางสัญญาณเปิดโล่ง (UNSTRUCTURED APPROACH)

เมื่อผู้เข้าชมเดินเข้าชมนิทรรศการห้องหนึ่ง เขาสามารถจะเลือกเดินภายในเอง โดยไม่มีแนวทางมาบังคับว่าเป็นทิศทางที่ถูกต้องหรือผิด ลักษณะการเคลื่อนที่แบบสุ่มและไม่สามารถคาดเดาได้ว่าผู้เข้าชมจะเลือกเดินไปทางทิศใดคือ นิยมจัดทางสัญญาณแบบนี้ในพิพิธภัณฑ์ศิลปะ

ข้อดี เหมาะสำหรับนิทรรศการเชิงวัตถุ (Object-oriented Exhibition) และมีเนื้อเรื่องที่ต่อเนื่อง ข้อความประกอบนิทรรศการไม่ต้องยาว

ข้อเสีย ไม่เหมาะสำหรับนิทรรศการที่จะต้องจัดเรียงเรื่องราว

3. ทางสัญญาณบังคับ (DIRECT APPROACH)

การสัญญาณแบบนี้มักเป็นทางเดินเดียวโดยมักไม่มีทางออกก่อนที่จะชมนิทรรศการจบ

ข้อดี เหมาะสำหรับนิทรรศการที่เน้นหนักของการพัฒนาเนื้อเรื่องที่ต่อเนื่อง

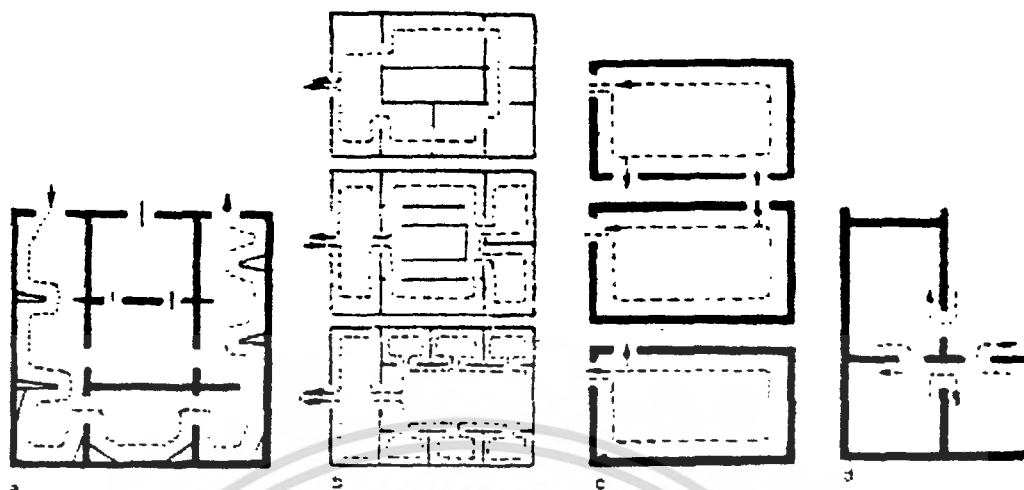
ข้อเสีย การจัดทางสัญญาณแบบนี้มักก่อให้เกิดพฤติกรรมมองหาทางออก (Exit oriented behavior) เนื่องจากทางเดินที่บังคับเป็น

เวลานานๆ

จะทำให้เกิดความอึดอัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตัวอย่างการจัดผังห้องแสดงแบบต่างๆ

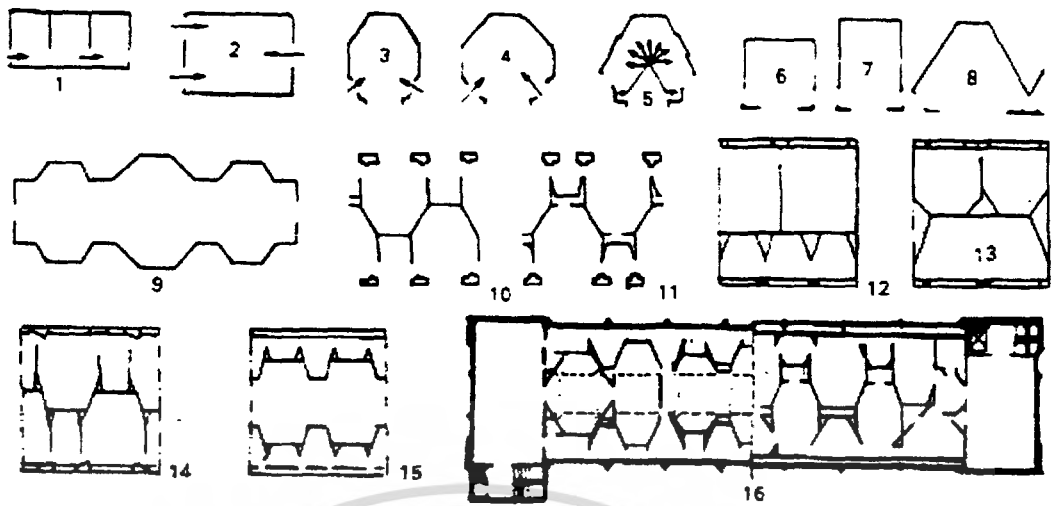

รูปที่ 2.1 ตัวอย่างการจัดผังห้องแสดงแบบต่างๆ

ภาพ a. การจัดห้องแสดงแบบสี่เหลี่ยมจัตุรัส ซึ่งมีขนาดกว้างพอสมควร ห้องแสดงนี้มีประตูทางเข้า 2 ประตู มีการแบ่งซอยห้องเป็นห้องเล็กๆ หลายห้อง โดยใช้แผงหรือตู้เข้ามาแทน ทำให้มีเนื้อที่ในการจัดแสดงเพิ่มมากขึ้น ดึงดูดให้ผู้ชมเดินชมตามเรื่องราวที่ลำดับเรื่องราวไว้ วัตถุประสงค์วางไว้กลางห้องเพื่อป้องกันความชื้นจากผนังได้ด้วย

ภาพ b การแบ่งซอยห้องภายในหลายๆ ห้องที่ติดต่อกัน โดยจะมีประตูทางออกเพียงทางเดียว

ภาพ c และ d แสดงให้เห็นการแบ่งซอยผังห้องด้วยประตูทางเข้าแบบต่างๆ โดยผู้ชมมองเห็นทะลุห้องแสดงจากการไหล่เข้าไปที่ทางเข้าเท่านั้น เพราะวิธีการเช่นนั้นสะดวกในการรักษาความปลอดภัย แต่ไม่ดึงดูดความสนใจของผู้ชมแต่อย่างใด ทั้งยังเป็นการเร่งเร้าให้อุณหภูมิในตู้วัตถุอย่างรวดเร็วดังนี้

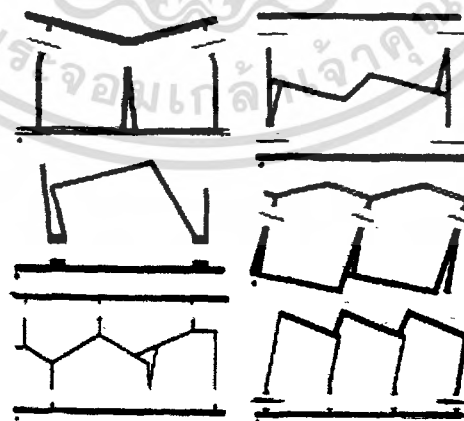
รูปที่ 2.2 การจัดผังห้องแสดงแบบต่างๆ

ภาพที่ 1 แสดงให้เห็นประตูทางเข้าห้องแสดงที่ผ่านไปหลายๆห้อง เหมาะสำหรับการจัดทำคู่มือผังหรือเขวนภาพเขียน เพราะห้องแสดงบังคับผู้ชมให้เรียงลำดับไปตั้งแต่ทางเข้า

ภาพที่ 2-8 เป็นประตูเข้าออกคู่ โดยการวางผังเป็นรูปต่างๆ เพื่อหลบผนังรูปสี่เหลี่ยมที่จำเจ เป็นการเปลี่ยนสายตาและความจำเจ

ภาพที่ 9-15 มีการยกเยื้ององค์ประกอบห้องแสดงแบบต่างๆ ซึ่งเน้นในเรื่องการเคลื่อนไหวของผู้ชม ให้เห็นเรื่องราวเป็นตอน

ภาพที่ 16 ด้านซ้ายเป็นผังพื้นชั้นล่าง ส่วนด้านขวาเป็นผังพื้นชั้น 2 ของพิพิธภัณฑสถานมหาวิทยาลัยปรีณสตัน พึงสังเกตว่าการจัดผังห้องแสดงภายในนั้น คือการประยุกต์ห้องหมายเลข 9-15 มาจัดทำขึ้นนั่นเอง

รูปที่ 2.3 การจัดผังห้องจัดแสดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดผังห้องแสดง แสดงให้เห็นว่าการวางผังห้องแสดงไม่จำเป็นต้องเป็นรูปสี่เหลี่ยมเสมอไป อาจออกแบบบิดเป็นรูปแบบได้หลายอย่าง ตามความเหมาะสมของเรื่องราว สภาพภูมิอากาศ และทิศทางของแสง เป็นการเปลี่ยนแปลงความจำเพาะของรูปแบบและเรื่องราว ของที่จัดแสดง โดยไม่ต้องทำแผ่นป้ายประกาศ

มาตรฐานการออกแบบตู้จัดแสดง

ข้อควรคำนึงในการออกแบบตู้แสดงให้มีประสิทธิภาพ

1. การเคลื่อนย้าย

ถ้าหากเป็นตู้แสดงที่เคลื่อนย้ายได้จะยิ่งดี เพราะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงห้องแสดงได้อยู่เสมอ ถ้าใช้แท่นฐานสูงจากพื้น 6 นิ้ว ก็ควรติดลูกล้อไว้ข้างใต้ เพื่อสะดวกในการเคลื่อนย้ายและการเจาะติดลูกล้อแบบกลม ก็จะทำให้เคลื่อนไปในทิศทางใดๆ ได้สะดวกกว่าลูกล้อแบบธรรมดาอื่นๆ

2. การออกแบบในลักษณะตั้งเป็นมุมฉาก

ตู้ตั้งเป็นมุมฉากใช้ประโยชน์ได้มากที่สุด เพราะสามารถจัดวางตู้จัดผนังได้ ส่วนด้านข้างและด้านหลัง อาจเป็นแผ่นไม้เรียบแข็งแรงสามารถแขวนวัตถุได้ หรือวางไว้กับพื้นตู้แผงไม้ที่ติดวางไว้ในตู้ใช้เป็นที่ทำชั้นวางวัตถุ เป็นที่ติดวัตถุ และป้ายคำบรรยาย โดยไม่ทำให้ตู้เสียหาย โดยทั่วไปแล้วถ้าตู้มีลักษณะรูปโค้งควรจัดไว้กลางห้อง

3. กระจกเปิดปิดหน้าตู้

จะคิดเป็นบานพับหรือบานเลื่อนไปมาก็ได้ โดยกระจกหน้าตู้แบบธรรมดาที่สุดและถูกที่สุดมีไซ้อยู่ 2 แบบ แบบหนึ่งกระจกเลื่อนไปตามราง มีช่องห่าง $\frac{1}{4}$ นิ้ว ระหว่างแผ่นกระจกทั้งสอง อีกแบบเป็นกระจก 2 แผ่น ไม้ติดกรอบใช้เลื่อนไปมาและแนวกระจกซ้อนกันอยู่ประมาณ 2 นิ้ว แต่ทั้งสองแบบนี้มีข้อเสียคือ ฝุ่นละอองสามารถเข้าตู้ได้ ส่วนวิธีที่ดีคือการใช้กระจกทั้งสองแผ่นเลื่อนชนกัน ใช้เสมือนว่าเป็นหน้าต่างและกันฝุ่นได้ กระจกไม่ขัดสายตาเวลาดูวัตถุที่จัดแสดงในตู้ โดยกระจกเลื่อนนี้ใช้ในการจัดแสดงวัตถุขนาดใหญ่ได้ และติดกุญแจกระจกแบบพิเศษ

4. การรักษาความมั่นคงและความปลอดภัย

ตู้แสดงควรติดกุญแจที่มีคุณภาพดีเพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการลักลอบขโมยวัตถุ ปัจจุบันมีการใช้กระจกแบบที่ทำให้แข็งแรงตามกรรมวิธีทางเคมี (อย่างที่เราเรียกว่า โพลีคาร์บอเนต หรือ พลาสติกใส) ที่มีความคงทนมากและน้ำหนักเบา ซึ่งลดอันตรายจากการแตกของกระจกลงได้มาก

5. ขนาดของตู้ที่เหมาะสม

ขนาดของตู้แตกต่างกันไปตามขนาดของวัตถุที่จัดแสดง ความยาวตู้โดยทั่วไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จะเป็นขนาด 2 หรือ 6 หรือ 8 ฟุต ภายในด้านหน้าตู้คิดไฟฟ้า ตู้ควรมีความลึกด้านในอย่างน้อย 2 ฟุต และ 2 ฟุต 6 นิ้ว กระจกควรสูงถึง 4 ฟุต 6 นิ้ว ถึง 5 ฟุต 6 นิ้ว ฐานล่างควรมีความสูงประมาณ 2 ฟุต เพื่อให้เด็กเล็กเห็นภายในตู้

6. แสงสว่าง

ควรติดตั้งแสงด้านบนของตู้ และวางแผ่นกระจกกรองแสงภายในตู้ ไม่ให้ รบกวนสายตาผู้ชม แผ่นกระจกมีคุณสมบัติในการลดแสงอัลตราไวโอเล็ตที่จะไปทำลายเอกสาร และวัตถุต่างๆ ให้เสื่อมเสียด้วย หลอดไฟควรอยู่ในระดับเหนือกระจกอย่างเหมาะสม และคิด ไฟให้เป็นกลุ่มเพิงพ้อและสม่ำเสมอทั่วตู้ ด้านบนทำเป็นฝาเปิดปิดได้ในเวลาเปลี่ยนหลอดไฟ อาจต้องใช้ไฟ 2 ส่วน คือ สปอตไลท์และไฟนิออน ควรเดินสายไฟออกไปทางมุมหลังตู้

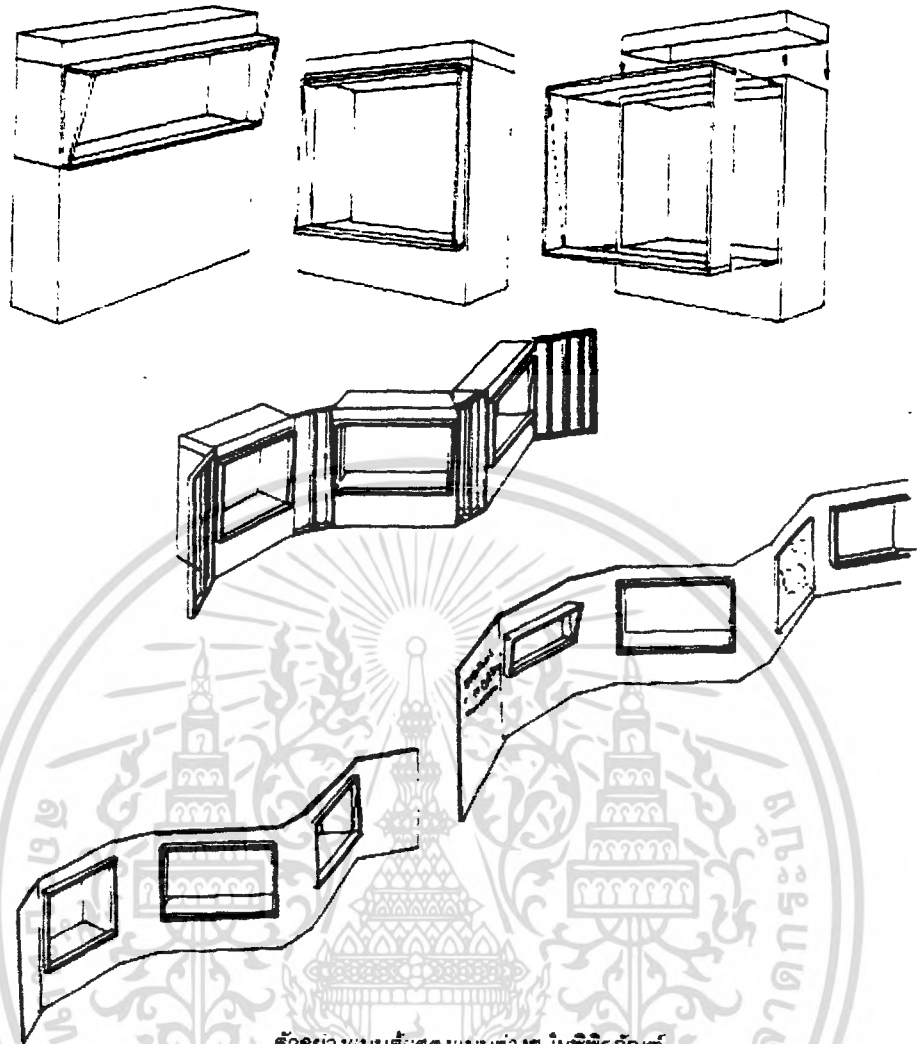
7. การป้องกันฝุ่นละออง

ขอบกระจกตู้และฝาด้านบน ตลอดจนโครงสร้างทั้งหมดของตู้ ควรทำให้ หนาแน่น เพื่อไม่ให้ฝุ่นละอองและแมลงเข้าไปในตู้ ควรมียาป้องกันและจับ ไล่แมลงไว้ในตู้ด้วย

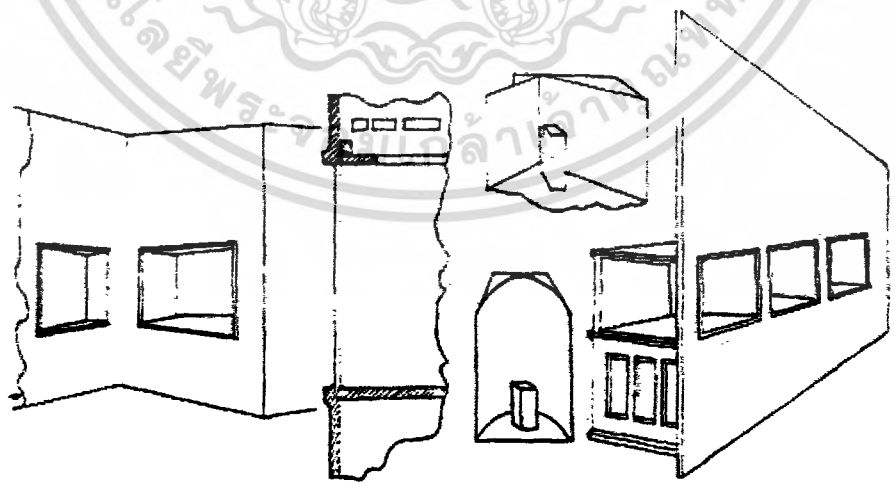
8. การออกแบบตู้

สิ่งสำคัญที่ช่วยให้การจัดแสดงมีความน่าสนใจ ขึ้นอยู่กับความสวยงามของ องค์ประกอบในห้องแสดง ซึ่งประกอบด้วยขนาดตู้ การออกแบบและรูปแบบที่เป็นแบบแผน เดียวกัน ไม่มีการตกแต่งและดัดแปลง สามารถใช้งานได้ดี ง่ายต่อการรักษา มีความพอเหมาะ สีสัน ชัดตาและการเลือกใช้แสง ไม่อย่างรอบคอบเป็นความประทับใจเบื้องต้นของการจัดนิทรรศการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตัวอย่างแบบตู้แสดงแบบต่างๆ ในพิพิธภัณฑ์

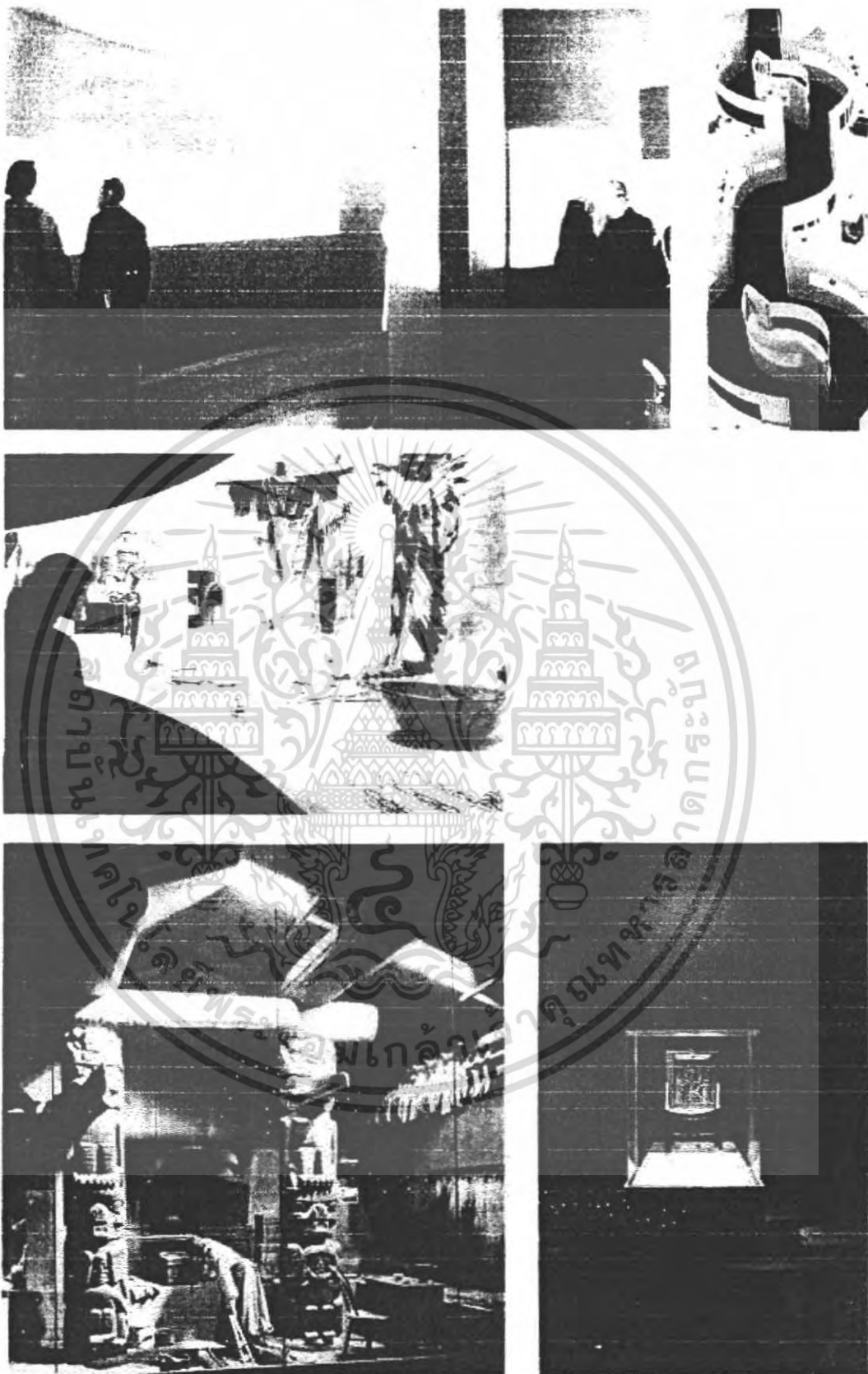

ตู้ผนังจริงใช้กันห้องและเป็นตู้แสดงไปในตัวด้วย

รูปที่ 2.4 ตัวอย่างแบบตู้จัดแสดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตัวอย่างผู้แสดงบทบาท ในพิพิธภัณฑ์

รูปที่ 2.5 ตัวอย่างแบบจัดแสดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อควรคำนึงพิเศษในการออกแบบนิทรรศการ (SPACIAL CONSIDERATIONS)

เพื่อให้เกิดความประทับใจในการเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ และอยากที่จะกลับมาใหม่ ในอนาคต ข้อควรคำนึงดังกล่าวมีดังต่อไปนี้

- ควรมีเนื้อที่เพียงพอให้บุคคลทุกพลภาพที่ต้องนั่งรถเข็น เคลื่อนที่ได้โดยสะดวก ไม่ใช่แค่เพียงในห้องจัดนิทรรศการเท่านั้น แต่รวมถึงทางเข้า ทางออกอาคาร ห้องน้ำ ห้องอาหาร และทุกๆส่วนของอาคารพิพิธภัณฑ์

- ควรมีสื่อพิเศษให้บุคคลที่มีข้อบกพร่องในการรับรู้ต่างๆ เช่น บุคคลที่พิการทางการมองเห็นหรือการได้ยิน โดยอาจเพิ่มหูฟัง รูปภาพที่มีความคมชัดสูง พื้นผิวที่สัมผัสได้ อุปกรณ์เหล่านี้ไม่เพียงแต่จะช่วยอำนวยความสะดวกให้คนพิการอย่างเดียวเท่านั้น หากยังช่วยเพิ่มสีสันความน่าสนใจในนิทรรศการให้กับบุคคลปกติทั่วไปอีกด้วย

- ควรมีพื้นที่นั่งพักกระจายอยู่ทั่วไปในพื้นที่นิทรรศการและพิพิธภัณฑ์ เพื่อลดความเมื่อยล้าในการชมนิทรรศการเป็นเวลานานๆ ให้กับบุคคลทั่วไป คนชรา เด็กและบุคคลที่มีปัญหาในการเดิน

- ควรมีป้ายบอกทางสู่ส่วนต่างๆ ให้ทั่วถึงทั้งภายนอกและภายในอาคาร ป้ายที่ชัดเจน มองเห็นได้ง่าย คือวิธีพื้นฐานที่จะต้องรับผู้คนที่เข้าสู่พิพิธภัณฑ์ โดยธรรมชาติมนุษย์จะไม่ชอบความรู้สึกหลงทาง ป้ายบอกทางจะช่วยสร้างความมั่นใจในการเข้าสู่ส่วนต่างๆ ให้กับผู้ที่เคยมาเป็นครั้งแรก ป้ายบอกทางอาจอยู่ในรูปแบบของแผ่นป้าย พนักงานอำนวยความสะดวก ชุมข้อมูล ป้ายอิเล็กทรอนิกส์ หรือแม้กระทั่งการออกแบบป้ายบอกทางให้เป็นส่วนหนึ่งของนิทรรศการ เมื่อผู้เข้าชมสามารถหาส่วนที่ต้องการ ไปได้ง่าย ก็จะรู้สึกถึงความเป็นกันเองกับสถานที่ จะเกิดทัศนคติที่ดีกับการชมพิพิธภัณฑ์ และอยากที่จะกลับมาใหม่ในอนาคต

- การออกแบบ โดยคำนึงถึงความปลอดภัยและสวัสดิภาพของผู้เข้าชมเป็นสิ่งสำคัญ เช่น การติดป้ายหนีไฟที่ชัดเจน รวมทั้งมีทางออกหนีไฟอย่างเพียงพอ การมีไฟฉุกเฉินเมื่อไฟดับ รวาระเบียงมีความสูงพอเหมาะและมีความแข็งแรง มีการป้องกันอันตรายแก่วัตถุจัดแสดง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในแต่ละสถานที่ และกฎหมายต่างๆที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยในอาคารของแต่ละพื้นที่

เทคนิคการจัดนิทรรศการ (Technical Presentatation)

การจัดนิทรรศการมีหลายแบบหลายชนิด ซึ่งปัจจุบันได้มีการพัฒนาเทคนิคเฉพาะขึ้นตามความเหมาะสม มีการปฏิรูปทั้งทางด้านเนื้อหาสาระ การเน้นความสำคัญของวัตถุที่จัดแสดง โดยการใช้แสง สี และเสียงเข้ามาประกอบด้วย มีการประยุกต์สื่อประเภทโสตทัศนศึกษาเข้ามาประกอบด้วย ทำให้ผู้เข้าชมมีความจำได้นาน

การให้แสงสว่างในห้องแสดงนิทรรศการ

การให้แสงสว่างในพิพิธภัณฑ์แบ่งเป็น 2 ชนิดใหญ่ๆ คือ

1. แสงสว่างตามธรรมชาติ (NATURAL LIGHT)

พิจารณาทิศทางของแสงที่มากกระทบวัตถุที่จัดแสดงจะมี 4 วิธีดังต่อไปนี้

- 1.1 การให้แสงสว่างจากด้านข้าง
- 1.2 การให้แสงสว่างจากด้านบน
- 1.3 การให้แสงสว่างเฉียงจากด้านบนข้างสูง
- 1.4 การให้แสงสว่างจากธรรมชาติทางอ้อม

การพิจารณากิจกรรมต่างๆ CONCEPT ของการแสดงจะช่วยให้ เช่น แสงที่เข้ามาโดยตรงจากทางด้านบนและด้านข้างจะทำให้วัตถุเป็น 3 มิติ เช่น ประติมากรรมต่างๆ หรือแม้แต่ภาพประเภทนูนสูง นูนต่ำ ไม่ให้เกิดความรู้สึกเมื่ออยู่ใกล้สายตาผู้ชม หลักสำคัญอีกประการหนึ่งคือ CONTRAST ถ้าไม่มี CONTRAST EFFECT เช่นถ้าเปิดแสงทั้งด้านบนและด้านข้าง ห้องก็จะสว่างไปหมด วัตถุไม่ดูเด่น

หลักการให้ CONTRAST มีหลักการดังต่อไปนี้

1. วัตถุและพื้นผิวมีขนาดแน่นอนที่เหมาะสมในช่วงของการมอง ต้องจัดแสงเท่าๆกัน
2. ถ้าศูนย์กลางของการมองเห็น ความ CONTRAST ที่เกิดขึ้นไม่ควรเกิน 1 ใน 3
3. การ CONTRAST ระหว่างรอบๆ FIELD OF VISION ไม่ควรเกิน 1.10
4. CONTRAST ไม่จำเป็นสำหรับ FIELD OF VISION ด้านข้าง ด้านล่าง และด้านบน DRAMATIC EFFECT จะเกิดขึ้นเมื่อ CONTRAST มีความเหมาะสม CONTRAST ไม่เพียงพอมีผลต่อความสัมพันธ์ของวัตถุเท่านั้น แต่จะมีผลกับสถาปัตยกรรมด้วย เพราะเมื่อบริเวณของการมองมี CONTRAST มากเกินไป ระยะทางที่เหมาะสมในการมองอาจวัดได้จากจุดของการมองในค่าเฉลี่ยแล้วพิจารณาถึงค่าต่ำสุดซึ่งเป็นองค์ประกอบอย่างหนึ่งในการหาขนาดของห้องแสดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การให้แสงแบบ INDIRECT LIGHT จะแตกต่างกันตามหลักของการสะท้อนสีผิว และโครงสร้างของผิวที่จะสะท้อน เช่น PARTITION มีผลต่อ RECEPTION ของแสง และพื้นที่ การ TREAT ผิวที่แตกต่างกันออกไป จะทำให้ SPACE เปลี่ยนไปโดยสิ้นเชิงในแง่ความรู้สึก

แสงสะท้อนจะมีผลมากและมีความสำคัญกว่าแสงทั่วๆ ไป ที่เป็นแสงธรรมชาติ ด้วยกัน ในกรณีที่ต้องการแผ่กระจายการสะท้อนแสงจากสี ผิวของ โครงสร้างจะทำให้ห้องทั้งห้อง มี TONALITY โดยทั่วไปในประเทศร้อน จะทำให้รังสีอัลตราไวโอเล็ตที่เป็นอันตรายต่อวัตถุจะถูก ABSORB ไปหลังจากการปรากฏการณ์แสงสะท้อน

การใช้แสง INDIRECT มักจะใช้สำหรับฉากหลัง

การใช้แสง DIRECT มักจะใช้สำหรับการเห็นวัตถุ

นอกจากนี้แสงธรรมชาติจะมีผลต่อความรู้สึกของผู้เข้าชมอาคารถึงความโปร่งโล่ง ไม่ทึบ โดยเฉพาะแสงธรรมชาติที่ใบบริเวณทางสัญจรต่างๆ แม้กระทั่ง SPACE ที่เป็น PUBLIC USE ของอาคาร เช่น โถง ฯลฯ แสงธรรมชาติยังเป็นส่วนดึงดูดความสนใจจากห้องแสดงหรือจุดแสดงจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่งที่สถาปนิกได้วางไว้

การเปิดแสงธรรมชาติไม่ว่าด้านบนหรือด้านข้างก็ดี ข้อมมีผลต่อความต้องการ ภายในอาคารนั้น หมายถึง ความต่อเนื่องของ SPACE มีมากขึ้น อาคารที่ออกแบบมีความเป็นกล่อกลง

2. การให้แสงสว่างโดยการใช้แสงประดิษฐ์ (ARTIFICIAL LIGHT)

เป็นที่ยอมรับในส่วนหนึ่งว่า แสงประดิษฐ์มีผลต่อการจัดแสดงของวัตถุเฉพาะ ขึ้นมากกว่าแสงธรรมชาติ เพราะ

- สามารถควบคุมของแสงได้
- สามารถควบคุมตำแหน่งของแหล่งกำเนิดแสงได้
- สามารถควบคุมทิศทางได้ค่อนข้างแน่นอน

แต่กระนั้น ก็ควรระมัดระวังในการติดตั้งตำแหน่งโดยสมควร การใช้ประดิษฐ์นั้น สามารถเกิดการจัดแสงแบบต่างๆ ได้ไม่จำกัด และช่วยให้สามารถจัดผนังพื้นที่ได้อย่างอิสระ แต่ แสงประดิษฐ์ก็มีข้อเสียคือ

- หากใช้ปริมาณมากไปจะเกิด MONOTONY
- เกิดความยุ่งยากในการจัดการ CONTRAST
- ทำให้ความร้อนหรืออุณหภูมิภายในห้องสูงขึ้น โดยเฉพาะการใช้ไฟ

SPOTLIGHT

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- แสงไม่แผ่กระจายเป็นบริเวณกว้าง
- กรณีที่ใช้สีจัดมากเกินไป จะทำให้เกิด CONFUSE ทางการรับรู้ ทำให้ปวดตา

ตาลาย

ถ้าหากจะใช้แสงประดิษฐ์ให้ได้ผลเช่นเดียวกับแสงธรรมชาติ จะต้องใช้ประดิษฐ์ที่มีกำลังสูง นอกจากนี้การรับรู้ทางกายภาพของ SPACE เป็นข้อพิจารณาที่สำคัญในการเลือกใช้แสงธรรมชาติหรือแสงประดิษฐ์เพื่อจัดการแสดง

- เทคนิคและระบบของการให้แสงสว่าง

1. ขนาดของวัตถุที่มองเห็น
2. BRIGHTNESS ขึ้นอยู่กับแสงสว่างและขนาดของต้นกำเนิดแสง
3. CONTRAST ของวัตถุกับสิ่งแวดล้อม ถ้ามีไม่มากนักก็มองเห็น ไม่ชัดเจน แต่ถ้ามากเกินไปจะเป็นอันตรายต่อสายตา

4. TIMING การใช้เวลาในการเพ่งมอง ยิ่งเพ่งยิ่งชัด

- ต้นกำเนิดแสง

1. แสงธรรมชาติ (จากดวงอาทิตย์) ทั้ง โดยตรงและจากการสะท้อน

- จากด้านข้าง

- จากหลังคา

มีวิธีการควบคุมแสงธรรมชาติ คือ

- ทำที่บังแดด

- ตัดแสงด้วยกระจกฝ้า

- การทาสีภายในอาคารให้แสงสะท้อนน้อยลง

2. แสงประดิษฐ์

- จากหลอด INCANDESCENT ที่มีไส้

- จากหลอด DISCHARGE พวกหลอด FLUORESCENT

- GLARE คือแสงที่ทำให้เคืองตา เกิดจาก

1. ขนาดของต้นกำเนิดแสง ยิ่งโตยิ่ง GLARE

2. ระยะทาง ถ้าไกลจากต้นกำเนิดแสงมาก GLARE จะเกิดน้อยลง

3. ถ้าต้นกำเนิดแสง CONTRAST กับบริเวณใกล้เคียงมากจะทำให้เกิด GLARE ได้

4. ความสว่างของต้นกำเนิดแสง ถ้าสว่างมาก GLARE จะมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- คุณภาพของแสงขึ้นอยู่กับ

1. ไม่มี GLARE
2. BRIGHTNESS RATION ต้องดีด้วย
3. DIFFUSION คือ กระจายตัวสม่ำเสมอ

- วิธีกำจัด DIRECT และ REFLEXED GLARE

1. ใช้ SHADE บังกับดวงโคม
2. ใช้วัสดุที่มี TRANSMITANCE น้อยลง ยกตัวอย่างเช่น วัสดุแสง

- RECOMME MINIMUM VALUES OF ILLUMINATION

	UMEN NT/SOM
MUSEUM GENERAL	200
ART GALLERY GENERAL	200
OFFICE GENERAL – EXECUTIVE – DRAWING OFFICE	400
ENTRANCE , RECEPTION , HALL	200
STAIR	100
HALL AUDITORIUM	100
MACHINE ROOM , SHOP	100
LOBBY RECEPTION , WAITING ROOM , STAIR – CORRIDOR	200

- ชนิดของแสงสว่าง แบ่งคุณสมบัติของดวง โคม และการกระจายแสงตามแนวตั้ง

1. DIRECT LIGHT ให้ความเข้มที่มากที่สุด เหมาะสมกับห้องเพดานสูงถ้าเพดานมีค จะเกิด CONTRAST มาก

2. INDIRECT LIGHT ให้คุณภาพแสงที่ดีที่สุดเพราะไม่เกิดความจ้าของแสง บน WORKING PLANE เป็นแสงสะท้อนทั้งหมด ดังนั้นฝ้าเพดานต้องสะอาดและสะท้อนได้ดี ระบบนี้แพงที่สุด ถ้าเพดานสว่าง ดวงโคมมีคจะเกิด CONTRAST สูง

3. DIRECT – INDIRECT LIGHTING GENERAL DISFUSE ให้แสงสม่ำเสมอ ที่สุด

4. SEMI – DIRECT LIGHTING บริเวณใกล้เคียงกับดวง โคมมี CONTRAST ลดลง แต่ไม่เกิด CONTRAST ระหว่างดวงโคมกับเพดาน ต้นทุนก็น้อยลงกว่าแบบ INDIRECT LIGHTING

ผู้วิศวกรจะเกิดการสะท้อนมากขึ้นอยู่กับตำแหน่ง ความลาดเอียงเป็นวิธี เดียวที่แก้การสะท้อนแสงจากต้นกำเนิดลงได้ ภาพต่างๆเหล่านั้นแสดงวิธีการสะท้อนเมื่อจุดกำเนิด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสงอยู่ในที่ต่างๆ

- เมื่อตู้กระจกตรงข้ามหน้าต่าง ให้เอียงผิวกระจกทำมุมแหลมกับพื้นห้อง
- เมื่อตู้อยู่เบื้องหน้าหน้าต่าง ให้เอียงกระจกออกจากหน้าต่างเข้าหาตัวผู้ดู
- ตู้ที่หันเข้าหากัน ให้เอียงกระจกทำมุมซึ่งกันและกัน อย่าหันหน้าเข้าหากัน
- เมื่อแสงเข้าหาทางเบื้องบน และอยู่เบื้องหลังผู้ดู ไม่ต้องเอียงตู้กระจก

2.4 การศึกษาโครงการเปรียบเทียบเพื่อการออกแบบ

2.4.2 การศึกษาโครงการเปรียบเทียบพิพิธภัณฑ์ต่างประเทศ

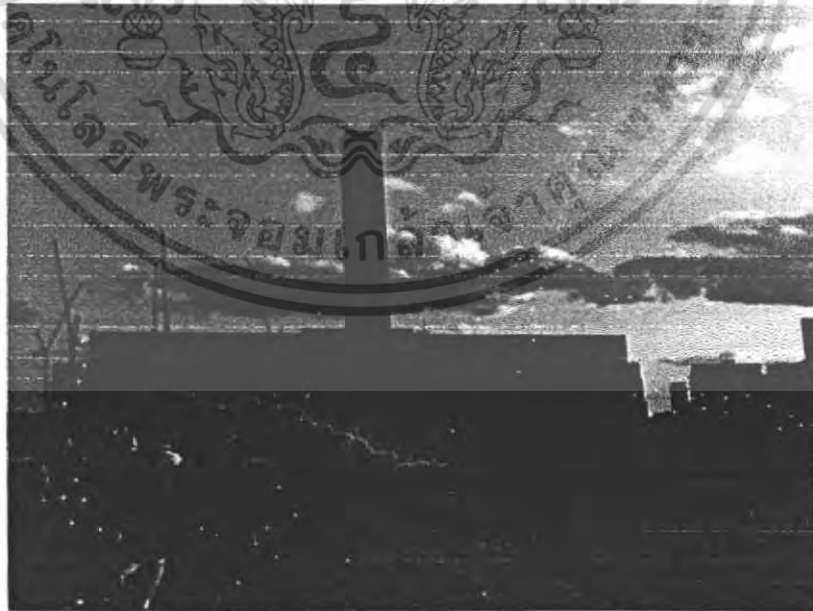
Tate Gallery Of Modern Art

Architect : Herzog & de Meuron

Location : ด้านใต้ของแม่น้ำเทมส์ ตรงข้ามกับวิหาร st. Paul ,London

Floor area : 34,500 ตร.ม.

Others : อาคารมีความยาว 200 เมตร สร้างด้วยอิฐ 4.2 ล้านก้อน มีปล่องไฟสูง 99 เมตร โดย จะสร้างให้สูงน้อยกว่ายอดวิหาร st. Paul ซึ่งมีความสูง 114 เมตร

รูปที่ 2.6 บรรยากาศโดยรอบ Tate Gallery Of Modern Art

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Tate Modern สร้างในปี 2000 ซึ่งเป็นสถานที่จัดแสดงและเก็บงานศิลปะ modern art ของนานาชาติ และงานศิลปะของชาติตั้งแต่ปี 1500 แต่เดิมนั้นอาคารหลังนี้เป็น โรงงานไฟฟ้าซึ่งถูกปิดตั้งแต่ปี 1982 ออกแบบโดย Sir Giles Gilbert Scott ซึ่งตั้งอยู่บริเวณทางด้านใต้ของแม่น้ำเทมส์ซึ่งนับว่าเป็นทำเลที่ดีมาก และตั้งอยู่ตรงกันข้ามกับวิหาร st. Paul กอปรกับเมือง London มีโครงการที่จะสร้างสะพานเดินเท้าข้ามแม่น้ำเทมส์ (millennium bridge) เชื่อมระหว่าง gallery ใหม่กับเมือง นอกจากนี้ยังสามารถเดินทางโดยเรือข้ามฟากได้ด้วย

ตัวโรงงานไฟฟ้านั้นมี turbine hall ขนาดใหญ่ สูง 35 เมตร ยาว 152 เมตร กลายเป็น Entrance Area และเป็นพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับจัดแสดงประติมากรรมขนาดใหญ่ Boiler House ถูกปรับเปลี่ยนให้กลายเป็น Galleries มี 3 ชั้นตลอดความยาวของอาคารทั้ง 2 ข้าง ซึ่งเชื่อมต่อกันด้วยบันไดเลื่อนตรงกลาง

รูปที่ 2.7 บรรยากาศภายใน Tate Gallery Of Modern Art

Modern art จัดแสดงในส่วน Gallery ชั้น 1 และ 2 ส่วนในชั้น 3 นั้นเป็นส่วนจัดนิทรรศการหมุนเวียน ชั้นคาเฟ่เป็น Glass Penthouse ซึ่งจะเป็นส่วนที่ติดตั้งแสง Light Beam เพื่อส่องให้ตัวอาคารในเวลากลางคืน

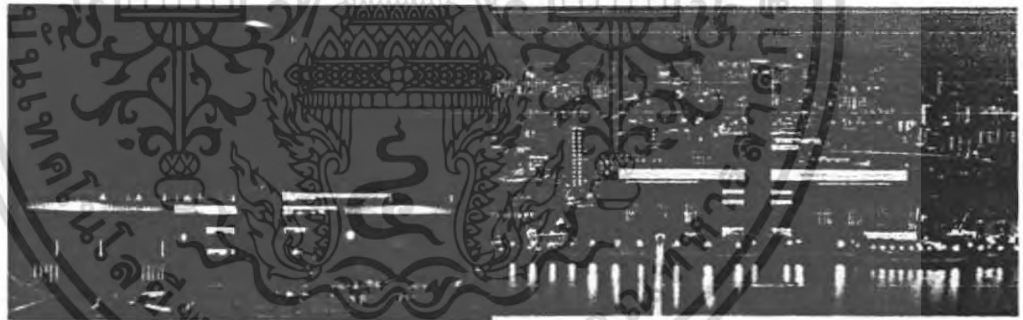
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วน Member room จะมีขนาดทั้ง 2 ชั้น ในชั้นบนสุดจะเป็นส่วนของ Café และ Restaurant ซึ่งมีทัศนียภาพที่สามารถมองเห็นแม่น้ำเทมส์และวิหาร st. Paul รวมทั้งเมืองลอนดอนทั้งเมือง

รูปที่ 2.8 Café and Restaurant

ส่วนที่เป็นปล่องไฟปิดด้วย Colored Light ซึ่งออกแบบโดย Michael Craig Martin ซึ่งรู้จักกันในนาม Swiss Light ซึ่งเมื่อ Swiss Light + Light Beam แล้วเมื่อในเวลากลางคืนอาคาร Tate Modern จะมีความเด่นสะดุดตา และสามารถมองเห็นได้จากในระยะไกล

รูปที่ 2.9 บรรยากาศยามค่ำคืน

องค์ประกอบของ Tate Modern

- Gallery suite & Exhibition 7,827 m
- Turbine Hall 3,300
- Special exhibition 1,300
- 240 seats Auditorium
- 2 Café 240 seats and 170 seats and 30seats Bar
- 3 Shops 1st fl. 500 m , 2nd fl. 300 m , 4th fl. Exhibition shop 150 m

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- Education area 390 m
- Member room 150 m
- Office 1,350 m
- Service / Art Handling 1,500 m
- 9 Elevators 4 for Public 1 / 16 persons
- 6 Escalators

ทัศนียภาพภายในอาคาร (Interior)

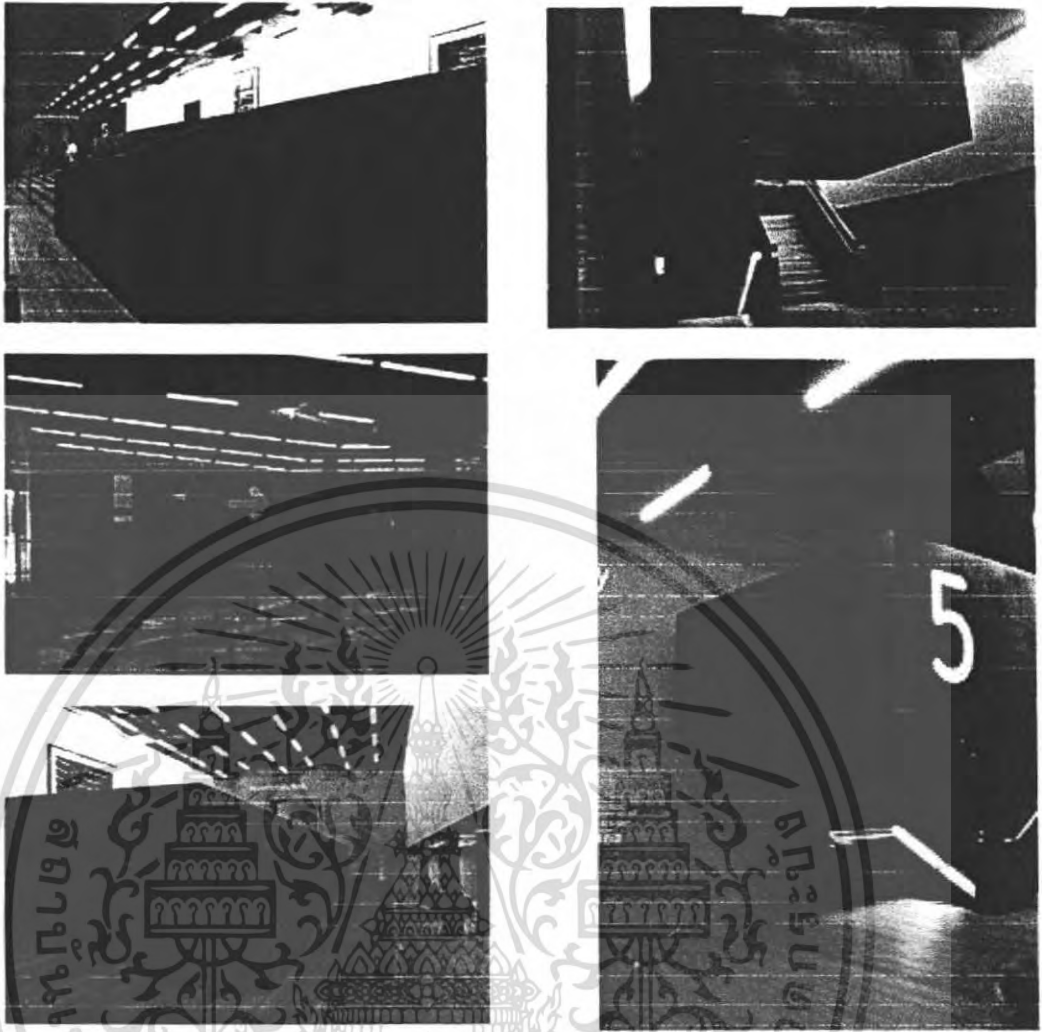

รูปที่ 2.10 บรรยากาศสถาปัตยกรรมภายใน

ส่วน Turbine Hall ที่มีขนาดใหญ่เป็นทั้งส่วนที่สามารถรองรับคนจำนวนมาก บริเวณทางเข้าออก และยังสามารถเป็นส่วนจัดแสดงงานประติมากรรมที่มีขนาดใหญ่เป็นพิเศษ ซึ่งถือว่าเป็นหนึ่งในจุดเด่นของพื้นที่ใช้สอยภายในของอาคาร Tate modern แห่งนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Gallery

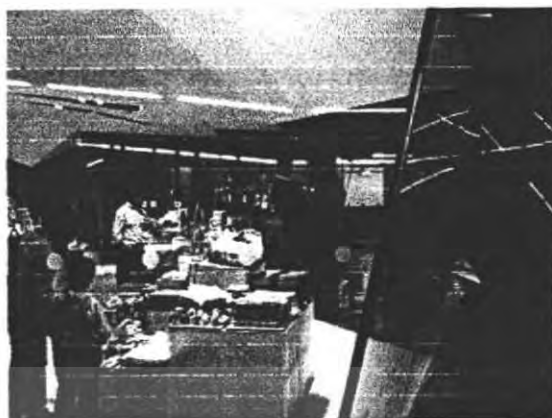
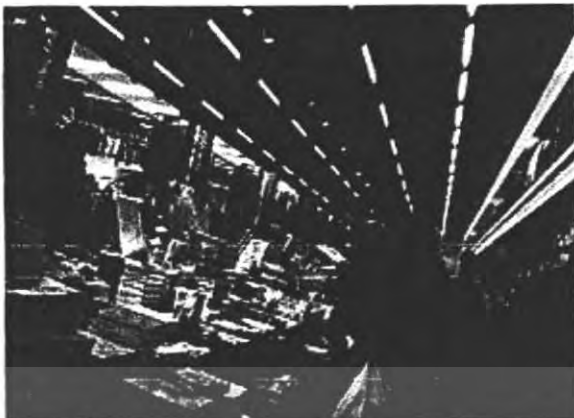

รูปที่ 2.11 บรรยากาศภายในส่วนนิทรรศการ

ในส่วนของ Gallery ได้ใช้วัสดุและสีของวัสดุที่มีความสดใสดูทันสมัยบวกกับ
ลักษณะการออกแบบส่วนต่างๆที่ให้ความรู้สึกถึงความเป็น Modern ให้เข้ากับงานที่จัดแสดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Gallery Shop

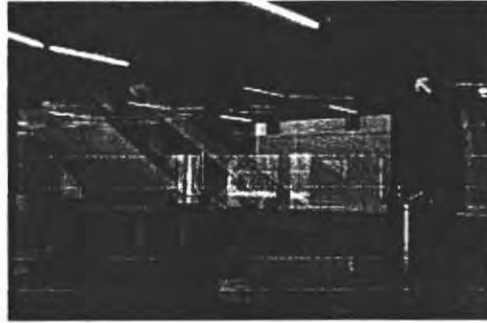

รูปที่ 2.12 บรรยากาศภายในส่วนร้านขายของที่ระลึก

เป็นส่วนขายสินค้าของ Tate Modern ตลอดจนของที่ระลึก สุจิบัตรต่างๆจากการจัดแสดงงานต่างๆ ซึ่งในส่วนนี้จะเห็นได้ว่ามีการใช้วัสดุและการออกแบบที่ทันสมัย เพื่อดึงดูดความสนใจของลูกค้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Materials and Lighting

รูปที่ 2.13 การจัดแสงประดิษฐ์

ในด้านวัสดุแสงสื่อนั้นผู้ออกแบบได้มีการคิดและออกแบบควบคู่กันไป ซึ่งวัสดุใช้แบบผสมผสานมีทั้งเหล็ก อลูมิเนียม ไม้ และกระจก ซึ่งผ่านการออกแบบให้สามารถเข้ากันได้ อย่างลงตัว ภูมิความทันสมัยและเข้ากันกับแสงที่ได้มีการออกแบบให้เหมาะสมกับวัสดุ ทำให้วัสดุโดดเด่นและช่วยให้ภายในของอาคารน่าสนใจ ซึ่งมีทั้งแสงประดิษฐ์และการนำแสงธรรมชาติเข้ามาใช้ด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

MISS SAOWALAK LIMSAWAD

Faculty of Architecture

Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang

Administration (BMA) contemporary art museum

Code: 26150

Faculty of Architecture

Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang

26150

CASE STUDY

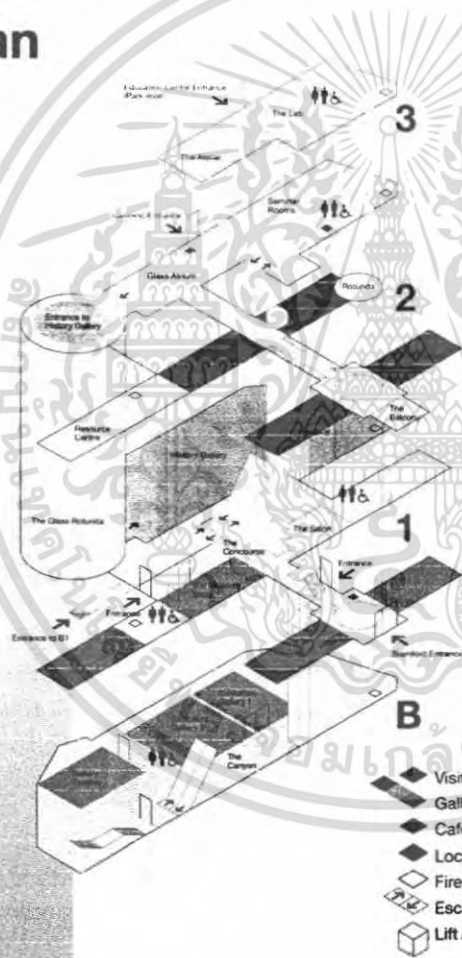
NATIONAL MUSEUM OF SINGAPORE

Gallery hours

History Gallery 10am-6pm daily

Living Galleries 10am-9pm daily

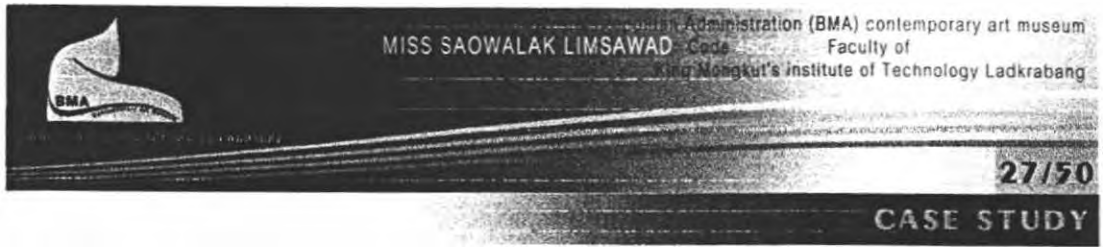
Plan

มีทั้งนิทรรศการถาวรและนิทรรศการชั่วคราว โดยนิทรรศการถาวرنั้นแบ่งออกไปอีก 2 ส่วน ได้แก่

- History Gallery
บอกเล่าประวัติความเป็นมาตั้งแต่ ศตวรรษที่ 14 ถึงปัจจุบัน ของประเทศสิงคโปร์
- Living Galleries
แบ่งออกเป็น 4 ห้อง แสดงชีวิต ความเป็นอยู่ปัจจุบันของสิงคโปร์
- Fashion
- Film
- Food
- Photography

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

NATIONAL MUSEUM OF SINGAPORE

N
S
M
National Museum of Singapore

History Gallery

Living Galleries

Film Gallery

Fashion Gallery

Food Gallery

Photography Gallery

Furniture Design Showcase @ the National Museum of Singapore
Organized by Singapore Furniture Industries Council in collaboration with the National Museum of Singapore

Exhibition

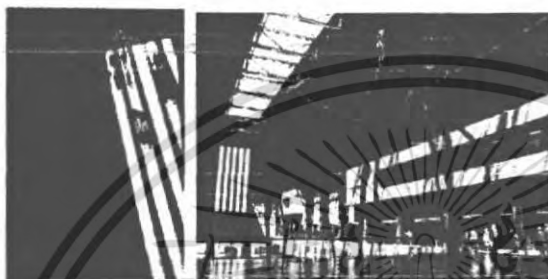
Gallery Theatre

การจั้ดแบบเคีนว่นลงสู่ ชั้นล่าง
รอบหอแ่กงทรงกระบอก
สร้างบรรยากาศด้วยเสียงเพลง
และภาพรอบทิศทาง 360 องศา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

TATE GALLERY OF MODERN ART

ที่ตั้ง : ด้านใต้ของแม่น้ำเทมส์
ตรงข้ามวิหาร St.paul
LONDON

ส่วนบริการสาธารณะ ซึ่งเดิมอาคารหลังนี้
เป็นโรงไฟฟ้า มี Hall สูง เหมาะสำหรับการจัดวาง
งานประติมากรรมที่มีขนาดใหญ่ ใจกลาง Hall

มีการใช้ lighting เข้ามาตกแต่งสร้างจุดสนใจ

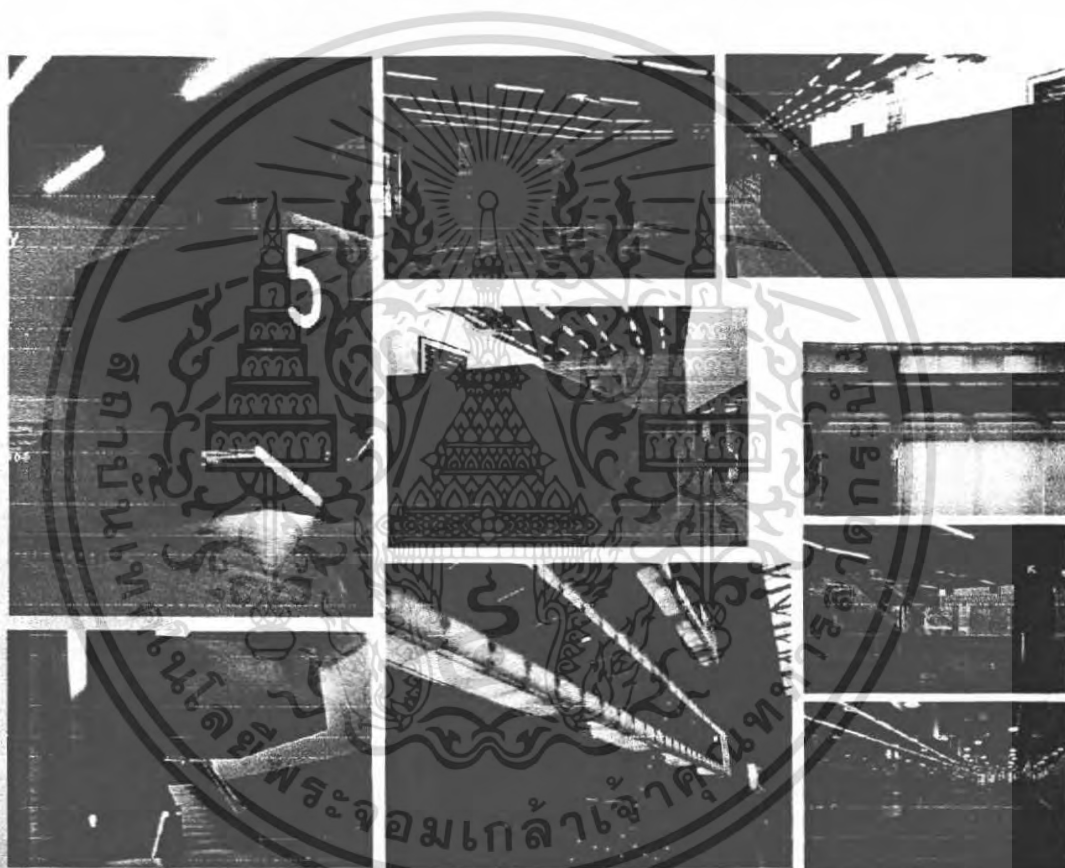
Space ของอาคารเชื่อมต่อกับภายนอก
เห็นทัศนียภาพ และมีการใช้แสงธรรมชาติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

TATE GALLERY OF MODERN ART

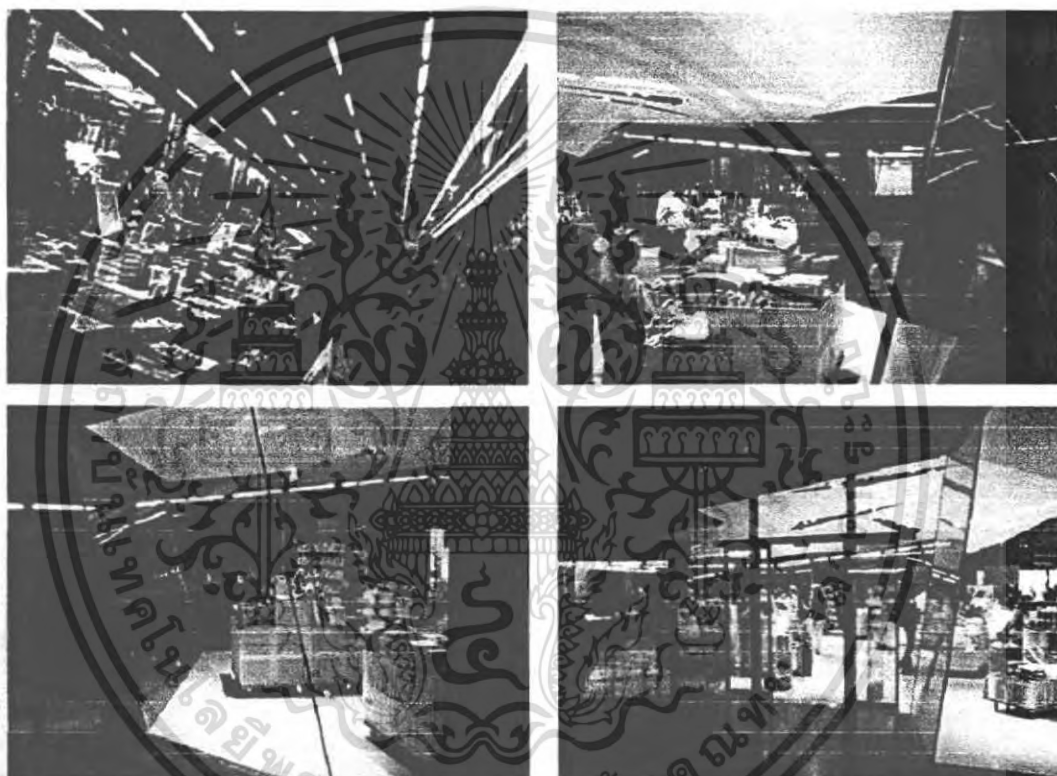

ในส่วน GALLERY ใช้น้ำไฟและสวิตช์ที่ดูตโต เน้นการใช้ lighting สร้างบรรยากาศ มีการผสมผสานระหว่างเหล็ก อะลูมิเนียม ไม้ และกระจก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

TATE GALLERY OF MODERN ART

ในส่วนร้านขายของที่ระลึก สุกิจิบัตรจากการจัดแสดง มีการออกแบบและใช้วัสดุที่ดูแปลกตา สร้างความน่าสนใจให้ตัวร้าน และมีความเป็น Modern เข้ากันกับส่วนอื่นๆและงานที่จัดแสดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

SINGAPORE CITY GALLERY

สถานที่ตั้ง : อาคาร URA CENTER ประเทศสิงคโปร์
ประกอบด้วย 5 ส่วนจัดแสดง ได้แก่

ORIENTATION
เกริ่นนำเรื่องนำสู่ เกือบถึงสิงคโปร์
ที่ ศูนย์ใน เซอร์ มาดอน

ประวัติศาสตร์ของประเทศสิงคโปร์

CONSERVATION & HERITAGE
ประวัติศาสตร์สถาปัตยกรรม
และการอนุรักษ์

PLANNING
ระบบการจัดการผังเมือง

CITY CENTER
สิงคโปร์ในปัจจุบัน และอนาคต

2ND FLOOR PLAN

3RD FLOOR PLAN

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

SINGAPORE CITY GALLERY

สิ่งที่นำมาใช้ เทคนิคการจัดแสดง
แบ่งออกเป็นส่วนๆดังต่อไปนี้

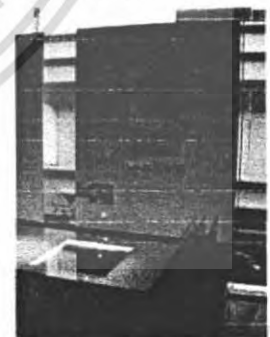
ORIENTATION

ในส่วนนี้ มีการนำเกมส์เข้ามาเป็นอุปกรณ์
ในการจัดแสดง ที่เป็นรายการ quiz show
นำเสนอข้อมูลสาร ในสิ่งคปรั
โดยจะสามารถศึกษาข้อมูลอย่างละเอียดในคำถาม
นั้นจะขอได้จากกรนำเสนอควศภาพและคำอธิบาย
ที่ อูรอบๆ

ในส่วนนี้ มีการใช้ timeline เพื่อเรื่องลำดับการจัดแสดง
และยังมีสิ่งที่จะเพิ่มอุปกรณ์ ด้วยเทคนิค Hand-on interactive
เข้ามาทำให้ผู้เข้าชมมีส่วนร่วมมากขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Administration (BMA) contemporary art museum
 MISS SAOWALAK LIMSAWAD Code 3601 Faculty of
 King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang

34/50
 CASE STUDY

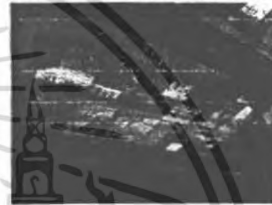
SINGAPORE CITY GALLERY

สิ่งที่นำมาใช้ เทคนิคการจัดแสดง
 แบ่งออกเป็นส่วนๆดังต่อไปนี้

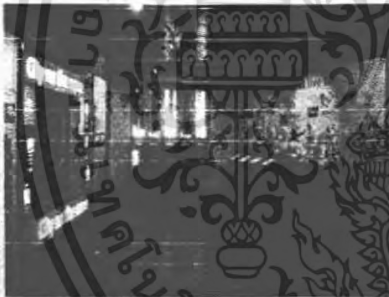
**CONSERVATION
 & HERITAGE**

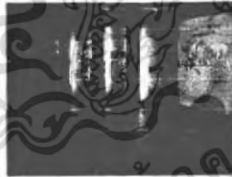
นำเสนอด้วยงานโมเดล แสดงงานสถาปัตยกรรมสมัยก่อนของสิงคโปร์

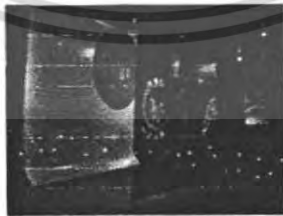
PLANNING

ในส่วนนี้ มีการนำเสนอหลากหลายรูปแบบ
 ไม่ว่าจะเป็นลักษณะของการให้ ผู้เข้าชมมีส่วนร่วมในการโหวต
 เป็นเกมส์ Quiz show หรือ
 การแสดงแผนที่ ประเทศสิงคโปร์ลงบนพื้นอาคาร
 ให้ความรู้สึกเหมือนเรากำลังมองมาจากที่สูงลงมาสู่พื้นโลก

CITY CENTER

มีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาใช้ร่วม
 กับการนำเสนองานให้ แดกคังและนำเสนอสนใจ
 ไปมากกว่าการเดินชมเพียงอย่างเดียว
 สร้างความน่าประทับใจต่อการนำเสนอ
 เกาะสิงคโปร์ เป็นโมเดลผสมผสานกับ
 เทคนิค แสง สี เสียง(โดยจะเปิดเป็นรอบๆ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4.2 การศึกษาโครงการเปรียบเทียบพิพิธภัณฑ์ภายในประเทศ

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์

ที่ตั้ง : ถนนเจ้าฟ้า เขตพระนคร

เจ้าของ : สำนักพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ กรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม

พื้นที่ใช้สอย : 4878 ตร.ม.

รูปที่ 2.14 ภาพถ่ายด้านหน้าอาคารพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การศึกษาความเป็นมาโครงการ

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ หอศิลป์. ตั้งอยู่บน ถนนเจ้าฟ้า เขตพระนคร ในอดีตพื้นที่บริเวณนี้เป็นส่วนหนึ่งของวังหน้าสมัยรัชกาลที่ 1 คือ สมเด็จพระบรมราชเจ้ามหาสุรสิงหนาท* เคยใช้เป็นตำหนักที่ประทับของเจ้านายเชื้อพระวงศ์หลายพระองค์ ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 5 ได้ทรงโปรดฯ พระราชทานเงินเพื่อรื้อถอนตำหนักไปปลูกยังสถานที่แห่งใหม่ เพื่อใช้พื้นที่แห่งนี้ทำการก่อสร้างโรงพยาบาลผลิตเหรียญเงินขึ้นใช้ภายในประเทศ รัชกาลที่ 5 โปรดเกล้าฯ พระราชทานนามว่า “โรงพยาบาลผลิตเหรียญเงิน” และเสด็จพระราชดำเนินมาเป็นประธานเปิดอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2445 จนในปี พ.ศ. 2511 โรงงานกษาปณ์จึงได้หยุดดำเนินการและย้ายไปสร้างโรงพยาบาลแห่งใหม่

กรมศิลปากร โดยผู้อำนวยการกองพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ (นางจिरา จงกล) พิจารณาเห็นว่าพิพิธภัณฑสถานของไทยในเวลานั้น ส่วนใหญ่รวบรวมและจัดแสดงเฉพาะงานโบราณวัตถุที่ได้จากการขุดค้นทางโบราณคดี แดงงานประเภทจิตรกรรมฝาผนังที่ถอดมาจากโบสถ์วิหาร ที่ชำรุดทรุดโทรมยังไม่มีที่เก็บรักษา นอกจากนี้ยังมีงานประเภทสมุดข่อย และพระบฏ (จิตรกรรมบนผ้า) ซึ่งนับวันจะเสื่อมสลาย ก็ยังไม่มีหน่วยงานใดหันมาดูแลอย่างจริงจัง จนถูกจำหน่ายให้กับชาวต่างชาติไปก็มาก นอกจากนี้มหาวิทยาลัยศิลปากร (ขณะนั้นสังกัดกรมศิลป) ได้จัดให้มีการประกวดงานศิลปกรรมแห่งชาติมาตั้งแต่ พ.ศ. 2492 แต่ยังไม่มียุทธศาสตร์ที่รวบรวมผลงานที่ชนะการประกวด หากมีการจัดตั้งหอศิลป์แห่งชาติขึ้น ก็จะเป็นสถานที่เก็บรวบรวม สงวนรักษา และจัดแสดงผลงานอันทรงคุณค่าของไทยเหล่านี้ไว้ให้ชนรุ่นหลังได้ศึกษาอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับในสมัยนั้นมีนักธุรกิจ พ่อค้า ข้าราชการบางกลุ่ม ต้องการ

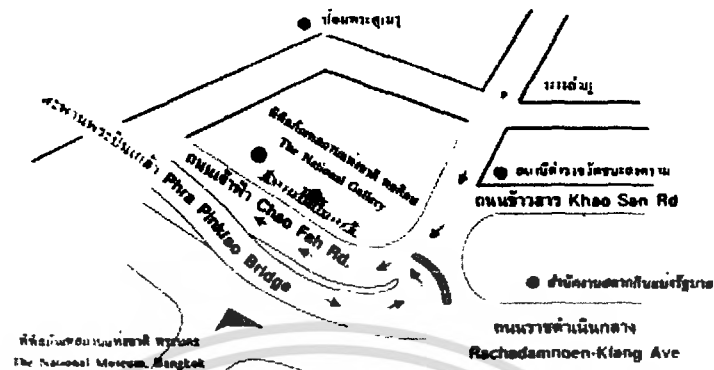
***หมายเหตุ** (ปัจจุบัน พระบรมราชานุสาวรีย์ของท่านประดิษฐานไว้บริเวณด้านหน้าพระอุโบสถ วัดชนะสงครามฯ และด้านหน้าวัดมหาธาตุฯ ทำพระจันทร์)

อาคารโรงพยาบาลสำหรับทำเป็นศูนย์การค้า เนื่องจากเห็นว่าอยู่ใกล้แหล่งคมนาคมทางน้ำและตั้งอยู่ในทำเลที่สวยงาม อธิบดีกรมธนารักษ์ในขณะนั้น (นายสวัสดิ์ อุทัยศรี) เห็นความสำคัญของ โครงการ หอศิลป์ แห่งชาติ จึงมอบอาคาร โรงพยาบาลเก่าให้กรมศิลปากร จึงอาจกล่าวได้ว่า หอศิลป์ แห่งชาติ ถือกำเนิดขึ้นมาจากความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เห็นความสำคัญ ของมรดกทางวัฒนธรรม

กรมศิลปากร ได้เข้ามามบูรณะและปรับปรุงตัวอาคารโรงพยาบาลเดิมที่ร้างไปให้เหมาะสมต่อการเป็น “หอศิลป์.แห่งชาติ” โดยพิธีเปิดจัดขึ้นเนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถฯ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ เสด็จมาเป็นประธานในพิธีเมื่อวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2520 และ ได้ขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานสำคัญของชาติ เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม พ.ศ. 2521 ต่อมาเปลี่ยนชื่อให้ตรงตามพระราชบัญญัติโบราณสถาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 จากชื่อ หอศิลป์. แห่งชาติ มาเป็น “พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ หอศิลป์” จนถึงปัจจุบัน

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ หอศิลป์
The National Gallery 4 Chao Fah Rd. Pranakorn, Bangkok 10200

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ หอศิลป์ เลขที่ 4 ถนนเจ้าฟ้า เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร 10200
The National Gallery 4 Chao Fah Rd. Pranakorn, Bangkok 10200
โทร (Tel) 0 - 2281 - 2224, 0 - 2282 2619 40, 0 - 2282 - 0619
โทรสาร (Fax) 0 - 2281 - 2224

รูปที่ 2.15 แผนที่

วัตถุประสงค์

- 1.อนุรักษ์ศิลปวัตถุทางด้านทัศนศิลป์ที่ทรงคุณค่าและถือได้ว่าเป็นมรดกทางศิลปวัฒนธรรมของชาติ โดยการรวบรวมศิลปวัตถุมาอนุรักษ์ไว้ตามกระบวนการพิพิธภัณฑฯ เพื่อธำรงคุณค่าและความเป็นเอกลักษณ์ของชาติ
2. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ศิลปวัตถุทางด้านทัศนศิลป์ในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ หอศิลป์ เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ และนำความรู้ที่ได้มาเผยแพร่เพื่อเพิ่มความรู้ความเข้าใจในงานศิลปะทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ
3. พัฒนาและเพิ่มศักยภาพระบบการบริหารจัดการของพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ หอศิลป์ ให้ได้มาตรฐานแหล่งเรียนรู้ในระดับสากล
4. ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทั่วไปตลอดจนหน่วยงานต่างๆทั้งภาครัฐและเอกชนเข้าเยี่ยมชมและหน้าที่ของพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ หอศิลป์ ในฐานะแหล่งเรียนรู้ของสังคมอย่างแท้จริง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. สร้างเครือข่ายกับองค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อช่วยกันส่งเสริมและสนับสนุนให้ หอศิลป์ในประเทศเป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

รูปแบบทางสถาปัตยกรรม

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์ เดิมเป็นอาคารที่สร้างขึ้นมาสำหรับใช้เป็นโรงงานผลิตเหรียญกษาปณ์ ในสมัยรัชกาลที่ 5 โดยสร้างเลียนแบบโรงงานเครื่องจักรที่เมืองเบอร์มิงแฮม ประเทศอังกฤษ มีอาคารหลักด้านหน้าเป็นเรือนสองชั้นทรงปั้นหย่า ที่หน้าจั่วทำเป็นลวดลายปูนปั้นปิดทองรูปตราแผ่นดินประจำรัชกาลที่ 5 หลังคามุงด้วยกระเบื้องว่าว สองข้างอาคารหลักคือเป็นปีกทอดยาวออกไปเป็นอาคารชั้นเดียว หักมุมฉากสี่ด้าน บรรจบกันเป็นรูปสามเหลี่ยม มีพื้นที่ว่างเป็นลานกว้างตรงกลาง อาคารแต่ละหลังสามารถเดินเชื่อมต่อกันได้โดยตลอด และที่บริเวณสันหลังคาและเชิงชายโดยรอบตกแต่งด้วยลายฉลุไม้ ที่ช่องบานประตู-หน้าต่างเป็นรูปโค้ง เหนือกรอบประตูด้านในประดับด้วยลวดลายฉลุไม้อย่างงดงามตามแบบศิลปะสถาปัตยกรรมในสมัยรัชกาลที่ 5

ความงามของสถาปัตยกรรมไทยแบบตะวันตกสมัยรัชกาลที่ 5 โดดเด่นเมื่อใช้สีขาวนวลเน้นที่ลวดลายประดับโครงสร้าง

รูปที่ 2.16 สถาปัตยกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หน้าที่ความรับผิดชอบ

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์ กรมศิลปากร สังกัดกระทรวงวัฒนธรรม มีหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้

1. เป็นสถานที่เก็บรวบรวมและจัดแสดงศิลปวัตถุทั้งแบบ ไทยประเพณีและแบบร่วมสมัย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน
2. จัดแสดงผลงานประเภทจิตรกรรม ประติมากรรม ศิลปะประยุกต์ และงานฝีมือที่เป็นประณีตศิลป์ของศิลปินต่าง ๆ ที่มีชื่อเสียงทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ
3. วิเคราะห์ วิจัย เรื่องราวทางด้านศิลปะสาขาทัศนศิลป์ เพื่อการพัฒนาการจัดแสดง และการปรับปรุง พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์. ให้พัฒนาขึ้นเป็นแหล่งเรียนรู้แก่ประชาชนในทุกระดับชั้น
4. จัดนิทรรศการ, กิจกรรมประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ความรู้ นิทรรศการศิลปกรรมแก่นักศึกษา ประชาชน และหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน
5. ดำเนินการเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยของศิลปวัตถุที่จัดแสดงและอาคารสถานที่
6. ดำเนินการป้องกันการเสื่อมสภาพของศิลปวัตถุ ตรวจสอบสภาพ / ส่งซ่อม สงวนรักษาศิลปวัตถุในส่วนที่นำมาจัดแสดง และในส่วนที่เก็บรวบรวมไว้ในคลัง
7. ประสานงาน ให้ความร่วมมือ แลกเปลี่ยนข้อมูลทางวิชาการและการจัดแสดงภาพศิลปกรรมชั้นเยี่ยมกับหน่วยงาน องค์กรทั้งในและต่างประเทศ
8. ให้ความร่วมมือ ส่งเสริม สนับสนุนกิจการ และการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์ ด้านศิลปะทั้งของภาครัฐและเอกชน
9. ให้บริการทางการศึกษาแก่นักศึกษา ประชาชน และหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน

รูปแบบการจัดนิทรรศการภายในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์.

การจัดแสดงนิทรรศการ แบ่งเป็น นิทรรศการถาวร / นิทรรศการกึ่งถาวร และนิทรรศการหมุนเวียนพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์. กรมศิลปากร เป็นสถาบันของรัฐที่ทำหน้าที่รวบรวมและจัดแสดงงานศิลปะชิ้นสำคัญของชาติ ตั้งแต่ไทยประเพณีจนถึงศิลปกรรมร่วมสมัย เพื่อให้ผู้ชมได้เข้าใจถึงวิวัฒนาการของศิลปกรรมไทยนับแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน โดยเริ่มตั้งแต่งานในส่วน ของ นิทรรศการถาวร ดังนี้

1. ห้องจิตรกรรมไทยประเพณี

จัดแสดงผลงานศิลปกรรมที่เกิดจากความเชื่อความศรัทธาในศาสนาในรูปแบบของ

- พระบฏ (จิตรกรรมบนผ้า)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ภาพคัดลอกจิตรกรรมฝาผนังจากศาสนสถาน ตั้งแต่สมัยสุโขทัย อยุธยา รัตนโกสินทร์
- ผลงานศิลปะที่ได้รับอิทธิพลศิลปะตะวันตกในระยะแรก ได้แก่ ภาพร่างของ ขวัญอิน โข่ง ภาพชุดพงศาวดารสมัยรัชกาลที่ 5 ภาพชุดวรรณคดีไทย ที่หาชมได้ยาก ฯลฯ

รูปที่ 2.17 ห้องจิตรกรรมไทยประเพณี

๒. ห้องจิตรกรรมไทยแบบตะวันตก จัดแสดงผลงานของศิลปินไทยในอดีต และผลงานที่วาดโดยศิลปินชาวต่างประเทศ ได้แก่ ผลงานของพระสรลักษณ์ลิขิต ศิลปินไทยสมัยรัชกาล ที่ 5 ที่ได้ไปศึกษางานศิลปะยังต่างประเทศตลอดถึงผลงานของศิลปินต่างชาติที่เข้ามารับราชการในเมืองไทย

รูปที่ 2.18 ห้องจิตรกรรมไทยแบบตะวันตก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ห้องภาพฝีพระหัตถ์ อัญเชิญภาพวาดฝีพระหัตถ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เพื่อเชิดชูพระเกียรติคุณของล้นเกล้าทั้งสองพระองค์

รูปที่ 2.19 ภาพฝีพระหัตถ์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ

4. ห้องศิลปกรรมไทยตั้งแต่ พ.ศ. 2475-ปัจจุบัน จัดแสดงผลงานศิลปกรรมของศาสตราจารย์ศิลป์ พีระศรี ผู้วางรากฐานศิลปะสมัยใหม่ในประเทศไทยและผลงานศิลปะที่ได้รับรางวัลจากการประกวดงานศิลปกรรมแห่งชาติตั้งแต่ปี พ.ศ. 2492 อาทิ ผลงานของนายเพ็ญ หริพิทักษ์, เจียน ชัมศิริ, มีเซียม ยิบอินซอย, จำรัส เกียรติก้อง, ชิต เจริญประชา ฯลฯ ตลอดจนผลงานของศิลปินแห่งชาติและศิลปินไทยที่มีชื่อเสียงทั้งในและต่างประเทศ อาทิ ศาสตราจารย์เกียรติคุณประหยัด พงษ์คำ, ประเทือง เอมเจริญ, กมลทัศนาชลี, ปรีชา เกาทอง, อธิวิพล ตั้งโฉลก, วิโชค มุกดามณี ฯลฯ

เพื่อให้การนำเสนอเนื้อหาที่มีความต่อเนื่องและสมบูรณ์มากขึ้น พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์ จึงได้ทำการขยายพื้นที่จัดแสดงนิทรรศการเพิ่มอีกในส่วนของนิทรรศการกึ่งถาวร และนิทรรศการหมุนเวียน ซึ่งจะช่วยให้ผู้ชมได้รับทั้งความรู้และพบกับความหลากหลายของศิลปะประเภทต่าง ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นิทรรศการถาวร ได้แก่

: อาคารเรือนกระจกและลานประติมากรรมกลางแจ้ง

โดยได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากศูนย์ประติมากรรมกรุงเทพฯ โดยคุณเสริมคุณ คุณาวงศ์ ผู้อำนวยการศูนย์ฯ ได้นำผลงานประติมากรรมมาให้ทางพิพิธภัณฑ์ฯ ยืมจัดแสดงหมุนเวียนในแต่ละปี ถือเป็นความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนที่ช่วยกันสนับสนุนให้วงการศิลปะพัฒนาก้าวไป และเป็นการแสดงศักยภาพของเหล่าศิลปินไทยให้ผู้ชมได้รู้จักอย่างกว้างขวาง

รูปที่ 2.20 ห้องเด็กได้จัดแสดงงาน “ศิลปินไทยร่วมใจเทิดไถ่องราชันย์”

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์ ร่วมกับ บริษัทสยามวลา จำกัด จัดงานนิทรรศการพิเศษ “ศิลปินไทยร่วมใจเทิดไถ่องราชันย์” ในครั้งนี้มีศิลปินที่มีชื่อเสียง 70 ท่าน ส่งผลงานศิลปะประเภทต่าง ๆ มาร่วมแสดงและมอบให้เป็นสมบัติของชาติต่อไป นับเป็นเกียรติประวัติอย่างสูงของพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์.

: ห้องเกียรติคุณ ซึ่งอยู่ในอาคารนิทรรศการถาวรทางพิพิธภัณฑ์ หอศิลป์. จะนำศิลปวัตถุภายในคลังมาจัดแสดงหมุนเวียนอย่างสม่ำเสมอ สำหรับในปีนี้ได้นำผลงานประเภทจิตรกรรมและของใช้ส่วนตัวของอาจารย์จรัส เกียรติก้อง จากชมรมศิษย์เก่าช่างศิลป์ รุ่นที่ 14 มาจัดแสดงให้ได้ชมกัน

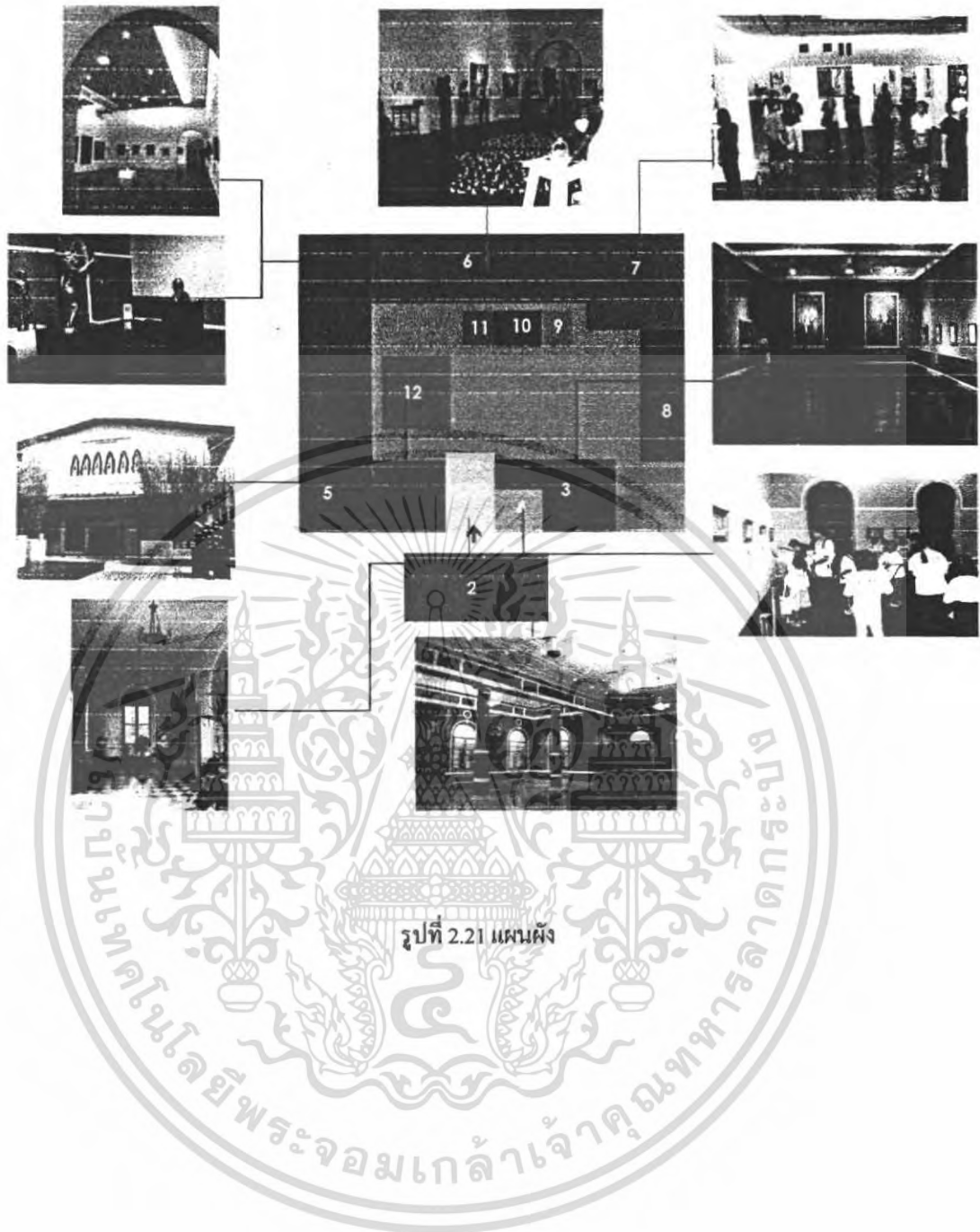
นิทรรศการหมุนเวียน

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์ มีนโยบายจัดนิทรรศการหมุนเวียนขึ้นตลอดทั้งปี เดือนละ 2-4 เรื่อง ผลงานที่นำมาจัดแสดงเป็นผลงานศิลปะทุกประเภท ทั้ง จิตรกรรม ประติมากรรม ภาพพิมพ์ ภาพถ่าย ศิลปะการจัดวาง “Installation” ฯลฯ ทั้งจากศิลปินชาวไทยและชาวต่างชาติ เป็นผลงานที่มีคุณภาพและผ่านการคัดเลือกจากคณะกรรมการดำเนินงานของพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์ ที่สำคัญยังจัดแสดงผลงานศิลปกรรมที่ได้รับรางวัลจากหน่วยงานและสถาบันต่าง ๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ศิลปินรุ่นใหม่ ๆ ได้มีเวทีนำเสนอผลงาน ทั้งยังเป็นแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียน และสร้างให้เกิดแรงบันดาลใจทางด้านศิลปะแก่เยาวชนรับผิชอบงานด้านบริการการศึกษาโดยการให้ข้อมูลแก่ผู้มาติดต่อโดยตรง และจัดวิทยากรนำชมกลุ่มนักเรียน นักศึกษาตลอดจนประชาชน หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ถือเป็นหน้าที่ที่สำคัญของพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์ เนื่องจากเป็นอีกหนทางหนึ่งที่จะได้เผยแพร่ความรู้ด้านศิลปวัตถุของชาติ ให้มวลชนได้รู้จัก และเข้าใจถึงวิวัฒนาการของงานด้านประวัติศาสตร์ศิลป์ในประเทศไทยอย่างถูกต้อง ทั้งยังเป็นการปลูกฝังให้เยาวชนของชาติหันมาสนใจงานด้านศิลปะ ซึ่งทางพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์ ตระหนักในภาระหน้าที่นี้และได้ยึดถือปฏิบัติเรื่อยมาโดยตลอดพร้อมทั้งมีเจตจำนงที่จะพัฒนาให้ก้าวหน้าต่อไปเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวมเป็นการทำหน้าที่ของภาครัฐในด้านการมีส่วนร่วมรับใช้สังคม

ศิลปวัตถุในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์

จัดแสดงนิทรรศการถาวร	จำนวน	198	รายการ
- ศิลปวัตถุแบบไทยประเพณี	จำนวน	37	รายการ
- ศิลปวัตถุแบบร่วมสมัย	จำนวน	161	รายการ
จัดเก็บในคลัง	จำนวน	968	รายการ
ส่งอนุรักษ์	จำนวน	203	รายการ
รวมศิลปวัตถุทั้งหมด	จำนวน	1,369	รายการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Administration (BMA) contemporary art museum
 MISS SAOWALAK LIMSAWAD Code
 Faculty of
 King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang

28/50
 CASE STUDY

หอศิลป์มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

ที่ตั้ง : มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
 วิทยาเขตกล้วยน้ำไท
 พื้นที่อาคาร : 4,000 ตร.ม.

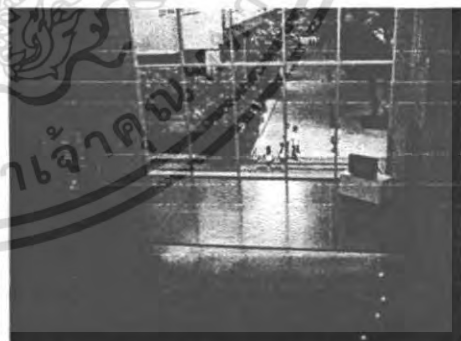

ก่อตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมกิจกรรมทางวัฒนธรรมร่วมสมัย ทั้งด้านจิตรศิลป์และประยุกต์ศิลป์ อาทิ จิตรกรรม ประติมากรรม ภาพพิมพ์ ภายถ่ายสื่อผสม วิดีโอศิลป์ ภาพยนตร์ ศิลปะการแสดง

สิ่งที่น่าสนใจ

ลักษณะของห้องจัดแสดงที่มีการใช้แสงธรรมชาติเข้าถึง

การปรับเปลี่ยนประโยชน์ใช้สอยของพื้นที่ นอกจากเป็นบันไดขึ้น-ลง
 แล้วยังสามารถจัดเป็นส่วนเวที หรืองานเปิดตัวต่างๆได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

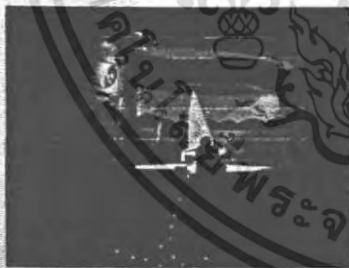
หอศิลปปิ่น

ที่ตั้ง : ตำบลคลองห้า อำเภอลองหลวง
จังหวัดปทุมธานี

ก่อตั้งขึ้นในวโรกาสแห่งปีกาญจนาภิเษก พ.ศ.2537 มีห้องอัครศิลป์เป็นห้องหลัก แล้วรายล้อมด้วยอาคารรูปตัว U เป็นห้องนิทรรศการและประวัติศิลป์แห่งชาติทุกแขนง ภายใต้แนวคิด อัครศิลป์รายล้อมด้วยศิลป์แห่งชาติ ซึ่งพระองค์ท่านทรงให้การอุปถัมภ์

ห้องอัครศิลป์ ชั้น 2

ทางเข้านานหน้า นำเสนอดด้วยสื่อคอมพิวเตอร์ กลางห้องประดิษฐานบุษบกไม้ประดับกระจกปิดทอง ที่รอบฐานมีวิถีทัศน์แสดงพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจ เมื่อนั่งคุยเขาเครื่องจะทำงานอัตโนมัติ บริเวณรอบๆแสดงพระอัจฉริยภาพทางด้านศิลปะทั้ง 9 สาขา

ห้องอัครศิลป์ ชั้น 3

แสดงพระอัจฉริยภาพด้านคีตศิลป์ที่ทรงพระราชนิพนธ์ เพลงไว้อยู่เฉพาะ โดยเน้นการใช้ระบบเสียง และภาพที่สมบูรณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

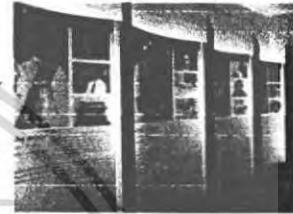

หอศิลป์สืบ

ที่ตั้ง : ตำบลคลองห้า อำเภอลองหลวง
จังหวัดปทุมธานี

ห้องศิลป์แห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ ชั้น 1

ด้านหน้านำเสนอด้วยสื่อวีดิทัศน์ แนวคิด ทักษะคดีด้านวรรณกรรม
ซ้ายมือแสดงรายชื่อพร้อมรูปถ่ายของศิลปินแห่งชาติสาขาวรรณศิลป์
ตู้จัดแสดงผลงานวรรณกรรมและอุปกรณ์เครื่องมือ

ห้องศิลป์แห่งชาติ สาขาศิลปะและศิลปะสถาปัตยกรรม ชั้น 2

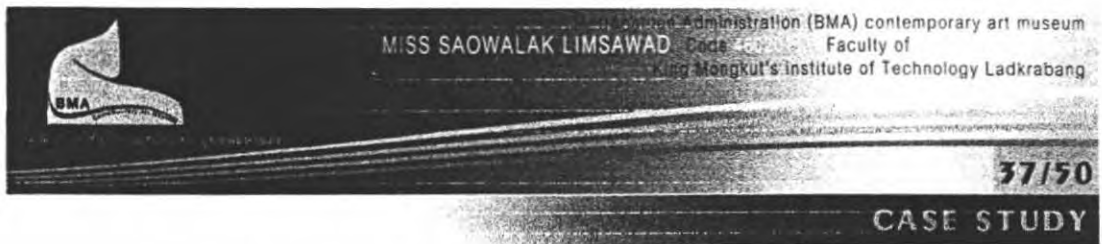
เนื้อหาจัดแสดงเหมือนห้องวรรณศิลป์
นำเสนอด้วยสื่อวีดิทัศน์
มีการจัดแสดงภาพถ่ายของศิลปินแห่งชาติ
ด้านถ่ายภาพด้วยห้องคิวบิกภาพดูราแทน
ผลงานของศิลปิน

ห้องศิลป์แห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง ชั้น 2

จัดแสดงประวัติและผลงานอดีตถึงปัจจุบัน
ของศิลปินแห่งชาติด้านศิลปะการแสดง
มีภาพจิตรกรรมฝาผนังพื้นบ้านภาคกลาง
และภาคอีสาน มีตู้โคโรนามาแสดง 4 ภาค
มีจอฉายภาพยนตร์ฉายประวัติและผลงาน

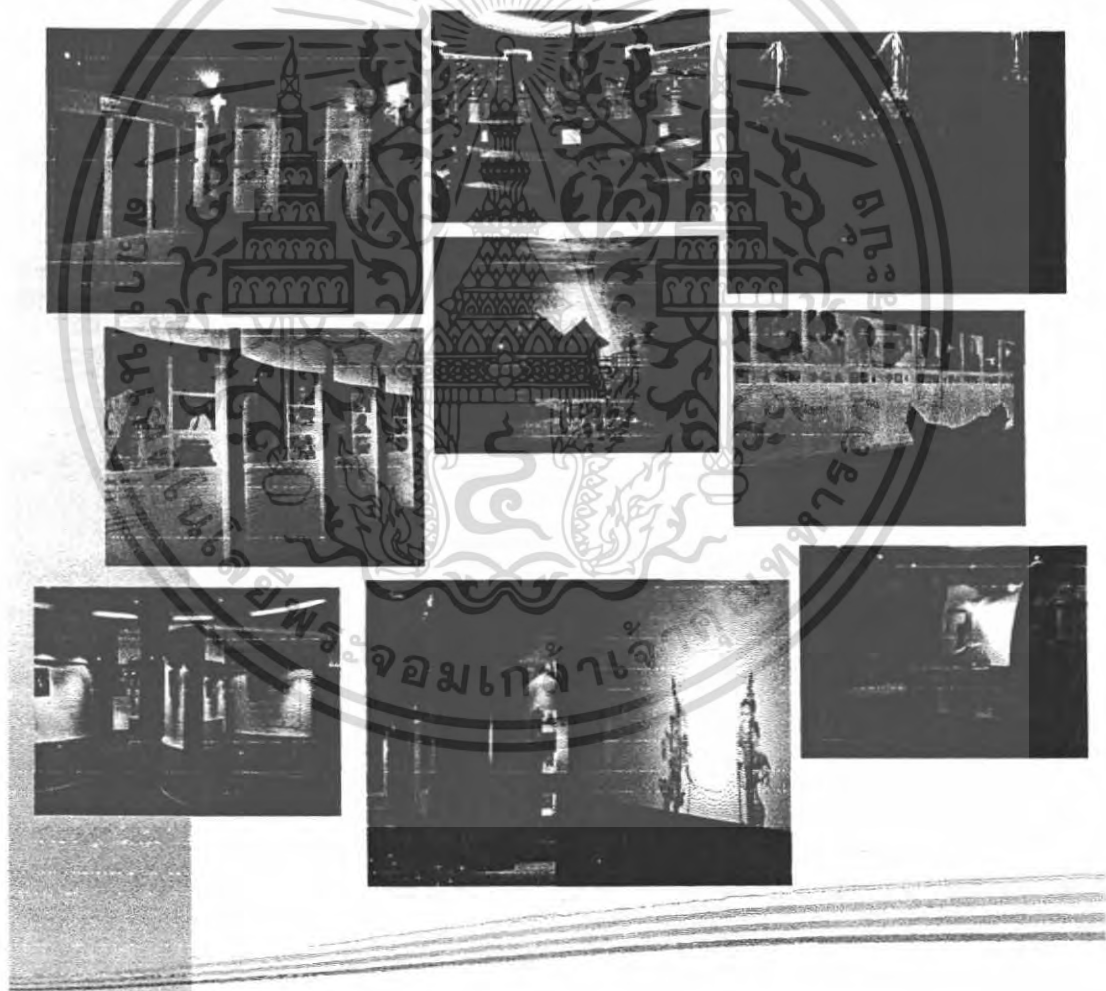
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หออัครศิลป์

ที่ตั้ง : ตำบลคลองห้า อำเภอลองหลวง
จังหวัดปทุมธานี

จุดเด่นของหออัครศิลป์คือ มีการจัดแสดงด้วยเทคโนโลยีและการออกแบบที่ทันสมัย ใช้สื่อผสมมัลติมีเดียหลากหลาย ทั้งภาพถ่าย วิดีทัศน์ หุ่นจำลอง ชิ้นงานของศิลปินแห่งชาติ เช่น หนังสือ จิตรกรรม ประติมากรรม เครื่องดนตรี และใช้ระบบอัตโนมัติ ควบคุมการเปิดปิด อีทีทีคน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4.2 การศึกษาโครงการเปรียบเทียบสายการบริหารและอัตราค่าจ้าง

ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมกรุงเทพมหานคร เป็นองค์การภายใต้การกำกับดูแลของ ศูนย์หอศิลป์ สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย กระทรวงวัฒนธรรม⁵ ซึ่งเป็นหน่วยงานใหม่ of กระทรวงวัฒนธรรม มีโครงสร้างการบริหารงานตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม พ.ศ.2545 ดังนี้

แผนภูมิ 2.4 แสดงโครงสร้างการบริหารของกระทรวงวัฒนธรรม

สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย ซึ่งเป็นหน่วยงานที่วางนโยบายแก่ ศูนย์หอศิลป์มีอำนาจหน้าที่และภารกิจ⁶

1. ศึกษา วิเคราะห์ และส่งเสริมให้มีการพัฒนาองค์ความรู้และวิชาการด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย
2. ส่งเสริม สนับสนุน และเผยแพร่การสร้างสรรค์ผลงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย
3. ศึกษาเผยแพร่ผลงานศิลปวัฒนธรรมและผู้สร้างสรรค์ผลงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย

⁵ วันที่ 9 ตุลาคม 2545 ประกาศใช้กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย กระทรวงวัฒนธรรมเป็นหน่วยราชการที่ 4 ของกระทรวงวัฒนธรรม มีฐานะเทียบเท่า สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

⁶ ที่มา: สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย, www.ocac.or.th

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. พัฒนาระบบการถ่ายทอดความรู้และผลงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย
5. จัดกระบวนการเรียนรู้และประยุกต์ใช้คุณค่าของศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยในการดำเนินชีวิต
6. พัฒนาระบบและจัดทำข้อมูลสารสนเทศด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย
7. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ดังนี้

3.1.1 สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย แบ่งส่วนราชการ ภายในออกเป็น ๔ หน่วยงาน

1. กองกลาง
2. ศูนย์เครือข่ายสัมพันธ์และแหล่งทุน
3. ศูนย์หอศิลป์
4. สถาบันศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย

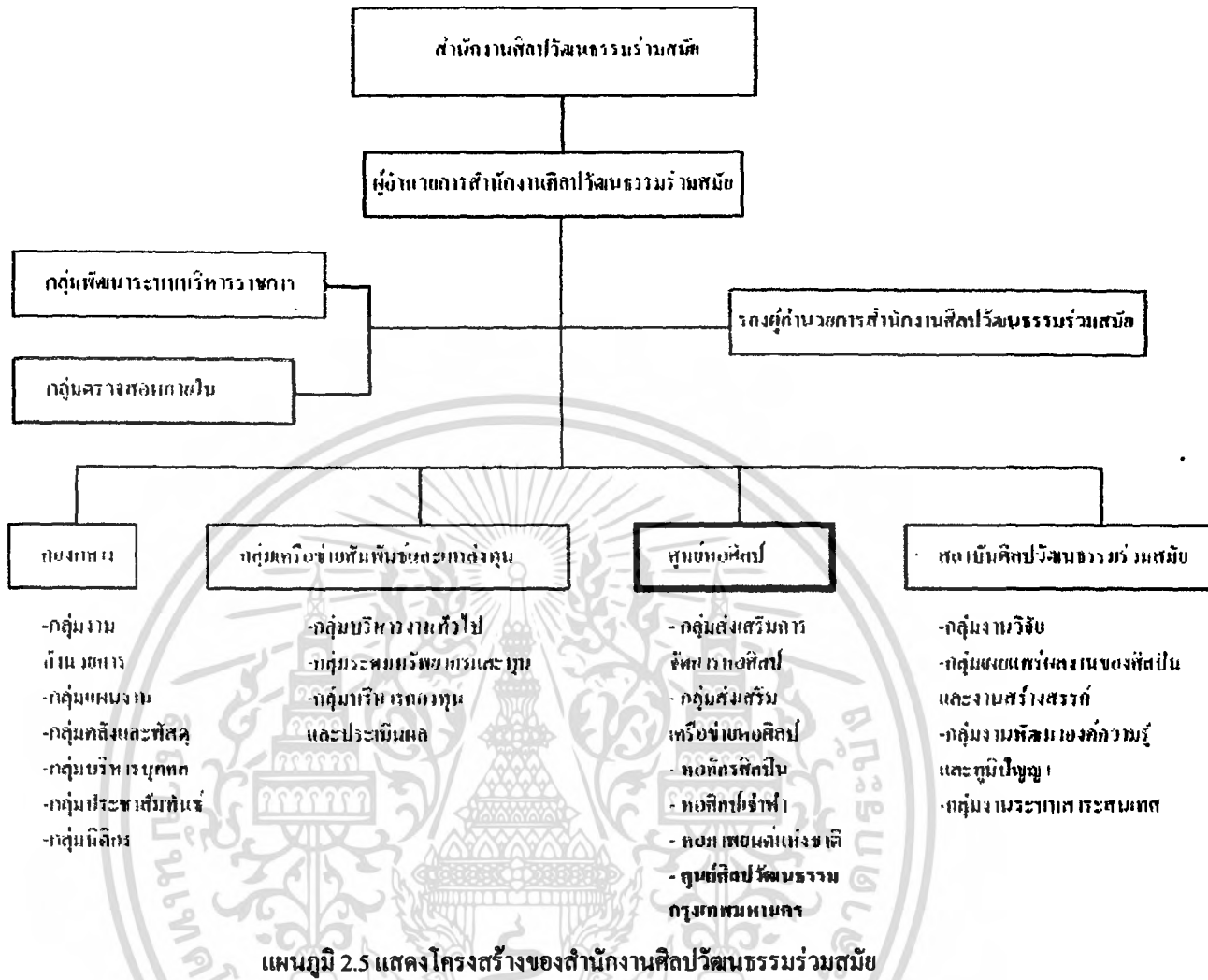
ซึ่งศูนย์ศิลปวัฒนธรรม อยู่ในกำกับดูแลของศูนย์หอศิลป์เช่นเดียวกับหน่วยงานที่มีนโยบายและแนวทางในการดำเนินงานสอดคล้องกัน เช่น หออิศรศิลป์, หอศิลป์ปะเจ้าฟ้า, หอภาพยนตร์แห่งชาติ และหอศิลป์ร่วมสมัย เป็นต้น

ศูนย์หอศิลป์ สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย จะประสานงานกับสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติในการสรรหาผลงานที่มีคุณค่าของศิลปินในการจัดแสดง และการประชาสัมพันธ์ รวมทั้งจัดกิจกรรมที่มีประโยชน์ เป็นไปตามนโยบาย

3.1.2 อำนาจหน้าที่ของศูนย์หอศิลป์

1. ส่งเสริม สนับสนุน และจัดให้มีหอศิลป์เพื่อเผยแพร่งานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย
2. สนับสนุนทางวิชาการในการจัดการหอศิลป์
3. เป็นศูนย์กลางเครือข่ายหอศิลป์และการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย
4. เป็นแหล่งเผยแพร่ผลงาน การจัดนิทรรศการ และถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย
5. ส่งเสริม ชกย่อง เชิดชูเกียรติศิลปิน และผู้สร้างงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย
6. แสวงหา และจัดหาผลงานทางศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย เพื่อเป็นสมบัติของชาติ
7. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5 ส่วนจัดแสดงนิทรรศการ

2.5.1 อัครศิลปินแห่งสยาม (The supreme artist of siam)

อัครศิลปินแห่งสยาม

(90 นาที)

“ การสร้างงานศิลปะทุกอย่างทุกประเภท นอกจากจะต้องใช้ความฝึกหัด
ชัดเจนในทางปฏิบัติ ประกอบกับวิธีการที่ได้อย่างเหมาะสมแล้ว ศิลปินจำต้องมีความจริงใจ
และความบริสุทธิ์ใจในงานที่ทำด้วย จึงจะได้ผลงานที่มีค่าควรแก่การ ขอมรับนับถือ”
(พระราชดำรัส ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานในพิธีเปิดการแสดง
ศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 21 วันที่ 8 กันยายน 2515)

Zone A

พระราชสมัญญา

(2 นาที)

เนื้อหาการจัดแสดง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราชทรงเปี่ยมด้วยพระ
อัจฉริยภาพในทุกด้าน เป็นเลิศในศิลปะทั้งมวล เป็นที่ประจักษ์ชัดแก่พสกนิกร
และศิลปินทั่วโลก ในพระปรีชาสามารถอย่างหาที่เปรียบมิได้ ดังนั้นเมื่อวันที่ ๒๔
กุมภาพันธ์ ๒๕๒๕ คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ได้ทูลเกล้าฯ ถวายพระราช
สมัญญา "อัครศิลปิน" แต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ซึ่งแปลว่า "ผู้มีศิลปะอัน
เลอเลิศ" หรือ "ผู้เป็นใหญ่ในศิลปะ" นอกจากนี้ ทรงมีคุณูปการอุปถัมภ์ศิลปิน
ทั้งหลายมาโดยตลอด

จึงนำผลงานด้านศิลปะและวัฒนธรรมของพระองค์ท่าน (อาทิ ด้าน
หัตถกรรม ด้านวรรณศิลป์ ด้านจิตรกรรม ประติมากรรม และภาพถ่าย ฯลฯ)
มาจัดแสดงไว้ที่ห้องอัครศิลปินแห่งสยาม

เทคนิคจัดแสดง

บทความบรรยายความเป็นมาของพระราชสมัญญาและภาพประมวลผล
งานภายในนิทรรศการ ติดบนผนัง ขนาด 13.00 x 4.00 m.

Zone B

พระอัจฉริยภาพด้านทัศนศิลป์

(25 นาที)

Chapter 1

จิตรกรรมฝีพระหัตถ์

(10 นาที)

เนื้อหาการจัดแสดง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระปรีชาสามารถ
ในงานศิลปะด้านจิตรกรรมเป็นอย่างยิ่ง โดยที่พระองค์ท่านทรงสนพระทัยในงาน
ศิลปะแขนงนี้นับแต่ยังทรงพระเยาว์ จิตรกรรมฝีพระหัตถ์ที่ทรงสร้างสรรค์ขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตามแนวคิดปะนิยมแบบต่างๆ นั้น ล้วนแต่สะท้อนถึงพระจินตภาพและพลาณภาพแห่งการสร้างสรรค์ ตลอดช่วงเวลาระหว่างปี พ.ศ.2502-2510 เป็นช่วงเวลาที่ทรงงานจิตรกรรมอย่างต่อเนื่อง เมื่อทรงว่างเว้นจากราชการกิจ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงงานจิตรกรรมต่อเนื่องจนถึงปี พ.ศ. 2510 หลังจากนั้นก็ได้ทรงงานจิตรกรรมอีก เนื่องจากทรงมีพระราชภารกิจอันใหญ่หลวง ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีแก่พสกนิกรของพระองค์ ทรงอุทิศเวลากับการประกอบพระราชกรณียกิจต่างๆ ทำให้คนไทยมีความเป็นอยู่ที่ดีกว่าเดิม

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเริ่มงานศิลปะด้านจิตรกรรมฝีพระหัตถ์แบบเหมือนจริง และต่อมาได้ทรงวิวัฒน์เข้ากับงานจิตรกรรมร่วมสมัย พร้อมทั้งค้นคว้าแนวทางในการสร้างสรรค์งานจิตรกรรมอยู่เสมอ เมื่อสนพระราชหฤทัยงานเขียนของศิลปินผู้ใด ก็จะเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมศิลปินผู้นั้น ถึงที่พักเพื่อทรงทอดพระเนตรวิธีการทำงานของเขา ไม่ว่าจะเป็วิธีการผสมสี ตลอดจนเทคนิควิธีการต่าง ๆ พระองค์ทรงนำวิธีการทำงานของเขามาสร้างสรรค์งานของพระองค์ขึ้นมาใหม่ให้เป็นแบบฉบับของพระองค์เอง หากแต่จิตรกรรมฝีพระหัตถ์ที่ทรงสร้างขึ้น ก็ยังคงเอกลักษณ์เฉพาะพระองค์ไว้อย่างโดดเด่น ทั้งในส่วนของการสร้างงานและแนวพระราชดำริในการทรงงานจิตรกรรมแต่ละองค์

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงสร้างสรรค์งานศิลปะจิตรกรรมไว้มากพอสมควร ซึ่งจิตรกรรมฝีพระหัตถ์นั้นสามารถจำแนกได้ 3 ประเภทใหญ่ๆ คือ

- ภาพแบบเหมือนจริง (Realistic)
- ภาพแบบลัทธิเอ็กซ์เพรสชันนิสต์ (Expressionism)
- ภาพแบบนามธรรม (Abstractionism)

เทคนิคที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงใช้ในการเขียนภาพคือ เทคนิคสีน้ำมันบนผ้าใบ ภาพเขียนแบบเหมือนจริงที่ทรงเขียน ส่วนใหญ่จะเป็นภาพพระสาทิสลักษณ์ของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถและทูลกระหม่อมทุกพระองค์ นอกเหนือจากภาพดังกล่าว ได้แก่ ภาพที่ชื่อ "สมเด็จพระราชบิดา" ภาพเหล่านี้มีความกลมกลืน งดงามของแสงเงาอย่างนุ่มนวล ให้บรรยากาศลึกซึ้งชวนฝัน และที่ทรงใช้ฝีแปรงอย่างกล้าหาญมากกว่าภาพอื่น ๆ ก็คือ ภาพหญิงชรา (ไม่ประทานชื่อ ๑๑ - ๖ - ๑๓) เป็นต้น

สำหรับภาพเขียนแบบเอ็กซ์เพรสชันนิสต์นั้นทรงแสดงออกด้วยพระอารมณ์ความรู้สึกที่ออกมาจากส่วนลึกของพระราชหฤทัยโดยตรง มิได้ทรงกลั่นกรองให้เกิดความสวยงามหรือถูกต้องใด ๆ มีลักษณะเป็นการแสดงออกอย่างจริงใจ และบริสุทธิ์ใจ ทรงใช้สีอย่างกล้าหาญสดใสรุนแรง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนภาพเขียนแบบนามธรรม เป็นผลงานที่พระองค์ทรงพัฒนามาจากงานเขียนในลักษณะ "เอ็กซ์เพรสชันนิสต์" จนกลายเป็นการแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกอย่างอิสระ ปราศจากรูปทรงและเรื่องราว มีความรู้สึกจริงจัง แฝงอยู่ในผลงานที่แสดงออกด้วยการใช้สีแปร่งหยาบ ๆ สีตันที่ตัดกันลงตัว เช่น ภาพชื่อ "คินน้ำลมไฟ" เป็นต้น

ภาพจิตรกรรมฝีพระหัตถ์ที่เผยแพร่แล้วจำนวน ๔๗ ภาพ และที่ยังไม่เคยเผยแพร่อีกจำนวนประมาณ ๖๐ ภาพ

วัตถุประสงค์แสดง

ภาพจำลองจิตรกรรมฝีพระหัตถ์ จำนวน 54 ภาพ

เทคนิคจัดแสดง

- พระบรมฉายาลักษณ์ประกอบคำบรรยายของพระบาทสมเด็จพระ

เจ้าอยู่หัวกับอีกหนึ่งพระอิริยาบถด้านจิตรกรรม บน wallboard

ขนาด 1.25 x 2.50 m. จำนวน 6 ชิ้น

- ภาพจำลองตัวอย่างจิตรกรรมฝีพระหัตถ์ บน Wallboard แบบแขวน

ขนาด จำนวน ชิ้น

Chapter 2 ประติมากรรมฝีพระหัตถ์ (5 นาที)

เนื้อหาการจัดแสดง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงศึกษาค้นคว้าเทคนิควิธีการต่างๆ ในงานประติมากรรมด้วยพระองค์เองทั้งการปั้น การหล่อ และการทำแม่พิมพ์ ผลงานประติมากรรมฝีพระหัตถ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเป็นประติมากรรมแบบลอยตัว (Round Relief) เก็บรักษาไว้ในตู้บนพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต 2 ชิ้นคือ

ชิ้นที่ 1 รูปปั้นหญิงผู้เปลือยทุกเข่า ความสูง 9 นิ้ว ทรงปั้นด้วยดินน้ำมัน

ชิ้นที่ 2 พระรูปปั้นครึ่งพระองค์สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ความสูง 12 นิ้ว ทรงปั้นด้วยดินน้ำมัน และต่อมาอาจารย์ไพฑูริย์ได้ขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตทำแม่พิมพ์หล่อเป็นปูนปลาสเตอร์ ประติมากรรมฝีพระหัตถ์ชิ้นนี้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงจัดทำทางและองค์ประกอบ ที่มีความประสานกลมกลืนอย่างงดงาม สะท้อนคุณค่าของความสง่างาม ทรงทิ้ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ร่องรอยศิลปะหัตถ์ที่มีชีวิต มีการเคลื่อนไหวไว้บนผิวดินน้ำมัน ที่ทรงปั้น

นอกจากประติมากรรมดังกล่าวแล้ว พระองค์ยังทรงสนพระราชหฤทัยใน
การสร้างพระพุทธรูปอีกด้วย

จีนที่ 3 ในเดือนมีนาคม ๒๕๐๘ โปรดเกล้าฯ ให้สร้างพระพุทธรูปปาง
ประทานพร ปร. ซึ่งสร้างขึ้นเป็นครั้งที่ ๒ โดยมีพระราชประสงค์ให้ตัดแปลง
แก้ไขพระพุทธรูปลักษณะจากการสร้างครั้งที่ ๑ ของวัดเทวสังฆาราม จังหวัด
กาญจนบุรี ในครั้งนี้ทรงมีแนวพระราชดำริแก่ช่างปั้นว่า พระพุทธรูปปางประทาน
พร ปร. ควรมีพระพุทธรูปลักษณะเข้มแข็งแต่ไม่แข็งกระด้าง อ่อนโยนแต่ไม่
อ่อนแอ และให้ดูมีเมตตา ใครที่ชมพระพุทธรูปองค์นี้ถ้ามีจิตใจอ่อนไหวก็ให้มี
จิตใจเข้มแข็งขึ้น และมีความรู้สึกสงบเยือกเย็นสุขุม

ดังนั้นเพื่อให้เป็นไปตามพระราชประสงค์ จึงได้มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลง
แบบพระพุทธรูปให้ดูงดงามเหมาะสมตามพระพุทธรูปลักษณะยิ่งขึ้น ส่วนฐานของ
พระพุทธรูปเป็นกลีบบัว ได้กลีบบัวเป็นขาสิงห์ ที่ผ้าทิพย์ประดิษฐานอักษรพระ
ปรมาภิไธยย่อ ปร. และที่ฐานรองพุทธรูปบัลลังก์ก็มีอักษรบาลีจารึกไว้ว่า "ทวยชาติ
ยา สามคฤข์ สติสมฺชานเนน โภจิสฺยิ รกขณฺติ" ในบรรทัดถัดลงมา เป็นอักษรไทย
จารึกไว้ว่า "คนไทยจะรักษาความเป็นไทย อยู่ได้ด้วยมีสติสำนึกอยู่ในความ
สามัคคี" โปรดให้หล่อขึ้น ๒ ขนาด คือ ขนาดหน้าตัก ๕ นิ้ว และ ๕ นิ้ว ในการนี้
ทรงควบคุม ดูแลการปั้น และการหล่ออย่างใกล้ชิด โดยตลอด และมีพระราช
ประสงค์ให้ประชาชนเช่าไว้เพื่อสักการบูชา

จีนที่ 4 ในเดือนสิงหาคม ๒๕๐๘ ได้มีพระราชดำริในการสร้างพระพิมพ์
ส่วนพระองค์โดยโปรดเกล้าฯ ให้แกะแบบแม่พิมพ์ด้วยหินลับมีด โคนแล้วหล่อ
เป็นปูนปลาสเตอร์ ต่อจากนั้นทำแม่พิมพ์ด้วยขี้ผึ้งจากรูปหล่อปูนปลาสเตอร์ แล้ว
ทรงบรรจุผงศักดิ์สิทธิ์ต่างๆ ตามวิธีส่วนพระองค์ด้วยพระองค์เองจนสำเร็จเป็น
องค์พระพิมพ์ ในภายหลังได้เปลี่ยนจากแม่พิมพ์ขี้ผึ้งเป็นแม่พิมพ์ยาง ทำให้
สามารถหล่อพระพิมพ์ได้หลาย ๆ ครั้ง ทรงหล่อพระพิมพ์ส่วนพระองค์ด้วยผง
ศักดิ์สิทธิ์ต่างๆ นี้เป็นจำนวนมาก โดยมีพระราชประสงค์เพื่อจะทรงบรรจุไว้ที่
ฐานบัวหงายด้านหน้าขององค์พระพุทธรูปนวราชูปถัมภ์ด้วยพระองค์เอง และ
พระราชทานแก่ข้าราชการบริพารและบุคคลอื่น ๆ ไว้เพื่อสักการบูชาโดยให้ได้รับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พระราชทานนำไปปิดทองที่ด้านหลังองค์พระพิมพ์ และให้พระบรมราชาบาทโดยสรุปว่า "ให้ทำดีเหมือนกับการปิดทองหลังองค์พระพิมพ์" พระพิมพ์ส่วนพระองค์นี้ต่อมาเรียกขานกันว่า หลวงพ่อจิตรลดา หรือ พระกำลังแผ่นดิน

ผงศักดิ์สิทธิ์ต่างๆที่ทรงใช้ในการหล่อประกอบด้วย

๑. ผงศักดิ์สิทธิ์ส่วนพระองค์ ซึ่งได้มาจาก

- ดอกไม้แห้งจากมาลัยที่ประชาชนทูลเกล้าฯถวายในการเสด็จพระราชดำเนินทรงเปลี่ยนเครื่องทรงพระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากรและได้ทรงแขวนไว้ที่องค์พระพุทธปฏิมากร ตลอดเทศกาลจนถึงคราวที่จะเปลี่ยนเครื่องทรงใหม่ ดอกไม้แห้งนี้ได้โปรดเกล้าฯ ให้รวบรวมไว้
- เส้นพระเจ้าที่เจ้าพนักงาน ได้รวบรวมไว้หลังจากทรงพระเครื่องใหญ่ทุกครั้ง (เส้นพระเจ้า หมายถึง เส้นผมและทรงพระเครื่องใหญ่ หมายถึงตอนตัดผม)
- ดอกไม้แห้งจากมาลัยที่แขวนพระมหาเศวตฉัตรและค้ำพระขรรค์ชัยศรี ในพระราชพิธีฉัตรมงคล
- ดินซึ่งขูดจากผ้าใบที่ทรงเขียนเป็นภาพสีพระหัตถ์
- ชันและสีซึ่งทรงขูดจากเรือใบพระที่นั่งขณะที่ทรงตกแต่งเรือใบพระที่นั่ง

๒. ผงศักดิ์สิทธิ์ที่มาจากจังหวัดต่างๆทุกจังหวัดทั่วพระราชอาณาจักร วัตถุเครื่องผสมจากต่างจังหวัดนี้ กระทรวงมหาดไทยได้นำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายเป็นวัตถุที่ได้จากปูชนียสถานหรือพระพุทธรูปอันศักดิ์สิทธิ์ที่ประชาชนเคารพบูชาในแต่ละจังหวัด อันได้แก่ ดิน หรือ ตะไคร่น้ำแห้งจากปูชนียสถานทองคำเปลวปิดพระพุทธรูป ผงรูปหน้าที่บูชา น้ำจากบ่ออันศักดิ์สิทธิ์ซึ่งได้เคยนำมาใช้เป็นน้ำสรงมูรธาภิเษกในพระราชพิธีบรมราชาภิเษก

วันที่ 5 ในวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๐๕ ได้โปรดเกล้าฯ ให้ช่างหล่อหล่อพระพุทธรูปเนื้อทองสัมฤทธิ์ปางมารวิชัย ขนาดหน้าตัก ๕ นิ้ว มีฐานเป็นกลีบบัว ทรงบรรจุพระพิมพ์ส่วนพระองค์ไว้ที่ฐานบัวหงายด้านหน้าขององค์พระพุทธรูปด้วย โปรดเกล้าฯ ให้หล่อเป็นจำนวน ๑๐๐ องค์ โดยมีพระราชประสงค์เพื่อพระราชทานไปประดิษฐาน ณ จังหวัดต่าง ๆ ทั่วพระราชอาณาจักร และได้โปรดเกล้าฯ ให้ขนานพระนามพระพุทธรูปนั้นว่า "พระพุทธรุทวารวดี"

ในระยะหลัง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชภารกิจมาก ไม่มีเวลาที่จะทรงสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมให้เป็นที่ปรากฏอีก แต่อย่างไรก็ตาม ผลงานฝีพระหัตถ์ที่ผ่านมาได้แสดงให้เห็นถึงพระอัจฉริยะและพระปรีชาสามารถทางด้านประติมากรรมอย่างชัดเจน

วัตถุประสงค์แสดง

- งานประติมากรรมฝีพระหัตถ์จำนวน 5 ชิ้น

Chapter 3 ภาพถ่ายฝีพระหัตถ์

(10 นาที)

เนื้อหาการจัดแสดง

“การถ่ายภาพเป็นงานศิลปะ เป็นของคิมิประโยชน์ ขออย่าให้ถ่ายภาพกันเพื่อความสนุกสนานหรือความสวยงามเท่านั้น จงใช้ภาพให้เกิดคุณค่าแก่สังคมให้เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม งานศิลปะจะได้ช่วยพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าได้อีกแรงหนึ่ง”

(พระราชดำริเรื่องการถ่ายภาพ ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานแก่คณะกรรมการบริหารสมาคมถ่ายภาพแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์)

การถ่ายภาพเป็นศิลปะอีกสาขาหนึ่งที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวสนพระหฤทัยอย่างจริงจังมาตั้งแต่ครั้งยังทรงพระเยาว์ เป็นที่ทราบกันทั่วไปว่าในสมัยก่อนนั้น อุปกรณ์การถ่ายภาพต่าง ๆ ยังไม่ทันสมัยอย่างในปัจจุบันนี้แต่พระองค์ก็ทรงศึกษา และทรงฝึกด้วยพระองค์เอง จนทรงเป็นนักถ่ายรูปที่มีพระปรีชาสามารถยิ่ง ไม่ว่าจะเป็นกล้องธรรมดาหรือกล้องถ่ายภาพยนตร์ได้เริ่มทรงกล้องถ่ายภาพคู่พระหัตถ์ และทรงใช้ฟิล์มตั้งแต่ขนาด ๑๓๕ จนถึงขนาด ๑๒๐ และขนาดพิเศษ กล้องถ่ายภาพที่ทรงใช้ในระยะเริ่มแรกเป็นกล้องที่ไม่มีเครื่องวัดแสงในตัว จึงต้องใช้พระราชวิจ্ঞาณอย่างรอบคอบละเอียดถี่ถ้วน พร้อมทั้งพระปรีชาสามารถส่วนพระองค์ จึงทรงถ่ายภาพได้อย่างเชี่ยวชาญมันพระราชหฤทัย แม้ในปัจจุบันกล้องถ่ายภาพจะมีวิวัฒนาการขึ้นกว่าสมัยก่อน ก็มีทรงใช้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวยังทรงใช้แต่กล้องคู่พระหัตถ์แบบมาตรฐานอย่างที่นักเลงกล้องทั้งหลายใช้กัน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเชี่ยวชาญแม้กระทั่งการล้างฟิล์ม การอัดขยายภาพทั้งภาพขาวดำ และภาพสี (Dark Room) ขึ้นในบริเวณชั้นล่างของตึกที่ทำการสถานีวิทยุ อ.ส. ด้วยพระราชประสงค์ที่จะทรง "สร้างภาพ" ให้เป็นศิลปะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ถูกต้องและรวดเร็วด้วยพระองค์เอง นอกจากนี้ทรงคิดค้นหาเทคนิคใหม่ ๆ มาใช้ในการถ่ายภาพอยู่เสมอ ๆ จนทำให้ภาพถ่ายฝีพระหัตถ์ของพระองค์เป็นผลงานศิลปะที่ล้ำยุค

ด้วยความที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวโปรดการถ่ายภาพ และทรงถ่ายภาพต่าง ๆ อยู่เป็นประจำ ภาพถ่ายฝีพระหัตถ์เคยไปปรากฏตามหน้านิตยสารเมื่อราวปีพุทธศักราช ๒๔๘๓ ภาพถ่ายฝีพระหัตถ์ของพระองค์ได้ปรากฏอยู่ในนิตยสารแอสตันคาร์ดของพระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าเปรมบุรฉัตร ทรงมีพระราชดำรัสด้วยพระอารมณ์ขันแก่ผู้ใกล้ชิดผู้หนึ่งถึงการเป็นช่างภาพอาชีพของพระองค์ว่า "ฉันเป็นกษัตริย์ก็จริง แต่ฉันก็ยังมีอาชีพเป็นช่างภาพของหนังสือพิมพ์แอสตันคาร์ด ได้เงินเดือนละ ๑๐๐ บาท ตั้งหลายปีมาแล้วจนบัดนี้ก็ยังไม่เห็นเข้าเงินเงินเดือนให้สักที เขาก็คงถวายเงินเดือนละ ๑๐๐ บาท อยู่เรื่อยมา"

เมื่อครั้งที่เสด็จขึ้นครองราชสมบัติใหม่ ๆ โปรดที่จะถ่ายภาพสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วยพระราชโอรสและพระราชธิดา โดยเฉพาะเมื่อได้ทรงเสด็จแปรพระราชฐาน ไปประทับ ณ พระตำหนักภูพิงราชนิเวศน์ ซึ่งมีภูมิประเทศที่สวยงามเหมาะแก่การถ่ายภาพ

ในปัจจุบันเมื่อสถานการณ์บ้านเมืองเปลี่ยนแปลงไป พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชหฤทัยเต็มเปี่ยมไปด้วยความห่วงใย และความเสียสละเพื่อพสกนิกร จึงทำให้ทรงมีพระราชภารกิจอันมากมายมหาศาลเพื่อบำบัดทุกข์บำรุงสุขให้แก่ราษฎร ไม่มีเวลาสำหรับคิดค้นเทคนิคใหม่ ๆ ในการถ่ายภาพได้อีก จะทรงถ่ายภาพก็ได้แต่เฉพาะในคราวที่เสด็จฯ ไปราชการตามสถานที่ต่าง ๆ เท่านั้น ภาพถ่ายฝีพระหัตถ์เหล่านี้ทรงใช้เพื่อประกอบการทรงงานของพระองค์ จะสังเกตได้ว่า ไม่ว่าจะพระองค์จะเสด็จฯ ไป ทรงเยี่ยมราษฎร ณ จังหวัดใด ก็จะทรงมีกล้องถ่ายรูปติดพระองค์ไปด้วยเสมอ โปรดถ่ายภาพสถานที่ทุกแห่งเพื่อทรงเก็บไว้เป็นหลักฐานประกอบการงานที่ได้ทรงปฏิบัติ ภาพถ่ายฝีพระหัตถ์เหล่านี้ จึงมักเป็นภาพถ่ายแบบฉับพลัน ทันเหตุการณ์ ซึ่งถ่ายได้ครั้งเดียวด้วยไหวพริบ ไม่มีเวลาจ้องหาแง่มุม แต่ด้วยพระปรีชาสามารถเราจึงได้เห็นภาพฝีพระหัตถ์อันคมชัดและมีศิลปะในการจัดองค์ประกอบของภาพ ภาพถ่ายฝีพระหัตถ์ในระยะหลัง ๆ นี้ ทรงใช้เป็นหลักฐานในการวางแผนปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็วทันใจ และสามารถแก้ไขเหตุการณ์ของบ้านเมืองได้ทันทั่วทั้งที่ เช่น เมื่อคราวน้ำท่วมกรุงเทพฯ หลายครั้ง ได้ทรงถ่ายภาพจุดสำคัญ ๆ ไว้เป็นหลักฐานการวางแผนป้องกันน้ำท่วมทางเสถียรเตอร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพถ่ายฝีพระหัตถ์ทั้งหลายล้วนแสดงให้เห็นว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมิได้ทรงถ่ายภาพเพื่อศิลปะแต่เพียงอย่างเดียว เพราะแต่ละภาพทรงไว้ซึ่งคุณค่าทางศิลปะและวิชาการ สามารถนำมาใช้ประโยชน์เพื่อการพัฒนาประเทศชาติบ้านเมือง และนำความผาสุกर्मขึ้นมาสู่ประชาชนชาวไทยได้อย่างดีอีกด้วย

วัตถุประสงค์แสดง

- ภาพหนึ่งประกอบคำบรรยาย จำนวน 4 ภาพ
- ตัวอย่างภาพถ่ายฝีพระหัตถ์ จำนวน 53 ภาพ

เทคนิคจัดแสดง

- wallboard ขนาด 1.25 x 2.50 m. ภาพหนึ่งของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกับพระอริยาด้านการถ่ายภาพ จำนวน 4 ชิ้น
- wallboard ขนาด 1.25 x 2.50 m. จัดแสดงภาพถ่ายตัวอย่างภาพถ่ายฝีพระหัตถ์แขนงหนึ่ง จำนวน 53 ชิ้น

Zone C

พระอัจฉริยภาพด้านวรรณกรรม (25 นาที)

เนื้อหาการจัดแสดง

“ภาษาไทยนั้นเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งของชาติ ภาษาทั้งหลายเป็นเครื่องมือของมนุษย์ชนิดหนึ่ง คือเป็นทางสำหรับแสดงความคิดเห็นอย่างหนึ่ง เป็นสิ่งสวยงามอย่างหนึ่ง เช่น ในทางวรรณคดีเป็นต้น ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องรักษาเอาไว้ให้ดี”

(ในการประชุมทางวิชาการของชุมนุมภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 29 กรกฎาคม 2505)

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชทรงใช้ภาษาในด้านการพระราชนิพนธ์หรือทรงคำอวยพรปีใหม่มอบแก่พสกนิกรชาวไทยทั้งประเทศซึ่ง ส.ค.ส.ฉบับแรกปี พ.ศ. 2529 เพื่อเป็น ส.ค.ส.พระราชทานปี พ.ศ. 2530 โดยพระราชทานให้แก่หน่วยงานและเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องที่ทำงานรับใช้ได้เบื้องพระยุคลบาท โดยทรงพรินต์จากคอมพิวเตอร์และส่งแฟกซ์พระราชทานไปยังหน่วยงานโดยทั่วถึงกัน ส.ค.ส.พระราชทานแต่ละปี จะประมวลจากเหตุการณ์บ้านเมืองในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา ด้วยถ้อยคำที่สั้นๆ แต่มากด้วยคุณค่าทรงเน้นในการเตือน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และให้กำลังใจในการต่อสู้กับอุปสรรคต่างๆ ซึ่ง ส.ค.ส.ส่วนใหญ่ล้วน เป็นสีขาว – ดำ ทั้งสิ้น (พ.ศ.2530 – 2550 รวม 21 ฉบับ)

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระราชนิพนธ์บทความ และทรงแปลสารคดีที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจ การทหาร และชีวประวัติ บุคคลมากมายหลายเรื่อง โดย เมื่อปีพ.ศ. 2536 ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดพิมพ์บทพระราชนิพนธ์ นายอินทร์ผู้ปิดทองหลังพระ ซึ่งเป็นการแปลจากหนังสือ A Man Called Intrepid ของ William Stevenson โดยทรงใช้เวลาในการแปลถึงเกือบ 3 ปี และมีการพิมพ์ซ้ำถึง 9 ครั้ง จำนวนรวม 90,000 เล่ม ในเวลาเพียง 2 เดือน ต่อมาใน พ.ศ. 2537 ได้ทรงนำบทพระราชนิพนธ์ที่ทรงแปลและเรียบเรียงมานานกว่า 20 ปี แล้ว เรื่อง ดิโต ออกเผยแพร่สู่สาธารณชน และในปี พ.ศ.2539 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดพิมพ์หนังสือ พระมหากษัตริย์ ที่ทรงพระราชนิพนธ์จากชาดกในพระไตรปิฎก โดยได้ทรงกำกับอักษรเทวนาครี (นอกเหนือไปจากภาษาไทยและภาษาอังกฤษ) ที่ทรงศึกษาและทรงเขียนขึ้น โดยคอมพิวเตอร์ด้วยพระองค์เอง เอาไว้อีกด้วย ทรงมีพระราชดำรัสถึงหนังสือเล่มนี้ว่า “หนังสือเรื่องนี้เป็นที่รักของข้าพเจ้า”

ผลงานด้านวรรณกรรมของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีทั้ง พระราชนิพนธ์ทรงแปลและพระราชนิพนธ์ทรงแต่งหลายเรื่องด้วยกัน อาทิเช่น

- พระราชนุกิจรัชกาลที่ 8 ตามคำกราบบังคมทูลขอพระราชทานของหม่อมเจ้าหญิงพูนพิสมัย ดิศกุล ซึ่งพระราชนิพนธ์เรื่องนี้อยู่ในเรื่อง “พระราชนุกิจ” และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พิมพ์พระราชทานในการพระราชกุศล 100 วัน พระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล ณ วันที่ 20 กันยายน 2489
- พ.ศ. 2536 พระราชนิพนธ์ นายอินทร์ผู้ปิดทองหลังพระ เป็นการแปลจากหนังสือ A Man Called Intrepid ของ William Stevenson
- พ.ศ. 2537 ได้ทรงนำบทพระราชนิพนธ์ที่ทรงแปลและเรียบเรียงมานานกว่า 20 ปีแล้ว เรื่อง ดิโต ออกเผยแพร่สู่สาธารณชน
- พ.ศ.2539 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดพิมพ์หนังสือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พระมหากษัตริย์ที่ทรงพระราชนิพนธ์จากชาดกในพระไตรปิฎก โดยได้ทรงกำกับอักษรเทวนาครี (นอกเหนือไปจากภาษาไทย และภาษาอังกฤษ) ที่ทรงศึกษาและทรงเขียนขึ้น โดยคอมพิวเตอร์ ด้วยพระองค์เอง เอาไว้อีกด้วย ทรงมีพระราชดำรัสถึงหนังสือเล่มนี้ว่า “หนังสือเรื่องนี้เป็นที่รักของข้าพเจ้า”

- บทพระราชนิพนธ์ “ ทองแดง ”

วัตถุประสงค์แสดง

- stand ขนาด 0.45x4.20 m. แสดงภาพจำลอง ส.ค.ส.พระราชทาน

จำนวน 21 ฉบับ

- จอวีดิทัศน์พร้อมหูฟังและเก้าอี้นั่ง 5 ชุด

- Digital Book ขนาด 0.50 x 1.20 m. จำนวน 1 เครื่อง

เทคนิคจัดแสดง

- stand ช้อน ไฟ ขนาด 0.45x4.20 m. แสดงภาพจำลอง ส.ค.ส.

พระราชทานจำนวน 21 ฉบับ พร้อมคำอธิบาย

- จอวีดิทัศน์พร้อมหูฟังและเก้าอี้นั่ง 5 ชุด สำหรับฉายวีดิทัศน์ตัวอย่าง

มหา นาฏกรรมเฉลิมพระเกียรติ " พระมหากษัตริย์ " จากนิทรรศการเฉลิม

พระเกียรติ ณ อิมแพ็ค เมืองทองธานี เนื่องในโอกาสการจัดงานฉลองสิริ

ราชสมบัติครบ ๖๐ ปี ความยาว 10 นาที

- Digital Book ขนาด 0.50 x 1.20 m. แสดงรายการและตัวอย่างเนื้อหาภายในหนังสือพระราชนิพนธ์

Zone D

คีตราชัญ

(20 นาที)

เนื้อหาการจัดแสดง

“ความสุขของปวงประชา คือความสุขของพระมหากษัตริย์”

นี่คือลักษณะพิเศษของกำเนิดและพระราชประวัติด้านดนตรีของ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผลแห่งพระปรีชาสามารถด้านดนตรี

หาใช่ความไพเราะของท่านเองเพลงและคำร้องของบทเพลงพระราช

นิพนธ์เท่านั้น ไม่ แต่เป็นศิลปะแห่งการผสมผสานความสัมพันธ์อันแนบแน่น

ระหว่างพระมหากษัตริย์พระองค์นี้กับประชาชนชาวไทยด้วย

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระมหากรุณาธิคุณรับสั่งเล่า

เบื้องหลังการพระราชนิพนธ์เพลงเป็นครั้งแรกแก่สมาคมดนตรีเนื่องใน

โอกาสที่พระราชทานเพลงพระราชนิพนธ์ "Echo" บรรเลงเป็นปฐมฤกษ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ว่า "(เพลงแรกคือแสงเทียน)... จากนั้น ฉันก็แต่งขึ้นอีกเรื่อย ๆ จนบัดนี้ รวมทั้งหมด ๔๐ เพลง ในระยะเวลา ๒๐ ปี คิดเฉลี่ยปีละ ๒ เพลง ที่ทำได้ ก็เพราะได้รับความสนับสนุนจากนักดนตรี นักเพลงและนักร้อง รวมทั้งประชาชนผู้ฟัง ต่างได้แสดงความพอใจ และความนิยมพอสมควร จึงเป็นกำลังใจแก่ฉันเรื่อยมาขอถือ โอกาสขอขอบใจมาในที่นี้ด้วย "

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระราชนิพนธ์ทำนองเพลง "Echo" ในปีพุทธศักราช ๒๕๐๘ นับเป็นบทแรกที่ทรงพระราชนิพนธ์ทำนองเพลงพร้อมคำร้องภาษาอังกฤษ ขณะนั้นมีพระชนมพรรษา ๔๐ พรรษา ย้อนหลังไป ๔ ปีก่อนทรงพระราชนิพนธ์ "Echo" พระราชอัจฉริยภาพด้านดนตรีในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ปรากฏอยู่ในนานาประเทศ ขณะที่เสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศสาธารณรัฐออสเตรียอย่างเป็นทางการในปีพุทธศักราช ๒๕๐๗ สถาบันการดนตรีและศิลปะแห่งกรุงเวียนนา (Die Akademie für Musik und Darstellende Kunst in Wien) ได้ทูลเกล้า ถวายตำแหน่งอันทรงเกียรติสูงส่งซึ่งนั่นคือ สมาชิกกิตติมศักดิ์ของสถาบันอันเก่าแก่แห่งนี้ เนื่องจากพระปรีชาสามารถในการพระราชนิพนธ์ดนตรีเป็นที่ปรากฏและนิยมชื่นชมอย่างกว้างขวางในหมู่ประชาชนชาวออสเตรีย จนกระทั่งวงดุริยางค์ นิเคอร์ เออสเตอร์ไรช์ โทนคินส์ท์เลอร์ (Nieder Osterreich Tonkünstler) ได้เชิญเชิญเพลงพระราชนิพนธ์ ชุด "มโนราห์" "สายฝน" "ยามเย็น" "มาร์ชราชนาวิกโยธิน" และ "มาร์ชราชวัลลภ" ออกกระจายเสียงทางสถานีวิทยุของรัฐบาลถ่ายทอด ไปทั่วดินแดนแห่งดนตรีคลาสสิกอันลือชื่อของทวีปยุโรป

และหากจะย้อนหลัง ไปอีกครั้งหนึ่ง ในปีพุทธศักราช ๒๕๐๓ เมื่อเสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศสหรัฐอเมริกา พระปรีชาสามารถด้านดนตรีแจ๊สในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ปรากฏเลื่องลือไปทั่วประเทศอันเป็นศูนย์กลางดนตรีร่วมสมัยประเภทนี้ด้วย ทรงเข้าร่วมบรรเลงดนตรีโดยมิได้เตรียมพระองค์มาก่อน ทรงพระราชนิพนธ์ทำนองเพลงขึ้นอย่างฉับพลัน และยังทรงบรรเลงได้คอบกับนักดนตรีแจ๊สชาวอเมริกันอันลือนามอีกด้วย บรรยากาศอันเป็นกันเองที่มิได้เตรียมการล่วงหน้าเช่นนี้เป็นที่นิยมยกย่องของชาวอเมริกันเป็นอย่างยิ่ง สถานีวิทยุเสียงแห่งอเมริกา ได้เชิญบทที่พระราชทานสัมภาษณ์พิเศษเป็นภาษาอังกฤษ พร้อมทั้งดนตรีที่ทรงร่วมบรรเลงออกกระจายเสียงทาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถานีวิทยุไปทั่วโลกด้วย นับเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยในการกระชับมิตรภาพครั้งสำคัญครั้งแรกระหว่างไทยกับสหรัฐในยุคนั้น

๔๐ ปีได้ผ่านไปหลังจากที่ทรงพระราชนิพนธ์ "แสงเทียน" เป็นเพลงแรกในปีพุทธศักราช ๒๔๘๕ ปัจจุบันมีเพลงพระราชนิพนธ์ รวมทั้งสิ้น ๔๑ เพลง อาจกล่าวได้ว่าบทเพลงพระราชนิพนธ์ต่าง ๆ ได้กลายเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของชีวิตคนไทย อาทิเช่นในวงการบันเทิง บทเพลงพระราชนิพนธ์ คือ ทำนองเพลงอันไพเราะที่ทุกคนรู้จักดีและสามารถร้องเพลงได้ขึ้นใจ ในปัจจุบัน "พรปีใหม่" ได้กลายเป็นเพลงประเพณี ในวันส่งท้ายปีเก่าและต้อนรับปีใหม่ของคนไทย ในสถาบันการศึกษาระดับสูงของประเทศ "มหาจุฬาลงกรณ์" "ธรรมศาสตร์" และ "เกษตรศาสตร์" ได้กลายเป็นเพลงอันศักดิ์สิทธิ์ ประจำมหาวิทยาลัยอันเก่าแก่ทั้งสามแห่ง และในวงราชการทหาร "มาร์ชราชวัลลภ" และ "มาร์ชธงชัยเฉลิมพล" ได้กลายเป็นแบบฉบับของคนตรีมาร์ชที่ใช้บรรเลงประจำปีในพระราชพิธีอันสำคัญยิ่งของชาติคือ พระราชพิธีปฏิญาณตนและตรวจพลสวนสนามของทหารรักษาพระองค์ เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระราชนิพนธ์ทำนองเพลง ตั้งแต่ยังทรงเป็นสมเด็จพระอนุชาธิราช รวมบทเพลงพระราชนิพนธ์ทั้งสิ้น 48 เพลง เพลงที่ทรงพระราชนิพนธ์ทำนอง และคำร้องภาษาอังกฤษด้วยพระองค์เอง มี 5 เพลง คือ " Echo ", " Still on My Mind ", " Old-Fashioned Melody ", No Moon นอกจากนี้มี 2 เพลงที่ทรงพระราชนิพนธ์ทำนองขึ้นภายหลังใส่ในคำร้องที่มีผู้ประพันธ์ไว้แล้ว คือ " ความฝันอันสูงสุด " และ " เราสู้ " ทั้ง 48 เพลงต่างสะท้อนถึงสะท้อนถึงพระราชประวัติตั้งแต่ทรงพระเยาว์ตลอดจนพระราชกรณียกิจนานัปการที่ได้ทรงปฏิบัติตั้งแต่เสด็จขึ้นเสวยราชสมบัติ เป็นพยานแห่งความสัจพันธอันแนบแน่นระหว่างพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและประชาชนชาวไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เป็นเครื่องยืนยันว่าความสุขของปวงประชาคือ ความสุขของพระมหากษัตริย์พระองค์นี้

ความสนพระราชหฤทัยด้านดนตรี

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สนพระราชหฤทัยดนตรีมาตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์ ทรงอ่านหนังสือเกี่ยวกับการดนตรีตั้งแต่ทรงศึกษาอยู่ที่ประเทศสวิดเซอร์แลนด์ ทรงได้รับการฝึกฝนตามแบบฉบับการศึกษาด้านดนตรีอย่างแท้จริงคือการเขียนโน้ตและบรรเลงแบบคลาสสิก มีพระอาจารย์ถวายคำแนะนำอย่างเข้มงวดนานกว่า ๒ ปี หลังจากทรงฝึกหัดดนตรีขั้นพื้นฐานได้นานพอสมควรแล้ว จึงเริ่มสนพระราชหฤทัยทรงดนตรีไปในแนวแจ๊ส (Jazz) ทรงศึกษาประวัตินักดนตรีที่มีชื่อเสียงและทรงเปรียบเทียบฝีมือการเล่นดนตรีต่าง ๆ จากแผ่นเสียงที่บรรเลงโดยนักดนตรีเหล่านั้น แล้วจึงทรงบรรเลงสอดแทรกพร้อมกับแผ่นเสียงของนักดนตรี ที่มีชื่อเสียงตามสไตล์ที่โปรด เช่น สไตลการ์เปาโซปราโน แซกโซโฟน ของซิดนีย์ เบเช่ (Sydney Bechet) ออโต แซกโซโฟน ของจอห์นนี่ ฮอดเจส (Johnny Hodges) เปียโนและวงดนตรีของดยุก เอลลิ่งตัน (Duke Ellington) เป็นต้น

ขณะที่ทรงว่างจากการศึกษาก็ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้บรรดานักเรียนไทยในประเทศสวิดเซอร์แลนด์ไปร่วมสโมสรสังสรรค์ ณ พระตำหนักวิลล่าวัฒนา และร่วมทรงดนตรีด้วยอย่างสำราญพระราชหฤทัย เมื่อเสด็จฯ ประทับที่สถานเอกอัครราชทูตไทยในกรุงปารีสเป็นการส่วนพระองค์ก็ได้พระราชทานพระมหากรุณาธิคุณร่วมทรงดนตรีกับนักเรียนไทยที่กำลังศึกษาอยู่ที่ประเทศฝรั่งเศส การที่ทรงใช้ดนตรีวงสมัครเล่นเป็นสื่อสร้างบรรยากาศและความสัมพันธ์ที่สนุกสนานและเป็นกันเองเช่นนี้ ได้กลายเป็นผลประโชติอันเนืองนิตย์ในเวลาต่อมา คือการประสานความร่วมมือระหว่างองค์พระมหากษัตริย์กับบุคคลในวงการต่างๆ เพื่อสร้างสรรค์งานสาธารณประโยชน์นานาประการแก่ประเทศไทย

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระปรีชาสามารถในการทรงดนตรีเป็นพิเศษ เครื่องดนตรีที่โปรดคือ เครื่องเป่าแทบทุกชนิด เช่น แซกโซโฟน คลาริเน็ต และทรัมเป็ต ทั้งยังทรงกีตาร์และเปียโนได้อีกด้วย นอกจากนี้ทรงเล่นดนตรีร่วมกับวงดนตรีได้ทุกวงทั้งไทยและต่างประเทศ ทรงเข้าบรรเลงร่วมกับวงดนตรีนั้น ๆ ได้ ไม่ว่าจะวงดนตรีนั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จะมีแนวการเล่นแบบโค สำหรับวงดนตรีแจ๊สนั้น ยังทรงดนตรีได้ทั้งชนิดมีโน้ตและไม่ต้องมีโน้ต เมื่อถึงตอนเดี่ยว (Solo) ทรงสามารถใช้ปฏิภาณเล่นเดี่ยวได้อย่างยอดเยี่ยม ศัพท์ทางดนตรีเรียกว่า การเดี่ยวแบบ "Solo adlib" ซึ่งถือว่ายาก เพราะนักดนตรีจะต้องแต่งเนื้อหาขึ้นโดยฉับพลัน แต่ให้อยู่ในกรอบของจังหวะและแนวเพลงนั้น พระราชอัจฉริยภาพทางดนตรีนั้นถึงขั้นที่ทรงคลาริเน็ตและแซกโซโฟนบรรเลงได้อย่างคล่องแคล่ว และสามารถบรรเลงโต้ตอบได้อย่างครื้นเครงกับนักดนตรีต่าง ๆ ที่มีชื่อเสียงของโลก เช่น เบนนี่ กูดแมน (Benny Goodman) แจ็ก ทีการ์เด้น (Jack Teagarden) นักตีระนาดเหล็กสากล โลออนเนล แฮมป์ตัน (Lionel Hampton) นักเป่าทรัมโบน และ สแตน เก็ตส์ (Stan Getz) นักเป่าเทเนอร์ แซกโซโฟน เมื่อครั้งเสด็จพระราชดำเนินเยือนนครนิวยอร์กประเทศ สหรัฐอเมริกา เมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๐๓ นักดนตรีที่มีชื่อเสียงของโลกเหล่านั้นล้วนถวายการยกย่องพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในฐานะที่ทรงเป็นนักดนตรีแจ๊สที่มีอัจฉริยภาพสูงส่ง

ระหว่างที่ประทับอยู่ ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ได้โปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งสถานีวิทยุ อ.ส. อัมพรสถาน ขึ้นในปีพุทธศักราช ๒๕๕๕ เพื่อให้เป็นสื่อกลางที่ให้ความบันเทิงและสาระประโยชน์ ในด้านต่าง ๆ สำหรับรายการเพลงสากล "วงลายคราม" ได้มีโอกาสไปส่งวิทยุกระจายเสียงร่วมกับวงดนตรีต่าง ๆ เช่น วงดนตรีเกษศร ซึ่งมีหม่อมเจ้าจักษ์พันธ์เพ็ญศิริ จักรพันธ์ ทรงเป็นผู้อุปถัมภ์ มีนักดนตรีต่าง ๆ เข้าไปส่งกระจายเสียงเป็นที่สนุกสนาน ต่อมาได้โปรดเกล้าฯ ให้นักดนตรีรุ่นหนุ่ม ๆ มาเล่นปนกับวงลายคราม ซึ่งเล่นดนตรีไม่คอยไหวความอายุ ด้วยเหตุนี้จึงเกิดวงดนตรี "อ.ส. วันศุกร์" ขึ้น ปัจจุบันสถานีวิทยุ อ.ส. ได้ย้ายมาตั้งอยู่ในบริเวณสวนจิตรลดา

ลักษณะพิเศษของ "วงดนตรี อ.ส. วันศุกร์" นี้คือ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวร่วมบรรเลงกับสมาชิกของวง ออกอากาศกระจายเสียงทางสถานีวิทยุเป็นประจำทุกวันศุกร์ เป็นการเปิดโอกาสให้พสกนิกร ได้ติดต่อกับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ง่ายขึ้น ทรงจัดรายการเพลงและทรงเลือกแผ่นเสียงเองในระยะแรก บางครั้งก็โปรดเกล้าฯ ให้มีการขอเพลงด้วยและจะทรงรับโทรศัพท์ด้วยพระองค์เอง ในช่วงเวลาเมื่อ ๒๐ ปีก่อน ขณะที่สถานีโทรทัศน์ยังไม่มียุทธศาสตร์ทางการบันเทิง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มากเช่นในปัจจุบันนี้ "วงดนตรี อ.ส. วันศุกร์" จึงมีส่วนสร้างความรื่นเริง
ในหมู่ประชาชนผู้สนใจในยุคนั้นเป็นอย่างยิ่ง นอกจากนี้เมื่อเกิดการณ์
มหาวาตภัยแหลมตะตุมทุก ได้อาศัยวงดนตรี อ.ส. ประกาศชักชวน
ประชาชนบริจาคทรัพย์ สิ่งของ ฯลฯ ช่วยผู้ประสบภัย ท้ายสุดจึงกำเนิด
มูลนิธิราชประชานุเคราะห์ในพระบรมราชูปถัมภ์

วัตถุประสงค์แสดง

- พระบรมฉายาลักษณ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกับพระอริยาบถ
ด้านทิศศิลป์ ประกอบคำบรรยาย จำนวน 20 ชิ้น
- เปียโนเล่นบทเพลงพระราชนิพนธ์อัดโน้มนั้ 1 หลัง
- VDO WALL ฉายบทเพลงพระราชนิพนธ์
- SHOW CASE แสดงแซกโซโฟน คลาริเน็ต ทรัมเป็ต และกีต้าร์จำลอง
ขนาดเท่าจริง ของพระองค์ท่านรวม 4 ชิ้น
- จอฉายวีดิทัศน์ 1 จอ บทสัมภาษณ์ นนท์ บูรณสมภพ หนึ่งในสมาชิก
ของวงดนตรี อ.ส. วันศุกร์ ตำแหน่งแซกโซโฟน

เทคนิคจัดแสดง

- Wallboard ขนาด 1.25 x 2.50 m. พระบรมฉายาลักษณ์ของ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกับพระอริยาบถด้านทิศศิลป์ ประกอบคำ
บรรยาย จำนวน 20 ชิ้น
- เปียโนขนาด กว้าง 1.85 m. สูง 1.20 m. เล่นบทเพลงพระราชนิพนธ์
อัดโน้มนั้ ค้างจับกล่อมไปเรื่อยๆ
- ที่ผนังโค้งขนาด 4.50 x 2.50 m. ฉาย วีดิทัศน์ประกอบบทเพลงพระราช
นิพนธ์ ร่วมกับเสียงเปียโน
- แซกโซโฟน คลาริเน็ต ทรัมเป็ต และกีต้าร์จำลองจัดแสดงภายในตู้โชว์
ขนาด 4.00 x 2.50 x 0.60 m. จำนวน 1 ชิ้น
- วีดิทัศน์บทสัมภาษณ์นนท์ บูรณสมภพ หนึ่งในสมาชิกของวงดนตรี
อ.ส. วันศุกร์ ตำแหน่งแซกโซโฟน ความยาว 3 นาที ขนาด 0.50x0.80 m.
จำนวน 1 จอ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Zone E หัตถกรรมผีพระหัตถ์ (17 นาที)
เนื้อหาการจัดแสดง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวสมเด็จพระราชทศุภย์ในงานช่างตั้งแต่ยังทรงศึกษาอยู่ในประเทศสวีเดนแลนด์ ได้ทรงประดิษฐ์ของเล่นด้วยพระองค์เอง เช่น เครื่องร่อน และเรือรบจำลอง เป็นต้น หลังจากที่ได้เสด็จขึ้นครองราชสมบัติแล้วทรงมีพระราชภารกิจต่าง ๆ มากมาย เพราะทรงตระหนักว่าประโยชน์สุขของมหาชนชาวสยามย่อมต้องมีความสำคัญก่อนเสมอ จึงทำให้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงงานช่างเพียงเล็กน้อย

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงโปรดกีฬาเรือใบ และทรงได้ยอดเยี่ยม จนได้รางวัลเหรียญทองในการแข่งขันระดับนานาชาติ แต่ยิ่งไปกว่านั้นก็คือ ทรงมีพระปรีชาสามารถในเชิงช่าง ทรงออกแบบและต่อเรือใบประเภทต่างๆ ได้อย่างประณีตงดงาม

เรือใบผีพระหัตถ์ที่สำคัญมี 3 ประเภท คือ

- 1.เรือใบประเภทอินเตอร์เวิลด์ (International Enterprise Class) เป็นเรือใบลำแรกที่ทรงต่อด้วยพระองค์เอง ในราวปี พ.ศ. 2507 และพระราชทานชื่อว่า ‘ราชประแตน’ จากนั้นทรงประดิษฐ์เรือใบประเภทนี้ อีกลำหนึ่งชื่อว่า ‘เรือเอจี’
- 2.เรือใบประเภทโอเค (International OK Class) เรือใบประเภทนี้ทรงเรือต่อขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2508 เรือใบประเภทโอเคลำแรกที่ทรงต่อเสร็จนั้นพระราชทานชื่อให้ว่า ‘นวลฤกษ์’ จากนั้นทรงต่อเรือประเภทนี้อีกหลายลำชื่อว่า ‘เวคา 1’, ‘เวคา 2’, ‘เวคา 3’ ตามลำดับ
- 3.เรือใบประเภทม็อท (International Moth Class) ทรงเริ่มต่อเรือใบประเภทม็อท ในระหว่างปี พ.ศ. 2509 – 2510 ซึ่งเป็นเรือใบประเภทเสาเดี่ยว น้ำหนักเบา ว่องไวในการเล่นและกับลำ จึงเป็นเรือใบที่เหมาะสมกับการแข่งขันเป็นอย่างยิ่ง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงต่อเรือใบประเภทม็อทไว้ 3 แบบ และทรงตั้งชื่อให้สอดคล้องกับภาษาไทยว่า ‘เรือใบมค’ ‘เรือซูเปอร์มค’ และ ‘เรือ โม โครมค’

- เรือใบมค มีขนาดตัวเรือยาว ๑๑ ฟุต กว้าง ๔ ฟุต ๗ นิ้ว เสาเดี่ยว เนื้อที่ใบ ๑๒ ตารางฟุต เป็นเรือใบขนาดเล็กเหมาะกับคนไทย น้ำหนักเบาสะดวกในการเคลื่อนย้ายเก็บ รักษาง่าย มีคุณสมบัติว่องไว เล่นได้เร็ว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และมีราคาถูก ข้อดีต่าง ๆ นี้ทำให้เรือใบมดที่ทรงออกแบบได้มาตรฐาน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงจดลิขสิทธิ์เป็นสากลประเภท International Moth Class ที่ประเทศอังกฤษ

- เรือใบซูเปอร์มด เป็นเรือใบมดที่ทรงปรับปรุงแบบใหม่ ทรงออกแบบตัวเรือยาว ๑๑ ฟุต เท่าเรือมดแต่ความกว้างเพิ่มขึ้น คือกว้าง ๔ ฟุต ๑๑ นิ้ว ท้องแบน น้ำหนักประมาณ ๓๔ กิโลกรัม เนื้อที่ใบโตเท่าเดิม การทรงตัวดี ความเร็วมีมากขึ้น ตัวเรือคงทนแข็งแรง ผู้คลั่งลมได้ดี และมีความปลอดภัยสูง เรือใบซูเปอร์มดนี้ใช้แข่งขันกีฬานานาชาติเป็นครั้งแรกในกีฬาแหลมทองครั้งที่ ๔ ณ ประเทศไทย เมื่อเดือนธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๑๐ และใช้ในการแข่งขันกีฬานานาชาติทุก ๆ ครั้งที่แข่งในประเทศไทย ครั้งหลังสุดใช้ในการแข่งขันกีฬาซีเกมส์ครั้งที่ ๑๓ ณ ประเทศไทย พุทธศักราช ๒๕๒๘

- เรือใบโมโครมด เป็นเรือใบที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงออกแบบโดยให้มีขนาดเล็กกว่าเรือมด คือ ตัวเรือยาว ๗ ฟุต ๕ นิ้ว กว้าง ๓ ฟุต ๔ นิ้ว เป็นเรือขนาดเล็กมาก เหมาะสำหรับเด็กและคนร่างเล็ก วิธีการสร้างเรือใบมดตามแบบของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีวิธีการสร้างที่ง่าย ประหยัดและสะดวก ใช้เครื่องมือช่างไม้ธรรมดา ๆ ก็สามารถทำได้ วัสดุที่ใช้ล้วนหาได้ในประเทศทั้งสิ้น ขั้นตอนการสร้างเรือใบมดตามแบบของพระองค์ท่าน มีขั้นตอนหลัก ๔ ขั้นตอน คือ

๑. เปลือกเรือทำด้วยไม้ยมหอมหนา ๔ มิลลิเมตร จัดทำข้างขวา ๑ แผ่น ข้างซ้าย ๑ แผ่น รูปแบบและขนาดกำหนดไว้ในแบบแปลนก็จะได้เปลือกเรือตามต้องการ ส่วนนี้ทรงเรียกว่า "ปลาแห้ง"

๒. ประกอบเปลือกเรือหรือปลาแห้งเข้ากับแผ่นปิดท้ายเรือ ขอบด้านล่างของปลาแห้งผูกติดกันด้วยลวด ตามรูที่เจาะไว้ ปลาแห้งก็จะห่อตัวเป็นรูปตัวเรือ แล้วทากาวหอดทิ้งไว้กาวจะแห้งและติดแน่นแล้ว ตัดลวดที่ผูกไว้ชั่วคราวออก เสริมผ้าใยแก้วทับแนวให้แข็งแรง ไม่ต้องสร้างกงเรือ วิธีนี้เป็นวิธีใหม่ที่พระองค์ทรงคิดค้นเพื่อให้เรือแข็งแรงและมีน้ำหนักเบา

๓. ประกอบชิ้นส่วนต่าง ๆ เช่น ไม้กระดุกง ทวนหัวเรือ อะเส ผักมะขาม เดีร์องรับ เสา ผ่ากั้นภายในขอบที่นั้ง แล้วทาสีภายในให้ทั่ว ทา ๒ ถึง ๓ เทียวเพื่อรักษาเนื้อไม้ไม่ให้เน่าดูซึมได้ ซึ่งจะทำให้เรือมีน้ำหนักเพิ่มขึ้น

๔. ปิดแผ่นคาคฟ้าเรือ แล้วจัดแต่งผิวเรือภายนอกให้เรียบ แล้วจึงพ่นสีเรือตามต้องการ เมื่อสีแห้งดีแล้ว จึงเริ่มประกอบอุปกรณ์เล่นใบ เช่น ทุกผูกเชือก รอกต่าง ๆ เชือก เสา เพลลา ใบ และชุดหางเสือเรือ เป็นอันเสร็จพิธี

เมื่อทรงต่อเรือใบมคลำแรกได้สำเร็จ ได้ทรงนำไปทดลองแข่งขันที่ประเทศอังกฤษ ทรงสามารถชนะการแข่งขันเรือใบที่มีขนาดเดียวกัน ได้ทั้งหมด เรือใบมคที่ทรงออกแบบและทรงต่อเองนี้ เป็นเรือใบที่มีมาตรฐาน ซึ่งพระองค์ทรงจดลิขสิทธิ์เป็นเรือใบสากล ประเภท International Moth Class ไว้ที่ประเทศอังกฤษ

เรือใบลำสุดท้ายที่ทรงออกแบบและต่อด้วยพระองค์เองเมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๑๐ คือ "เรือไม้ก" (Moke) เป็นเรือที่ทรงทดลองสร้าง โดยทรงออกแบบให้มีลักษณะผสมระหว่างเรือโอเค และเรือซูปเปอร์มค คือทรงออกแบบให้มีขนาดของลำเรือใหญ่กว่าเรือซูปเปอร์มค โดยให้มีขนาดใกล้เคียงเรือโอเค และใช้อุปกรณ์เสาและใบของเรือโอเค หลังจากทรงออกแบบเรือ ไม้กแล้ว พระองค์ก็ได้ทรงออกแบบเรือใบอีก เนื่องจากทรงมีพระราชภารกิจอื่น ๆ อีกเป็นจำนวนมาก

นอกจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะทรงออกแบบและทรงต่อเรือใบแล้วยังทรงพระปรีชาสามารถในด้านกีฬาเรือใบเป็นอย่างมาก เมื่อวันที่ ๑๕ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๐๕ พระองค์ได้ทรงเรือใบเวลา ๑ แล่นข้ามอ่าวจากพระราชวังไกลกังวล หัวหิน ถึงอ่าวสัทธิษ ระยะทาง ๖๐ ไมล์ทะเล ทรงใช้เวลาประมาณ ๑๔ ชั่วโมง นับว่าทรงมีพระวิริยะอุตสาหะอย่างสูง นอกจากนี้ ในการแข่งขันกีฬานานาชาติ พระองค์ทรงเป็นนักกีฬาเรือใบทีมชาติ เข้าร่วมแข่งขันในกีฬาแหลมทอง ครั้งที่ ๔ ณ ประเทศไทย เมื่อเดือนธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๑๐ ด้วยพระองค์หนึ่ง ในการแข่งขันครั้งนี้ทรงใช้เรือใบประเภท โอเค ซึ่งทรงต่อขึ้นด้วยพระองค์เองและทรงเป็นผู้ชนะเลิศ สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถทูลเกล้าฯ ถวายรางวัลเหรียญทอง ในวันที่ ๑๖ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๑๐ ต่อมารัฐบาล ได้กำหนดวันนี้องทุกปีเป็นวันกีฬาแห่งชาติ

จากการที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวสนพระราชหฤทัยในกีฬาเรือใบเป็นอย่างมาก ประกอบกับทรงมีพระปรีชาสามารถทางการช่าง จึงทำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ให้ทรงมีผลงานการออกแบบและต่อเรือใบที่ศิลปะอีกทั้งทรงพิชิตเหรียญทองในการแข่งขันกีฬาแหลมทอง ครั้งที่ ๔ ณ ประเทศไทย พุทธศักราช ๒๕๑๐ ด้วยเรือที่ทรงต่อขึ้นด้วยพระองค์เอง ดังนั้นจึงเป็นที่ประจักษ์แล้วว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเป็นอัจฉริยะทางการช่างอย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์แสดง

- ภาพนิ่งของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกับพระอิริยาบถด้านหัตถกรรม และการแข่งขันเรือใบ ประกอบคำบรรยาย จำนวน 25 ชิ้น
- ภาพนิ่งประกอบคำบรรยายของเรือใบทรงประติมากรรม 3 ประเภท จำนวน 3 ชิ้น
- หุ่นจำลองขนาดเท่าจริง เรือใบมด ยาว 11 ฟุต กว้าง 4 ฟุต 7 นิ้ว ใบเรือขนาด 72 ตร.ฟุต
- หุ่นจำลองขนาดเท่าจริง เรือซูปเปอร์มด ยาว 11 ฟุต กว้าง 4 ฟุต 11 นิ้ว
- หุ่นจำลองขนาดเท่าจริง เรือไมโครมด ยาว 11 ฟุต กว้าง 4 ฟุต 7 นิ้ว ใบเรือขนาด 72 ตร.ฟุต

เทคนิคจัดแสดง

- wallboard ขนาด 1.25 x 2.50 m. ภาพนิ่งของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกับพระอิริยาบถด้านหัตถกรรม และการแข่งขันเรือใบ ประกอบคำบรรยาย จำนวน 25 ชิ้น
- wallboard ขนาด 1.25 x 2.50 m. ภาพนิ่งประกอบคำบรรยายของเรือใบทรงประติมากรรม 3 ประเภท จำนวน 3 ชิ้น
- Diorama ขนาด 4.50 x 5.00 m. จำนวน 3 ชุด

Zone F

พระบรมราโชวาท

(1 นาที)

เนื้อหาการจัดแสดง

“งานด้านการศึกษา ศิลปะ และวัฒนธรรมนั้น คืองานสร้างสรรค์ ความเจริญทางปัญญาและทางจิตใจ ซึ่งเป็นทั้งค้ำคูณแห่งองค์ประกอบที่ขาดไม่ได้ของความเจริญด้านอื่นๆทั้งหมด และเป็นปัจจัยที่จะช่วยให้เรา รักษาและดำรงความเป็นไทยไว้ได้สืบไป”

(พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัย

ศิลปากร 12 ตุลาคม 2513)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

“ คนที่ทำงานศิลปะก็ต้องรู้เรื่องวิชาการ และรู้หลักทาง
วิทยาศาสตร์ เพื่อ จะได้เป็นแบบแผนต่างๆ ต่อไป งานวิชาการก็ทำนอง
เดียวกัน จะต้องรู้หลักวิทยาศาสตร์ ในขณะที่เดียวกันก็ต้องมีใจทางศิลปะ
จึงจะสามารถพัฒนางานนั้นให้ดีขึ้นได้ และในทางวิทยาศาสตร์ก็ทำนอง
เดียวกัน ต้องมีความรู้ด้านวิชาการและต้องมีใจรัก ตั้งใจทำอะไรให้ดีขึ้น
สรุปว่าทั้งสามส่วนเป็นความสำคัญ ซึ่งต้องเกี่ยวเนื่องกัน งานศิลปะมี
ความสำคัญต่องานทั้งปวง ศิลปินเป็นบุคคลที่มีความสำคัญสมควรจะยก
ย่องเชิดชูเกียรติต่อไป”

(พระบรมราโชวาท เกี่ยวกับความสำคัญของงานศิลปะ)

2.5.2 สยามร่วมสมัย (Siam contemp')

สยามร่วมสมัย ('S.i.am Contemp')

(2 ชั่วโมง 5 นาที)

Zone A

วิถีแห่งศิลป์ (Life of art)

(30 นาที)

A-1

เกริ่นนำ (Intro)

(5 นาที)

เนื้อหาการจักแสดง

สมัยก่อนศิลปะ ไทยเกิดจากวัดและวัง ซึ่งชาวบ้านสามารถไปสัมผัสได้โดยเฉพาะ
ในวัด ในขณะที่วัฒนธรรม ประเพณี การละเล่นล้วนเกี่ยวโยงและสัมพันธ์กับวัด
มีผลทำให้คนผูกพันกับวัด ทำให้ศิลปะเข้ามามีความสัมพันธ์กับคนและสังคมกลายเป็น
วิถีชีวิตสืบต่อกันมาเป็นระยะเวลาอันยาวนาน

A-2

วิถีวัฒนธรรม (Culture life style)

(15 นาที)

- ลีเก

- ตำตัด

- หนังสือกลางแปลง

A-3

ศิลปกรรมในวัด (Art in the temple)

(10 นาที)

- สถาปัตยกรรม

- จิตรกรรมฝาผนัง

- ประติมากรรม (บานประตูแกะสลัก , ตู้พระธรรม , ธรรมมาศ ฯลฯ)

- พระธรรมคำสอน (พระธรรม , บทสวด , บทเทศนา)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัตถุประสงค์แสดง

- ภาพจำลองสถาปัตยกรรม
- ภาพจำลองจิตรกรรมฝาผนัง
- บานประตูแกะสลัก

- ธรรมมาศ
- คู่พระธรรม
- พระธรรม
- เสี่ยงบทเทศนา

- โรงลิเก+หุ่นนิ่งตัวแสดงลิเก 2 หุ่น
- เวทีลำตัด+ หุ่นนิ่งตัวแสดง นักแสดง 4 หุ่น
- จอฉายหนังกลางแปลง+เครื่องฉายหนัง
- ภาพโปสเตอร์หนัง+แผ่นป้ายงานวัด- โรงลิเกจำลอง

เทคนิคจัดแสดง

เกริ่นนำ

- จำลองบรรยากาศหนังกลางแปลง ฉายวีดิทัศน์ความยาว 5 นาที

ศิลปกรรมในวัด

- จำลองบรรยากาศศาลาวัด (งานสถาปัตยกรรมและมณฑานศิลป์) มีภาพจิตรกรรมฝาผนัง จัดวางบานประตูแกะสลัก, ธรรมมาศ, คู่พระธรรม, พระธรรม

(ทัศนศิลป์และวรรณกรรม) ในตู้จัดแสดง ระบบอัตโนมัติเปิดระบบแสง สี เสียงของการบรรยายและบทเทศนาเมื่อมีคนเดินผ่านบริเวณนี้

หุ่นจำลอง 2 มิติ เป็นคนนั่งฟังพระสวด ใช้เป็น Signage บรรยายข้อความ

วิธีชีวิต

- จำลองบรรยากาศงานวัด

- โรงลิเกและเวทีลำตัดจำลอง จัดแสดงฉาก การแต่งกาย เครื่องดนตรี (ทัศนศิลป์, แฟชั่น, วรรณกรรม, ดนตรี และการแสดง) เมื่อคนเดินมาใกล้เวที จะมีเสียงร้องคังอัด โนมัตติ

- หนังสกลางแปลงจำลอง และใบปิดโฆษณาหนังสือเก่า บนจอฉายวีดิทัศน์ฉายภาพตัวอย่างภาพยนตร์เก่า ความยาว 3 นาที (ภาพยนตร์, เรขศิลป์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Zone B

ศิลปะร่วมสมัย

(20 นาที)

เนื้อหาการจัดแสดง

ศิลปะร่วมสมัย

ศิลปะร่วมสมัย⁷ หมายถึง งานศิลปะที่สร้างสรรค์ขึ้นในยุคปัจจุบัน มีระแวงเวลานับย้อนหลังไปไม่เกินประมาณครึ่งศตวรรษ เป็นศิลปะที่มีพัฒนาการตั้งอยู่บนพื้นฐานความรู้ทางศิลปะในอดีตผสมผสานกับแรงบันดาลใจเฉพาะตัวของศิลปินแต่ละคน อันทำให้เป็นงานศิลปะที่มีความหลากหลายทั้งทางเนื้อหา รูปแบบ เทคนิค และมีงานลักษณะใหม่ๆ เกิดขึ้นอยู่เสมอ

ศิลปินร่วมสมัย

ศิลปินร่วมสมัย⁸ หมายถึง ศิลปินที่มีชีวิตอยู่ในยุคปัจจุบัน หรือที่ถึงแก่กรรมไปไม่นานนัก มีระแวงเวลานับย้อนหลังไปไม่เกินประมาณครึ่งศตวรรษจากปัจจุบัน ศิลปินที่ร่วมสมัยกัน คือ ศิลปินที่อยู่ในยุคสมัยเดียวกัน

ขอบข่ายของศิลปะร่วมสมัย⁹ แบ่งออกเป็น 9 สาขา ได้แก่

1. สาขาทัศนศิลป์ (Visual Arts)

หมายถึง ศิลปะที่มองเห็นได้ด้วยตา ทั้งศิลปะสองมิติ และสามมิติที่เป็นทั้งจิตรศิลป์และประยุกต์ศิลป์ ลักษณะสำคัญของทัศนศิลป์ คือภาพและรูป ได้แก่ จิตรกรรม (ภาพเขียนสีและภาพลายเส้น) ประติมากรรม (งานปั้นและแกะสลัก) ภาพพิมพ์ (ศิลปะการพิมพ์ด้วยกรรมวิธีต่างๆ เช่น การพิมพ์ด้วยแม่พิมพ์ไม้ หรือโลหะ เป็นต้น) ภาพถ่าย (ผลงานศิลปะภาพถ่ายที่เสนอด้วยสื่อและกรรมวิธีต่างๆ) สื่อประสม (ผลงานศิลปะที่สร้างสรรค์ขึ้นด้วยกรรมวิธีและเทคนิคต่างๆ อย่างอิสระ) ทั้งนี้รวมถึงด้าน Media Art

2. สาขาศิลปะการแสดง (Performing Arts)

หมายถึง ศิลปะการแสดงละคร นาฏศิลป์สากล(การแสดง สมัยใหม่ หรือการแสดงที่เป็นสากล) การละเล่น และการแสดงพื้นบ้านประยุกต์

3. สาขาคีตศิลป์ (Music)

หมายถึง คนตรีและขับร้อง

4. สาขาวรรณศิลป์ (Literature)

หมายถึงศิลปะการประพันธ์ที่เขียนพร้อมไปด้วยคุณค่าทางวรรณศิลป์

⁷ ที่มา : ฐานข้อมูลการวิจัยการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

⁸ ที่มา : ฐานข้อมูลการวิจัยการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

⁹ ที่มา : สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย

มีลักษณะศิลปะเฉพาะคน รูปแบบการประพันธ์มีทั้งกวีนิพนธ์ เรื่องสั้น นวนิยาย และบทละคร

5. สาขาสถาปัตยกรรม (Architecture)

หมายถึงงานออกแบบ หรือศิลปะที่เกี่ยวกับสิ่งก่อสร้างซึ่งสร้างขึ้นใหม่ อย่างเป็นศิลปะ สวยงาม มั่นคง แข็งแรง มีคุณค่าทางศิลปะและถูกต้องตามหลักวิชาการ เหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอย

6. สาขามัณฑนศิลป์ (Interior Design)

หมายถึง ศิลปะการออกแบบ การประดับ และตกแต่งสภาพแวดล้อม ภายในและภายนอกอาคารบ้านเรือน สถานที่ ทั้งในลักษณะที่สื่อถึงศิลปวัฒนธรรมที่เป็นสากล และศิลปวัฒนธรรมของชาติ

7. สาขาเรขศิลป์ (Graphic design)

หมายถึง การออกแบบศิลปะในการสื่อสารกับกลุ่มชนด้วยภาษาที่ ดีความได้โดยการดูด้วยตา ทั้งที่เป็น "ภาษาอักษร" (เขียนด้วยตัวอักษรและเครื่องหมายวรรคตอนต่างๆ) และ "ภาษาภาพ" (ภาพถ่าย ภาพวาด ลายเส้น สี สัน และอื่นๆ) โดยตอบสนองการสื่อสารเป็นสำคัญ

งานเรขศิลป์ มีรูปทั้งแบบงานสองมิติ เช่น งานสิ่งพิมพ์ งานออกแบบตราสินค้า งานออกแบบบรรจุภัณฑ์ งาน โฆษณาแรกรงค์ งานออกแบบเว็บ ไซด์ เป็นต้น และรูปแบบงานสามมิติ เช่น สื่อผสม โครงสร้างเพื่อจัดแสดงในงานต่าง ๆ ตราสัญลักษณ์ขององค์กร รูปปฏิมากรรมลอยตัว เป็นต้น

8. สาขาภาพยนตร์ (Film)

หมายถึง ศิลปะการถ่ายทำ การเล่าเรื่อง การแสดง ทั้งที่ผลิตด้วยฟิล์ม ภาพยนตร์ วิดิทัศน์ สื่อดิจิทัล และอื่นๆ มีขอบเขตการสร้างสรรค์กว้างขวางตั้งแต่ ภาพยนตร์ทดลอง ภาพยนตร์สารคดีภาพยนตร์ที่สร้างมาจากเรื่องจริงทั้งหมด (Nonfiction File) ภาพยนตร์สั้น และภาพยนตร์บันเทิง

9. สาขาออกแบบแฟชั่นและเครื่องประดับ (Fashion)

หมายถึง การออกแบบเสื้อผ้าอาภรณ์ เครื่องประดับร่างกาย และการ แสดงแบบการนุ่งห่มแบบต่างๆ ที่มีรูปแบบและสีสันตามสมัยนิยม ตามแบบหรือวิธีการที่นิยมกันทั่วไปในช่วงระยะเวลาหนึ่ง

ศิลปะร่วมสมัยเป็นศิลปะที่เกิดขึ้นในสังคมตลอดเวลา ว่าเป็นศิลปะของยุคสมัยอันเป็นปัจจุบันที่มีความเปลี่ยนแปลงเคลื่อนไหวอยู่เสมอ ศิลปะร่วมสมัยมีพัฒนาการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตั้งอยู่บนพื้นฐานความรู้ทางศิลปะแบบประเพณีในอดีต ผสมผสานกับแรงบันดาลใจ เฉพาะตัวของศิลปินแต่ละคน งานศิลปะร่วมสมัยจึงมีความหลากหลายทั้งทางเนื้อหา รูปแบบ และเทคนิค ทั้งยังมีงานลักษณะใหม่ๆ เกิดขึ้นเสมอ อย่างไรก็ตาม ศิลปะร่วมสมัย ต่างก็มีลักษณะร่วมที่สำคัญ คือ มีความสัมพันธ์สอดคล้องและสามารถสะท้อนสภาพ สังคมในยุคปัจจุบัน

วัตถุประสงค์แสดง

- ข้อความ ความหมายของศิลปะร่วมสมัย
- ข้อความ ความหมายของศิลปินร่วมสมัย
- จอวีดิทัศน์ 9 จอ ฝั่งผนัง(จัดแสดงศิลปะร่วมสมัยแต่ละสาขา เนื้อหาละ 2 นาที)

เทคนิคจัดแสดง

- ข้อความ(ความหมายของศิลปะร่วมสมัยและศิลปินร่วมสมัย)บนผนัง
- จอวีดิทัศน์ 9 จอ ฝั่งผนัง (ฉายวีดิทัศน์เกี่ยวกับศิลปะร่วมสมัยแต่ละสาขา เนื้อหาในแต่ละสาขาความยาว 2 นาที)

Zone C

ศิลปะแห่งมหานคร (Art in Metropolitan) (45 นาที)

ศิลปะกับมหานคร (Metropolitan) เป็นสิ่งคู่กัน กรุงเทพฯ จึงยังคงเป็นศูนย์กลาง ทางด้านศิลปะร่วมสมัย เมืองหลวงในปัจจุบัน ท่ามกลางศิกระฟ้า แสงสีวิไล พริ้งพริ้ว ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัย ไม่ว่าจะเป็นอาคารบ้านเรือน ขวดยานพาหนะ ล้วนก่อเกิดมาจากศิลปะ กลายเป็นงานออกแบบที่ทรงคุณค่า จึงได้หยิบยกตัวอย่างงาน ศิลปะร่วมสมัยในเมืองหลวงของแต่ละประเภทหรือที่เกี่ยวข้องเนื่องกันมาจัดแสดง

C-1

กรุงเทพเมืองศิวิไลซ์ (Bangkok Civilization) (10 นาที)

เนื้อหาการจัดแสดง

ขณะที่มนุษย์ชื่นชมผลงานศิลปะ อุปมาก็เหมือนการส่องกระจก...เพียงแต่เงาที่ สะท้อนออกมานั้นมิใช่เงาของผู้ชมหรือผู้สร้างงาน ทว่ากลับเป็นภาพสะท้อนของจิต วิญญาณและสังคม...

ในภาพสะท้อนนั้น เราสามารถมองเห็นเจตนารมณ์ในการพยายามสร้างสังคมได้ ด้วย เพราะแรงบันดาลใจที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะของศิลปิน มักเป็นเรื่องราว ในสังคมที่แวดล้อมมุมมองการรับรู้ของเขาเอง งานศิลปะที่ผ่านกระบวนการสังเคราะห์ ของศิลปิน นอกจากยกระดับจิตใจให้ละเอียดงดงามขึ้นแล้ว ยังทำหน้าที่เป็นเบ้าหลอม ชี้นำให้สังคมเดินไปในทางที่ถูกที่ควร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จึงไม่คิดนักหากสรุปว่า สังคมจะดีได้ก็เพราะศิลปะเป็นเครื่องชี้นำ ในขณะที่ศิลปะจะตระหง่านงามได้ก็ด้วยการเกื้อหนุนของสังคมอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งสองฝ่ายต้องเกื้อกูลกันเสมอ

เพราะฉะนั้นทางหนึ่งของการสร้างความดีให้สังคม คือการปลูกฝังความตระหนักรู้ถึงความงามของศิลปวัฒนธรรม ซึ่งเป็นหน้าที่ของสมาชิกในสังคมทั้งหลาย ไม่ใช่เรื่องของคนใดคนหนึ่ง....

ศาสตราจารย์ ดร.อภิรักษ์ โปษยานนท์

ผู้อำนวยการสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย
กระทรวงวัฒนธรรม

1. สนามบินสุวรรณภูมิ (สถาปัตยกรรม , มัณฑนศิลป์ , ทัศนศิลป์)

ท่าอากาศยานนานาชาติสุวรรณภูมิ หรือ สนามบินสุวรรณภูมิ (ชื่อเดิม: สนามบินหนองจุกเห่า) เป็นสนามบินตั้งอยู่ที่ ถนนบางนา-ตราด ในตำบลราชาเทวะ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการเปิดใช้งานวันที่ 28 กันยายน พ.ศ. 2549 โดยใช้งานแทนท่าอากาศยานดอนเมือง นโยบยรัฐบาลได้กำหนดท่าอากาศยานสุวรรณภูมิเป็นท่าอากาศยานหลักของประเทศ และจะเป็นศูนย์กลางการบินในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์

จากข้อมูลการจัดอันดับล่าสุดของ "สมาร์ท ทราเวล คอทคอม" ที่มีการสำรวจความเห็นของผู้เดินทางทั่วโลกเปิดเผยว่า ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิของไทยนั้นได้รับการจัดอันดับให้เป็นท่าอากาศยานยอดเยี่ยมอันดับที่ 4 ของโลก รองจากท่าอากาศยานนานาชาติฮ่องกง ท่าอากาศยานสิงคโปร์ชางงี และท่าอากาศยานนานาชาติกัวลาลัมเปอร์ของมาเลเซีย

ชื่อของสนามบินสุวรรณภูมิ มีความหมายว่า "แผ่นดินทอง" เป็นชื่อพระราชทานโดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ เมื่อวันที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2543 และเสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์อาคารผู้โดยสารท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ในวันที่ 19 มกราคม พ.ศ. 2545

ชื่อสากลของสนามบินสะกดตามการถอดตัวสะกดภาษาสันสกฤต ว่า "Suvannabhumi" แทนที่การเขียนทับศัพท์ตามระบบราชบัณฑิตยสถาน ว่า "Suwannaphum"

สถาปนิกผู้ออกแบบอาคาร คือ เสดมุด ยาน์ชาวอเมริกัน-เยอรมัน และบริษัท เมอร์ฟี/ยาน์สำนักงานใหญ่ที่ชิคาโก ซึ่งแบบอาคารสนามบินได้ถูกปรับเปลี่ยน ขนาด

อาคาร และวัสดุจากแบบเดิมไปในหลายส่วน เช่น เพิ่มการประดับซีกซ์ และสถาปัตยกรรมไทยเพิ่มเข้าไปโดยสถาปนิกชาวไทย

อาคารผู้โดยสารเป็นอาคารเดี่ยว ช่วงกว้าง ไม่มีเสากลางอาคาร มีพื้นที่ใช้สอยประมาณ 563,000 ตร.ม. มี 8 ชั้น รวมชั้นใต้ดิน มีรายละเอียดแต่ละชั้น(ตามแผน)

ดังต่อไปนี้

ชั้น 1 - สถานีรถโดยสาร (Bus Lobby)

ชั้น 2 - ผู้โดยสารขาเข้า (Arrivals)

ชั้น 3 - จุดนัดพบและร้านค้าต่างๆ

ชั้น 4 - ผู้โดยสารขาออก (Departures)

ชั้น 5 - สำนักงานบริหารการบินไทย และกลุ่มสายการบินพันธมิตร สตาร์ อัลไล

แอแนซ์ (Star Alliance)

ชั้น 6 - กักตักการ

ชั้น 7 - ที่ชมทัศนียภาพ

ชั้นใต้ดิน - สถานีรถไฟ

อาคารผู้โดยสารตั้งอยู่ทางทิศเหนือของท่าอากาศยาน รองรับผู้โดยสารได้ 45 ล้านคนต่อปี ภายในอาคารมีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น จุดตรวจบัตรโดยสาร 360 จุด จุดตรวจหนังสือเดินทาง ขาเข้า 124 จุด / ขาออก 72 จุด โดยมีระบบรักษาความปลอดภัยแบบ 100% Hold Baggage In-line Screening System รวมทั้งมีสถานีรถไฟ (Airport the link) สายพญาไท มักกะสัน ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ อยู่ใต้อาคาร ซึ่งได้ก่อสร้างแล้วเป็นบางส่วน มีอาคารผู้โดยสารนานาชาติและภายในร่วมกัน ระยะทางเดินต่อเครื่องระหว่างสายการบินภายในและภายนอก มีความยาวเฉลี่ยราว 800-1000 เมตร ระยะไกลสุดราว 3000 เมตร เดิมมีแผนที่จะเชื่อม โดยตรงรางใต้ดิน (แต่ปัจจุบันไม่ได้ก่อสร้างตามแผนนั้น)

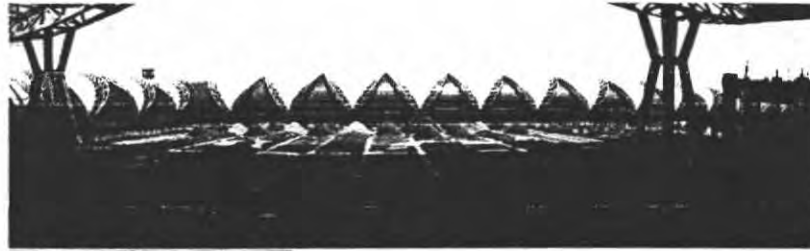
งานศิลปภายในสนามบิน

ได้มีการติดตั้งผลงานศิลปะไทย ทั้งจิตรกรรมและประติมากรรม ประดับหลายชั้นภายในและภายนอกอาคารของสนามบินสุวรรณภูมิ มูลค่ารวมกันทั้งสิ้นกว่า 100 ล้านบาท เช่น ประติมากรรมจำลองซีกซ์จากวัดพระศรีรัตนศาสดาราม จำนวน 12 คน โดยมีชื่อว่า ทศกัณฐ์ สหัสเดชะ อัศกรณมาลา จักรวรรดิ อินทรชิต มังกรกัณฐ์ โมฆราชพ ตรียาภ ทศคีรีวัน ทศคีรีธร วิรุณเจ้าบัง วิรุพหก ประติมากรรมพระนารายณ์กวนเกษียรสมุทร มูลค่า 48 ล้านบาท ภาพจิตรกรรมฝาผนังจำลอง ของศิลปินที่มีชื่อเสียงของไทย

วัตถุประสงค์แสดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- Model จำลองสนามบินสุวรรณภูมิ ประกอบผังแผนที่
- ภาพถ่ายศึนียภาพภายนอก ภายใน สนามบิน

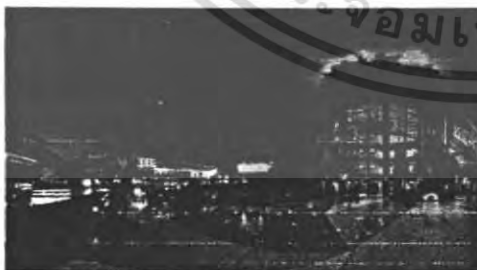

- ภาพงานจิตรกรรม และ ประติมากรรมภายในสนามบิน

2. ภาพถ่ายเซนทรัลเวิร์ด และ สยามพารากอน

ภาพถ่าย Panoscope

ศิลปิน วสิน ศรีวราชนบุลย์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ภาพจิตรกรรม

ชื่อภาพ เลขที่ออก

ศิลปิน ประทีป คชบัว

เทคนิค สีน้ำ, 108x120 ซม.

ชื่อภาพ Civilization

ศิลปิน เกียรติอนันต์ เอี่ยมจันทร์

เทคนิค Acrylic on Synthetic Leather

ขนาด 157x142 ซม.

C-2

ศิลปะบันเทิง (Entertain' Art)

เนื้อหาจัดแสดง

(50 นาที)

1. วรรณกรรมสู่ศิลปะการแสดงและภาพยนตร์ (วรรณกรรม , ศิลปะการแสดง ,
ดนตรี , ภาพยนตร์ , เรขศิลป์) (30 นาที)

บัลลังก์เมฆ เดอะมิวสิคัล

เป็นละครเวทีซึ่งสร้างจากบทประพันธ์ของ อุทธรนา มุกดาสนิท กำกับโดย
ถกลเกียรติ วีรวรรณ เคยเปิดการแสดงแล้ว 3 ครั้ง คือ ในปี พ.ศ. 2544 พ.ศ. 2545 และ
พ.ศ. 2550 โดยสองครั้งแรกแสดงที่ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย ส่วนครั้งที่สามจัด
แสดงที่โรงละคร เมืองไทยรัชดาภิเษก เชียงใหม่ ศูนย์การค้าดิเอสพลานาด

เรื่องย่อ

ปานรุ่ง สมุทรทเวา บุตรสาวคนเดียวของนางคหบดีผู้ใจของกิจการบริษัทสมุทร
ทเวาเดินเรือ จบการ ศึกษาจากต่างประเทศ คหบดีผู้ วาดหวังไว้ว่าบุตรสาวคนนี้จะมารับ
ช่วงดูแลกิจการเดินเรือต่อจากเธอ ในวันเลี้ยงต้อนรับการกลับมา ของปานรุ่ง เธอ ได้มี
โอกาสพบ กติยา เพื่อนสนิทสมัยนักเรียนและเรือโทวาสุเทพ นทีพิทักษ์ คู่หมั้นของกติยา
วาสุเทพ หลงรักปานรุ่งจนยอมถอนหมั้นจากกติยามาหมั้นกับปานรุ่งแทน กติยาโกรธแค้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มาก แต่แล้วเมื่อปานรุ่งได้พบกับชุนาม ดิเรกวิทยา เพลย์บอยหนุ่มนักเรียนนอกที่น่าสนใจ และมีชีวิตชีวากว่าวาสุเทพ ปานรุ่งตัดสินใจถอนหมั้นวาสุเทพส่งคืนให้กิดิยา และแต่งงานกับชุนาม โดยไม่ฟังคำคัดค้านจากคมขวัญ ผู้เป็นแม่เลย

กิจการเดินเรือของคมขวัญเสียหายหนักขึ้น ประกอบกับปานรุ่งให้ชุนามได้เข้ามา มีส่วนบริหารงาน โดย ไม่รู้ว่าเบื้องหลังของชุนามนั้นคือนักพนันตัวยง เขาเริ่มเอาเงินมา หมุน นักเข้าก็ลอบส่งของเถื่อนให้หนีพนัน แต่โชคไม่เข้าข้าง ชุนามกับพรรคพวกถูก จับได้ เพราะเกิดการฆาตกรรมนายช่างฝรั่งเศสขึ้น เมื่อหลักฐานมัดตัวแน่นหนา ชุนามโดนจับ และถูกตัดสินจำคุก 20 ปี ปานรุ่งเสียใจที่ถูกหลอกโดยสามีที่ตนรัก เธอสำนึกผิดที่ไม่เชื่อ แม่ตั้งแต่ต้น แต่ทุกอย่างก็สายเกิน ไปเสียแล้ว ตระกูลสมุทรเทวาล้มละลาย ปานเทพ ดิเรก วิทยานุตรคนแรกของเธอถือกำเนิดขึ้น หากแต่คมขวัญผู้เป็นแม่ ครองใจ และเสียชีวิตด้วย โรครหัวใจ ปานรุ่งล้มละลาย บ้านสมุทรเทวาที่เธออยู่มาตั้งแต่เกิดถูกยึด ปานรุ่งและลูกชาย ของเธอถูกไล่ออกจากบ้านหลังเสร็จงานศพแม่ ปานรุ่งสัญญากับตัวเองว่าลูกของเธอ จะต้องได้รับสิ่งที่ดีที่สุดในชีวิตและจะต้อง ไม่มีชีวิตตกต่ำเช่นเธอ

เมื่อ รุประมาณ ลูกชายคนขับรถที่ซื้อสตั๊ปของคมขวัญ ผู้ซึ่งหลงรักปานรุ่งตั้งแต่ เด็ก พาปานรุ่งกับปานเทพมา อยู่ที่บ้าน แต่ด้วยความเย่อหยิ่งของปานรุ่งทำให้แม่ของเกื้อ ไม่ค่อยชอบนัก และมักจะมีปากเสียงกันอยู่บ่อยๆ ปานรุ่งอยู่กับเกื้อ จนมีลูกชายด้วยกันอีก คนชื่อ ปอร์ก ปานรุ่งส่งลูกทั้งสองของเธอเข้า โรงเรียนที่มีชื่อเสียง ซึ่งทำให้ค่าใช้จ่ายมากกว่า ปกติ เกื้อต้องรับจ้างขับรถรับจ้างเพิ่มเติม ส่วนปานรุ่งก็ตัดสินใจหางานทำต่างๆ ที่เธอไม่เคย ต้องลำบากเลยในชีวิต เธอเริ่มทนความลำบากยากจนไม่ไหว ขณะนั้นเองวาสุเทพผู้ที่ยังรัก ปานรุ่ง อย่างไม่เปลี่ยน แปลงก็เข้ามาในชีวิตของเธออีกครั้ง เขาขอมทิ้งกิดิยาและโคมลูก ชายคนเดียวของเขา มาอยู่กับปานรุ่งและลูกๆของเธอ เกื้อรู้ตัวคิดว่าตัวเองค้าค้อยแก่ไหน จึง จำต้องปล่อยปานรุ่ง ไปสู่สิ่งที่คิดว่า วาสุเทพสัญญาว่าจะดูแลเด็กๆ เป็นอย่างดี

ช่วงสงครามเวียดนาม ปานรุ่งอาศัยบารมีของวาสุเทพช่วยให้มีเส้นสายในวงการ ทหารอเมริกัน ปานรุ่งจึง เริ่มมีฐานะขึ้นอีกครั้ง เธอยังมีลูกกับวาสุเทพอีก 2 คน คือ ปาน วาดและ ปกรณ์ ด้วยความเป็นลูกชายคนเล็ก และเกิดมาพร้อมกับ โชคที่ทำให้ชีวิตเธอดีขึ้น ปานรุ่งจึงรักปรกรณมาก ขณะที่ชุนามอยู่ในเรือนจำ ปานเทพแอบมาพบพ่ออยู่บ่อยๆ เมื่อ ปานรุ่งรู้เรื่องจึงส่งปานเทพ ไปศึกษาต่อที่อเมริกาทันที

14 ปีผ่านไป ลูกๆ ของปานรุ่ง โดเป็นหนุ่มสาว ปานรุ่งตั้งใจจะให้ปานเทพที่เรียน จบบริหารธุรกิจจากอเมริกาคลับมาดูแลกิจการทั้งหมดของเธอ ปานรุ่งวางแผนขยายธุรกิจ ของเธอ โดยให้ปอร์ก ลูกชายของเธอและนิชา ลูกสาวคุณนายนิรมลนักธุรกิจชื่อดังหมั้นกัน แต่เมื่อคุณนายนิรมลถูกฟ้องล้มละลาย ปานรุ่งจึงยกเลิก การแต่งงานทั้งหมด ปอร์กและนิชา

ช่วยกันหาทางออกทั้งคู่ตัดสินใจ ไปขอความช่วยเหลือ จากเกือผู้เป็นพ่อ ซึ่งบัดนี้ได้เป็นรัฐมนตรีกระทรวงคมนาคม ทำให้ปานรุ่งไม่พอใจเป็นอย่างมาก

ปานเทพดูแลกิจการทุกอย่างแทนปานรุ่งและได้ปรับปรุงกิจการไปในทิศทางของตน หากแต่ปานรุ่งไม่เห็นด้วย จึงมีปากเสียงกัน ปานเทพตัดสินใจออกจากบ้านไปทำธุรกิจกับชุนามซึ่งหันโทษออกมาจากคุกแล้ว

ปานวาดพบรักกับ โคมติเจหนุ่ม ทั้งสองมีความรักให้กันและกันอย่างมากมา โดยที่ทั้งคู่ไม่รู้ว่าคุณรัก ของเขาทั้งสองนั้น คำนึงอยู่บนเส้นทางของความเกลียดชัง เพราะโคมที่แท้จริงนั้นคือลูกชายของกคิยา และวาสุเทพ และการที่ทั้งสองได้มีโอกาสพบรักกันนั้น ทั้งหมดเป็นแผนของกคิยาที่ต้องการแก้แค้นปานรุ่ง โดยหวังให้โคมทำลายปานวาดและยิ่งกว่านั้น ทั้งคู่เป็นพี่น้องพ่อเดียวกัน สิ่งเลวร้ายนี้จะทำให้ทั้งปานรุ่ง และวาสุเทพต้องเจ็บปวดอย่างแสนสาหัสเช่นเดียวกับที่เธอเป็น

ส่วนปรกรณ์ ได้พบรักกับ วิรินทร์ เพื่อนที่มหาวิทยาลัย ปรกรณ์เองกังวลใจมาก เพราะรู้ว่าแม่คาดหวังในตัวเขามาก และจะไม่วันอนุญาตให้เขากับวิรินทร์ได้รักกันอย่างแน่นอน เพราะวิรินทร์เป็นเด็กสลัมที่ยากจน ปานรุ่งโกรธมากที่ปรกรณ์และนิชาแอบไปแต่งงานกัน เธอจึงลงโทษ โดยไล่ทั้งสองคน ไปอยู่เรือนเล็ก และค่อว่าเกืออย่างหนัก และเธอก็ต้อง โกรธมากขึ้น เมื่อรู้ว่าปานเทพไปอยู่กับชุนามผู้เป็นพ่อ ยิ่งไปกว่านั้นปานวาดลูกสาวคนเดียวของเธอ ยังถูกไล่ออกจากมหาวิทยาลัย เธอจึงต้องกักบริเวณปานวาดไม่ให้ออกไปไหน

ปานเทพร่วมกับชุนามทำกิจการแซร์ผิคกฏหมาย แต่ถูกจับได้ หุ่นตัวหนักหลังกันเอง ทั้งคู่โดนเจ้าหนี้ตามล่า ชุนามให้ปานเทพกลับมาขอความช่วยเหลือจากแม่ แต่ถูกปฏิเสธ ด้วยความวุ่นวายปานเทพเหลือทำร้ายปานรุ่ง จนบาดเจ็บ แล้วหนีไป ชุนามถูกฆ่าตาย เพราะปกป้องปานเทพ ปานรุ่งช่วยปานเทพหนีออกนอกประเทศก่อนถูกจับ ทำให้ปานเทพได้รู้ถึงความรักและการให้อภัยจากผู้ที่เป็นแม่แม้ว่าเขาจะทำผิดต่อแม่มากก็ตาม

ปานวาดตัดสินใจหนีออกจากบ้าน ไปกับโคม ทั้งคู่คิดหาเสพติดและคกระกำลำบาก ภายหลังทรัพย์สินติดตัวที่มีอยู่จนหมด โคมลงแดงต้องการยา ด้วยความรักของปานวาด เธอจึงยอมเป็นผู้หญิงหากิน เพื่อหาเงินมาซื้อยาเสพติดให้โคม เธอไม่กล้ากลับไปหาแม่ เพราะคิดว่าตนเป็นลูกที่ไม่ดี ทำลายความฝันของแม่ วาสุเทพมาตามหาปานวาด ที่บ้านกคิยา และได้รู้ความจริงทั้งหมดว่าเป็นแผนการของกคิยา วาสุเทพตกใจมาก ทำให้อาการโรคหัวใจกำเริบ จนเสียชีวิต

ทางด้านปรกรณ์นั้น นับวันก็รักวิรินทร์มากยิ่งขึ้น และสับสนเมื่อรู้ว่าแม่ยังคาดหวังกับตัวเขามาก เพราะผิดหวังจาก พวกที่ๆ แต่ในที่สุดปรกรณ์ตัดสินใจยืนยันความรักของตนกับวิรินทร์ ปานรุ่งจำใจต้องจัดงานแต่งงานให้ทั้งคู่ แต่ต่อมาด้วยความที่ปรกรณ์ยังไม่เป็น

ผู้ใหญ่ออกใจเกิดเข้าใจผิด ปรกรณ์ระวางว่าลูกในท้องวิรินทร์ไม่ใช่ลูกเขา วิรินทร์เสียใจและทิ้งปรกรณ์ไป ปรกรณ์ยอมรับไม่ได้ และโทษว่าเป็นความผิดของแม่ จึงก่อโศกนาฏกรรมครั้งใหญ่ขึ้นเพื่อให้แม่รู้ว่าความรู้สึกของการที่ต้อง เสียคนที่รักที่สุดไปเป็นอย่างไร ส่วนเกือตามหาปานวาด จนพบและพากลับมาหาปานรุ่งด้วยสภาพไม่ปกติ ปานรุ่งรับปานวาดกลับบ้านและรักษาเธอจนอาการค่อยดีขึ้น

ตำนานความรักอันยิ่งใหญ่ของปานรุ่ง ปิดฉากลงพร้อมกับบทสุดท้ายของชีวิตเธอ ความรักเช่นไรที่จะถูกต้องงดงาม คำถามนี้ยังคงไร้คำตอบ มีทางเลือกอีกมากมายให้ได้ทดลอง และเรียนรู้ ขอเพียงแต่อย่าหยุดที่จะค้นหา และเดินทางไปพร้อมกับหัวใจที่เต็มเปี่ยมไปด้วยความรัก

หนังรางวัลต่างๆ

- นเรศวรมหาราช
- สุริโยไท
- ก้านกล้วย
- ฯลฯ

วัดอุจัดแสดง

- เรื่องย่อบทประพันธ์
- ภาพใบปิด โคมฉายละคร และ ภาพตัวอย่างการแสดง
- วิดีทัศน์ตัวอย่างการแสดง ความยาว 5 นาที

2. หุ่นละครเล็ก

หุ่นละครเล็ก เป็นศิลปะการแสดงที่ผสมศิลปะหลายแขนง ได้แก่

- หัตถศิลป์ หรือการสร้างองค์ประกอบของหุ่น
- ประณีตศิลป์ ในการสร้างเครื่องแต่งกาย
- นาฏศิลป์ หรือการใช้ลีลาท่าเชิด
- ศิลป์ หรือดนตรี
- มัณฑนศิลป์ หรือการจัดฉาก

การละเล่นหุ่น นับเป็นมรดกที่อยู่คู่สังคมไทยมานานหลายร้อยปีนับจากกำเนิดหุ่นหลวงหรือหุ่นใหญ่ในสมัยกรุงศรีอยุธยา หุ่นเล็กชุดจ้าว จีน และหุ่นเล็กชุดรามเกียรติ์ในสมัยรัชกาลที่ 4 การละเล่นหุ่นพัฒนาต่อมาจนกลายเป็นมรดกของชาวบ้าน ประกอบด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หุ่นกระบอกและ หุ่นละครเล็ก

หุ่นละครเล็ก นับเป็นมหรสพที่มีเอกลักษณ์อยู่ที่ลีลาการเคลื่อนไหวเหมือนมีชีวิต อันเกิดจากการสานศิลปะหลายแขนง ปัจจุบันมี เพียงคณะสาครนาฏศิลป์คณะเดียวที่มีความรู้ ความสามารถในการแสดงหุ่นละครเล็ก โดยมีครูสาคร ยังเขียวสด ศิลปินแห่งชาติ สาขา ศิลปะการแสดง (ละครเล็ก) ประจำปี พ.ศ. 2539 เป็นเสาหลักของคณะ

องค์ความรู้ทั้งศาสตร์และศิลป์การสร้างและแสดงหุ่นละครเล็ก กำลังได้รับการสืบทอดผ่านคนรุ่นที่สองและคนรุ่นถัดไป อีกทั้งยังมี การจัดตั้งคณะ โขนเด็ก ซึ่งเป็นเสมือนเวทีเตรียมความพร้อมและบ่มเพาะความรักความผูกพันต่อศิลปะการแสดง

การแสดงหุ่นละครเล็กคณะสาครนาฏศิลป์ สะท้อนให้เห็นมิติของการปรับประยุกต์ และพัฒนาต่อโดยไม่ยึดติดกับขนบเดิมจนเกินไป คณะสาครนาฏศิลป์สามารถทำลายข้อจำกัดของการแสดง โดยไม่จำเป็นต้องใช้เวทีหรือฉาก ทำให้สามารถเปิดการแสดงได้ในพื้นที่ จำกัดอีกทั้งยังมีการสอดแทรกสถานการณ์ปัจจุบันหรือมุกตลกร่วมสมัย โดยไม่กระทบต่อคัวบทหลัก การแสดงอย่างมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ชม นับเป็นเสน่ห์อีกประการหนึ่งของหุ่นละครเล็ก ที่ให้ความรู้สึกมีส่วนร่วมและเพิ่มสีสันให้การแสดงดู "สด" ยิ่งขึ้น

เรื่องราวของครูสาคร ยังเขียวสดและคณะสาครนาฏศิลป์ คืออีกชีวิตอีกฉากหนึ่งของมหรสพดั้งเดิมของไทย สื่อแสดงให้เห็นพลัง จิตนาการ พลังการเรียนรู้ สร้างสรรค์ ถ่ายทอดภูมิปัญญาของสังคมไทยผ่านงานศิลปวัฒนธรรม อันเปี่ยมด้วยพลังชีวิต มีความสง่างาม เปี่ยมด้วยอารมณ์ เพื่อเป็นสะพานเชื่อมความเข้าใจในวิถีชีวิต จิตวิญญาณของวัฒนธรรมไทย ระหว่างคนรุ่นต่อรุ่น และเพื่อเปิดอีกหนึ่งมุมมองต่ออนาคตความอยู่รอดของศิลปวัฒนธรรมไทย¹⁰

สาคร ยังเขียวสด "โจหุลยต์" ครูผู้ให้ชีวิต

มหรสพหุ่นละครเล็กห่างหายจากวิถีชีวิตของคน ไทยไปนานเกือบ ๕๐ ปี กว่าจะได้ปรากฏสู่ความรู้และความเข้าใจของสาธารณชนอีกเป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. ๒๕๒๘ โดยมีนายสาคร ยังเขียวสด หรือครู โจหุลยต์ เป็นผู้ริเริ่มสร้างสรรค์และปรับประยุกต์หุ่นละครเล็ก เพื่อถ่ายทอดศาสตร์และศิลปะการแสดงหุ่นละครเล็กแก่คนรุ่นหลัง นายสาคร ยังเขียวสด เป็นบุตรของนายคู่และนางเช่อม ยังเขียวสด ซึ่งทั้งสองเป็นศิลปิน โขนละคร นายสาคร ยังเขียวสด เกิดปี พ. ศ. ๒๔๖๗ คุณย่าหลังกรรยาพ่อครูแกรตั้งชื่อให้ว่า "สาคร" เพราะขณะนั้นหุ่นละครเล็กพ่อครูแกรกำลังแสดงเรื่องพระอภัยมณีคุณย่าปลั่ง จึงนำชื่อ "ศุคสาคร" ตัวละครในเรื่องพระอภัยมณีมาตั้งเป็นชื่อให้ ..อันเป็นที่มาของชื่อโรงละคร โจหุลยต์เชียวเตอร์

¹⁰ ที่มาของ โจหุลยต์เชียวเตอร์

นายสาคร ยังเขียวสด มีชื่อเล่นเมื่อครั้งยังเด็ก ว่า “หลิวิ” แต่ครั้ง โตขึ้น ได้เข้าสู่ วงการแสดง ได้เป็นเจ้าของคณะลิเก และชอบแสดง เป็นตัวตลกประจำคณะ จึงมีผู้เรียกชื่อ เล่นเพี้ยนจากหลิวิเป็น หลุยส์ และภายหลังมีผู้เต็มสมญานามว่า โจ ให้อีก จึงกลายเป็น โจ หลุยส์ ซึ่ง เป็นชื่อที่รู้จักกันอย่างกว้างขวางในวงการแสดง และปัจจุบัน ได้นำชื่อ โจหลุยส์ มาตั้งเป็นชื่อของ โรงละคร โดยใช้ชื่อว่า “โจหลุยส์เธียเตอร์”

พื้นมหายใจของหุ่นละครเล็ก

หุ่นละครเล็กกลับมาโลดเต้นบนเวทีการแสดงเป็นครั้งแรกหลังจาก หายไปนานกว่า ๕๐ ปีในงาน เทศกาลเที่ยวเมืองไทยปี พ.ศ. ๒๕๒๘ โดยการท่องเที่ยว แห่งประเทศไทยได้ขอร้องให้ครู โจหลุยส์ จัดการแสดงขึ้นอีกครั้งหนึ่ง ครู โจหลุยส์จึง ตัดสินใจทำพิธีบูชา พ่อครูแกรเจ้าของหุ่นเพื่อขออนุญาตจัดทำหุ่นเพิ่มเติม ในงานนี้ครู โจ หลุยส์ยังได้รับพระมหากรุณาธิคุณแสดงหน้าพระที่นั่งสมเด็จพระ เทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีในงานเทศกาลเที่ยวเมืองไทย ณ สวนอัมพรและแสดงสาริตหุ่นละคร เล็กที่ศูนย์วัฒนธรรมแห่ง ประเทศไทย ในปี พ.ศ. ๒๕๓๐

ในขณะนั้นครู โจหลุยส์ได้ตั้งชื่อคณะหุ่นละครเล็กของท่านว่า “หุ่นละครเล็กคณะ สาครนาฏศิลป์ละครเล็กหลานครูแกร” หุ่นละคร เล็กของครู โจหลุยส์เป็นที่ชื่นชอบของ ผู้ชมเป็นอันมาก ด้วยลักษณะพิเศษของหุ่นละครเล็กที่เคลื่อนไหว ได้ทุกส่วนคล้ายคนจริง และความ สวยงามของเครื่องแต่งกายแบบ โขนละครจริง รวมทั้งศิลปะการเชิดที่แตกต่าง จากการเชิดหุ่นกระบอกที่คุ้นเคย

หุ่นละครเล็กของครู โจหลุยส์ ได้รับการพัฒนาให้สามารถหันหน้าได้ทุกตัว มี รูปทรงได้สัดส่วนงดงามมากขึ้น ใส่เครื่องประดับที่ งดงามมากขึ้น และมีความประณีต ใน การแสดงมากขึ้น เพื่อให้หุ่นมีท่วงท่าการรำ และการเจรจาเหมือนคนจริง ทั้งยังคิดให้มีการ เชิดหน้า โรง เพื่อให้ผู้ชม ได้มีโอกาสชมลีลาการแสดงของผู้เล่น ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น และมีการ สาธิตวิธีการเชิดก่อนการแสดงด้วย นอกจากนี้ครู โจหลุยส์ ยังได้คิดแปลงให้หุ่นละครเล็ก แสดงเรื่องราวเกียรติ โดยสมบูรณ์ ทั้งนี้เพราะเป็นเรื่องสนุก ตัวละครมีความสง่างาม เดิม หุ่นละครเล็กจะ แสดงเรื่องราวเกียรติเพียงเล็กน้อยเฉพาะตอนเปิดเรื่อง เพื่อเป็นการเบิก โรงเท่านั้น ต่อจากนั้นจะแสดงละครซึ่งส่วนใหญ่เป็นเรื่องพระอภัยมณี

“ครู โจหลุยส์ ในฐานะผู้ฟื้นฟูชีวิตหุ่นละครเล็กให้กลับคืนมาเป็นศิลปะการแสดง ที่เชิดหน้าชุดตาของประเทศชาติ และเป็นผู้สืบ ทอดมรดกของชาติ ได้รับยกย่องประกาศ เกียรติคุณเป็นศิลปินแห่งชาติสาขาศิลปะการแสดง (ละครเล็ก) ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๓๕”

วัตถุประสงค์แสดง

- หุ่นละครเล็ก
- วีดิทัศน์ตัวอย่างการแสดง
- ภาพและประวัติครุสภาฯ ยังเขียวสด

3. วงฟองน้ำ

วงฟองน้ำ เป็นชื่อวงดนตรีร่วมสมัยของอาจารย์บรูซ มีเล่นเพลงไทยจริงๆ ไม่ประสมฝรั่งก็เคยทำบ้าง เรียกว่าไม่คิดแนวทำนองเพลงที่ท่านผู้แต่งได้แต่งไว้ แต่บางครั้งก็ใส่เครื่องดนตรีฝรั่งและเครื่องไฟฟ้าเข้าไป อันเป็นเอกลักษณ์ของวงฟองน้ำโดยเฉพาะในเพลงบางเพลงที่ท่านเห็นว่าเหมาะ หรือเพลงที่ท่านกับครูช่วยคิดขึ้นใหม่

จารย์บรูซ กำลังอยู่ในระยะ "แสวงหา" ความประสานสมกลมกลืนระหว่าง ตะวันออกไทยกับตะวันตกฝรั่ง ผู้ที่เป็นนักวิชาการใหม่ ๆ ไม่ว่าจะไทยหรือเทศ มักพยายามหาหนทางทดลองนั่น ทดลองนี่ หากจุดประสานสมกลมกลืน หากได้สิ่งใหม่ขึ้นมาสู่ความนิยมก็เท่ากับว่าเป็นผู้ค้นพบการประสมวงประเภทนั้น ๆ ดนตรีไทยของเดิมยังอยู่อย่างไทย ๆ มิได้ถูกลบเลือน แต่โลกกลับได้รูปแบบใหม่ของวงฟองน้ำออกมาจากฝีมือของอาจารย์ บรูซ นี่ก็เป็นอีกเรื่องหนึ่งของฝรั่งที่มาเกี่ยวข้องกับดนตรีไทย ซึ่งบางคนอาจไม่เข้าใจ หรืออาจจะไม่ชอบก็ได้ สำหรับตัวอาจารย์บรูซเอง ได้เคยกล่าวไว้ว่า ต้องการให้คนแก่กับคนตรีเก่า สามารถเล่นร่วมกับคนใหม่และคนตรีใหม่ให้ได้ ท่านมิได้หมายความว่า เพลงที่ท่านแต่งขึ้นนั้นจะต้องไพเราะ รับใช้สังคมเพื่อการบันเทิงเพียงอย่างเดียวเหมือนที่คนไทยเคยปฏิบัติกันมาช้านาน แต่ต้องการให้เพลงนั้นเกิดขึ้นเป็นเพลงใหม่ ไม่ใช่เพลงไทย และไม่ใช่เพลงสากล

ดังนั้นเราจึงไม่ควรคิดว่า วงดนตรีฟองน้ำจะเล่นเพลงไทยไปเสียหมดทุกครั้ง เพราะไม่ใช่วงดนตรีไทย แต่เป็นวงดนตรี "ร่วมสมัย"

วัตถุประสงค์แสดง

- ข้อความบรรยายความเป็นมาของวงฟองน้ำ
- ภาพการแสดง
- ผลงานเพลงของวงฟองน้ำ

4. กราฟฟิกโฆษณา (เรขศิลป์)

(20 นาที)

งานกราฟฟิกโฆษณา Johnnie Walker Red Label เป็นไปไม่ได้หรือไม่ได้ทำ

Productionhouse : PHENOMENA

Director : คุณสาริต กาลวันตวานิช

วัตถุประสงค์แสดง

- วิถีทัศน์งานโฆษณา 5 เรื่อง (เรื่องละ 4 นาที)

เทคนิคจัดแสดง

- ฉายวีดิทัศน์

C-3

อยู่อย่างศิลป์ (Living of art) (5 นาที)

เนื้อหาการจัดแสดง

จัดแสดงเนื้อหาในส่วนของ มัณเฑาะศิลป์, ทัศนศิลป์, เรขศิลป์, แฟชั่น และ การออกแบบ โดยจะสังเกตเห็นได้ว่างานออกแบบในปัจจุบันนอกเหนือจากประโยชน์ใช้สอยและความงามแล้ว ผู้ออกแบบมักนำเอาองค์ประกอบด้านทัศนศิลป์เข้ามาส่วนเกี่ยวข้องในการ ออกแบบอีกด้วย ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างชิ้นงาน

เนื้อหาจัดแสดง

1. รถตุ๊กตุ๊กคริสตัล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รถตุ๊กตุ๊กใช้คริสตัลประดับกว่า 1 แสนเม็ด เป็นคริสตัลคัดอย่างดี ทุกชิ้นบรรจงประดับด้วยมือ ใช้เวลาในการประดิษฐ์ประคองถึง 4 เดือนจึงแล้วเสร็จ ถือเป็นรถตุ๊กตุ๊กคริสตัลคันเดียวในโลก ซึ่งตรงนี้เราจะทำให้ฝรั่งเห็นว่า คนไทยไม่ได้เก่งเฉพาะการผลิตเครื่องประดับบนร่างกายเท่านั้น แต่สามารถทำงานศิลปะด้วยอัญมณีได้เช่นกัน ซึ่งที่ผ่านมามีผู้เชี่ยวชาญด้านแฟชั่นของฝรั่งเศสที่เราเชิญมาเป็นทีปรึกษา บอกทั้งในฝีมือคนไทยมาก และเคยนำไปโชว์ที่ งาน “เทรค โชว์ Pret a Porter” ประเทศฝรั่งเศสมาแล้ว

วัตถุประสงค์แสดง

- รถตุ๊กตุ๊ก 1 คัน พร้อมแท่นอธิบายชิ้นงาน

เทคนิคจัดแสดง

- จัดแสดงตุ๊กตุ๊กคริสตัล พร้อมแท่นอธิบายชิ้นงาน

2. Niravana d' Oro งานถ้ำแบบไทยสไตล์ตะวันออก¹¹

เมื่อศิลปะแบบไทยกำลังมาแรง ผศ.เอกรัตน์ วงษ์จริต หัวหน้าทีมแห่ง Crafactor จึงนำศาสตร์แห่งช่างไทยมาผสมผสานกับงานศิลปะ โดยผ่านรูปทรงของพระพุทธรูปอย่างจิ๋ว หน้าตัก หางหงส์ จนกลายเป็นเก้าอี้อาร์มแชนร์นามว่า Niravana d' Oro งานเฟอร์นิเจอร์ที่งังประติมากรรม กิ่งฟังกัซัน

“เราอยากดึงศักยภาพของช่างไทยให้โลกได้เห็นเก้าอี้ Niravana d' Oro จึงมีวิธีการผลิตแบบเดียวกับการหล่อพระ โดยเราใช้สัมฤทธิ์จากออสเตรเลีย ไม่ใช่ของไทย ไม่ดีแต่ของไทยสังกะสีเยอะทำให้เป็นฟองมากเวลาหล่อ และตอนทำโมง(ทำแบบหล่อคล้ายการหล่อพระ) เราก็ไม่ใช่พลาสติกแต่เปลี่ยนมาผสมเรซินในทรายละเอียดแทน ซึ่ง

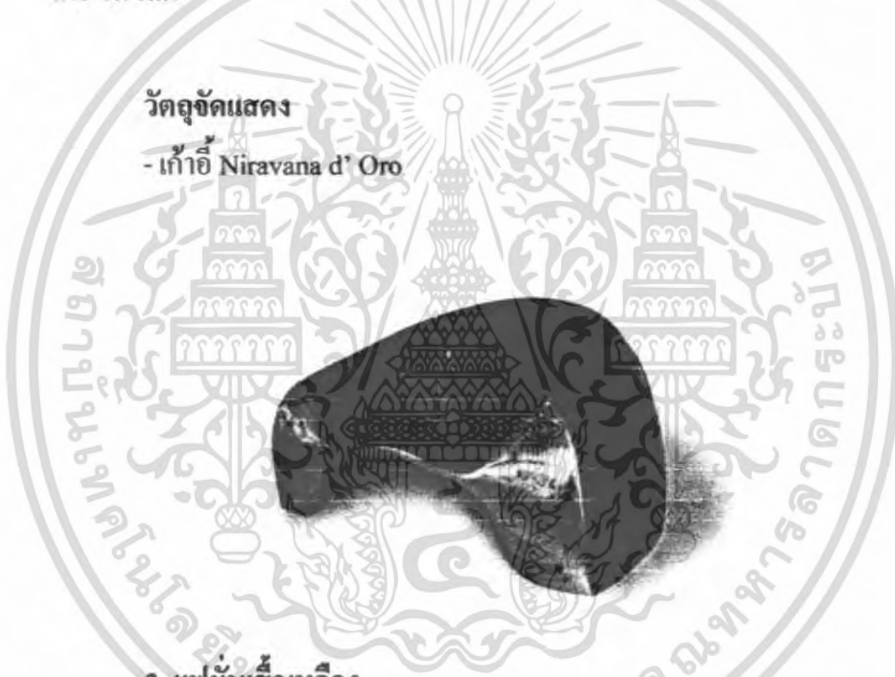
¹¹ นิตยสาร Casaviva issue 6 September 2006

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทรายเราก็ต้องใช้ทรายละเอียดจากกระชอนที่ใช้หลอมแก้ว โดยเฉพาะ ตัวแบบหล่อถึงได้เรียบเนียน พอทำเสร็จก็เทสัมฤทธิ์และเขย่าแบบหล่อกันทั้งคืน เขย่ารวมกันทั้งหมด 1,250 ชั่วโมง เสร็จแล้วก็ต้องขัดตัวทองให้เนียนด้วยมืออีก 7-8 วัน ซึ่งทุกขั้นตอนต้องอาศัยฝีมืออย่างมาก

พอเสร็จเป็นรูปเป็นร่างก็กลัวเหมือนกันว่าจะแรงไปหรือเปล่าเพราะประเทศไทยเป็นเมืองพุทธ แต่เราอยากให้ดูถึงคอนเซ็ปต์ของงานที่เสนอความนิ่งสงบเกิดความรู้สึกรวมให้เห็นพระธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า และเคารพในสิ่งที่เป็นนามธรรมมากกว่ารูปธรรม ”

เก้าอี้ Niravana d' Oro ที่เสมือนเป็นงานศิลปะชิ้นเยี่ยมชิ้นนี้ จึงเป็นตัวเชื่อม โยงทั้งในเรื่องของจิตใจ ศาสนา และงานศิลปะ ผ่านภูมิปัญญาของช่างไทยที่มีฝีมือไม่เป็นรองใคร ในโลก

วัดอุจฉุคตแสดง
- เก้าอี้ Niravana d' Oro

3. แพ้ขันเสือเหลือง

เสือเหลืองที่มีหลากหลายรูปแบบนั้นขึ้นอยู่กับที่เจ้าของร้านว่าจะออกแบบให้เสือออกมาเป็นรูปทรงแบบใดหรือบางครั้งก็ขึ้นอยู่กับออร์เดอร์ของลูกค้า แต่ก่อนที่จะนำตราสัญลักษณ์ฉลองสิริราชสมบัติครบ 60 ปีมาประดับอยู่บนเสือนั้น ต้องได้รับอนุญาตจากสำนักพระราชวัง สำนักพระราชวังเสด็จก่อน จึงจะสามารถนำตราสัญลักษณ์มาประดับที่เสือเหลืองได้

ทุกวันจันทร์ตามบริษัทและสถานที่ราชการจะใส่เสือสีเหลืองเพื่อเป็นการเฉลิมฉลองเสด็จพระราชสมภพ 80 พรรษา ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

เสือเหลืองกลายเป็นสัญลักษณ์อย่างหนึ่งที่คนไทยใช้เป็นตัวแทนการเฉลิมฉลองให้กับพ่อหลวงเมื่อทุกคนพร้อมใจกันใส่เสือเหลืองมากมายขนาดนี้เอง ทำให้หลาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บริษัทต่างผลิตเสื้อยืด เสื้อเชิ้ต และเสื้อซิลเวอร์นาโนสีเหลือง(ผลิตเพียงแสนกว่าตัว) ออกมาหลากหลายดีไซน์ พร้อมทั้งยังประทับตราสัญลักษณ์ฉลองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี ตรงบริเวณกระเป๋าสีเสื้อด้านซ้าย บางตัวอาจปักหรือสกรีนคำว่า “เรารักในหลวง”

เสื้อเหลืองจึงกลายเป็นงานดีไซน์ที่คลาสสิกที่คนไทยทุกคนให้ความสนใจและมีติดคู่กันทุกหลังคาเรือน

วัตถุจัดแสดง

- เสื้อเหลือง

เทคนิคจัดแสดง

- จัดแสดงเสื้อในหุ่นจำลอง พร้อมคำอธิบาย

4. Landscaped Jewelry ภูมิสถาปัตยกรรมบนเครื่องประดับ¹²

เมื่อพื้นผิววัสดุมาแทนคุณค่าของเพชรพลอย และรูปฟอร์มมาแทนลวดลายอันวิจิตรตระการตา ถึงวันนั้นงานเหล่านี้จะมีคุณค่าเกินกว่าแค่คำว่า “เครื่องประดับ”

ผลงานการออกแบบเครื่องประดับของคุณไชยวัฒน์ วัฒนานุกิจ นักออกแบบรุ่นใหม่ที่ใช้ความรู้ทางด้านงานภูมิสถาปัตยกรรมไปผสมผสานกับงานออกแบบเครื่องประดับได้อย่างน่าสนใจ

หลังจากจบการศึกษาจากภาควิชาภูมิสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คุณไชยวัฒน์ได้มีโอกาสเรียนรู้การทำเครื่องเงินจากคุณวิรัตน์ ติรัตนขจร นักออกแบบเครื่องประดับของบริษัท Living Extra จำกัด จากนั้นจึงตัดสินใจไปเรียนต่อปริญญาโทด้าน Jewelry, Silversmithing, and Related Product จาก School of Jewelry, Birmingham Institute of Art&Design, University of Central England เพื่อสานต่อความฝันทางด้านงานออกแบบเครื่องประดับตั้งแต่วัยเด็กของตนเอง

¹² นิตยสาร Room Number 20 volume 02 10 2004

“งานจิ๋วเวอร์ตีที่ผสมออกแบบจะมีพื้นฐานของงานแลนค์สเคปเข้ามาเจือปนอยู่แทบทุกชิ้น เนื่องจากยังหลงใหลกับกระบวนการคิดแบบสถาปนิก ซึ่งใช้รูปทรงและองค์ประกอบด้านเรขาคณิตอย่างวงกลม สี่เหลี่ยม เส้นสายต่างๆที่เรียบง่าย มาผสมเข้ากับงานเครื่องประดับ และแฝงลูกเล่นแปลกๆที่ผมเรียกว่า Subtle อย่างเช่นพื้นผิวสัมผัสที่ต่างออกไปหรือการเครื่องไหวขององค์ประกอบต่างๆของเครื่องประดับที่ทำให้เกิดเสียง ซึ่งผู้ใช้งานจะได้รับประสบการณ์ที่แตกต่างจากเครื่องประดับทั่วไป ”

“ผมอยากให้งานออกแบบมีความหลากหลายและมีสไตล์เป็นของตัวเองมากขึ้น ซึ่งดีไซเนอร์ควรผลิตชิ้นงานออกมาจริงๆด้วย ไม่หยุดคิดเพียงแต่การร่างแบบบนกระดาษ เพราะจะทำให้รู้ถึงข้อผิดพลาดและสามารถปรับเปลี่ยนผลงานจนพอใจ ซึ่งกระบวนการเหล่านี้จะทำให้ดีไซเนอร์มีสไตล์เฉพาะตัวมากขึ้น และอีกอย่างหนึ่งผมคิดว่าสำคัญไม่แพ้กันคือ กระบวนการผลิตใหม่ๆที่ผสมผสานระหว่าง craft skill กับ new technology อย่างเช่นการสานการถักทอแบบโบราณกับการเชื่อมงานด้วยแสงเลเซอร์แทนการเป่าไฟแบบในอดีต ”

“ผมเชื่อว่าแนวคิดทั้งสองอย่างนี้น่าจะช่วยให้ดีไซเนอร์มีงานออกแบบที่แปลกใหม่มากขึ้น”

Zone D

นาที)

ศิลปะยุโรปค้ว

(10

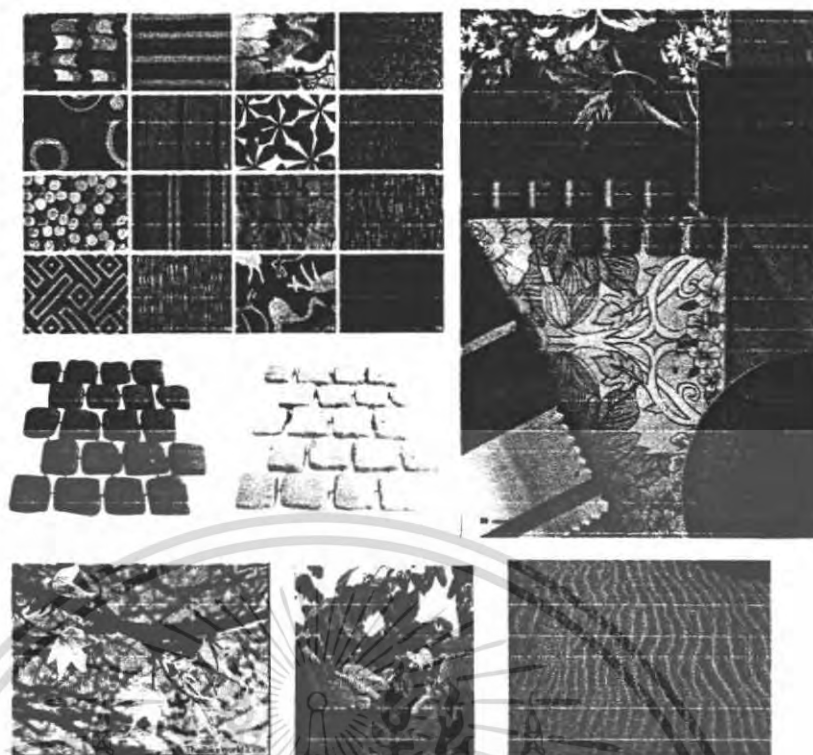
เนื้อหาการจัดแสดง

ศิลปะยุโรปค้วเราไม่ว่าจะยุคไหน สมัยไหน การแต่งกาย ข้าวของเครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน ล้วนได้รับแรงบันดาลใจมาจากความงามใกล้ตัวที่สามารถมองเห็นทั่วไปตามธรรมชาติ ผสานกับลักษณะ พฤติกรรมการใช้ชีวิต กลายเป็นผลงานศิลปะและการออกแบบที่ทรงคุณค่า

วัตถุประสงค์

- ลวดลายที่เกิดจากรูปทรงเรขาคณิต , จากธรรมชาติ ถูกคิดแปลงให้เป็นลวดลายบนพื้นพรม , พื้นผ้า , กระเบื้อง ข้าวของเครื่องใช้ต่างๆภายในบ้าน
- Video wall

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เทคนิคจัดแสดง

- ภาพลวดลายดินฉาบ วาด/แขวนคู่ผลงานการออกแบบ
- Video wall ฉายภาพผ่านคนที่เดินผ่านกลายเป็นเงา pattern รูปทรง , ลวดลายจากธรรมชาติ เช่น เรขาคณิต สี่เหลี่ยม วงกลม โบไม้ ดินทราย ฯลฯ สะท้อนให้เห็นว่า ศิลปะเกิดจากสิ่งที่อยู่ใกล้ตัว รวมทั้งศิลปะอยู่รอบๆตัวเรานั่นเอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5.3 จิตรกรรม ประติมากรรมร่วมสมัยแห่งรัชกาลที่ ๑

๖ ทศวรรษจิตรกรรมประติมากรรมร่วมสมัยแห่งรัชกาลที่ ๕

(6 Decades of contemporary art in the reign of king rama IX)

ศิลปะในรัชกาลที่ ๕ นับว่าเป็นศิลปะแห่งยุคสมัยแห่งการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาไปจากเดิมอย่างมากและรวดเร็ว แม้ว่าความเปลี่ยนแปลงสืบเนื่องจากอิทธิพลทางตะวันตกนี้จะเริ่มมาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๔ เป็นต้นมา แต่ในแง่ของการสร้างสรรค์สิ่งใหม่อย่างแท้จริงแล้ว ศิลปะสมัยใหม่ของไทยเติบโต แข็งแรงเต็มที่ในรัชกาลที่ ๕ นี้เอง

ทศวรรษที่ ๑ (๒๔๘๕-๒๔๙๘)

ในทศวรรษแรกของรัชกาลนับตั้งแต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จเถลิงถวัลย์ราชสมบัติในปี พ.ศ.๒๔๘๕ ศิลปะสมัยใหม่ก็เฟื่องฟูขึ้นเป็นลำดับ อันเป็นผลจากการเคลื่อนไหวที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่สมัยแห่งรัชกาลที่ ๘ ทั้งในสถาบันของรัฐและกลุ่มศิลปินอิสระ

การกำเนิดของการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ในปี พ.ศ.๒๔๙๒ ริเริ่มโดย ศิลป์ พีระศรี จากเวทีการประกวดศิลปกรรมนี้ ทำให้เกิดมาตรฐานของผลงานศิลปะขึ้นอย่างเป็นทางการและต่อเนื่องยาวนาน การแสดงศิลปกรรมแห่งชาตินี้แทบจะเป็นเวทีเดียวสำหรับศิลปินสำหรับนำผลงานออกเผยแพร่ จากการประกวดแต่ละครั้งทำให้ประเทศไทยมีศิลปินคุณภาพและผลงานชิ้นเยี่ยมเพิ่มขึ้นทุกปี สามารถเห็นพัฒนาการทางด้านรูปแบบและเนื้อหาชัดเจน เช่นศิลปะเน้นความเหมือนจริง รวมไปถึงศิลปะสมัยใหม่ที่ได้รับอิทธิพลจากตะวันตก ทั้งในแนวทาง Impressionism , Post-impressionism , Expressionism และ Cubism

ศิลปกรรมทศวรรษแรกนี้พิสูจน์ถึงความเป็นอิสระจากประเพณีไทยดั้งเดิม ทั้งในด้านรูปแบบและเนื้อหา ซึ่งแต่เดิมมีศาสนาเป็นหัวใจสำคัญแต่เพียงอย่างเดียว ภาพชีวิตทั่วไป , ภาพคน , สัตว์ และทิวทัศน์ธรรมชาติ จึงมีเพิ่มขึ้นในทศวรรษนี้ แทนที่ภาพพุทธประวัติหรือภาพเกี่ยวเนื่องทางศาสนาเช่นที่เคยพบเห็นแต่เพียงในรั้ววัดและวัง

ทศวรรษที่ ๒ (๒๔๙๘-๒๕๐๘)

ในทศวรรษนี้ วงการศิลปะและศิลปศึกษาเริ่มได้รับอานิสงค์จากศิลปินรุ่นใหม่ที่มีเริ่มเป็นครูอาจารย์ทางศิลปะ รวมทั้งศิลปินหัวก้าวหน้าที่กลับจากการศึกษาต่อต่างประเทศ

ระหว่าง พ.ศ.๒๕๐๒-๒๕๑๐ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเริ่มทรงงานจิตรกรรมจำนวนหลายชิ้นในหลากหลายรูปแบบและทรงพระราชทานให้นำออกแสดงในการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติด้วยทุกครั้ง

งานจิตรกรรมและประติมากรรมของศิลปินหัวก้าวหน้าหลายคนในยุคนี้ เริ่มแสดงออกในลักษณะกึ่งนามธรรมมากขึ้น

ในช่วงกลางทศวรรษนับว่าเป็นความเฟื่องฟูของหอศิลป์เอกชน และปิดฉากลงด้วยความตกต่ำในช่วงปลายทศวรรษ แต่ขณะเดียวกันก็เกิดความตึงเครียดของการแสดงนิทรรศการศิลปะที่ขึ้นถึงจุดสูงสุดในระหว่าง พ.ศ.๒๕๐๔-๒๕๐๘

ทศวรรษที่ ๓ (๒๕๐๘-๒๕๑๘)

ในทศวรรษที่ ๓ เติบโตด้วยความเคลื่อนไหวและการเปลี่ยนแปลงทางด้านการเมืองการปกครองของไทย เกิดเหตุการณ์จลาจลกลางเมืองในวันมหาวิปโยค ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖

บรรยากาศทางการเมืองที่เข้มข้นขึ้นตามลำดับตั้งแต่ต้นทศวรรษ ทำให้เกิดกลุ่มศิลปินที่มีจิตสำนึกทางการเมืองสูงมากมายหลายระดับ ตั้งแต่ศิลปินมืออาชีพคุณภาพสูงไปจนถึงจิตรกรและประติมากรมือสมัครเล่นที่เรียกร่องสิทธิ์ในการปกครองระบบประชาธิปไตย แนวทางศิลปะนี้เรียกกันว่า ศิลปะเพื่อชีวิต ผลงานเหล่านี้มักจะบอกกล่าวความทุกข์ยากของประชาชน ปัญหาสังคม และแสดงเนื้อหาทางการเมืองอย่างชัดเจนไม่ซ่อนเร้น ขากการกลั่นกรองและมีเนื้อหาที่ซ้ำๆ จึงอาจด้อยในมาตรฐานทางศิลปะสากลอยู่บ้าง แต่ผลงานหลายชิ้นก็โดดเด่นทรงคุณค่า และเต็มเปี่ยมไปด้วยพลังการแสดงออก

ในขณะเดียวกันผลงานศิลปะสมัยใหม่ในแนวไทยประเพณี ก็ยังคงเป็นสายเลือดหลักอีกเส้นหนึ่งที่ทำให้วงการศิลปะไทยทรงพลังอย่างมีเอกลักษณ์ ด้วยความมุ่งมั่นในการค้นหาภูมิปัญญามรดกไทยมาสืบสานให้พัฒนาต่อไป

ทศวรรษที่ ๔ (๒๕๑๘-๑๕๒๘)

ความขัดแย้งระหว่างแนวความคิด ๒ ขั้วที่แตกต่างกันทางการเมืองในปลายทศวรรษที่ ๓ ประทุขึ้นอีกครั้งในปีพ.ศ.๒๕๑๘ ศิลปะแนวเพื่อชีวิตที่เพาะตัวขึ้นเมื่อปลายทศวรรษที่แล้ว จึงยังถูกรุ่นในต้นทศวรรษนี้

เทคนิคและวิธีการใหม่ๆ ในการสร้างงานศิลปะที่ไม่ติดอยู่บนระนาบ เริ่มต้นขึ้นกลางทศวรรษ มีการนำเสนอผลงานแนวใหม่ที่มีลักษณะเป็น environmental and installation art (ศิลปะจัดวางเฉพาะที่) ตามด้วยงาน ๓ มิติ วีดีโอ และ performance ยุคนี้นับได้ว่าเป็นยุคบุกเบิกของโลกศิลปะใหม่อย่างแท้จริง

ในขณะที่ศิลปินอีกกลุ่มหนึ่งเลือกที่จะสื่อความคิดของตนผ่านการกลับไปหารากเหง้าของศิลปะไทย กระแสนี้ได้รับการขานรับอย่างดี พร้อมกับการเปิดรับแนวความคิดและรูปแบบสากลของกลุ่มแรกเพื่อเป็นการถ่วงสมดุล ทศวรรษนี้ยังจัดเป็นยุคแห่งความตื่นตัวของวงการปลูกลักษณะท้องถิ่นอีกด้วย

นอกจากนี้สื่อมวลชนก็เริ่มให้ความสนใจตีพิมพ์บทความเกี่ยวกับศิลปะมากขึ้นเรื่อยๆ เช่น ในวารสาร จักรรัส , พาที , เมืองโบราณ ฯลฯ กระแสการสร้างงานที่สะท้อนเสรีภาพในการแสดงออกใหม่ๆ รวมทั้งการเจริญเติบโตของระบบอุปถัมภ์ทางศิลปะในทศวรรษนี้ได้นำไปสู่การเปิดโลกกว้างและการอยู่ร่วมกันของความหลากหลายทางรูปแบบและความคิด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทศวรรษที่ ๕ (๒๕๒๕-๒๕๓๘)

ในทศวรรษนี้เศรษฐกิจดีขึ้น พร้อมกับความตื่นตัวของชนชั้นกลางและกระแสโลกาภิวัตน์ ประจวบกับการเติบโตทางสถาบันและผู้อุปถัมภ์ทางศิลปะ ส่งผลให้พัฒนาการทางศิลปะที่ดำเนินมาตั้งแต่ทศวรรษแรกถึงจุดที่แสดงออกถึงเนื้อหา และความหลากหลายอย่างเต็มที่ในทศวรรษนี้ เห็นได้จากศิลปะแนวสื่อผสม Installation , Performance , Computer และ Video art

เอกลักษณ์ไทยภาคใต้ศิลปะแนวประเพณีประยุกต์ จึงยังคงเติบโตเข้มแข็ง ไม่แพ้กระแสศิลปะสื่อผสมที่กล่าวมา ตรงกันข้ามได้เพิ่มแนวร่วมต่างๆ ขึ้นมามากมาย จากกลุ่มศิลปินที่พยายามพิสูจน์ให้เห็นว่า เอกลักษณ์ไทยนั้นมีได้มีเพียงหนึ่งเดียว หากประกอบขึ้นจากหลากหลายของวัฒนธรรมท้องถิ่น ศิลปะแนวประเพณีประยุกต์ในทศวรรษนี้จึงสะท้อนค่านิยม สัญลักษณ์ในพื้นที่ถิ่นต่างๆสูง พร้อมกับการทดลองหาความเป็นไทยร่วมสมัย

เวทีศิลปะในประเทศเพิ่มความคึกคักขึ้นในทศวรรษนี้ กลุ่มเอกชนใหม่สนใจให้การสนับสนุนกิจกรรมประเภทนี้ ดูเหมือนว่าขนาดและเงินรางวัลสูงขึ้นตามปีที่เพิ่มขึ้นของแต่ละเวที และหัวข้อที่ประกวดก็มีความหลากหลาย

ยิ่งไปกว่านั้นการยอมรับในบทบาทของศิลปินหญิง ซึ่งเคยเป็นเพียงศิลปินกลุ่มน้อยก็เพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ซึ่งผลงานนำเสนอความเป็นเพศหญิงในสังคมไทยได้อย่างน่าสนใจ

ทศวรรษที่ ๖ (๒๕๓๘-๒๕๔๘)

เศรษฐกิจไทยที่เฟื่องฟูศตวรรษใหม่ต้องแตกสลายด้วยวิกฤติเศรษฐกิจในปี พ.ศ. ๒๕๔๐ วิกฤติเกี่ยวกับศิลปะก็ได้รับผลกระทบด้วยเช่นกัน

วงการศิลปะของไทยได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับความเป็นนานาชาติมากขึ้น ทั้งที่เป็นการนำเข้านิทรรศการและศิลปินนานาชาติมาสู่สังคมไทย และทั้งที่เป็นการส่งออกศิลปินไทยไปสู่เวทีโลก ซึ่งมีตั้งแต่การที่พิพิธภัณฑ์ศิลปะในต่างแดน จัดซื้อผลงานของศิลปะร่วมสมัยไทยไปเป็นผลงานสะสมถาวร และการที่ศิลปินไทยได้รับเชิญไปแสดงผลงานทั้งในนิทรรศการกลุ่มและเดี่ยวในต่างประเทศ

ในทศวรรษนี้ศิลปะจัดวางได้เป็นแนวศิลปะที่แพร่หลายไปอย่างกว้างขวาง ผสมผสานเข้ากับศิลปะหลากหลายสาขา ศิลปะแสดงสดหรือเพอร์ฟอร์แมนซ์ ยังคงค่อนข้างจำกัดอยู่ในกลุ่มเล็กๆ ที่มุ่งมั่นในแนวทางนี้ สำหรับงานสื่อใหม่อย่างวีดิโอก็ได้ผสมเข้ากับศิลปะแสดงสดและศิลปะจัดวาง เช่นการถ่ายวีดิโอบันทึกภาพศิลปินกำลังทำศิลปะแสดงสด เสร็จแล้วนำไปฉายและจัดวาง

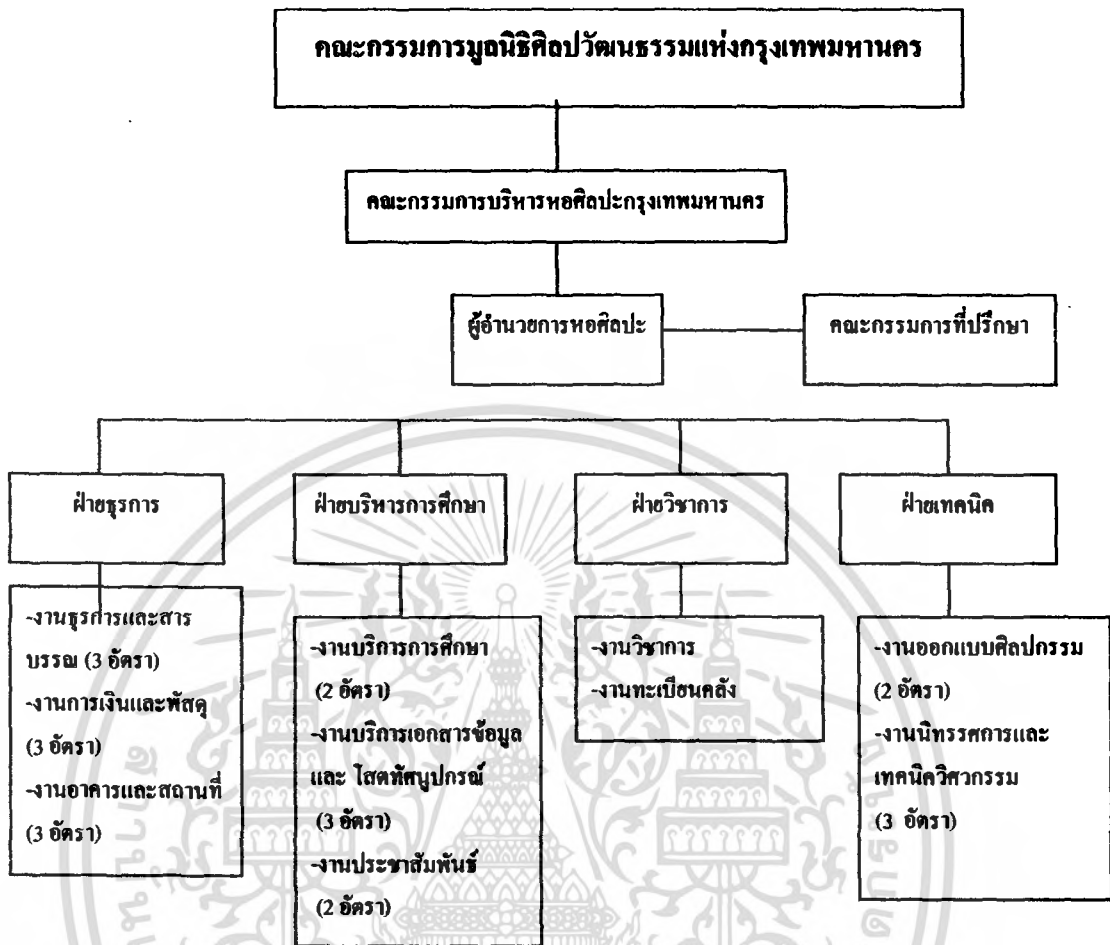
นอกจากศิลปะแนวเหมือนจริงแล้ว แนวศิลปะขอนิยมอีกแนวของคนไทยคือ แนวประเพณีที่แสดงถึงความเป็นไทย เนื้อหาเกี่ยวกับพุทธศาสนา คืออีกหนึ่งหัวข้อขอนิยมของศิลปินร่วมสมัยไทย ในทศวรรษนี้มีศิลปินที่ประสบความสำเร็จจากนอกเวทีประกวดมากมาย

จิตรกรรม 40 ภาพ

ประติมากรรม 30 ชิ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.6 สายการบริหารและอัตรากำลัง

2.6 แผนภูมิแสดง โครงสร้างการบริหารงานของพิพิธภัณฑ์ศิลปะร่วมสมัยแห่งประเทศไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

พฤติกรรมและพื้นที่ใช้สอย

3.1 ประเภทและจำนวนผู้ใช้โครงการ

การศึกษาพฤติกรรมและพื้นที่ใช้สอยสามารถจำแนกผู้เข้าใช้โครงการเป็น 2 ประเภท คือ

1. ผู้ให้บริการ
2. ผู้รับบริการ

3.1.1 พฤติกรรมและกิจกรรมของผู้ให้บริการ

ผู้ให้บริการ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ ของโครงการ ซึ่งกล่าวไปแล้วในบทที่ 2 มีจำนวน 33 คน

พฤติกรรมเมื่อเจ้าหน้าที่เดินทางเข้ามาในบริเวณอาคาร จะเข้าสู่โถงกลางก่อนที่จะแยกไปสู่ส่วนสำนักงานและทำการลงเวลาทำงาน ก่อนที่แยกย้ายไปปฏิบัติงาน ซึ่งพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ก็จะแตกต่างกันไปตามภาระหน้าที่ของแต่ละคน

เวลาในการทำงาน

8.00-8.30 น.	ลงเวลาทำงาน
8.30-12.00 น.	แยกย้ายไปปฏิบัติงานตามฝ่ายต่างๆ
12.00-12.30 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
12.30-16.00 น.	ปฏิบัติงานตามหน้าที่ต่อจนเลิกงาน
16.00-17.00 น.	ลงเวลาเลิกงาน

3.1.2 พฤติกรรมและกิจกรรมของผู้รับบริการ

ผู้รับบริการ ได้แก่

1. กลุ่มศิลปินรุ่นใหม่และศิลปินอาวุโส
2. นักเรียน นักศึกษา
3. เด็กและเยาวชน
4. ประชาชนทั่วไป

การคาดคะเนจำนวนผู้รับบริการ

โดยศึกษาจากพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติหอศิลป์ จากสถิติผู้เข้าชมตั้งแต่เดือนตุลาคม 2540 ถึง 2541

เดือน	ประชาชน	ชาวต่างชาติ	นักเรียน- นักศึกษา	พระภิกษุ	แขกทาง ราชการ	รวม
ตุลาคม	423	263	460	4	824	1974
พฤศจิกายน	550	256	661	7	535	2009
ธันวาคม	470	425	354	5	942	2196
มกราคม	266	377	903	7	377	1930
กุมภาพันธ์	270	416	413	6	676	1781
มีนาคม	614	522	511	5	1133	1785
เมษายน	217	302	1862	8	1877	4266
พฤษภาคม	425	276	536	8	832	2077
มิถุนายน	348	307	522	4	1188	2369
กรกฎาคม	563	427	1581	5	908	3484
สิงหาคม	898	535	1477	11	1113	4034
กันยายน	-	-	-	-	-	-
รวม	5044	4106	9280	70	10405	28905

จากตารางได้ผู้เข้าชมนิทรรศการ รวม 1 ปี = 28905
 เฉลี่ยผู้เข้าชมต่อเดือน = 2628
 เฉลี่ยผู้เข้าชมต่อวัน = $\frac{2628}{22}$ (สัปดาห์พิพิธภัณฑ์เปิด 2 วัน)
 = 119 คน หรือประมาณ 120 คน/วัน
 และผู้เข้าชมเป็นหมู่คณะสูงสุดประมาณ 300 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้รับบริการ แบ่งเป็นประเภทต่างๆ ดังนี้

1. ผู้ที่เข้ามาชมนิทรรศการหรือภาพยนตร์-ละคร
2. ผู้ที่เข้ามาใช้บริการร้านอาหาร
3. ผู้ที่เข้ามาใช้บริการส่วนอื่นๆของโครงการ เช่น ห้องสมุด ห้องสัมมนา ร้านค้า พาณิชย์ เป็นต้น
4. ผู้ที่เข้ามาติดต่อ

1. ผู้ที่เข้ามาชมนิทรรศการหรือภาพยนตร์-ละคร ได้แก่ เด็ก เยาวชน นักเรียน นักศึกษา ประชาชนทั่วไป โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท

1.1 ผู้ชมโดยทั่วไป

1.2 ผู้ชมเป็นหมู่คณะ

พฤติกรรม : ผู้เข้าชมมาถึงอาคารด้วยเส้นทางสัญจรต่างๆ จะมารวมกันที่ส่วนโถงกลาง เพื่อกระจายไปยังส่วนต่างๆ ของโครงการเข้านี้ประกอบด้วยบริการสาธารณะต่างๆ ได้แก่ ร้านขายของที่ระลึก ประชาสัมพันธ์ ร้านค้าต่างๆ ร้านอาหารและเครื่องดื่ม ห้องน้ำ โทรศัพท์ และเชื่อมต่อกับนิทรรศการชั่วคราวทั้งภายในอาคารและนิทรรศการกลางแจ้ง สำหรับเข้าชมเป็นหมู่คณะสามารถเข้าฟังบรรยายของศิลปินในนิทรรศการชั่วคราวได้

ถ้าผู้เข้าชมนิทรรศการถาวรและนิทรรศการพิเศษ จะต้องซื้อบัตรเข้าชม ส่วนผู้ชมที่มาเป็นหมู่คณะจะมีหัวหน้าคณะทัวร์เป็นผู้มาติดต่อขอซื้อบัตร โดยคนที่เหลือสามารถนั่งพักคอย เข้าฟังบรรยาย หรือชมวิทัศน์กันได้แล้วจึงเข้าชมภายในนิทรรศการพิเศษ จากนั้นจึงผ่านเข้าไปในนิทรรศการถาวร หรือเลือกดูนิทรรศการใดก่อนก็ได้แล้วจึงมารวมกันที่โถงกลาง และพักผ่อนตามอัธยาศัย

2. ผู้ที่เข้ามาใช้บริการร้านอาหาร

3. ผู้ที่เข้ามาใช้บริการส่วนอื่นๆของโครงการ ได้แก่ ห้องสมุด ห้องสัมมนา ร้านค้าพาณิชย์

พฤติกรรม : ผู้ที่ต้องการมาพักผ่อนสามารถเข้ามาใช้บริการของโครงการได้โดยผ่านเข้ามาที่โถงกลาง เพื่อแยกไปยังส่วนบริการสาธารณะต่างๆ เลือกซื้อของในร้านขายของที่ระลึก ร้านค้าต่างๆ หรือมาชมการแสดงของนักเรียน นักศึกษา ชมการแสดงละครชมภาพยนตร์ที่จัดขึ้นใน โรงภาพยนตร์-ละคร

4. ผู้ที่เข้ามาติดต่อ อาจมาเพื่อติดต่อราชการ ขอเอกสาร และข้อมูลต่างๆ รวมถึงศิลปินที่มาติดต่อขอใช้สถานที่ภายในโครงการ

พฤติกรรม : ผู้มาติดต่อจะเข้าถึงอาคาร เข้ามาสู่โถงกลาง เพื่อแยกไปยังส่วนสำนักงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2 การวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยในส่วนต่างๆ

3.2.1 การวิเคราะห์เนื้อที่ใช้สอยในสำนักงาน

เมื่อคิดรวมเส้นทางสัญจรเพื่อคิดต่อ 20%

พื้นที่ใช้สอย	จำนวนผู้ใช้	พื้นที่ / บุคคล	พื้นที่รวม
ผู้อำนวยการ	1	15.6	15.6
เลขานุการ	1	9.75	9.75
ห้องทำงานเจ้าหน้าที่อาวุโส	6	5	30
ห้องประชุมคณะกรรมการ	15	2.5	37.5
พื้นที่รวม			98.85 ตร.ม.

พื้นที่ใช้สอย	จำนวนผู้ใช้	พื้นที่ / บุคคล	พื้นที่รวม
ฝ่ายบริหารทั่วไป			
หัวหน้าฝ่าย	1	13.4	13.4
1. งานธุรการการเงิน			
สารบรรณ	1	6.9	6.9
บัญชีการเงิน	2	2.6	5.2
เจ้าหน้าที่ดูแลอาคาร	1	2.6	2.6
เจ้าหน้าที่พัสดุ-ครุภัณฑ์	2	2.6	5.2
2. งานอาคารและสถานที่			
เจ้าหน้าที่ดูแลอาคารและสถานที่	1	2.6	2.6
ฝ่ายนิทรรศการ			
หัวหน้าฝ่าย	1	13.4	13.4
1. งานนิทรรศการ			
มัณฑนากร	2	2.04	4.08
ช่างเขียนแบบ			4.08
2. งานออกแบบศิลปกรรม			
เจ้าหน้าที่ออกแบบศิลปกรรม	2	2.6	5.2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พื้นที่ใช้สอย	จำนวนผู้ใช้	พื้นที่ / บุคคล	พื้นที่รวม
ฝ่ายการศึกษา			
หัวหน้าฝ่าย	1	13.4	
1. งานประชาสัมพันธ์			
เจ้าหน้าที่พิเศษสัมพันธ์	1	2.6	
เจ้าหน้าที่งานเผยแพร่	1	2.6	
2. งานกิจกรรมการศึกษา			
เจ้าหน้าที่กิจกรรม	2	2.6	5.2
3. งานโสตทัศนูปกรณ์			
เจ้าหน้าที่โสตฯ	2	2.6	5.2
วิศวกร	1	2.6	2.6
พื้นที่รวม			94.26 ตร.ม.

พื้นที่ใช้สอย	จำนวนผู้ใช้	พื้นที่ / บุคคล	พื้นที่รวม
โถงสำนักงาน	33	0.64	21.12
ลงเวลา	1	0.8	0.8
ห้องเตรียมอาหาร	-	-	4.5
ห้องประชุมย่อย	6	2.5	15
พื้นที่รวม			41.42 ตร.ม.

$$\begin{aligned} \text{พื้นที่รวม} + \text{CIRUCATION} &= 41.42 + 8.28 \\ &= 49.7 \text{ ตร.ม.} \end{aligned}$$

$$\text{รวมพื้นที่ทั้งหมดในสำนักงาน} = 236.80 \text{ ตร.ม.}$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.2 การวิเคราะห์เนื้อที่ใช้อยู่ในห้องสมุด

เปิดบริการแก่ประชาชนทั่วไป นักเรียน นักศึกษา เด็กเล็ก ผู้ต้องการค้นคว้าความรู้
ผู้เข้าใช้ห้องสมุด จากการศึกษาวัฒนธรรม ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย

ห้องสมุดวัฒนธรรม มีผู้เข้าใช้ 170 คน/วัน

จากตำแหน่งที่ตั้งของ โครงการหอศิลป์ทำให้คาดคะเนผู้เข้าใช้เพิ่มขึ้น 40%

จะได้ผู้เข้าใช้ห้องสมุด = 240 คน / วัน

ผู้เข้าใช้ห้องสมุดคนละ = 1.5 ชม.

$$= \frac{240 \times 1.5}{10} \text{ (เวลา 8.30 - 18.30)}$$

$$= 36 \text{ คน/ชม.}$$

คั่งน้ำหนักในห้องสมุด = 36 ที่นั่ง

โต๊ะอ่านหนังสือสำหรับ 4-6 คน ใช้พื้นที่ 5.9 ตร.ม

คั่งน้ำหนักพื้นที่ = 53.1 ตร.ม.

พื้นที่โถงหน้าห้องสมุด 0.64 ตร.ม./คน = 23 ตร.ม.

พื้นที่ชั้นหนังสือคิดเป็น 10 ตร.ม./1000 เล่ม

หนังสือจำนวน 30000 เล่ม จะใช้พื้นที่ 300 ตร.ม.

หนังสืออ้างอิง 2000 เล่ม จะใช้พื้นที่ 20 ตร.ม.

พื้นที่สลิปค้น ใช้พื้นที่ 2.5 ตร.ม.

พื้นที่โสตทัศนศึกษา ใช้พื้นที่ 16.68 ตร.ม.

ห้องเก็บเทปไมโครฟิล์ม ใช้พื้นที่ 15 ตร.ม.

บรรณารักษ์ 1 คน ใช้พื้นที่ 8.25 ตร.ม.

เจ้าหน้าที่ 2 คน ใช้พื้นที่ 12.84 ตร.ม.

เจ้าหน้าที่รับฝากของ 1 คน ใช้พื้นที่ 9 ตร.ม.

เก็บอุปกรณ์ 20% ของพื้นที่อ่าน ใช้พื้นที่ 10.6 ตร.ม.

รวมพื้นที่ทั้งหมด + พื้นที่ CIRCULATION 20% = 486 + 97.5 = 583.2 ตร.ม.

3.2.3 การวิเคราะห์เนื้อที่ใช้อยู่ในห้องประชุม อบรม วัฒนธรรม

ห้องประชุมความจุ 130 ที่นั่ง แบ่งออกเป็นห้องย่อย 2 ห้องได้

พื้นที่โถงหน้าห้อง = 0.64 ตร.ม./คน จะได้พื้นที่ = $130 \times 0.64 = 83.2$ ตร.ม.

พื้นที่นั่งต่อคน = 0.50 ตร.ม.

รวมพื้นที่นั่ง = $130 \times 0.50 = 15.9$ ตร.ม.

พื้นที่ส่วนบรรยาย = 20% ของพื้นที่นั่ง = 13 ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เส้นทาง CIRCULATION 20% ของพื้นที่ในห้องสัมมนา	=	15.6 ตร.ม.
รวมพื้นที่ภายในห้อง	=	93.6 ตร.ม.
พื้นที่ห้องเก็บของ 15% ของพื้นที่ห้องสัมมนา	=	14.04 ตร.ม.
ห้องเตรียมอาหาร	=	40 ตร.ม.
รวมพื้นที่ในส่วนประชุมอบรมสัมมนา	=	230.84 ตร.ม.

3.2.4 การวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยห้องอเนกประสงค์

ห้องอเนกประสงค์ความจุ 300 คน สำหรับจัดเลี้ยง อบรมสัมมนา หรือใช้จัดการทัศนงานประกวด
ต่างๆ

พื้นที่นั่งรวม พื้นที่เวที และ CIRCULATION = 1.3 ตร.ม./คน จะได้พื้นที่	=	390 ตร.ม.
พื้นที่ห้องเตรียมอาหาร	=	40 ตร.ม.
พื้นที่ห้องเก็บของ 15%	=	58.5 ตร.ม.

พื้นที่ห้องควบคุมแสงสีเสียง 3.5×3.0 ตร.ม.	=	10.5 ตร.ม.
โถงหน้าห้องคิดเป็น 15% ของจำนวนผู้ใช้	=	300×15% = 45 ตร.ม.
พื้นที่ต่อคน	=	0.64 ตร.ม.
ได้พื้นที่โถงหน้าห้อง	=	0.64×45 = 28.8 ตร.ม.
รวมพื้นที่	=	527.80 ตร.ม.

3.2.5 การวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยในโรงภาพยนตร์ – ละคร

ความจุของห้อง = 200 คน สำหรับฉายภาพยนตร์ หรือการแสดงละคร		
พื้นที่นั่งรวม พื้นที่เวที และ CIRCULATION = 1.5 ตร.ม./คน จะได้พื้นที่	=	300 ตร.ม.
พื้นที่ห้องควบคุม ขนาด 3.00×3.50 ตร.ม.	=	10.5 ตร.ม.
พื้นที่ห้องฉายภาพยนตร์ ขนาด 8.00×3.50 ตร.ม.	=	28 ตร.ม.
ห้องแต่งตัวจำนวน 2 ห้อง พร้อมห้องอาบน้ำ	=	48 ตร.ม.
ส่วนเตรียมการแสดง	=	64 ตร.ม.
บริเวณขายบัตร 2 คน พื้นที่ต่อคน = 2.1 ตร.ม.	จะได้พื้นที่	= 4.2 ตร.ม.
พื้นที่โถงพักคอย = 0.64 ตร.ม./คน	จะได้พื้นที่	= 128 ตร.ม.
รวมพื้นที่ทั้งหมดในโรงภาพยนตร์ – ละคร	=	582.70 ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3 รูปพื้นที่ใช้สอยของโครงการ

1. พื้นที่สาธารณะ	2,625	ตร.ม.
2. ส่วนติดต่อสอบถามและจำหน่ายบัตรสำหรับนิทรรศการ	64	ตร.ม.
3. ร้านขายของที่ระลึกพิพิธภัณฑ์	265	ตร.ม.
4. ส่วนจำหน่ายบัตรและโรงพักค่อย โรงละคร/โรงภาพยนตร์	821	ตร.ม.
5. นิทรรศการจิตรกรรม ประติมากรรมร่วมสมัย แห่งรัชกาลที่ 9	715	ตร.ม.
6. ส่วนแสดงนิทรรศการถาวรสยามร่วมสมัย	1,167	ตร.ม.
7. ส่วนแสดงนิทรรศการถาวรอัครศิลป์แห่งสยาม	1,472	ตร.ม.
รวมพื้นที่ใช้สอย	7,129	ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

4.1 ระบบไฟฟ้า (Electrical System)

1. มาตรฐานที่ใช้ในการออกแบบ

- กพน. : การไฟฟ้านครหลวง
- วสท. : วิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย
- มอก. : มาตรฐานการผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
- กฎกระทรวงมหาดไทย และกฎอนุรักษณ์พลังงาน
- IEC : INTERNATIONAL ELECTROTECHNICAL COMMISSION

(มาตรฐานสากล)

2. ระบบการจ่ายไฟฟ้า

- รับไฟฟ้าแรงสูงจากระบบสายส่งไฟฟ้าได้คืนของการไฟฟ้านครหลวง ขนาด 12/24 KV โดยผ่านมิเตอร์แรงสูง และ RING MAIN UNIT (RMU) ไปยังหม้อแปลงไฟฟ้าและตู้เมนสวิตช์บอร์ดแรงต่ำ เพื่อจ่ายไฟฟ้าให้กับอาคาร ซึ่งอุปกรณ์ทั้งหมดจะติดตั้งในส่วนบริการที่ชั้น B1 และติดตั้งมิเตอร์ย่อยสำหรับร้านค้าต่างๆ ในอาคาร

3. ระบบไฟฟ้าสำรองฉุกเฉิน

- ติดตั้งเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเพื่อใช้ในกรณีที่ไฟฟ้าดับ ซึ่งระบบไฟฟ้าสำรองฉุกเฉินจะจ่ายไฟฟ้าให้กับระบบต่างๆ โดยสวิตช์สับเปลี่ยนอัตโนมัติ ดังต่อไปนี้:

- 20% ของ ไฟฟ้าแสงสว่างของ โถงทางเข้า ทางเดิน ห้องประชุม

และส่วนแสดงนิทรรศการ

- 10% ของ ไฟฟ้าแสงสว่างของพื้นที่ส่วนจอดรถ
- ไฟฟ้าแสงสว่างบันไดต่างๆและทางหนีไฟ
- ระบบแจ้งเหตุเพลิงไหม้ และระบบป้องกันอัคคีภัย
- ระบบรักษาความปลอดภัย และสัญญาณเตือนภัย
- พัฒลมระบายอากาศและพัดลมอัดอากาศสำหรับบันไดหนีไฟ
- เครื่องสูบน้ำต่างๆ
- ระบบลิฟท์โดยลิฟท์แต่ละชุดจะทำงานได้เพียง 1 ตัวขณะไฟดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ระบบโทรศัพท์และสื่อสาร

4. ระบบไฟฟ้าแสงสว่าง

- ค่าความสว่าง อย่างต่ำเป็นไปตามกฎกระทรวงมหาดไทยและกฎอนุรักษพลังงาน

5. ระบบแจ้งเหตุเพลิงไหม้

- ประกอบด้วยอุปกรณ์ตรวจจับควัน ตรวจจับความร้อน

อุปกรณ์แจ้งเหตุโดยบุคคลและกระดิ่งซึ่งจะแบ่งการควบคุมเป็นZONEต่างๆ

ผู้ควบคุมและแสดงตำแหน่งเหตุเพลิงไหม้จะติดตั้งในส่วนบริการที่ห้องรักษาความปลอดภัย

ระบบแจ้งเหตุเพลิงไหม้จะต้องทำงานร่วมกับระบบลิฟท์ ระบบปรับอากาศ

และระบบSPINKLER

6. ระบบโทรศัพท์และสื่อสาร

- ประกอบด้วยตู้สาขา (PABX) และติดตั้ง OUTLET

ตำแหน่งและจำนวนตามความต้องการ จัดเตรียมรางเดินสายสำหรับระบบ COMPUTER

NETWORK

7. ระบบเสียง

- ติดตั้ง HORN ในพื้นที่ส่วนจอดรถสำหรับระบบประกาศเรียกสาธารณะและติดตั้ง

LOUD SPEAKER ในพื้นที่ส่วนสาธารณะและเสียงเพลงในการควบคุมจะแบ่งเป็น ZONE

ต่างๆ

8. ระบบรักษาความปลอดภัย

- ติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในพื้นที่ส่วนสาธารณะ ที่จอดรถ

และส่วนแสดงนิทรรศการ

9. ส่วนร้านค้าและพาณิชย์

- จัดเตรียมระบบไฟฟ้าแสงสว่าง เฝ้ารับไฟฟ้า

และเฝ้ารับโทรศัพท์ให้กับร้านค้าต่างๆในอาคาร

4.2 ระบบปรับอากาศ , ระบบสุขาภิบาล และดับเพลิง (AIR CONDITIONING SYSTEM,SANITARY AND FIRE FIGHTING SYSTEM)

1. มาตรฐานที่ใช้ในการออกแบบ

- กฎกระทรวงมหาดไทย
- วสท. : วิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย
- มอก. : มาตรฐานการผลิตก๊าซอุตสาหกรรม
- ASSHARE : AMERICAN SOCIETY OF HEATING,REFRIGERATING AND AIR CONDITIONING ENGINEERS
- NFPA : NATIONAL FIRE PROTECTION ASSOCIATION
- UL : UNDERWRITERS LABORATORY
- NATIONAL PLUMBING CODE

2. อุณหภูมิมาตรฐานในการออกแบบระบบปรับอากาศ

- ภายนอก 35 องศาเซลเซียส (DB) 28 องศาเซลเซียส (WB)
- ภายใน 22 องศาเซลเซียส – 24 องศาเซลเซียส

3. ระบบระบายอากาศ (VENTILATION SYSTEM)

- ชั้นจอดรถจัดให้มีการระบายอากาศไม่น้อยกว่า 8 AIR CHANGE

ห้องเครื่องและห้องอุปกรณ์ไฟฟ้าจัดให้มีการระบายอากาศและลดอุณหภูมิห้องไม่เกิน 5 องศาเซลเซียส จากอากาศภายนอกอาคาร

4. ระบบอัดอากาศ (PRESSURIZES SYSTEM)

- ระบบอัดอากาศสำหรับบันไดหนีไฟ

จัดให้มีพัดลมอัดอากาศเข้าไปในช่องบันไดหนีไฟโดยความดันไม่น้อยกว่า 0.2”WG เมื่อเปิดประตูบันไดตามบาน และพัดลมนี้ต่อเข้ากับไฟฟ้าของเครื่องกำเนิดไฟฟ้าฉุกเฉิน

5. ระบบปรับอากาศ

- จะเป็นระบบ “CHILLED WATER SYSTEM” ชนิดระบายความร้อนด้วยน้ำ

โดยมีขนาดความเย็น 1000 ตัน ประกอบด้วย CHILLER ขนาด 500 ตัน 2 ชุด และมี CHILLER

ขนาดเล็ก 50 ตัน (สำหรับส่วนทะเบียนและเก็บรักษาผลงาน) 1 ชุด
เพื่อไว้ทำงานเมื่อทุกส่วนของอาคารปิดลง เป็นการประหยัดพลังงาน

- COOLING TOWER จัดไว้บนหลังคา
- จะแยก AHU พร้อมท่อลม (LOW VELOCITY CONSTANT VOLUME)

สำหรับพื้นที่โดยทั่วไป

- ส่วนร้านค้าจะจัดการจ่ายน้ำเย็นพร้อม FAN COIL หรือ AHU

ขนาดเล็กชนิดแขวนเพดาน แยกออกเป็นแต่ละร้านค้า สามารถเปิด-ปิด
และปรับอุณหภูมิแต่ละร้านตามความต้องการได้

6. ระบบน้ำประปา

น้ำประปาจากการประปาส่วนภูมิภาคจะไหลผ่านมาตรวัดน้ำหนักโครงการไปเข้าถังเก็บน้ำ
ใต้ดิน ซึ่งเป็นที่เก็บน้ำไว้ใช้สำหรับโครงการ
น้ำจากถังเก็บน้ำใต้ดินนี้จะถูกสูบขึ้นไปยังถังเก็บน้ำชั้นคาถฟ้า โดยใช้ TRANSFER PUMP
จำนวน 2 ตัวซึ่งทำงานสลับกันและจากถังเก็บน้ำชั้นคาถฟ้าจะจ่ายน้ำให้กับชั้นที่ 7-8 โดยใช้
BOOSTER PUMP เพื่อเพิ่มความดันให้พอเพียงสำหรับสุขภัณฑ์ และจ่ายน้ำให้กับชั้นที่ 6
ลงไป จนถึงชั้นล่างสุด โดยใช้ GRAVITY DOWN FEED ซึ่งจัดให้มีแรงดันระหว่าง 20 PSI –
55 PSI น้ำจะจ่ายไปยังสุขภัณฑ์ต่างๆภายในอาคาร ในห้องน้ำ อุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้น้ำประปา
และจ่ายไปยังสระน้ำ เป็นต้น

7. ระบบน้ำเสียและน้ำโสโครก

- น้ำเสียและน้ำโสโครกจากห้องน้ำส่วนต่างๆ จะต้องระบายโดยระบบ GRAVITY
จากชั้นบนลงมาชั้นล่าง โดยน้ำเสียจะระบายลงท่อ VENT ซึ่งมีการต่อ VENT STACK
เป็นระยะๆระหว่างชั้น

น้ำเสียและน้ำโสโครกที่ระบายลงมาตามท่อแต่ละชั้นจะมารวมกันที่ชั้น 1

และต่อไปลงระบบบำบัดน้ำเสียของโครงการ

ในส่วนน้ำเสียและน้ำโสโครกของห้องน้ำที่อยู่ชั้นใต้ดิน จะให้ไหลลงบ่อ SUMP ก่อน
จากนั้นจึงสูบขึ้นไปเข้าระบบบำบัดน้ำเสีย

โดยในระบบบำบัดน้ำเสียจะมีการแยกไขมันออกจากระบบ

จากน้ำปริมาณน้ำที่ปราศจากไขมันแล้วจะถูกปรับสภาพน้ำให้มีความเจือจางของ BOD,
(BIOCHEMICAL OXYGEN DEMAND)

และจะมีการเติมอากาศเพื่อเป็นการเพิ่มออกซิเจนให้จุลินทรีย์ในน้ำเสีย

และนำที่ผ่านการบำบัดแล้วจะถูกล่อยออกสู่สาธารณะ
การเดินทางจะจัดให้มีชื่อเปิดบริการอยู่ในจุดที่สำคัญ

8. ระบบดับเพลิง

- ภายในอาคารจัดให้มีระบบ SPINKLER ทั้งหลัง พร้อมทั้ง FIRE HOSE และเครื่องดับเพลิงเคมีแบบมือถือ จะติดตั้งตามจุดต่างๆ ในแต่ละชั้นของอาคาร และจะมีเครื่องสูบน้ำดับเพลิงด้วยเครื่องชนิดคิเซล และมี JOCKEY PUMP ขับด้วยมอเตอร์ไฟฟ้า ซึ่ง PUMP ทั้งหมดจะทำงาน โดยอัตโนมัติเมื่อเกิดอัคคีภัย ทุกชั้นของอาคารจะมี FIRE HOSE CABINET และหัวฉีด SPINKER ตามกฎของ กทม. เมื่อระบบดับเพลิงหรือ ระบบ SPRINKLER ทำงาน จะแสดงที่แผงแสดงตำแหน่งเพลิงไหม้ ส่วนภายนอกอาคาร จะมี SIAMESE TWIN INLET CONNECTION ใ้รับน้ำจากรถดับเพลิงของตำรวจดับเพลิง

9. ระบบท่อระบาย

- น้ำฝนจากหลังคาและกันสาดจะระบายลงท่อระบายน้ำรอบอาคาร โดยผ่านท่อระบายน้ำฝน การออกแบบระบบระบายน้ำในบริเวณ จะออกแบบให้พอเหมาะกับการรับน้ำที่ระบายจากอาคาร และน้ำฝนที่ตกลงมาในบริเวณ โครงการทั้งหมด โดยมีข้อพักมาตรฐานเพื่อให้สามารถล้างทำความสะอาดท่อได้โดยสะดวก

4.3 ระบบการให้แสงสว่าง

4.3.1 แนวความคิดในการออกแบบแสงสว่างภายใน

INTERIOR LIGHTING CONCEPT

การให้แสงสว่างในพิพิธภัณฑ์สถานนับว่าเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องคำนึงถึงให้มาก โดยเฉพาะในส่วนแสดงงานซึ่งมีความจำเป็นต้องจัดให้เหมาะสม ทั้งนี้เพื่อการมองเห็นอย่างชัดเจน ตลอดจนการได้บรรยากาศของสิ่งแสดง นอกจากนี้การเลือกใช้ชนิดของแหล่งกำเนิดแสงยังมีความจำเป็นมาก เพื่อไม่เป็นการทำลายสายตาของผู้ชมการแสดงผลและไม่ทำให้สิ่งแสดงเกิดความเสียหายได้

การให้แสงของห้องแสดงไม่จำเป็นต้องสว่างเท่าๆกัน โดยตลอด พิพิธภัณฑ์บางชนิดต้องการแสงสว่างแบบมีค้อมเพื่อการจัดที่ได้บรรยากาศ และมีความรู้สึกต่างกันภายนอก ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเนื้อหาของเรื่องและสิ่งแสดง

อย่างไรก็ตาม การให้แสงในพิพิธภัณฑ์ ในส่วนที่แสดงยังไม่มิกฤตเกณฑ์ที่แน่นอน การให้แสงวิธีหนึ่งวิธีใดนั้นย่อมมีทั้งข้อดีและข้อเสียอยู่เสมอ แสงวิทยาศาสตร์นั้นแม้จะดีเพียง ไรก็ไม่แรงเท่าแสงธรรมชาติ และทำให้นัยน์ตาเหนื่อยง่าย เพราะไปกระตุ้นเรตินา แต่การจะใช้แสงธรรมชาติย่อมเป็นไปได้โดยตลอดเวลา เราจึงจำเป็นต้องใช้แสงวิทยาศาสตร์เข้าช่วย

ทางที่ดีในการให้แสง ควรเป็นแบบผสมระหว่างแสงธรรมชาติกับแสงวิทยาศาสตร์ เพราะจะได้ไม่ต้องนับว่าคำนึงถึงความเปลี่ยนแปลงของแสงธรรมชาติ ซึ่งจะเปลี่ยนไปตามวัน เวลา และฤดู ซึ่งมีผล ไปถึงเรื่องความเข้มข้นของแสงด้วย

การผสมของแสงย่อมมีการผิดไปแต่ถ้าใช้แสงวิทยาศาสตร์ในทางที่ถูกต้องและเหมาะสมแล้ว ผู้เข้าชมงานก็คงไม่คัดค้านในการที่ไม่เอาแสงธรรมชาติมาใช้

การพิจารณาในการให้แสงสว่างแก่พิพิธภัณฑ์

1.การให้แสงสว่างโดยธรรมชาติ (DAYLIGHT) การให้แสงของการจัดการแสดงมีอิทธิพลต่อสายตาผู้ชมแสดง

อาจมีผลทำให้เกิดความล้าในสายตา

แม้ว่าตามนุษย์จะปรับได้แต่การปรับสายตาจากสว่างไปมืดนั้นและจากมืดมาสว่างนั้นมนุษย์ต้องใช้เวลาถึงนาที และต้องใช้เวลาถึงชั่วโมงในการปรับอย่างสมบูรณ์

เป็นข้อพิสูจน์ในข้อเท็จจริงทางกายภาพมนุษย์การเปลี่ยนแปลงหรือการใช้แสงตัดกันอย่างรุนแรงและรวดเร็วมีผลต่อความเมื่อยล้าของสายตาได้ทั้งสิ้น

การพิจารณาถึงปัญหาที่เกิดจากการใช้แสงธรรมชาติในพิพิธภัณฑ์ระหว่างน้อยๆ จนถึง LUX มากน้อย

ปัญหาเกิดขึ้นเมื่อความเข้มของแสงที่ออกแบบให้การแสดงเกิดขึ้นชีวิตชีวาด้วยความรู้สึกทางตาที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ถ้าความเข้มของแสงลดลงหรือความเข้มของแสงมีมากขึ้นวัตถุจะเด่นชัดขึ้นมาก ในกรณีที่เกิดการเพิ่มหรือลดความเข้มของแสงอย่างรวดเร็วเหตุผลทางกายภาพที่ต้องจัดการให้แสงเวลากลางวันในที่สุดซึ่งมีความต้องการของการสงวนรักษาเกิดขึ้นอุปกรณ์บางอย่างเช่น XCRENS ถูกนำมาใช้เป็นตัวลดความเข้มข้นของการส่องสว่างของแสงธรรมชาติ

ปัญหาที่ว่าจะยอมรับ DIFFUSED LIGHT MOVING หรือ PROJECTED SHADOW ก็ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการจัดแสดง ระยะทางที่เหมาะสมในการมองวัตถุอาจวัดได้จากมุมมองในค่าโดยเฉลี่ยพร้อมกันจะต้องพิจารณาในค่าต่ำสุด และข้อนี้เป็นองค์ประกอบอย่างหนึ่งในการหาขนาดห้อง การให้แสงแบบ PARTITIONS มีผลต่อ PERCEPTION ของแสง และพื้นที่การ TREAT ผิดแตกต่างกันออกไปจะทำให้ SPACE เปลี่ยนไปโดยสิ้นเชิงในแง่ของความรู้สึก INDIRECT LIGHT มีบทบาทสำคัญในการให้แสงทั่วๆ ไป กับห้องจัดแสดงในพิพิธภัณฑ์

พิพิธภัณฑ์ที่ใช้แสงธรรมชาติทำให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างผู้ชม พื้นที่ แสง และวัตถุได้เริ่มแรกความสำคัญอยู่ที่มนุษย์กับการจัดแสงในแง่สังคมวิทยา จิตวิทยาและกายภาพ อาคารชั้นเดียวเท่านั้นที่จะใช้ระบบของแสงธรรมชาติได้เต็มที่

2. การให้แสงสว่างพิพิธภัณฑ์โดยการใช้แสงประดิษฐ์ (ARTIFICIAL LIGHT)

การพิจารณาในด้านเทคนิคและปัญหาของการสงวนรักษาเชื่อมโยงกับการใช้แสงประดิษฐ์ผลักดันไปสู่ข้อพิจารณาทางกายภาพ ในพื้นฐานแล้วการพิจารณาถึงประโยชน์และการเสียประโยชน์ที่จะเกิดกับมนุษย์ ในการใช้แสงประดิษฐ์จากวิทยาศาสตร์ยังไม่ได้ค้นคว้ากันอย่างจริงจัง เพราะประสิทธิภาพในด้านนี้ยังไม่พอ การติดตั้งแสงประดิษฐ์ ปัจจุบันทำเพื่อผลทางด้าน SOCIOLOGICAL โดยการทดลองถึงผลที่จะเกิดขึ้น ในกรณีการใช้ที่เร่งเร็ว ผลที่เกิดทำขึ้นเพื่อการ REPRODOCE ทิศทางและการจัดลำแสงของแสงตามธรรมชาติ อย่างไรก็ตามมีข้อจำกัดในกรณีที่ใช้แสงประดิษฐ์ ซึ่งไม่ทำให้แสงแผ่กระจายไปทั่วพื้นผิว เช่นเกิดกับแสงธรรมชาติ แสงประดิษฐ์สามารถใช้ให้เกิดประสิทธิภาพได้มากกว่าแสงธรรมชาติ แต่อย่างไรก็ตามการติดตั้งต้องเป็นไปตามทฤษฎีด้วยความระมัดระวัง ต้องเตรียมไว้ตั้งแต่ระยะของการวางผัง ดังนั้นจะเห็นว่าบริเวณมืดที่เกิดจากการออกแบบอาคารกว้างๆ ฝาและ SCREEN ที่จัดขึ้นเพื่อจะแบ่งส่วนต่างๆ จะทำให้ห้องที่ใช้แสงตามวิธีธรรมชาติไม่เพียงพอ ต้องมีการนำแสงประดิษฐ์มาช่วยมากขึ้นไป ในกรณีนี้การออกแบบอาคารและการวาง LAYOUT ตลอดจนการตกแต่งที่มีความเหมาะสมมีความจำเป็นในระยะเริ่มแรกเป็นอย่างมาก

ในข้อแม้ต่างๆที่กล่าวมาจะเห็นว่า PECEPTION ทางกายภาพของ SPACE เป็นข้อที่จะต้องพิจารณาที่ว่าจะใช้การใช้แสงธรรมชาติหรือแสงประดิษฐ์กับการจัดแสง แสงประดิษฐ์ให้โอกาสอย่างมากในการจัด PLAN อย่างมีประสิทธิภาพ

การศึกษาในเรื่องนี้มีข้อโต้แย้งที่ว่ามนุษย์ในปัจจุบันอาศัยอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ถูกประดิษฐ์ขึ้นในหลายๆอย่าง เป็นเหตุผลในการปฏิเสธที่จะใช้แสงประดิษฐ์สำหรับพิพิธภัณฑ์ พิพิธภัณฑ์มิใช่มีหน้าที่เพียงเพื่อให้เป็นไปตามกฏของการผลิตของโลกหากข้อมเป็นไปตามกฎภาวะแวดล้อมทางธรรมชาติด้วยการใช้แสงประดิษฐ์อย่างกว้างขวางสำหรับอาคารหลายชั้นและต้องการFLEXIBILTITY เป็นเรื่องที่จะพิจารณากันต่อไป

การให้แสงสว่างพิพิธภัณฑ์ในแง่ของจิตวิทยา

เหนือไปกว่าการมองเห็นสภาพกายภาพ เราควรพิจารณาแสงสว่างจากการมองทางจิตวิทยา วัตถุและสถาปัตยกรรมมีชีวิตอยู่ภายใต้แสงสว่าง ในแวนนี่จิตรกรเอก "ปีกาสโซ" ได้อธิบายว่าแสงสว่างเป็นเหมือนเครื่องมือในการวัด โลกของความเป็นจริงทั้งหมดในพิพิธภัณฑ์การใช้แสงส่องชนิดดังกล่าวมาใน INTEPRETE วัตถุแสง และ SPACE ที่แวดล้อมอยู่

แต่ถ้ามีการนำแสงมาใช้อย่างไม่ถูกและขาดความชำนาญการอธิบายของ SPACE ก็จะผิดไป ถ้าพิจารณาแล้วจะพบว่าความประทับใจของความรู้สึกขึ้นอยู่กับขนาดของการให้แสง การให้แสงรุนแรงที่เปลี่ยนอยู่เรื่อยๆในแง่ของความเข้มทำให้เกิดการเปลี่ยนในทิศทางอย่างรวดเร็ว แสงที่กระจายทำให้ลดความน่าสนใจผลิตภัณฑ์ให้แสงเฉพาะจุดด้วยแสงตรงทำให้เกิดแรงที่ทำให้เกิดความดึงดูดและในแง่ที่สำคัญก็คือการให้แสงไม่ควรทำให้ความเป็นจริงของวัตถุ เช่น สี เปลี่ยนแปลงไป

การเปรียบเทียบของสีต่างๆเพื่อประกอบการให้สีภายในอาคาร

สี	อัตราการสะท้อน%
ขาว	80-90
เหลือง,ครีม	65-75
เหลืองออกน้ำตาล	55-65
ชมพู	40-70
เทา	35-50
เขียวอ่อน	25-50
เขียวแก่	15-25
น้ำเงินแก่	10-12
น้ำตาล	9-12
แดง	15-25
แดงเข้ม	2-5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อัตราการสะท้อนของแสงสว่างของส่วนต่างๆของห้องภายในห้องปริมาณของแสงข้อมขึ้นกับคุณภาพในการสะท้อนแสงของสีจากพื้นเพดานผนัง การออกแบบให้มีแสงสว่างที่เหมาะสมในการกระจายแสง ไม่เคื่องศา ควรมีเปอร์เซ็นต์ของการสะท้อนดังนี้

เพดาน 80%

ผนัง ตอนบนคิดเพดานถึงขอบล่างหน้าต่าง 70-80%

ตอนใต้ของหน้าต่างลงมา 50-60%

โต๊ะอุปกรณ์ 25-40%

กระดานเขียนชอล์ค 20%

พื้น 20-30%

จากการศึกษาการให้แสงสว่างที่กล่าวมาทำให้ได้แนวคิดในการออกแบบงานไฟฟ้าและแสงสว่างคือ มุ่งเน้นให้สอดคล้องกับงานสถาปัตยกรรมภายในและภายนอกของตัวอาคาร โดยนำแนวทางการออกแบบทางสถาปัตยกรรมมาปรับใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ใช้สอยสูงสุด อาทิเช่น การนำแสงแดดมาเป็นแสงสว่างหลักในการให้แสงสว่างภายในพิพิธภัณฑฯ ซึ่งให้คุณภาพประโยชน์ทั้งทางด้านความงามและประหยัดพลังงานควบคู่กันไป แสงแดดจะถูกกำหนดทิศทางให้ปรับแสงเข้าสู่พื้นที่ภายในโดยใช้อุปกรณ์เสริม อาทิเช่น เกล็ดปรับแสง ขนาดและลักษณะของช่องแสงหรือหน้าต่างก็ถูกกำหนดเพื่อให้ได้รับแสงแดดประสิทธิภาพสูงสุดในขณะเดียวกันก็ยังสามารถที่จะควบคุมอุณหภูมิภายในให้อยู่ในสภาวะน่าสบายเหมาะสมกับภูมิอากาศภายในประเทศไทย

- ในภาวะภูมิอากาศในบ้านเราที่มีแดดจัดในช่วงเช้าและบ่ายและเมฆไม่หนาแน่นมากนัก ทำให้มีผลต่อการให้แสงสว่างภายในค่อนข้างสูงเนื่องจากความสว่างของแสงจะสามารถรักษาระดับอยู่ในสภาวะใกล้เคียงกันยกเว้นในช่วงฤดูฝนหรือช่วงมรสุมที่แสงสว่างที่จะได้รับจะลดน้อยหายไปพอสมควรทำให้การออกแบบแสงสว่างต้องคำนึงถึงแหล่งแสงสว่างแหล่งที่สองที่จะนำมาชดเชยเมื่อกำลังของแสงสว่างอ่อนลงไปตามเวลาในแต่ละวันและฤดูกาลที่ปรับเปลี่ยนไป

- หลักสำคัญที่มีผลต่อการออกแบบระบบไฟฟ้าคือ การให้แสงสว่างภายในให้สอดคล้องกับแสงสว่างที่ได้รับจากภายนอกไม่ว่าจะเป็นเรื่องของทิศทางในการให้แสงที่เหมาะสม ประมาณค่าความสว่างที่เหมาะสม อุณหภูมิหรือสีของแสงที่เหมาะสมโดยอิงจากธรรมชาติของดวงอาทิตย์เป็นหลัก จุดประสงค์คือ เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องจากแสงแดดที่ได้รับผ่านช่องแสงต่างๆ เข้าสู่ภายในและเมื่อต้องมาสัมพันธ์กันกับแสงจากโคมไฟประดิษฐ์ ผู้เข้าชมก็จะไม่รู้สึกรู้สึกถึงความเปลี่ยนแปลงในความแตกต่างของแสงสองประเภท ซึ่งจะมีผลในเชิงจิตวิทยาที่ทำให้ผู้เข้าชมรู้สึกสบายและผ่อนคลายไปในขณะเดียวกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- จากงานสถาปัตยกรรมภายใน การให้แสงสว่างจากโคมไฟประดิษฐ์ จะถูกแบ่งออกเป็นสองพื้นที่ โดยยึดถือเอาลักษณะการใช้งานเป็นหลัก

1. พื้นที่ในส่วนแรกคือ บริเวณโถงเชื่อมส่วนกลางและโถงพักคอยอื่นๆ ในแต่ละชั้น
2. พื้นที่ในส่วนที่สองคือ ในส่วนของห้องจัดแสดงต่างๆ ในแต่ละชั้น โดยทั้งสองพื้นที่จะถูกให้แสงโดยมีมิติที่แตกต่างกันคือ

ในส่วนโถงบริเวณเอเทรียม (ATRIUM)

- แนวทางในการออกแบบคือ ให้แสงสว่างเน้นไปบนพื้นผิวแนวตั้ง อาทิเช่น ผนังโค้งในแต่ละชั้น เพื่อให้เกิดความตื่นตื้นน่าสนใจแก่ผู้เข้าชมในระดับสายตา โดยอาศัยลูกเล่นของแสงที่มีลักษณะเว้าโค้ง (Scalloped) เพื่อดึงดูดและจัดระบบในการเดินหรือเข้าชมพิพิธภัณฑ์ โดยอาศัยแสงเป็นตัวนำทางให้แก่ผู้เข้าชมในแง่ของความงามในเชิงสถาปัตยกรรม ก็จะทำให้ผนังโค้งนั้นๆ เป็นมิติที่สมบูรณ์มากขึ้น อุปกรณ์โคมไฟโดยเฉพาะหลอดถูกกำหนดให้อยู่ในตำแหน่งสูงสุดของดวงโคมเพื่อป้องกันไม่ให้มีแสงบาดตาต่อผู้ที่เข้าชม อันจะนำมาซึ่งปัญหาของความไม่สบายและทำลายความงามของตัวสถาปัตยกรรมไปในขณะเดียวกันในโถงส่วนกลาง

- แนวทางในการออกแบบคือ ให้แสงสว่างเหมาะสมและสม่ำเสมอเพื่อการสัญจรที่ปลอดภัยโดยยังคงอาศัยแสงจากดวงอาทิตย์เป็นหลักและแสงจากโคมไฟประดิษฐ์จะเป็นตัวเสริมโดยเฉลี่ยแสงให้สว่างสม่ำเสมอ เมื่อแสงแดดได้ลดน้อยลงไปตามเวลาในกรณีฉุกเฉิน อุปกรณ์เบ็ดเตล็ดหรือสิ่งอำนวยความสะดวกได้ถูกติดตั้งอยู่บนดวงโคมเพื่อในกรณีต้องการอพยพเร่งด่วนหรือเพลิงไหม้เพื่อความปลอดภัยแก่ผู้เข้าชมในโถงพักคอยหรือ โถงต้อนรับ

- แนวทางในการออกแบบคือ มุ่งเน้นไปที่ตัวงานสถาปัตยกรรม เพื่อให้เกิดความโดดเด่นและไม่น่าเบื่อหน่ายต่อผู้เข้าชม ลักษณะของแสงคือ ให้แสงที่นำสนใจกว่าบริเวณรอบๆ โดยอาศัยความสว่างที่สูงกว้าง และอุณหภูมิของแสงที่แตกต่างกว่า เพื่อให้เกิดมิติที่น่าสนใจ ในขณะเดียวกันก็ยังสามารถช่วยให้ผู้ที่เข้าชมสามารถจัดระบบในการเดินชมและจดจำทิศทางโดยอาศัยปัจจัยเหล่านี้เป็นหลักในบริเวณพื้นที่ส่วนที่สองหรือในห้องจัดแสดงต่างๆ

- แนวทางในการออกแบบคือ มุ่งเน้นให้แสงจากโคมประดิษฐ์สามารถนำมาใช้ควบคู่ไปกับแสงจากดวงอาทิตย์ได้เต็มที่และยังสามารถชดเชยได้ในเวลาที่จำเป็นโดยไม่ก่อให้เกิดความรู้สึกที่แตกต่าง หรือไม่น่าสบายต่อผู้เข้าชมพร้อมทั้งต้องเอื้อประโยชน์ต่อการรักษาหรือการเก็บรักษาวัตถุจัดแสดงให้ยาวนานมากที่สุดเท่าที่จะสามารถทำได้โดยอาศัยอุปกรณ์ควบคุมแสงอาทิตย์ในการกระจายแสงเพื่อเฉลี่ยแสงให้เหมาะสมและลดความร้อนโดยตรงจากดวงอาทิตย์ในส่วนองแสงจากโคมไฟประดิษฐ์ถูกออกแบบให้แบ่งประโยชน์ใช้สอยออกเป็นสองลักษณะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. โคมไฟฝังฝ้าคาวานีไลท์ให้แสงสว่างกระจายทั่วไป เพื่อช่วยเจ็ลี่ยและกระจายแสงให้สม่ำเสมอมีความสว่างปานกลางแสงทั้งหมดส่วนใหญ่มีจุดประสงค์ให้หันหน้าเข้าสู่ผนังเพื่อให้ตัวผนังเป็นตัวกระจายแสงด้วยเช่นกัน เพื่อแสงที่จะได้รับจะนุ่มนวลกว่าและมีประสิทธิภาพดีกว่า ในเชิงจิตวิทยา การให้แสงสว่างที่ผนังเป็นหลักจะช่วยให้สายตาผู้ชมมีทิศทางดีขึ้นมากกว่าแสงที่กระจายอยู่ในแนวระนาบลักษณะของแสงและสีของแสงใกล้เคียงกับแสงสว่างจากดวงอาทิตย์ เพื่อให้เกิดความรู้สึกที่ต่อเนื่องและสบายตาผู้ที่เข้าชม

2. โคมไฟคิรางไฟประเภทสปอร์ตไลท์ จุดประสงค์เพื่อเน้นเนื้องานวัตถุจัดแสดงให้ดูเด่นชัดคงงามยิ่งขึ้น ในเชิงวิชาการความสว่างที่เหมาะสมและแสงที่เหมาะสมจะช่วยให้ผู้ที่เข้าชมสามารถมองเห็นและศึกษารายละเอียดของเนื้องานวัตถุจัดแสดงได้ชัดขึ้นและสบายตายิ่งขึ้น อุปกรณ์โคมและหลอดไฟถูกกำหนดให้มีคุณสมบัติในการลดรังสีความร้อนและรังสีอัลตราไวโอเลตให้มากที่สุด เพื่อจะช่วยยืดอายุของวัตถุที่จัดแสดงให้ยาวนานขึ้น โดยทั่วไปแสงสว่างที่ให้ในห้องจัดแสดงจะมุ่งเน้นเพื่อความสบายตา โดยใช้เทคนิคในการผสมคุณลักษณะสมบัติพิเศษของตัวหลอดไฟและโคมไฟในแต่ละประเภท พร้อมกับตัววัสดุปิดผิวเพื่อช่วยให้การกระจายแสงให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ทิศทางในการให้แสงมีผลสูงเมื่อใช้กับโคมไฟรางประเภทสปอร์ตไลท์ เพราะจะทำให้วัตถุจัดแสดงมีมิติที่สวยงามขึ้นและตื่นตื้นนำเสนอใจมากยิ่งขึ้น โดยทั้งหมดที่กล่าวเบื้องต้น ได้ยึดถือเป็นหลักการในการให้แสงสว่าง ในงานพิพิธภัณฑ์หอศิลป์ร่วมสมัยแห่งกรุงเทพมหานคร

4.3.2 แนวความคิดในการออกแบบงานไฟฟ้าแสงสว่างภายนอก

EXTERIOR LIGHTING DESIGN CONCEPT

มุ่งเน้นให้สอดคล้อง และส่งเสริมความงามในงานสถาปัตยกรรมของตัวอาคารเป็นหลัก โดยนำแนวทางในการออกแบบทางสถาปัตยกรรมมาเป็นข้อพิจารณาในการออกแบบ วัตถุประสงค์ หลักคือ ต้องการก่อให้เกิดชุมชนเมืองที่มีความน่าสนใจและช่วยกระตุ้นให้ผู้คน สนใจต่อกิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในกรุงเทพมหานคร โดยอาศัยตัวอาคารเป็นจุดเชื่อม ทั้งในด้าน แนวความคิดและการดำรงชีวิตดำรงชีวิตของผู้คน เพื่อให้ผู้คนได้เข้ามาสัมผัสและสัมพันธ์กับตัว อาคารมากขึ้น ไม่เฉพาะแต่เวลากลางวันเท่านั้นแต่ในเวลากลางคืนด้วยเช่นกัน การให้แสงสว่างต่อ ตัวอาคารต้องการสื่อให้เห็นถึงความสำคัญและบทบาทของหอศิลปะที่มีต่อชุมชน โดยดึงให้ตัว อาคารดูเด่นและสว่างแก่ผู้ที่พบเห็น หรือสัญจรผ่านมาในยามค่ำคืนทั้งคนไทยและต่างประเทศ ได้พบเห็นและจดจำ

ตัวอาคารถูกให้แสงหลักจากบริเวณด้านหน้า เพื่อให้ผู้คนที่สัญจรผ่านไปมาทั้งทางเท้า, รถยนต์ และรถไฟฟ้า ได้แลเห็นอย่างชัดเจน โดยแบ่งความงามออกเป็น 3 จุดใหญ่ๆ คือ

1. FACADE โฉงด้านหน้าอาคาร เน้นโครงสร้างความงามทางสถาปัตยกรรมของตัว อาคาร
2. โครงสร้างหลังคาสีทองของตัวอาคารและบานเกล็ดอะลูมิเนียมปรับแสงด้านบน เน้น โครงสร้างความงามทางสถาปัตยกรรมของตัวอาคารเช่นกัน
3. เสา ป้าย และรายละเอียดของบริเวณลานแสดงหน้าอาคาร เพื่อมุ่งเน้นให้ผู้คนที่สัญจร ผ่านไปมาได้ทำกิจกรรมร่วมกันในเวลากลางคืน เช่น การแสดงละคร, ร้องเพลง หรือ ได้ใช้ประโยชน์ทางด้านความปลอดภัยในการสัญจรในเวลากลางคืนด้วย

คุณลักษณะของแสงแตกต่างที่ความสว่างและสีหรืออุณหภูมิของแสง เพื่อก่อให้เกิดมิติที่ แตกต่างและน่าสนใจต่อผู้ที่พบเห็น โดยหวังว่าจะสามารถทำให้กรุงเทพได้มีแหล่งพบปะและ ท่องเที่ยวที่เป็นทางเลือกใหม่ให้แก่ผู้ที่สนใจ ได้มีโอกาสใช้ประโยชน์ทั้งเวลากลางวันและค่ำคืน

4.4 ระบบเสียง

ระบบการฟังเสียง

ภาวะการฟังเสียงในห้องจะได้ผลเป็นที่พอใจนั้นต้องการส่วนต่างๆดังนี้

1. เสียงเบื้องหลัง (BACKGROUND NOISE) จะต้องมีระดับต่ำพอ
2. การขจัดเสียงสะท้อนกลับ ซึ่งต่อเนื่องกันหลายครั้งหลายหน
3. การจัดกระจายเสียงไปในที่ว่าง ในห้องให้เหมาะสม
4. ให้เสียงไปยังผู้ฟังชัดเจนและดังพอ

มาตรฐานการป้องกันเสียงสะท้อน

มาตรฐานการป้องกันเสียงสะท้อนขึ้นตรงต่อสภาวะการทำเสียงทั้ง 4 ข้อซึ่งได้รวมกันขึ้น เป็นการควบคุมเสียงต่อเนื่อง ได้แก่ การกั้นเสียงให้จางไปแม้ว่าจุดที่เปล่งเสียงจะหยุดแล้วก็ตาม ก็ยังมีเสียงสะท้อนต่อเนื่องอีกระยะหนึ่ง เรียกว่า เวลาของเสียงสะท้อนต่อเนื่อง ได้แก่ เวลาเป็นวินาที ซึ่งเสียงสะท้อนต่อเนื่องจะจางลงถึงหนึ่งในล้านของความเข้มของเสียงเดิม

สิ่งแวดล้อมของการป้องกันเสียงสะท้อนนั้นต้องประกอบไปด้วยเวลาของเสียงสะท้อนต่อเนื่อง โดยให้เวลาของเสียงสะท้อนต่อเนื่องอยู่ในเขตจำกัดซึ่งอาจจะน้อยกว่าเสียงพูด หรือเสียงดนตรี ถ้าห้องนั้นประกบด้วยวัสดุเก็บเสียง ซึ่งจะใช้เวลาของเสียงสะท้อนต่อเนื่องราวๆ เดียวกับเสียงพูด ห้องนี้จะมีสภาพที่เหมาะสมที่สุด

ในกรณีส่วนมากห้องที่ใช้เวลาของเสียงสะท้อนต่อเนื่องมากกว่าเวลาที่กล่าวแล้วสามเท่า การป้องกันเสียงสะท้อนจะไม่ได้ผลดี เนื่องจากจะมีเสียงสะท้อนก้องมาก สำหรับความต้องการให้เสียงกระจายไปทั้งห้องอย่างคี่นั้น ก็ควรปราศจากจุดสะท้อนและจุดรวมเสียงสะท้อนซึ่งทำให้เกิดเสียงรบกวนขึ้น

ชนิดของวัสดุดูดเสียง

1. PREFABRICATED ACOUSTIC UNITS เป็นวัสดุดูดเสียงสำเร็จรูปรวมทั้ง ACOUSTIC TIEM มักจะทำเป็นแผ่นๆและเจาะรูพรุน
2. ACOUSTIC PLASTER AND SPRAYED ON MATERIAL เป็นวัสดุที่ประกอบด้วยรูพรุน(POROUS) และพวกพลาสติกหรือวัสดุที่ใยผสมกัน
3. ACOUSTIC BLANKETS เป็นสัตดู BLANKER ส่วนใหญ่ทำด้วยนุ่น WOOD,WOOL,GLASS,FIBERS

PRIFABRICATED ACOUSTICAL UNITS แบ่งออกเป็น 4 ประเภทคือ

ประเภทที่ 1 เป็นแผ่นสำเร็จรูป รูปทรงหรือผิวขรุขระ แบ่งเป็น

- ก. ALL AMATERIAL UNIT เป็นเม็ดเล็กๆและใช้ซีเมนต์หรือLIMES เป็นตัวยึด
- ข. ALL MATERIAL UNIT เป็นเม็ดเล็กๆและใช้ PORTLAND CEMENT เป็นตัวยึด
- ค. MINERAL หรือ ใส่ไม้อ่อนๆ ผสมกับ MINERAL BUNFER ซึ่งไม่ติดไฟ เช่น แผ่น SOFTTONS

ประเภทที่ 2 เป็นแผ่นที่สำเร็จรูปที่เจาะรูพูนด้วยเครื่องจักร และมีรูปเป็น PATTERN มีระเบียบ แบ่งเป็น

- ก. เป็นแผ่นที่มีผิวหนาแข็งและแกร่ง เจาะรูพูนใช้สำหรับเป็นแผ่นปิดหน้า หรือเป็นที่ยึดให้กับวัสดุเสียงอ่อนนุ่ม เช่น พวง BLANKET เป็นต้น แบบนี้ใช้สีที่ไม่อุดรูพูนทาบกับผิวหน้าก็ได้
- ข. เป็นแผ่นวัสดุที่มีผิวหน้าอ่อนนุ่มกว่าแบบแรกและเจาะรูพูน สามารถที่จะทาสีได้ โดยไม่ทำให้คุณสมบัติดูดเสียงลดลง
- ค. เป็นวัสดุแบบเดียวกัน แต่เจาะให้ทะลุเป็นทางขวาง หรือทำเป็นร่อง ซึ่งสามารถดูดเสียงได้ดี

ประเภทที่ 3 เป็นแผ่นที่มีผิวหน้าหยาบ (FISSURED SURFACE) อาจทำได้จากวัสดุหลายชนิด เช่น พวง MINERAL UNIT ที่เป็นเม็ดหรือพวง COCK มีคุณสมบัติดูดเสียงดีเหมือนพวงที่ 2 วัสดุชนิดนี้มีผิวหน้าหยาบและเป็นหลุมเป็นบ่อมาก ทาสีได้

ประเภทที่ 4 เป็นผิวหน้าเป็นใย POLYMER FIBER SURFACE แบ่งเป็น

- ก. เป็นแผ่นทำด้วยใยไม้บางๆ เช่น ซึ่กับผสมกับ MINERAL BINDER ผิวหน้าที่ทั้งเรียบปานกลาง และเรียบ
- ข. ทำด้วยใยไม้ชนิดอ่อน เช่น ใส่ไม้สน หญ้าปล้อง ฯลฯ วัสดุนี้ติดได้ง่ายและราคาถูก ดูดเสียงได้ดีมาก มักทำเป็นแผ่นสำเร็จรูป ขนาดกว้าง 4 ฟุต ยาว 4-10-12 ฟุต ทาสีไม่ได้
- ค. ทำด้วยพวง MINERAL FIBERS นามาตัด ซึ่งทำเช่นเดียวกับจำพวก ACOUSTIC PLASTIC AND คุณสมบัติขึ้นอยู่กับวัสดุที่ใช้โดยเฉพาะคุณสมบัติที่มีความถี่ต่ำๆมีความหนาพอเหมาะและประหยัดควรหนา หนึ่งส่วนสองนิ้ว คุณสมบัติของ ACOUSTIC PLASTER จะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับความแห้งหรือSET ตัวของวัสดุที่ใช้ปูนฉาบ จะต้องมีความสามารถในการดูดซึมไม่มากนัก และต้องมีความชื้นพอดี ไม่เปียกมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หรือแห้งมาก เพราะถ้าเปียกมากการเกาะกินระหว่างผิวหน้าของผนังกับปูนหรือวัสดุที่ฉาบจะไม่เกาะกันดี แต่ถ้าแห้งเกินไป มันจะดูดเอาความชื้นจากปูนทำให้เสื่อมคุณสมบัติและร่วน

การดูดเสียงวัสดุอื่นๆ ANSORBTION BY DATCHER OF MATERIALS เป็นวิธีการดูดเสียงด้วยเสียง ช่วยลดความดังของเสียงลงขึ้นอยู่กับการเอาวัสดุมาดัดตั้งภายในที่ต้องการ โดยการติดอย่างกระจายทั่วไปเพื่อให้คุณสมบัติในการดูดเสียงที่ดีที่สุดการกระจายติดตั้งวัสดุแผ่นเล็กๆ แทนการติดตั้งวัสดุที่มีพื้นที่เท่ากัน แต่ติดเป็นแผ่นใหญ่แผ่นเดียว จากการค้นพบวัสดุดูดเสียงชนิดผนังหนา 1 นิ้ว เนื้อที่ 48 ตารางฟุต จะมีคุณสมบัติน้อยกว่านำมาตัดเป็นชิ้นเล็กๆ และนำมาจัดใหม่ การลดเสียงที่มีความถี่ต่างๆ ควรใช้วัสดุที่เป็นแผ่นในไม้อัด กระดาษอัด ไม้อัด หรือพลาสติก เป็นฝาเพดาน หรือ ไม้บุผนัง ตามปกติวัสดุเหล่านี้มีคุณสมบัติในการสะท้อนเสียงได้ดี ถ้าทำให้แข็ง เช่นติดแน่นกับ โครงสร้างอย่างมั่นคง หรือปะติดผนังคอนกรีต ถ้าติดแน่นวัสดุเหล่านี้ไม่สามารถเคลื่อนไหวได้ เช่น ปะหน้าวัสดุห่อฉนวนตัว หรือพวกทำให้มีช่องอากาศอยู่เบื้องหลังวัสดุ หรือ โดยวิธีกับโดยตรงแล้ว จะกลับมีคุณสมบัติดูดเสียงที่มีความถี่ต่างๆ แต่จะดูดได้มากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับระยะของช่องอากาศและคุณภาพของวัสดุฉนวนตัว

4.5 การใช้สีในการตกแต่ง

สีจิตวิทยา (Psychological Colour) สีแต่ละสีมีผลต่อความรู้สึกทางด้านจิตวิทยา ตามความหมายที่นักจิตวิทยาและนักวิชาการ ได้ค้นคว้าวิจัย รวบรวมไว้ ตัวอย่าง เช่น

สีแดง	= กล้าหาญ อันตราย เร้าใจ เข้มข้น สะดุดตา
สีเหลือง	= สว่างที่สุด บริสุทธิ์ แจ่มใส เลื่อมใส
สีน้ำเงิน	= สงบ สุขุม สันติภาพ ภูมิฐาน
สีเขียว	= ความหวัง สดชื่น ชุ่มชื้น ร่มเย็น
สีขาว	= สะอาด บริสุทธิ์ กระจ่างแจ้ง มั่นคง เบาล
สีดำ	= เศร้า ความตาย หนัก
สีม่วง	= ร่ำรวย โอ่อ่า อลังการ
สีส้ม	= ร้อนแรง สนุกสนาน รื่นเริง เบรียว

จิตวิทยากับการออกแบบกราฟฟิก

ในกระบวนการสื่อสาร เป็นการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความเห็น ข่าวสารและอื่น ๆ ระหว่างกัน ก็ต้องมีผู้รับและผู้ส่ง ซึ่งมนุษย์เราใช้ระบบประสาทสัมผัสทั้ง 5 เป็นช่องทางในการรับรู้ คือ ทางตา ทางหู ทางจมูก ทางลิ้น และร่างกายสัมผัส ผลจากการวิจัยพบว่า ประสาทสัมผัสต่าง ๆ ทั้ง 5 ช่องทาง มีประสิทธิภาพในการรับรู้ข่าวสารได้ไม่เท่ากัน และพบว่า " ตา " เป็นช่องทางในการที่จะรับรู้ข่าวสาร ได้มากและดีที่สุด ตาจะเหมือนกล้องถ่ายภาพ วิดีโอคอยจับภาพใกล้ไกล แล้วส่งผ่านเข้าสู่ ตมอง เพราะเป็นหน่วยความจำหรือศูนย์ของการตีความหมาย จะทำหน้าที่บันทึกความจำของประสบการณ์ที่ส่งเข้ามา ความจำทั้งหลายที่รับเข้ามา จะคงสภาพอยู่ตามช่วงเวลา ปริมาณหรือความถี่ของการรับเข้า ก่อให้เกิดความจำ ความเข้าใจและระลึกได้ ในกระบวนการสื่อสารทางการดูด้วยตา ซึ่งรับรู้ได้ 75 - 83 % ต้องการให้สารที่ส่งออกไปเป็นที่เข้าใจ รับรู้ตรงกับวัตถุประสงค์ของผู้ส่งสาร จึงต้องมีการจัดการ ออกแบบและเลือกสื่อหรือรูปแบบของข่าวสารที่จะส่ง เพื่อความชัดเจนและป้องกันข้อผิดพลาดที่อาจจะเกิดขึ้นจากธรรมชาติของการมองเห็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

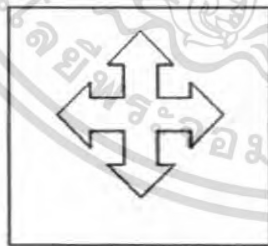
ดังนั้นการออกแบบกราฟฟิก จึงควรวีทยาหลัก จิตวิทยาการรับรู้ทางการมองเห็น ได้แก่ ทศนภาพ (vision) เพื่อนำมาใช้เป็นข้อคำนึงในการออกแบบ ให้การนำเสนอข่าวสารมีประสิทธิภาพสูงสุด ผู้รับเข้าใจ ชัดเจน ถูกต้องตรงกัน

ทศนภาพ (Vision) ภาพที่เกิดจากการมองเห็นของมนุษย์นั้น เป็นการรับรู้วัตถุและเหตุการณ์ในขอบข่าย ของที่ว่างและเวลา (Space and Time) การรับรู้ในด้าน Space นั้น รับรู้จาก 3 มิติ คือ ความกว้าง ความยาว และความลึก ได้แก่ การมองเห็นภาพนิ่ง ส่วนภาพเคลื่อนไหว คนเรารับรู้โดยมีเวลาเข้ามารวมด้วย นับเป็นมิติที่ 4 ดังนั้น การรับรู้สิ่งเคลื่อนไหวจึงเป็นการรับรู้ทั้ง Space และ Time

การจัดหมวดหมู่ของสิ่งที่จะรับรู้

หลักของการจัดระเบียบการรับรู้ของนักจิตวิทยากลุ่ม Gestalt กล่าวว่า การรับรู้ของมนุษย์ส่วนใหญ่จะมีลักษณะเป็นการจัดสิ่งที่จะรับรู้เข้าเป็นหมวดหมู่ เป็นส่วนรวมหรือเป็นภาพใหญ่ มากกว่ารับรู้รายละเอียดส่วนปลีกย่อย ลักษณะของการรับรู้ดังกล่าว ได้แก่ การรับรู้เกี่ยวกับภาพและพื้น (figure and ground) การที่เรามองเห็นสิ่งต่าง ๆ เป็นรูปร่างได้นั้น เพราะเส้นที่ประกอบเป็นกันขึ้นมาเป็นรูปนั้นมาตัดกับพื้น หรืออาจเกิดจากการตัดกันของสี

รูปแสดงตัวอย่างของการรับรู้ภาพและพื้นอย่างง่าย ๆ ในรูปนี้มองเห็นกากบาทลูกศรสีขาวลอยเด่นอยู่บนพื้นดำ รูปกากบาทลูกศรหมายถึงภาพ (figure) และเงาสีดำที่ล้อมรอบ คือพื้น (ground) ส่วนที่รับรู้ว่าเป็นภาพ มีลักษณะเด่นหลายอย่างซึ่งมองเห็นต่างจากพื้น กล่าวคือ

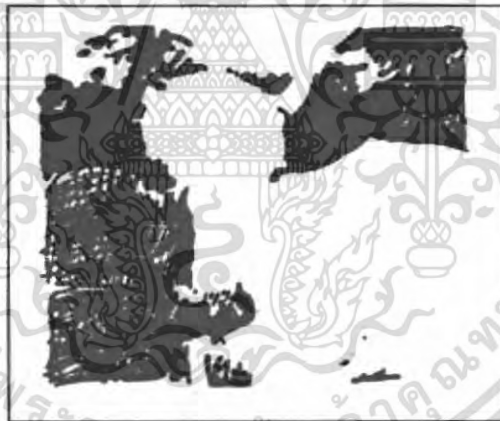
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพ (figure) หมายถึง ส่วนที่ลอยเด่นอยู่ข้างหน้า และออกมาจากพื้น มีลักษณะและขอบเขตจำกัดหรือ สิ่งที่เป็นภาพมีรูปร่างเห็นชัดและรับรู้ได้

พื้น (ground) หมายถึง สิ่งใดก็ตามที่มีความสำคัญน้อยกว่า ให้ความหมายไม่มากไม่เน้น หรือให้ความรู้สึกที่เบลอ ดังนั้นส่วนที่เป็นพื้นจึงมองเห็นเลือนลางอยู่ข้างหลังภาพ และปรากฏติดต่อกัน โดยไม่มีขอบเขตจำกัด

ภาพและพื้น บางครั้งผู้ดูจะมองเห็น ได้ชัดเจนว่า ส่วนไหนเป็นภาพส่วนไหนเป็นพื้น แต่บางครั้งผู้ดูอาจมองเห็นภาพและ พื้นสลับกันได้ คือส่วนที่เป็นภาพมองเห็นเป็น พื้น ส่วนที่เป็นพื้นมองเห็นเป็นภาพ ดังภาพ

จากภาพ อาจจะมองเห็นเป็นภาพหน้าวัว ที่มีลำตัวอยู่ทางซ้ายมือ ส่วนพื้นขาวทางขวามือ รับรู้ว่าเป็นส่วนของพื้น หรืออาจจะเห็นว่าพื้นที่ ทางขวามือเป็นลำตัวของวัวก็ได้ ขึ้นอยู่กับว่า สายตาที่มองส่วนประกอบของภาพรวมทั้งหมดจะมาปลุกเร้าความคิด ความทรงจำต่าง ๆ ได้อย่างสัมพันธ์กับภาพนี้อย่างไร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทฤษฎีของศิลปินหรือช่างเขียน¹

ศิลปินหรือช่างเขียนศึกษาสีในแง่การนำไปใช้เขียนและวาดภาพตลอดจนการใช้ในชีวิตประจำวัน ให้เกิดอารมณ์ความรู้สึกต่าง ๆ เป็นต้นว่า นำสีไปตกแต่งทาสีบ้านเรือน เลือกใช้สีในการแต่งกาย ตามทฤษฎีของศิลปินหรือช่างเขียนมี 5 สี คือ สีแดง สีเขียว สีนํ้าเงิน สีเหลือง และสีม่วง อย่างไรก็ตามในปัจจุบันนี้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเกี่ยวกับสีได้เจริญก้าวหน้ามาก โดยเฉพาะคอมพิวเตอร์ที่ผู้ใช้ไม่ต้องคำนึงถึงเรื่องสี ก็สามารถเรียกใช้สีตามความต้องการได้

หลักการเกี่ยวกับการใช้สี (อาร์ สุทธิพันธ์ 2521 : 108)

1. คุณสมบัติของสีทุกสีคือสามารถดูดแสงและสะท้อนแสงจากวัตถุ
2. สีทุกสีมีความอ่อนแก่จากความดำถึงความขาว
3. สีทุกสีสามารถเปลี่ยนความเข้มได้ตามปริมาณของเนื้อสีที่มาผสมกับระนาบรองรับที่ใช้ระบาย
4. ความสว่างและความชัดเจนของสีสามารถปรับเปลี่ยนได้โดยการผสมกับสีอื่น
5. สีอ่อนรับรู้ได้เร็วกว่าสีแก่ และสีอุ่นรับรู้ได้เร็วกว่าสีเย็น
6. สีทุกสีมีกำลังส่องสว่าง ทำให้เกิดการรับรู้และสามารถเปลี่ยนความเข้มได้

สีกับตัวอักษร

การออกแบบภาพและวัสดุกราฟิกทั้งประเภทฉายและประเภทไม่ฉายย่อมเกี่ยวข้องกับสี ตัวอักษรและคำบรรยาย ดังนั้นผู้สอนจำเป็นต้องมีความรู้และทักษะพื้นฐานเกี่ยวกับตัวอักษรและ สี ตลอดจนวิธีประดิษฐ์ตัวอักษร ซึ่งที่ควรคำนึงมีอยู่ 4 ประการคือ

1. แบบตัวอักษร ควรเป็นแบบที่อ่านง่าย ยกเว้นกรณีที่ต้องการใช้ตัวอักษรในการ สร้าง อารมณ์ความรู้สึกของผู้ดู
2. ขนาดตัวอักษร ต้องมีขนาดโตพอเหมาะ โดยพิจารณาจากระยะทางระหว่างผู้ดู กับสื่อ ขนาดตัวอักษรมาตรฐานควรสูง $\frac{1}{4}$ นิ้ว ทุก ๆ ระยะห่าง 8 ฟุต ถ้าผู้ดูอยู่ห่างสื่อ 32 ฟุต ตัวอักษรควร สูงไม่น้อยกว่า 1 นิ้ว เป็นต้น
3. ช่องไฟ การประดิษฐ์ตัวอักษรให้อ่านง่ายคู่สายงามต้องมีการจัดระยะห่างของ ตัวอักษร ที่เรียกว่าช่องไฟให้เหมาะสม อย่างไรก็ตามอาจจะใช้การกะด้วยสายตาเพื่อกำหนด ช่องไฟให้ สวยงามด้วย
4. สีตัวอักษร การใช้สีกับตัวอักษรเพื่อให้อ่านง่าย และมองเห็นชัดเจน สีตัว อักษรควรตัด กับสีพื้นให้เหมาะสมเพื่อให้อ่านง่าย เน้นย้ำความสนใจ ทั้งนี้ไม่ควรใช้สีที่ใกล้เคียง กันหรือสีที่

¹ บทความของ ผศ.ดร. สังคม ภูมิพันธุ์ รองอธิการบดีฝ่ายนวัตกรรมเทคโนโลยีการศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

กลมกลืนกัน ควรใช้สีที่เป็นคู่สีใกล้เคียงกัน นั่นคือถ้าพื้นเข้มตัวอักษรควรมีสีจางและถ้า พื้นสีจาง ตัวอักษรควรมีสีเข้มนั่นเอง ดังตัวอย่างสีพื้นและสีตัวอักษรสำหรับทัศนวัสดุที่ไม่ต้องฉาย

สีพื้น	สีตัวอักษร
สีขาว	แดง เขียว น้ำเงิน ดำ น้ำตาล ม่วง
เหลือง	แดง น้ำเงิน ดำ น้ำตาล เขียว
ฟ้า	เหลือง น้ำตาล ม่วง ดำ น้ำเงิน เข้ม แดง
น้ำเงินเข้ม	เหลือง ขาว
เขียวอ่อน	น้ำตาล แดง ดำ
เขียวเข้ม	ขาว เหลือง
แดง	เขียว ดำ น้ำเงิน
แดงเข้ม	ขาว เหลือง
น้ำตาลเข้ม	ขาว เหลือง เขียวอ่อน
น้ำตาลอ่อน	เขียว น้ำเงิน เข้ม แดง เข้ม ดำ
เทาอ่อน	น้ำเงิน เข้ม แดง ดำ
ดำ	ขาว แดง ฟ้า เขียว

ส่วนทัศนวัสดุที่ต้องฉาย เช่น สไลด์ แผ่นใส ซึ่งมีตัวอักษรอธิบายภาพ สีตัวอักษรบนพื้น

ดังนี้

สีต่าง ๆ จะทำให้ภาพมีความคมชัดและน่าสนใจเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย

ตัวอักษรสีใบบนพื้นสีที่บ

ตัวอักษรสีดำบนพื้นสีเหลือง

ตัวอักษรสีเขียวแดงหรือน้ำเงินบนพื้นสีขาว (พื้นใส)

ตัวอักษรสีขาว (อักษรสีใส) บนพื้นสีน้ำเงิน

ตัวอักษรสีดำบนพื้นสีขาว (พื้นใส)

ตัวอักษรสีเหลืองบนพื้นสีดำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.6 วัสดุตกแต่งภายในอาคาร

- พื้น**
- พื้นที่โถงส่วนกลาง ทางเข้า-ออก หน้าร้านค้าพาณิชย์ และพื้นที่ส่วนกลางทั่วไป ปูด้วยแผ่นกระเบื้องปูพื้นหินขัด (TERRAZZO) รุ่น TERRAGRANT No.3 ขนาดแผ่น 0.50×0.50 เมตร สลับแถบหินแกรนิตดำ PURE BACK หนา 20 มม. กว้าง 300 มม. และแถบหินแกรนิตสีแดง BALMORAL RED หนา 20 มม. กว้าง 200 มม.
 - ไม้ขาวเนื้อแข็ง (WHITE WOOD) ในส่วนแสดงนิทรรศการถาวร
 - พรม (CARPET TILE) ในห้องอเนกประสงค์ ห้องฉายภาพยนตร์และละคร ส่วนให้การศึกษาด้านศิลปะ และห้องประชุม
 - กระเบื้องยาง (CERAMIC TILE) ขนาด 0.30×0.30 เมตร สำหรับส่วนทำงานเจ้าหน้าที่
 - บันไดหินไฟ ใช้กระเบื้องแกรนิตสีพรมสีเทา ขนาด 4" × 8"
- บัวผนัง** - สูง 15 ซม. เป็น ไม้ขาวเนื้อแข็ง (WHITE WOOD) หรือ ไม้เนื้อแข็งทาสีแล้วแต่วัสดุปูพื้นและบริเวณที่ใช้
- ผนัง**
- พื้นี่ผนังทั่วไปฉาบปูนเรียบ ทาสีขาว ยกเว้นบริเวณ โถงกลางฉาบปูนเรียบ พ่นสีผิวหยาบ (TEXTURE PAINT) ตกแต่งด้วย ไม้ขาวเนื้อแข็ง (WHITE WOOD) ทำเป็นซี่สลับความหนา 2" × 4" รวมถึงห้อง โถงพักคอยหน้าห้องฉายภาพยนตร์ และ
 - ละคร จำหน่ายบัตร และ โถงเข้าหอศิลปะ
 - วอลเปเปอร์ ขอบไม้ขาวเนื้อแข็ง (WHITE WOOD) สำหรับห้องอเนกประสงค์ ห้องฉายภาพยนตร์และละคร
- ฝ้า**
- ฝ้าฉาบเรียบ เป็นพื้นที่ส่วนใหญ่ของอาคารรวมถึง ส่วนแสดงนิทรรศการ ยกเว้น ส่วนแสดงนิทรรศการหมุนเวียนด้านทิศตะวันออก ไม่มีฝ้า โครงสร้างเหล็กทาสีขาวทั้งหมด พร้อมแคทวอล์ค (CATWALK) สำหรับติดตั้งและเปลี่ยนแปลงโคมไฟได้ตามความเหมาะสม

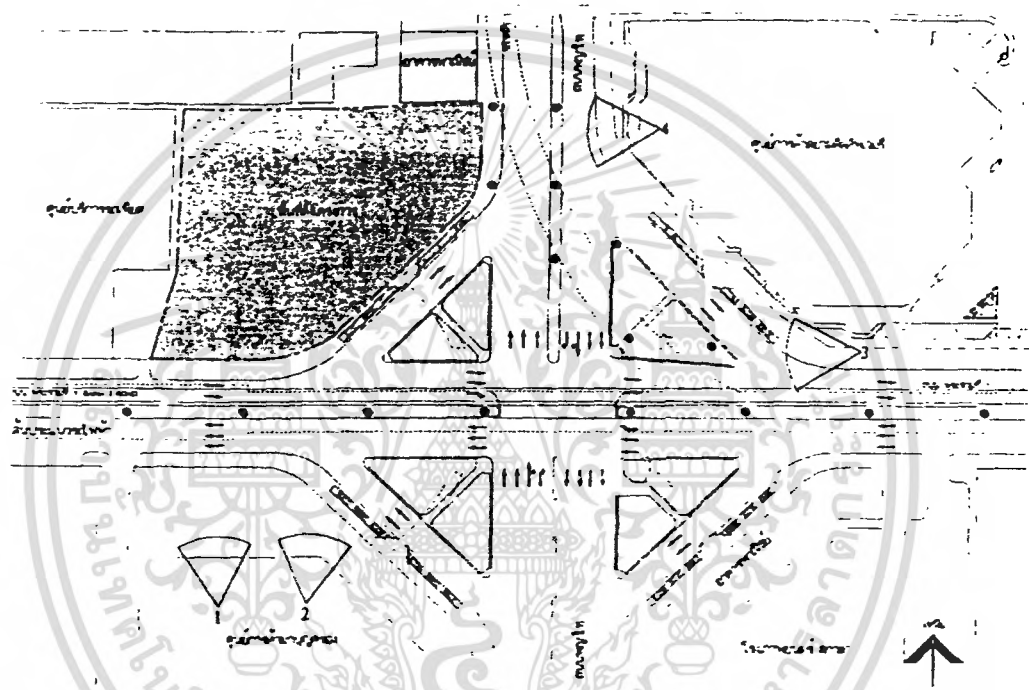
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

5.1 การวิเคราะห์การออกแบบ

5.1.1 การวิเคราะห์ที่ตั้ง

โครงการหอศิลป์ร่วมสมัยแห่งกรุงเทพมหานคร ตั้งอยู่บนพื้นที่ขนาด 4,687.48 ตร.ม. บริเวณสี่แยกปทุมวัน โดยมีความสูงอาคาร 58.00 ม. (8 ชั้น) มีชั้นใต้ดิน 1 ชั้น และชั้นใต้ดินสำหรับจอดรถ 2 ชั้น

รูปที่ 5.1 รูปร่างและอาณาเขตที่ดิน

การเข้าสู่ตัวอาคาร

อาคาร ได้ออกแบบให้สะดวกสำหรับผู้เดินทางมา โดยทางเท้า รถโดยสารสาธารณะและรถยนต์ส่วนบุคคล

- ด้านถนนพระราม 1 เน้นการเข้าถึง โดยการสัญจรทางเท้าเป็นหลัก
- ทิศเหนือของอาคาร มีทางเข้าสำหรับผู้ที่มาทางรถยนต์

- ทางเข้าส่วนบริการขนส่งของพิพิธภัณฑ์ เจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑ์และจุดขนถ่ายสำหรับร้านค้าแยกออกจากกัน พื้นที่ขนส่งศิลปวัตถุ ได้ออกแบบให้ใหญ่พอสำหรับการขนถ่ายศิลปวัตถุทุกขนาด และจัดลงสู่ส่วนต่างๆของพิพิธภัณฑ์ นอกจากนี้ อาคารนี้ยังสามารถเชื่อมต่อกับทางสัญจรของผู้ใช้รถไฟฟ้ามหานครในชั้นที่ 2 ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

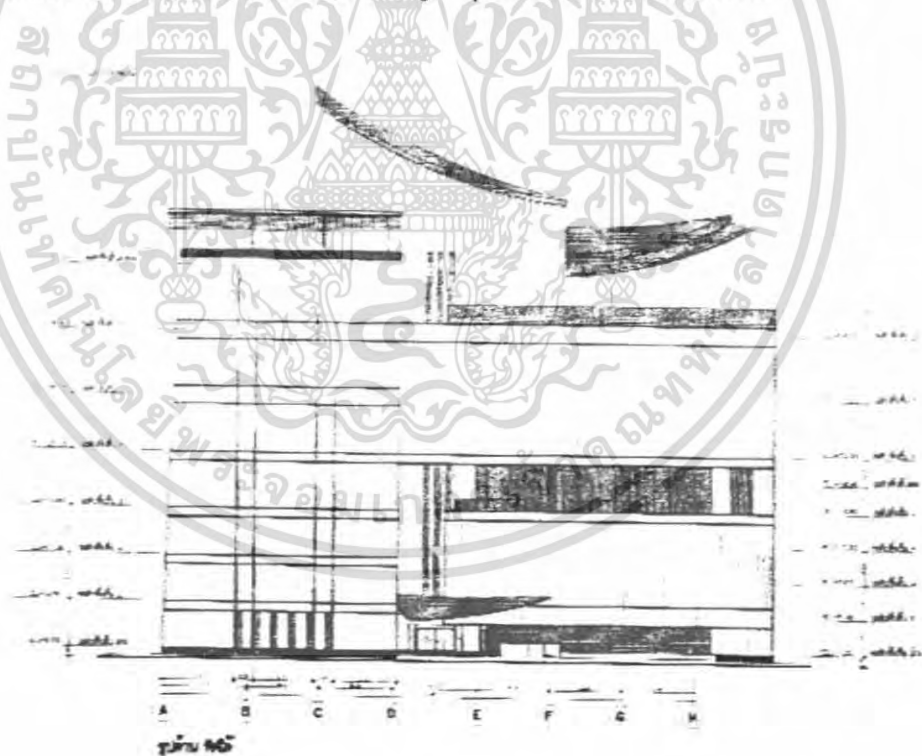
การขนส่งมวลชนกรุงเทพ รถไฟฟ้ามหานคร BTS เป็น โครงการที่จะช่วยนำคนจากหลายๆ ที่เข้ามายัง โครงการ และการนำคนจากสถานีรถไฟฟ้าเข้าสู่ตัวอาคารมีความสำคัญอย่างมาก จึงควรมีการเชื่อมต่อระหว่างอาคารและชานชาลาสถานี

ปัญหาสภาพแวดล้อมและทิศทางแสงอาทิตย์

1. ปัญหาลมภาวะในบริเวณสี่แยกปทุมวัน ซึ่งตรงกับทางเข้าอาคารสำหรับการสัญจรทางเท้า
2. ปัญหาแสงอาทิตย์และความร้อน ตัวอาคารหันหน้าออกทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ รับแสงในช่วงเช้า ทางช่องแสงต่างๆ

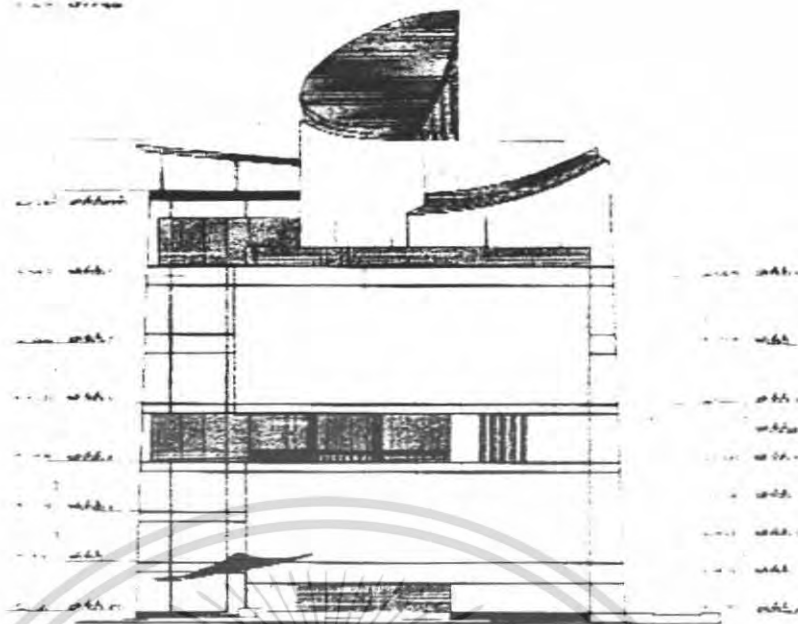
สำหรับปัญหาดังกล่าวตัวอาคารมีการออกแบบเพื่อรองรับปัญหาไว้แล้ว ด้วยการเปิดช่องแสงทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ รับแสงอาทิตย์ช่วงเช้าที่มีความร้อน ไม่มากนักและใช้กระจกกันความร้อนที่ช่องแสงนั้น ส่วนทิศตะวันตกจะเปิดเป็นช่องแสงที่มีขนาดเล็กเพื่อให้ได้รับแสงสว่างภายในอาคาร

ภายในอาคารเป็นระบบปรับอากาศทั้งหมด และ ไม่มีส่วนช่องเปิดรับอากาศภายนอก นอกจากส่วนทางเข้า-ออกต่างๆ เพื่อป้องกันปัญหาฝุ่นและควันภายนอกอาคาร

รูปที่ 5.2 แสดงรูปทางด้านทิศใต้ หันหน้าออกสู่นนพระราม 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

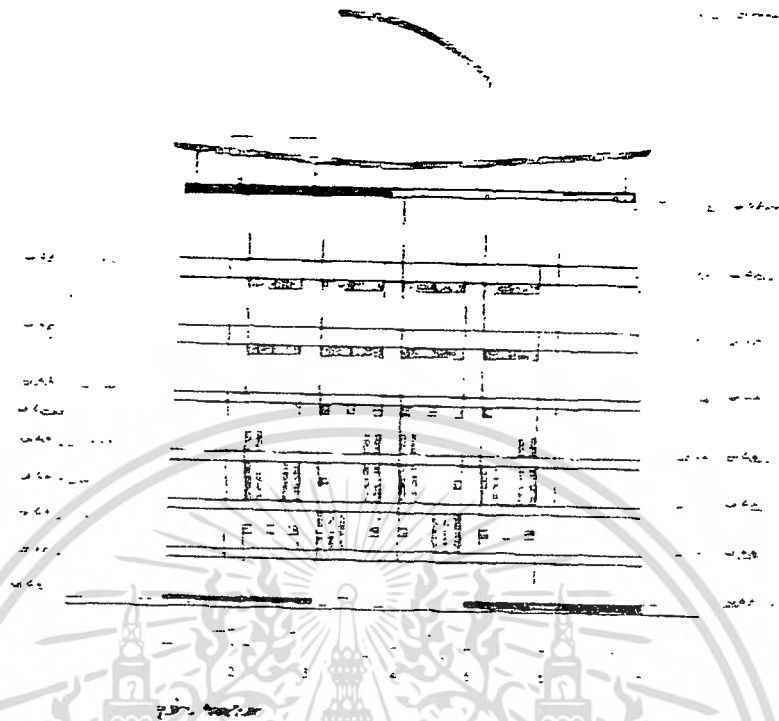

รูปที่ 5.3 แสดงรูปด้านทิศตะวันตก ทางเข้าส่วนบริการ

รูปที่ 5.4 แสดงรูปด้านทิศตะวันออก หันหน้าออกสู่ถนนพญาไท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 5.5 แสดงรูปด้านทิศเหนือ ทางเขารอง

รูปทรงของอาคาร

ตัวอาคารมีการออกแบบให้มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทางสถาปัตยกรรม พื้นที่ภายในมีจุดศูนย์กลาง คือพื้นที่เปิดโล่งทรงกระบอก ซึ่งนำเสนอจุดเด่นแก่สายตาเมื่อเข้าสู่อาคารและนำสายตาสู่ชั้นบนของอาคาร ทำให้เห็นกิจกรรมในพื้นที่ใช้สอยอันหลากหลายของโครงการ นอกจากนี้พื้นที่ศูนย์กลางทรงกระบอกแล้ว ตัวอาคารยังมีรูปทรงสี่เหลี่ยมและรูปทรงสามเหลี่ยม ซึ่งรูปทรงสี่เหลี่ยมในชั้นต่างๆจะเป็นพื้นที่ ที่แต่ละชั้นมีความสูง 5.20 ม. และเป็นพื้นที่ขนาดใหญ่สำหรับกิจกรรมที่ต้องการเนื้อที่มากๆ ส่วนรูปทรงสามเหลี่ยมในชั้นต่างๆจะมีความสูงแต่ละชั้น 3.50 ม. ส่วนชั้นบนของทั้งสองรูปทรงจะมีความสูงแต่ละชั้น 7.20 ม. เหมาะแก่การจัดแสดงนิทรรศการซึ่งต้องการ space ขนาดใหญ่

การวิเคราะห์สภาวะของแสงและเสียงที่มีผลต่ออาคาร

ปัญหาเรื่องเสียงที่มีผลต่ออาคารมาจาก

- ยวดยานพาหนะบนท้องถนนบริเวณสี่แยกที่มีการจราจรคับคั่ง ส่งผลให้พื้นที่ในชั้นระดับดินซึ่งเป็นทางเข้าหลักได้รับเสียงรบกวนจากภายนอก
- เสียงจากรถไฟฟ้าที่ผ่านไปมาทุกๆนาที่ส่งผลต่อชั้นระดับดิน ชั้นที่ 2 และ 3 ถึงแม้ว่าชั้นนั้นจะถูกปิดล้อมด้วยผนังที่บึกก็ยังมีเสียงรบกวนผ่านเข้ามาได้
- เสียงรถยนต์จากชั้นจอดรถใต้ดินส่งผลต่อระดับพื้นชั้นใต้ดิน โดยได้รับเสียงรบกวนและแรงสั่นสะเทือน จะเห็นว่าปัญหาเสียงรบกวนต่างๆจะส่งผลต่ออาคารในชั้นล่างตั้งแต่ชั้นที่ 1,2,3 และชั้นใต้ดิน

การได้รับแสงธรรมชาติเข้ามาใช้ภายในอาคาร

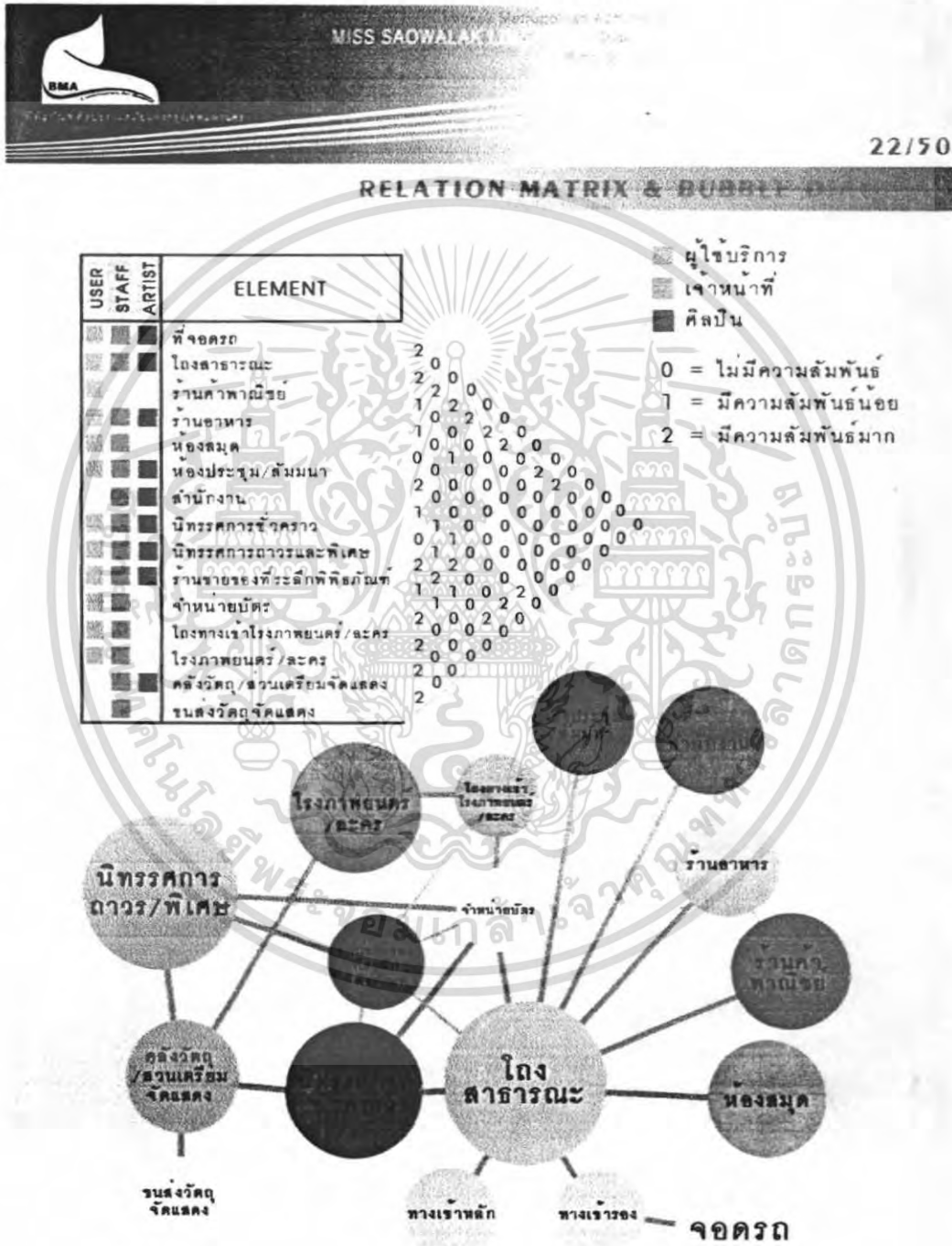
- แสงธรรมชาติผ่านเข้ามาทางช่องเปิดต่างๆของอาคาร โดยแสงที่นำเข้ามาใช้ภายในอาคารจะเป็นแสงที่ผ่านวัสดุกันความร้อนและช่องแสงเหล่านี้อยู่ในชั้นบนของอาคาร ตั้งแต่ชั้น 6 , 7 และ 8 โดยชั้น 8 ซึ่งเป็นชั้นบนสุดจะได้รับแสงธรรมชาติมากที่สุด โดยแสงที่ได้นั้นผ่านชั้นคอนกรีตกรองแสงด้วยระบบเกล็ดอะลูมิเนียมกรองแสงและผ้าใยกรองแสง

5.1.2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์

การวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ จะวิเคราะห์พื้นที่ที่เห็นกิจกรรมต่างๆของโครงการจำแนกตามช่วงเวลาในการใช้พื้นที่ แยกส่วน PUBLIC ZONE และ PRIVATE ZONE และหาพื้นที่ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกัน ได้ดังนี้

5.1.2.1 ความสัมพันธ์ของพื้นที่ (BUBBLE DIAGRAM)

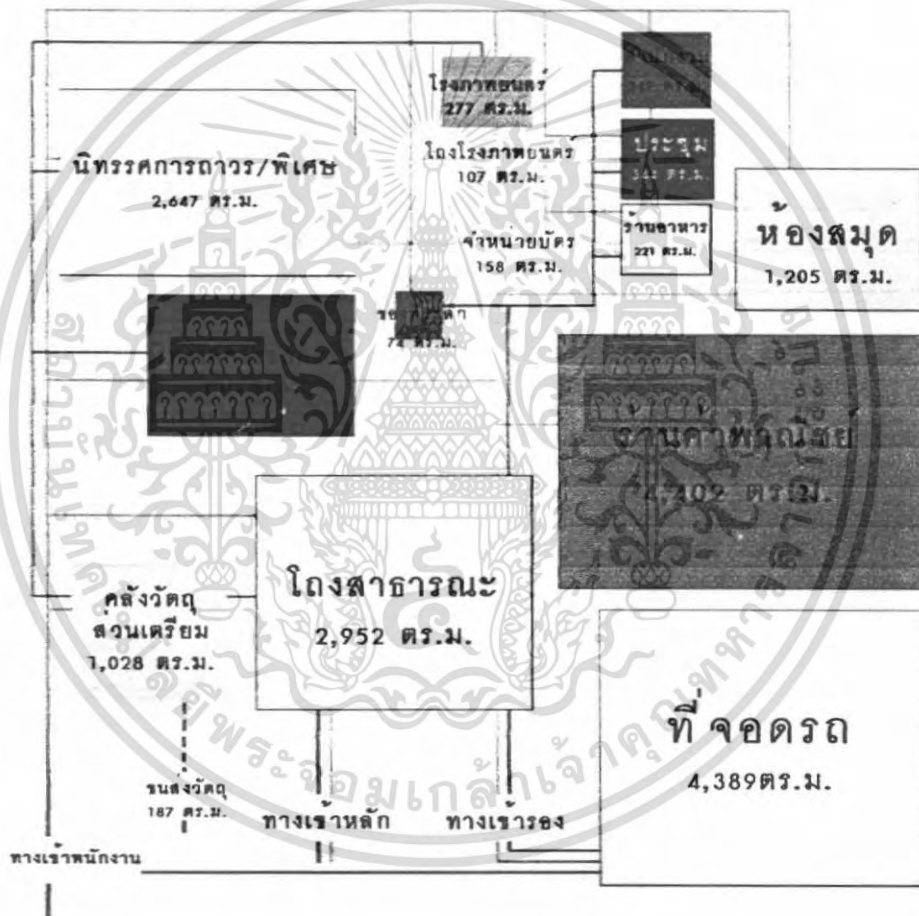

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.1.2.2 การติดต่อสัมพันธ์ของพื้นที่ (FUNCTIONAL DIAGRAM)

- ผู้ให้บริการ
- เจ้าหน้าที่
- ศิลปิน
- วัตถุประสงค์แสดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.1.3 ผังสัมพันธ์ (ZONING)

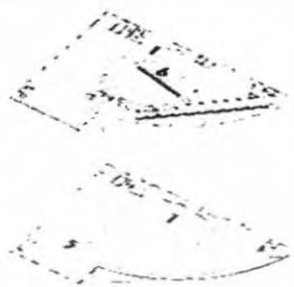

BMA
Bureau of Management and Administration

MISS SAOWAL 2553

25/50

ZONING

1. โถงสาธารณะ
2. จำหน่ายบัตร
3. ร้านขายของที่ระลึก
4. ๖ ทศวรรษจิตรกรรมประติมากรรมร่วมสมัย
แห่งรัชกาลที่ ๙
(6 Decades of Contemporary art in the reign
of king rama IX)
5. นิทรรศการถาวร สยามร่วมสมัย
(Siam Contemp')
6. นิทรรศการถาวร อัครศิลปินแห่งสยาม
(The Supreme artist of Siam)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2 แนวความคิดการออกแบบ

ศิลปะอยู่รอบตัว
ART IS ALL AROUND

เส้นสายลายศิลป์
LINE OF ART

ศิลปะจากธรรมชาติ

NATURAL FORM

รูปทรงเรขาคณิต

GEOMETRIC FORM

LIGHT & SHADOW

แสงและเงา

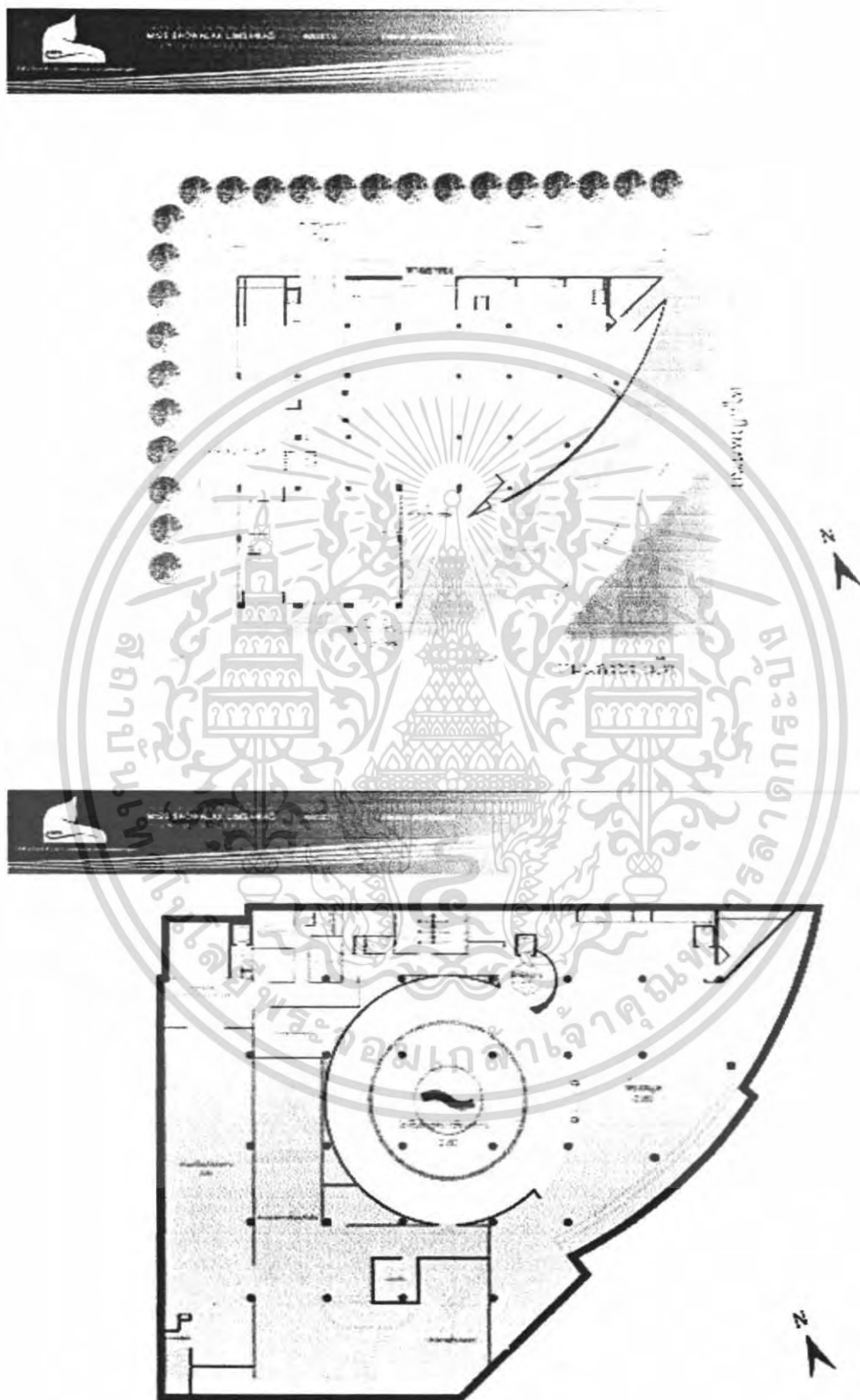
SCULPTURE STREET FURNITURE

เฟอร์นิเจอร์เป็นงานประติมากรรมชิ้นหนึ่ง
ที่คนเขาไปมีส่วนร่วมได้

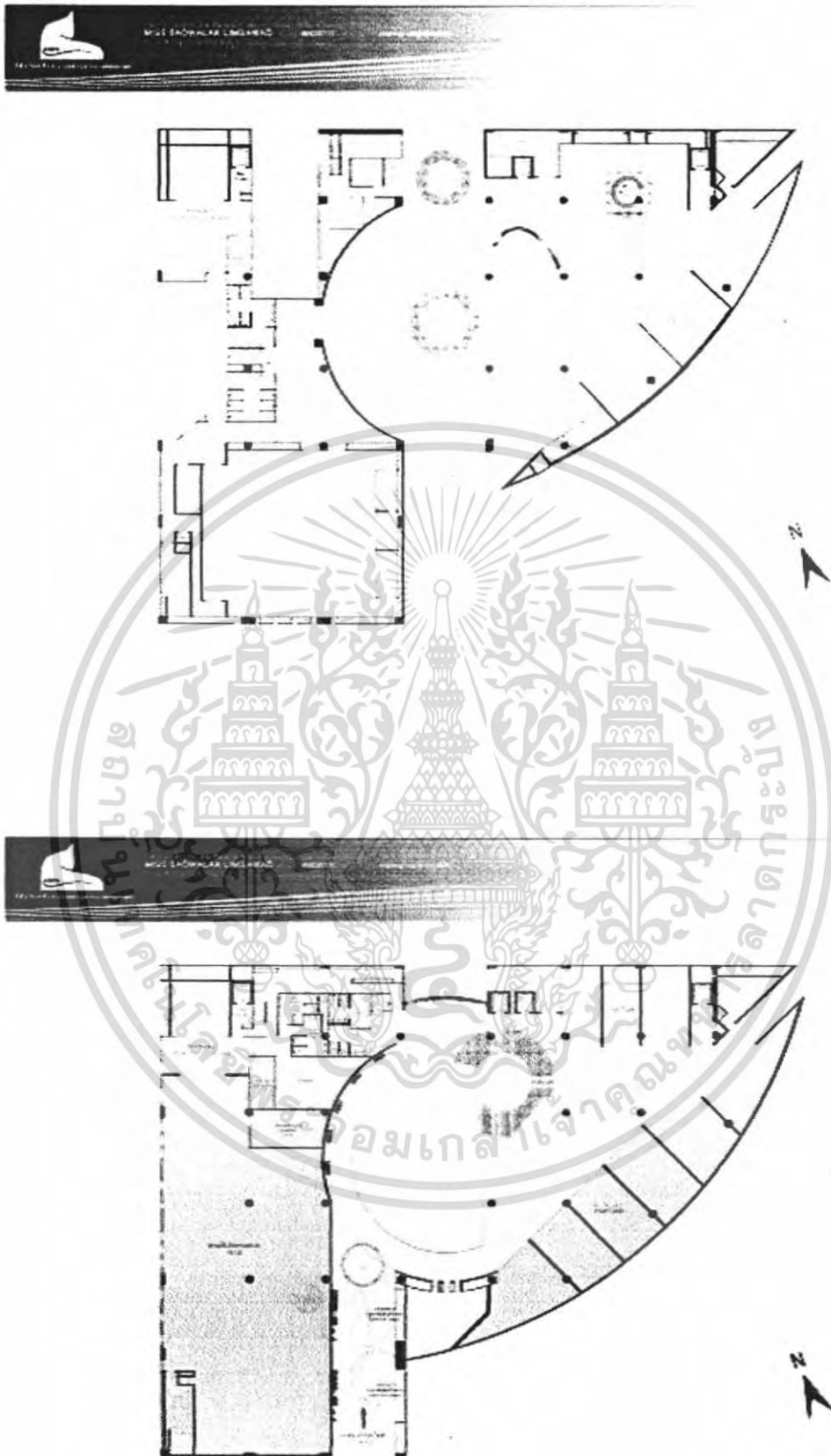
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 6

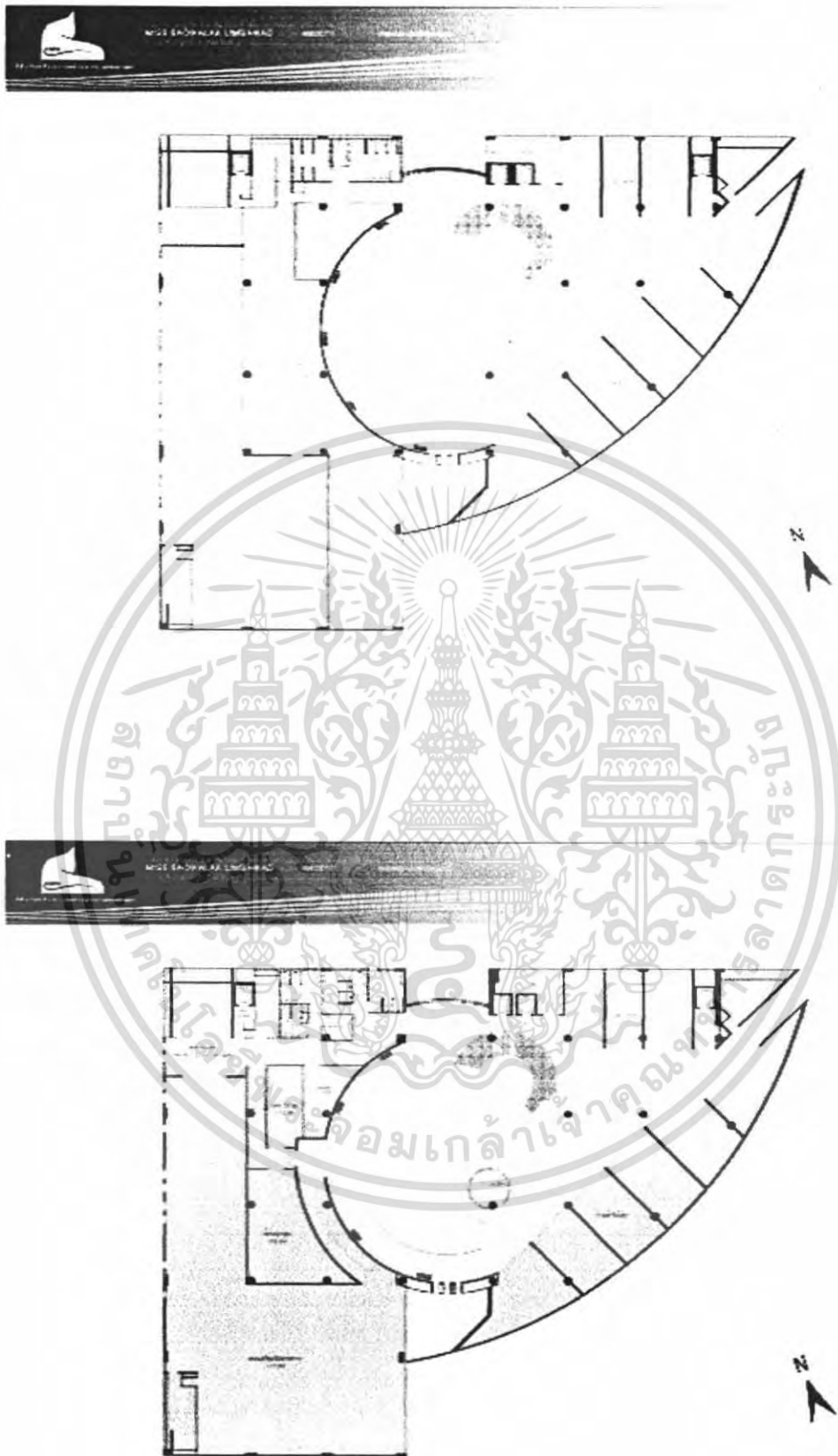
รายละเอียดการออกแบบ

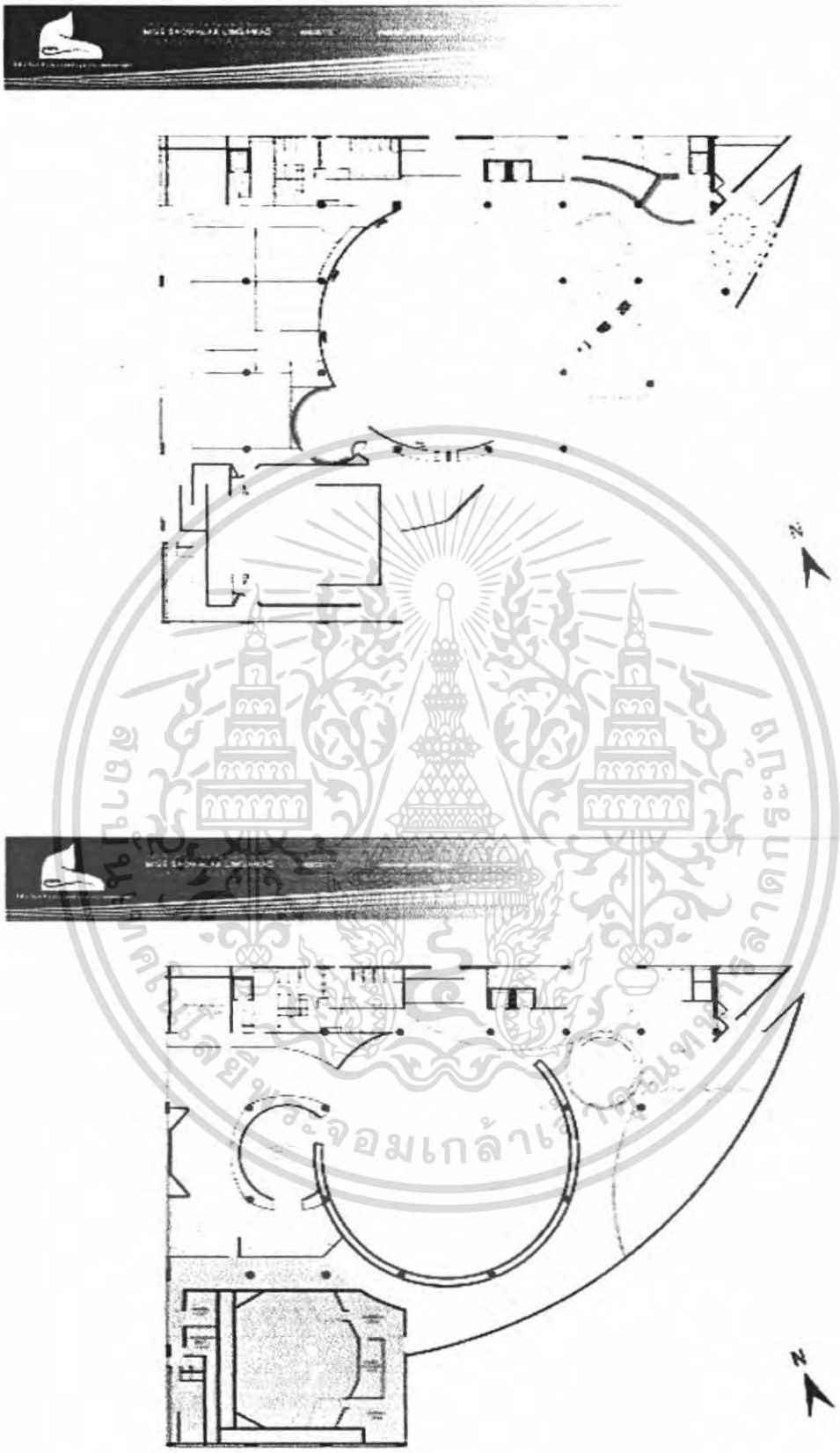
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

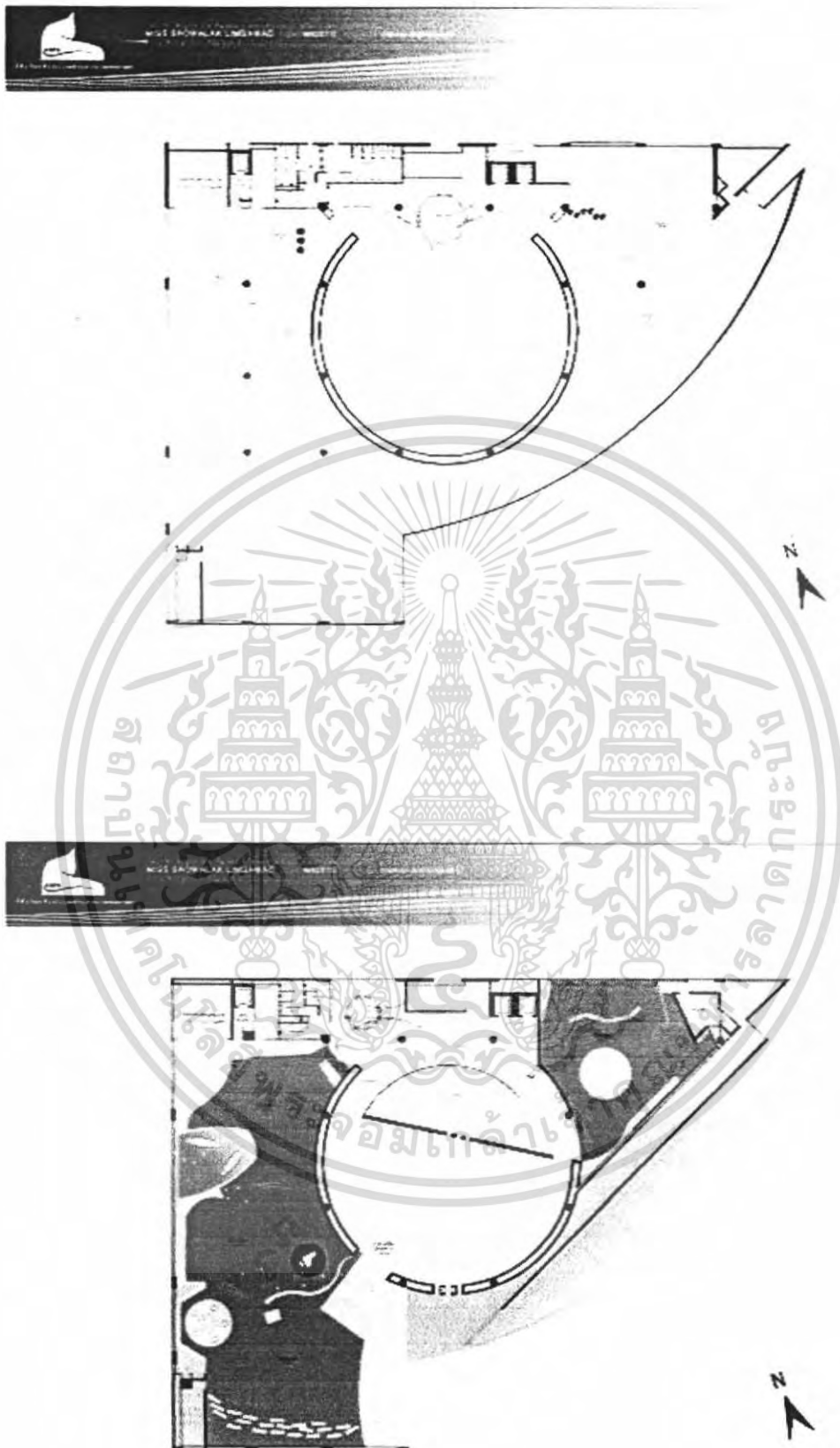
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ENTRANCE HALL

ART IS ALL AROUND

พื้นที่โถงทางเดินที่เชื่อมระหว่างอาคารเรียนและอาคารหอประชุม
 เป็นพื้นที่ที่มีผู้คนสัญจรผ่านไปมาจำนวนมาก จึงเป็นพื้นที่ที่เหมาะสม
 ในการจัดแสดงนิทรรศการศิลปะ

GEOMETRIC & SCULPTURE

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

MUSEUM SHOP

ART IS ALL AROUND

การดำเนินงานของศูนย์นิทรรศการและพิพิธภัณฑ์
 กรมศิลปากร โดยเน้นการให้บริการแก่ผู้เข้าชม
 และส่งเสริมการขายสินค้าที่ระลึก

LINE

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

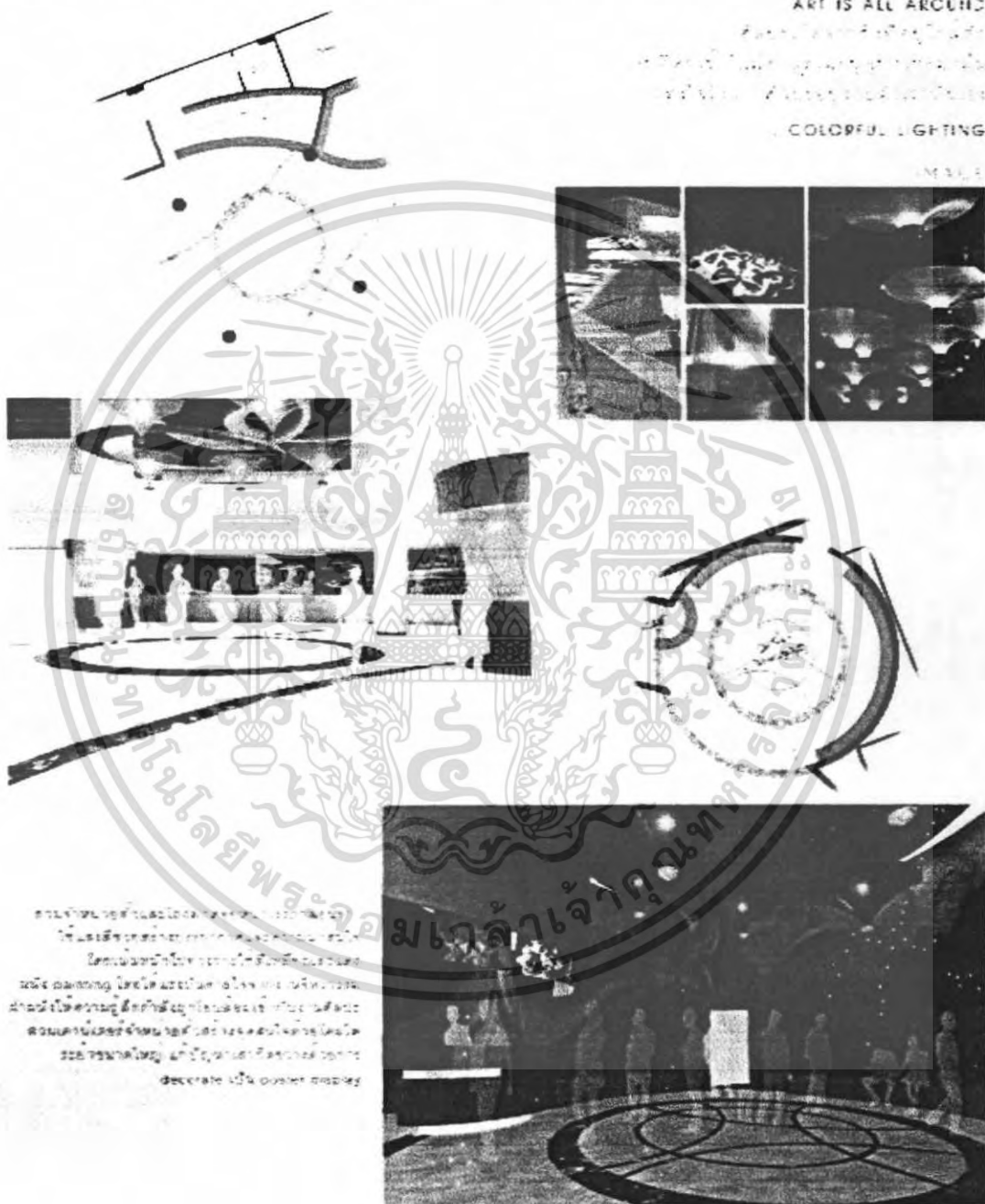

THEATRE WAITING HALL

ART IS ALL AROUND

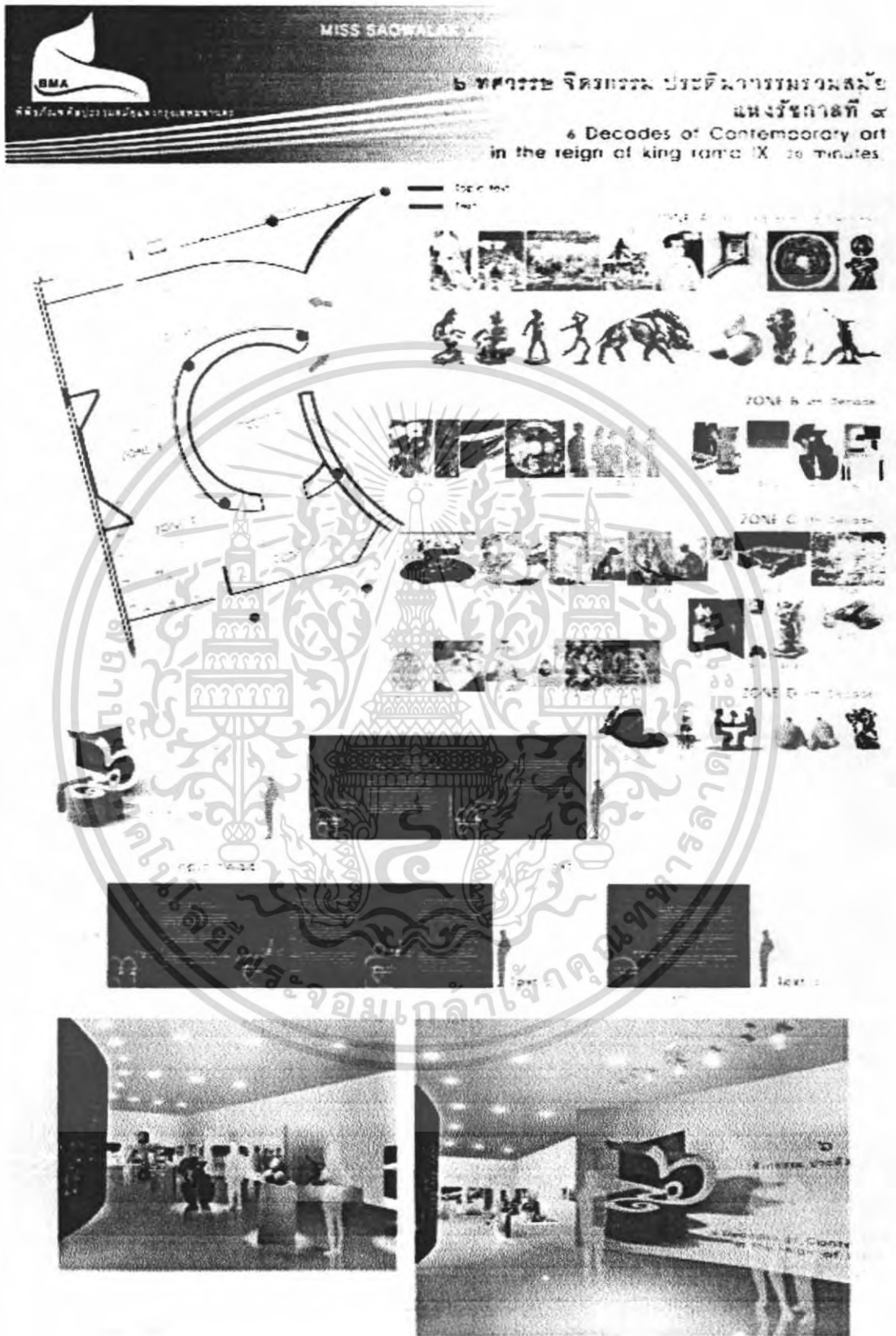
ศิลปะรอบตัวเรา
 ศิลปะรอบตัวเรา
 ศิลปะรอบตัวเรา

COLORFUL LIGHTING

การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในงาน
 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผล
 ในการทำงาน
 เทคโนโลยีและนวัตกรรม
 นำมาใช้ในการทำงาน
 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผล
 ในการทำงาน
 เทคโนโลยีและนวัตกรรม
 นำมาใช้ในการทำงาน
 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผล
 ในการทำงาน

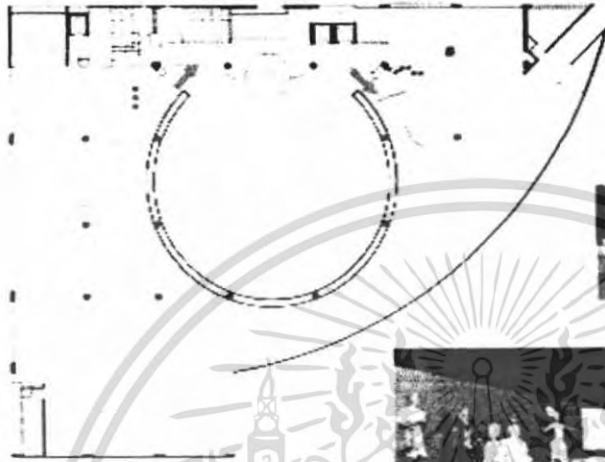
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สยามคอนเทมป (Siam Contemp: 125 minutes)

- Ticket Hall
- Café
- Exhibits
- Entrance
- Reception
- Market

ART IS ALL AROUND
LIGHT & SHADOW

Zone D ART IS ALL AROUND

Zone D ART IS ALL AROUND

Zone C ENTERTAIN ART

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้คร่ำหวอดเป็นแห่งสยาม
The Supreme artist of Siam 90 minutes

- Track and Light
- Projection
- Point
- Motion

ART IS ALL AROUND
LIGHTING

Zone B ความเป็นอยู่ของชาวสยาม

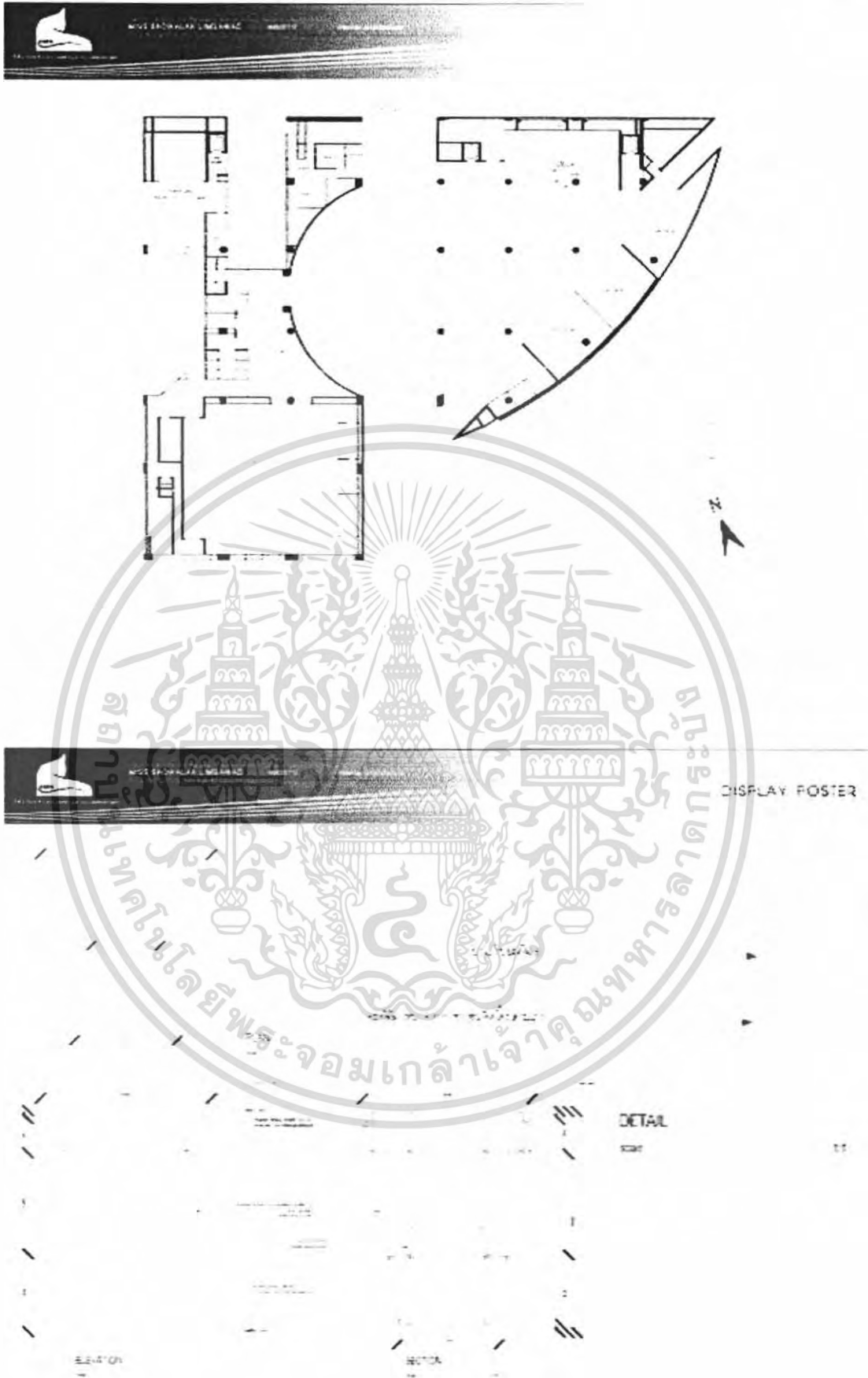

Zone D พิธีกรรม

Zone E ศาสนาและพิธีกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

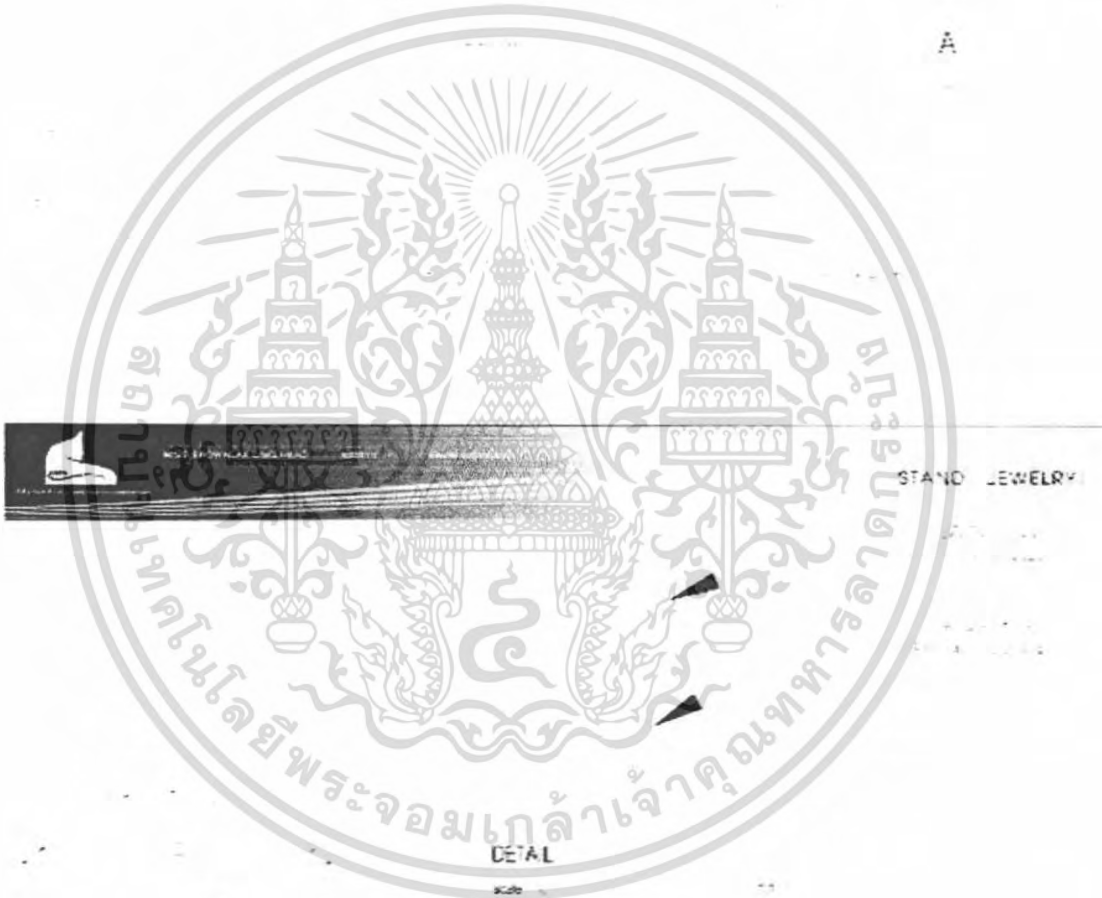

COUNTER MUSEUM SHOP

1. Counter
2. Counter
3. Counter

DETAIL

A

STAND JEWELRY

DETAIL

A

PAV

ELEVATION

SECTION

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

1. สุพรรณณี ลาภาวกรกุล. 2547-2548. โครงการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ THAILAND DESIGN CENTER (BANGKOK). กรุงเทพฯ : สถาปัตยกรรมศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรมภายใน สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
2. ศาสตราจารย์ศิลป์ พีระศรี และศิษย์. 2549. ศิลปะวิชาการ ๒ : ศิลปะคืออะไร. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : บริษัท วิกคอมเซ็นเตอร์ จำกัด.
3. คู่มือ : การปฏิบัติงานของภัณฑารักษ์ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ กรมศิลปากร กองพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ. พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพฯ : บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).
4. รัชนีกร เกตุบรรณ. 2542-2543. โครงการออกแบบสถาปัตยกรรมภายใน หอศิลป์ร่วมสมัยเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ. กรุงเทพฯ : สถาปัตยกรรมศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรมภายใน สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์กมล คงทอง. จิตรกรรมร่วมสมัยในภาคใต้. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์. อัมพร ศิลปะเมธากุล. 2549. ศิลปะวิจิตรศิลป์. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์. รองศาสตราจารย์อัศนีชัย ชูอรุณ. 2535. ประติมากรรมและสถาปัตยกรรมสมัยใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
6. ประชิด ทิณบุตร. 2530. การออกแบบกราฟิก. กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พริ้นติ้งเฮาส์. หอศิลป์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ. 2550. นิทรรศการศิลปะแห่งรัชกาลที่ 9
7. 6ทศวรรษ ศิลปะไทย. กรุงเทพฯ : บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน). วัณณะ จุฑะวิภาค. 2545. การออกแบบเครื่องประดับ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
8. ศูนย์ศิลปนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติฯ ศิลปะร่วมสมัยแห่งรัชกาลที่ ๕ 6ทศวรรษศิลปะไทย. จัดพิมพ์โดย มูลนิธิหอศิลปะแห่งรัชกาลที่ ๕ เนื่องในวโรกาสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี กรุงเทพฯ : บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).
9. 2549. เหนือเกล้าชาวไทย หนังสือที่ระลึกงานนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี. กรุงเทพฯ : พิมพ์ที่บริษัท ดิง เซ็นเตอร์.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต่อ X ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้